

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2010

φροντίζουμε για το μέλλον

ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ)

ΟΡΑΜΑ, ΣΚΟΠΟΣ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΑΡΧΕΣ και ΑΞΙΕΣ

Όραμα

Να είμαστε ηγέτιδα εταιρεία στον τομέα της διύλισης πετρελαίου και της εμπορίας των παραγόμενων προϊόντων του στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή.

Εταιρικός Σκοπός

■ Να ασκούμε την επιχειρηματική δραστηριότητά μας με τρόπο που να ενδυναμώνει την αεία της εταιρείας απέναντι σε όσους ενδιαφέρονται για τη δράση της –μετόχους, ανθρώπινο δυναμικό, πελάτες, προμηθευτές και συνεργάτες, καθώς και την τοπική και ευρύτερη κοινωνία– εφαρμόζοντας τεχνολογικές και εμπορικές καινοτομίες.

■ Να εξυπηρετούμε αποτελεσματικά και υπεύθυνα τις ανάγκες των πελατών μας διευρύνοντας ταυτόχρονα το μερίδιό μας στην εσωτερική αγορά.

■ Να λειτουργούμε με αξιοπιστία, ταχύτητα και ευελιξία στις συνεργασίες μας με το προσωπικό μας, τους πελάτες και προμηθευτές μας και την κοινωνία γενικότερα, με πρακτικές που χαρακτηρίζονται τόσο από ευθύνη και ακεραιότητα, όσο και από σεβασμό προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Στρατηγικοί στόχοι

1 Μεγιστοποίηση των περιθωρίων κέρδους του διυλιστηρίου και της οικονομικής απόδοσης συνολικά.

2 Μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση των πωλήσεων διαθέτοντας αποτελεσματικά τα προϊόντα του διυλιστηρίου, εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες και στις τρεις διαθέσιμες αγορές (εσωτερική, αεροπορίας/ναυτιλίας και εξαγωγών), ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή κερδοφορία.

3 Επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου Υγιεινής και Ασφάλειας, προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας με πραγματοποίηση τεχνολογικών, λειτουργικών και οργανωτικών προσαρμογών στο διυλιστήριο.

Οι αξίες μας

1

Αποτελεσματικότητα

- Επίτευξη στόχων.
- Δημιουργία αξίας για τους μετόχους και την κοινωνία.
- Προστασία του περιβάλλοντος.
- Εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών μας.
- Παροχή ενός ασφαλούς, ευχάριστου και ανταποδοτικού περιβάλλοντος εργασίας.
- Συνεχής βελτίωση.
- Προαγωγή της γνώσης και της καινοτομίας.

3

Κοινωνική Ευθύνη

- Σεβασμός προς τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.
- Σεβασμός στο περιβάλλον και δέσμευση για βιώσιμη ανάπτυξη.
- Προτεραιότητα στην Υγιεινή και Ασφάλεια.
- Επιδίωξη να είναι η εταιρεία ένας ενεργός και υπεύθυνος εταιρικός πολίτης, που σέβεται τις τοπικές κοινότητες και την κοινωνία στο σύνολό της.

2

Υπευθυνότητα προς

- Τους πελάτες μας.
- Το προσωπικό μας.
- Τους συνεργάτες μας.
- Την κοινωνία.

4

Ακεραιότητα

- Σεβασμός προς τους νόμους και τους κανονισμούς.
- Ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές και εφαρμογή των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης.
- Ειλικρινής και ανοικτή επικοινωνία.
- Αξιοπιστία και αξιοπρέπεια στις πάσης φύσεως σχέσεις της εταιρείας.

Οι Αρχές μας

Υπευθυνότητα για τους ανθρώπους μας

Αναγνωρίζουμε την αξία των ανθρώπων μας και υποστηρίζουμε την ανάπτυξή τους προσφέροντας ταυτόχρονα ανταγωνιστικούς όρους απασχόλησης, μέσα σε ένα εργασιακό περιβάλλον αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού. Σεβόμαστε τα ανθρώπινα και τα εργασιακά δικαιώματα και έχουμε ως πρώτη προτεραιότητα την εξασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

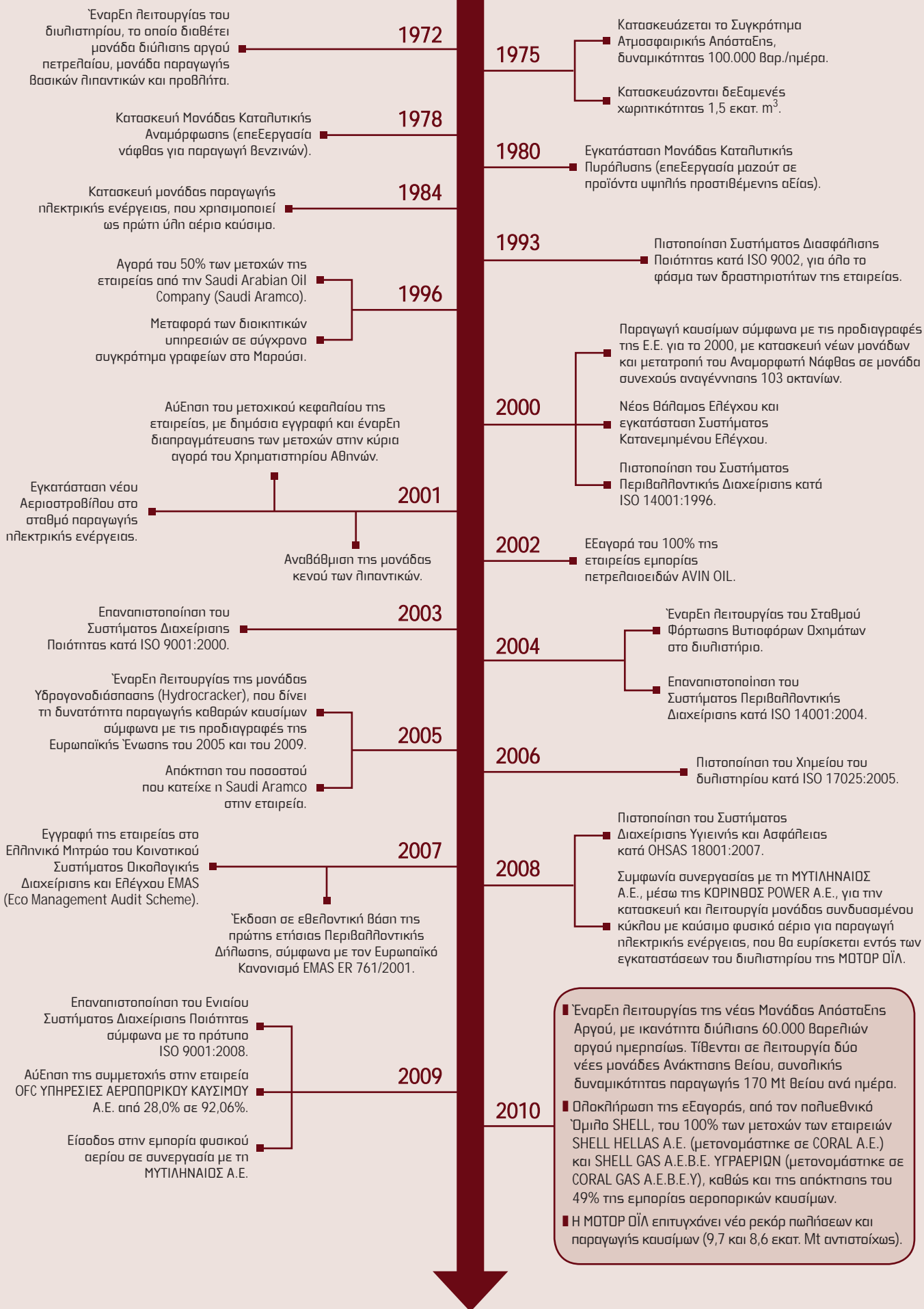
Υπευθυνότητα για το περιβάλλον

Αναγνωρίζουμε την αξία της βιώσιμης ανάπτυξης και την αξία του περιβάλλοντος και δεσμευόμαστε στην εφαρμογή αποτελεσματικών επιχειρηματικών πρακτικών για την προστασία του.

Διαφάνεια

Λειτουργούμε επαγγελματικά και υπεύθυνα εφαρμόζοντας αυστηρά τις αρχές της επιχειρηματικής ηθικής και της εταιρικής διακυβέρνησης.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

■ Έναρξη λειτουργίας της νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού, με ικανότητα διύλισης 60.000 βαρελιών αργού ημερησίως. Τίθενται σε λειτουργία δύο νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου, συνολικής δυναμικότητας παραγωγής 170 Mt Θείου ανά ημέρα.

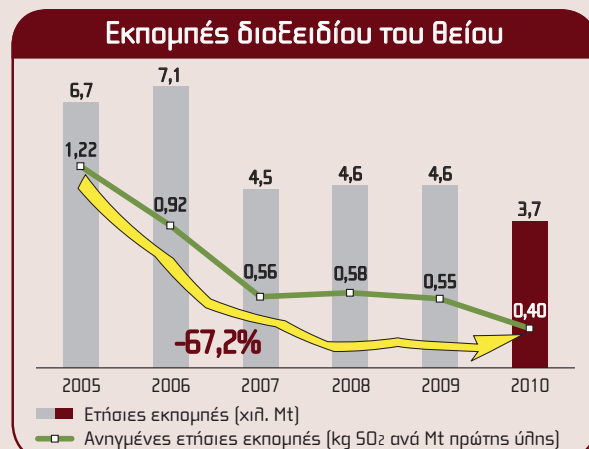
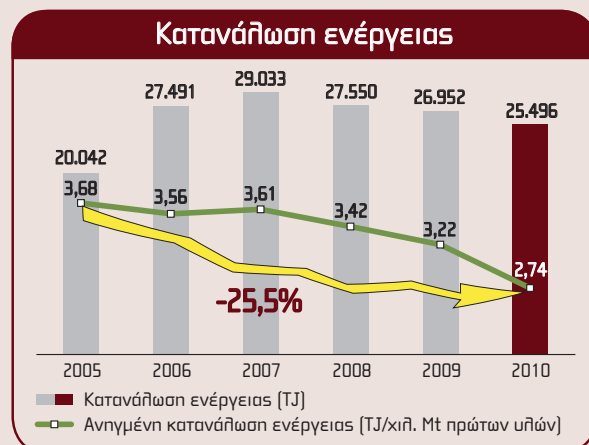
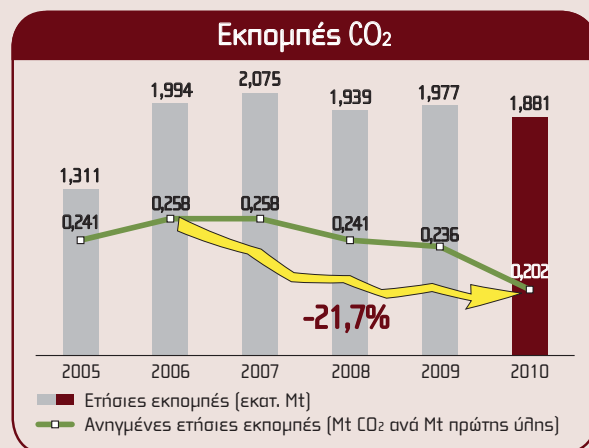
■ Ολοκλήρωση της εξαγοράς, από τον παλιεθνικό Όμιλο SHELL, του 100% των μετοχών των εταιρειών SHELL HELLAS Α.Ε. (μετονομάστηκε σε CORAL Α.Ε.) και SHELL GAS Α.Ε.Β.Ε. ΥΓΡΑΕΡΙΩΝ (μετονομάστηκε σε CORAL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ), καθώς και της απόκτησης του 49% της εμπορίας αεροπορικών καυσίμων.

■ Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιτυγχάνει νέο ρεκόρ πωλήσεων και παραγωγής καυσίμων (9,7 και 8,6 εκατ. Mt αντιστοίχως).

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΤΟ 2010

Κύκλος εργασιών	6.184 εκατ. ευρώ
Καθαρά κέρδη μετά από φόρους	131 εκατ. ευρώ
Διανομή μερίσματος ¹	0,7 ευρώ/μετοχή
Σύνολο ενεργητικού	2.394 εκατ. ευρώ
Παραγωγή διυλιστηρίου	8,6 εκατ. τόνοι
Πωλήσεις ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	9,7 εκατ. τόνοι
- στο εσωτερικό	4,3 εκατ. τόνοι
- στο εξωτερικό	5,4 εκατ. τόνοι
Δυναμικότητα διύλισης αργού πετρελαίου ²	172.000 βαρέλια/ημέρα
Χωρητικότητα δεξαμενών διυλιστηρίου	2,5 εκατ. κυβ. μέτρα
Πρατήρια υγρών καυσίμων	1.280
Πωλήσεις εταιρειών εμπορίας ³	2,3 εκατ. τόνοι
Εργαζόμενοι (μέσος όρος έτους) ⁴	1.983
Ανθρωπόωρες εκπαίδευσης	24.300 ώρες
Συνολικές επενδύσεις 2000-2010	1.166 εκατ. ευρώ
Επενδύσεις και δαπάνες για το περιβάλλον 2000-2010	624 εκατ. ευρώ
Ανακύκλωση – διάθεση στερεών αποβλήτων	2.726 τόνοι
Επενδύσεις και δαπάνες για την Υγιεινή και Ασφάλεια 2000-2010	62,7 εκατ. ευρώ
Κοινωνική συνεισφορά 2002-2010 ⁵	30,3 εκατ. ευρώ
Κοινωνικό προϊόν ⁶	422 εκατ. ευρώ
Πιστοποιήσεις διυλιστηρίου	ISO 9001:2008 ISO 14001:2004 ISO 17025:2005 EMAS ER 761/2001 & 196/2006 OHSAS 18001:2007

- Χρονικά, κατανέμεται σε διανομή προμερίσματος 0,2 ευρώ/μετοχή το Δεκέμβριο του 2009 και μερίσματος 0,5 ευρώ/μετοχή τον Ιούνιο του 2010.
- Αναφέρεται στη δυναμικότητα σχεδιασμού, η οποία αυξήθηκε κατά 54% μετά τη προσαθήκη της Νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού που τέθηκε σε λειτουργία το Μάιο του 2010.
- Συμπεριλαμβάνει τις πωλήσεις των Ομίλων AVIN OIL και CORAL και της εταιρείας CORAL GAS, των δύο τελευταίων από την 1.7.2010.
- Συμπεριλαμβάνει τους εργαζόμενους των ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, AVIN OIL, CORAL, CORAL GAS και OFC.
- Αναφέρεται στις δωρεές και χορηγίες.
- Είναι το τμήμα των εσόδων το οποίο κατανέμεται στα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ **2010**

Μήνυμα της Διοίκησης

Ο *Κοινωνικός Απολογισμός 2010*, που κρατάτε στα χέρια σας, μας δίνει την ευκαιρία για ένατι χρονιά να μοιραστούμε μαζί σας τη συνεχή προσπάθεια του Ομίλου μας, τα μετρήσιμα αποτελέσματα απέναντι στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε με στρατηγική και όραμα, καθώς και το μεθοδικό και συστηματικό έργο των εργαζομένων μας. Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ένας από τους μεγαλύτερους και ισχυρότερους ομίλους της χώρας, ασκώντας υπεύθυνη επιχειρηματικότητα, όπως άλλωστε είναι η παράδοση αυτής της εταιρείας, σχεδιάζει και πραγματοποιεί όλες τις επιχειρηματικές του ενέργειες με γνώμονα τις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, καθώς και τις αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, με στόχο η ανάπτυξή του να έχει τη σφραγίδα της βιωσιμότητας και το εν γένει κοινωνικό του αποτύπωμα να βελτιώνεται συνεχώς. Τη δική μας κοινωνική ευθύνη την έχουμε αναλάβει και αυτό είναι μια δέσμευση διαρκείας.

Η χρονιά που πέρασε, βύθισε ακόμα περισσότερο την πατρίδα μας στη δίνη της πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης, μιας κρίσης που εκδηλώνεται μεν στο οικονομικό πεδίο, αλλά είναι και κρίση αξιών που ίσως επιφέρει μεγάλες αλλαγές στον κοινωνικό ιστό του τόπου μας. Βρισκόμαστε στο ξεκίνημα μιας περιόδου αβεβαιότητας, δυσκολιών και απρόοπτων εξελίξεων. Σήμερα, η κοινωνική ευθύνη είναι ταυτόχρονα και εθνική ευθύνη. Και σ' αυτήν την προσπάθεια όλοι πρέπει να αναλάβουν το μερίδιό που τους αναλογεί. Η χώρα μας μπορεί να κερδίσει το μέλλον, αρκεί να μάθουμε να αλληλούχουμε και να προσαρμοζόμαστε. Στο δυσμενές οικονομικό περιβάλλον του 2010, αλλά και στα δύσκολα που μάλλον έρχονται, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έκανε και θα κάνει το καλύτερο για να στηρίξει τον οικονομικό και κοινωνικό ιστό. Τώρα, σχεδιάζοντας το μέλλον του Ομίλου, ξέρουμε ότι το έργο μας είναι πιο σημαντικό από ποτέ.

Το 2010, ήταν πολύ σημαντική χρονιά για τον Όμιλο από την άποψη της υλοποίησης επενδύσεων, εξαγωγών, καθώς και της επίτευξης οικονομικών αποτελεσμάτων. Κι όλα αυτά, μέσα σ' ένα ιδιαίτερα δυσμενές περιβάλλον διεθνώς και με την εγχώρια πετρελαϊκή αγορά να καταγράφει για πρώτη φορά το 2010 μείωση στη ζήτηση προϊόντων πετρελαίου της τάξεως του 14%. Οι πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ξεπέρασαν για τρίτη συνεχή χρονιά το όριο των 9 εκατ. τόνων, σημειώνοντας νέο ιστορικό υψηλό 9,7 εκατ. τόνων, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα και τον έντονα εξωστρεφή χαρακτήρα της εταιρείας, ο οποίος προσφέρει και την ανάλογη στήριξη στην οικονομία της χώρας σ' αυτήν τη δύσκολη συγκυρία.

Το Μάιο του 2010 τέθηκε σε λειτουργία η Νέα Μονάδα Απόσταξης Αργού, με την οποία ολοκληρώθηκε ένας σημαντικός κύκλος οργανικής ανάπτυξης της εταιρείας, που ξεκίνησε το 2000 και κατέστησε το διυλιστήριο ένα από τα μεγάλα, πιο σύγχρονα και ευέλικτα στην Ευρώπη. Η νέα μονάδα -ο σχεδιασμός της οποίας

ανταποκρίνεται στις τελευταίες Ευρωπαϊκές προδιαγραφές, όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια, ενσωματώνει βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές και δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εξοικονόμηση ενέργειας- ισχυροποιεί την ανταγωνιστική θέση της εταιρείας στην αγορά και βελτιώνει την κερδοφορία της. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε, ότι η οικονομική ευρωστία είναι συστατικό στοιχείο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και προαπαιτούμενο για τη δυνατότητα υλοποίησης δράσεων στους άλλους τομείς της.

Τον Ιούλιο ολοκληρώθηκε η εξαγορά των δραστηριοτήτων της SHELL στην Ελλάδα, εδραιώνοντας τον Όμιλο στην εγχώρια αγορά καυσίμων και προσδίδοντάς του δυνατότητες για ακόμα μεγαλύτερη ανάπτυξη.

Ο τομέας της Ασφάλειας είναι πάντοτε πρωταρχική μας έγνοια. Αμείωτη είναι η προσπάθειά μας να επιτύχουμε το στόχο για μηδέν ατυχήματα και χαμένες ώρες, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη, στην ενημέρωση και στην διαρκή εκπαίδευση.

Για την προστασία του Περιβάλλοντος, που δεν είναι κτήμα και ιδιοκτησία του ανθρώπου για να δικαιούται να το εκμεταλλεύεται αλόγιστα, τα στοιχεία αποδεικνύουν τη συνεχή μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος. Το 2010, προασπιζόμενοι αυτό το κοινό τοίς πάσι αγαθό, επενδύσαμε 37,6 εκατ. ευρώ σε μεγάλα και μικρά έργα που προστατεύουν άμεσα ή έμμεσα το Περιβάλλον, ενώ οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και διοξειδίου του θείου ανά μονάδα τελικού προϊόντος, όπως και η κατανάλωση ενέργειας και νερού ανά μονάδα τελικού προϊόντος, συνέχισαν να μειώνονται.

Στον τομέα της κοινωνικής συνεισφοράς διατέθηκαν 4,5 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση πολλών δράσεων ιδρυμάτων και φορέων, τόσο των τοπικών κοινοτήτων όσο και της ευρύτερης κοινωνίας, με σπουδαιότερη την υποστήριξη του Συλλόγου «ΕΛΠΙΔΑ» για την ολοκλήρωση της κατασκευής του πρώτου στην Ελλάδα Ογκολογικού Νοσοκομείου για παιδιά.

Η σταθερά ανοδική πορεία του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συνεχίστηκε και το 2010. Αυτή η επιτυχία, βασίστηκε πάνω σε εύστοχη στρατηγική, επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, πιστή εφαρμογή των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης, καλή αντίληψη των τάσεων της αγοράς και σε πολλή ομαδική δουλειά. Χωρίς όμως την αφοσίωση των εργαζομένων μας και την εμπιστοσύνη των συμμετόχων μας, δεν θα γινόταν τίποτα. Οι ευχαριστίες μας προς όλους, συνοδεύονται από την υπόσχεση, ότι θα συνεχίσουμε πάνω στο δρόμο της προσπάθειας για βιώσιμη ανάπτυξη, συνδυάζοντας τα οικονομικά αποτελέσματα, με τη φροντίδα για το προσωπικό μας, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Η Διοίκηση του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Περιεχόμενα

- i Όραμα, Σκοπός, Αρχές και Αξίες
  - ii Σημαντικοί σταθμοί στην εξέλιξη της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ
  - iii Ο Όμιλος σε Αριθμούς
- 3 Μήνυμα Διοίκησης
  - 4 Περιεχόμενα
  - 5 Σχετικά με τον Απολογισμό

6 Ταυτότητα και Εταιρική Υπευθυνότητα

- 6 Προφίλ Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ
- 10 Σύγχρονο και ευέλικτο διυλιστήριο
- 12 Προστιθέμενη αξία – Κοινωνικό προϊόν
- 14 Εταιρική διακυβέρνηση
- 15 Διαχείριση εταιρικής υπευθυνότητας
- 17 Ανάπτυξη - Επενδύσεις
- 19 Διαχείριση Ποιότητας, Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος
- 21 Εξυπηρέτηση πελατών
- 21 Επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη
- 24 Συμμετοχές – Διακρίσεις

26 Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους

- 26 **Ανθρώπινο Δυναμικό**
- 26 Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού
- 27 Ίσες ευκαιρίες και ανθρώπινα δικαιώματα
- 28 Εργασιακές σχέσεις
- 28 Απασχόληση
- 30 Σύστημα αμοιβών
- 31 Οικειοθελείς παροχές
- 33 Εκπαίδευση και κατάρτιση

36 Υγιεινή και Ασφάλεια

- 36 Διαχείριση Υγιεινής και Ασφάλειας
- 38 Τεχνολογική ασφάλεια - Επενδύσεις
- 40 Επιθεωρήσεις
- 40 Διαδικασίες
- 42 Σχέδια αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης
- 43 Ιατρικές υπηρεσίες – διασφάλιση υγείας
- 44 Προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας – νέα έργα
- 44 Εκπαίδευση, ενημέρωση, συνεργασίες
- 47 Δείκτες ασφάλειας
- 48 Κανονισμός Reach
- 49 Μέτρα προστασίας (security) – Πιμενικές εγκαταστάσεις

50 Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον

- 50 Περιβαλλοντική διαχείριση
- 52 Διαχείριση περιβαλλοντικών επιπτώσεων – περιβαλλοντικές προκλήσεις
- 53 Επενδύσεις και δαπάνες για το περιβάλλον
- 54 Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές
- 55 Κλιματική αλλαγή
- 56 Βελτιστοποίηση ενεργειακής κατανάλωσης
- 59 Εκπομπές CO₂
- 60 Διαχείριση ποιότητας ατμόσφαιρας
- 64 Διαχείριση υγρών απόβλητων
- 65 Διαχείριση στερεών αποβλήτων - ανακύκλωση
- 67 Διαχείριση νερού
- 68 Διαχείριση θορύβου
- 68 Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος
- 70 Επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη
- 70 Συμμετοχές – συνεργασίες
- 71 Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία

72 Κοινωνική Υπευθυνότητα

- 74 Κοινωνική αλληλεγγύη
- 80 Πολιτισμός
- 84 Παιδεία
- 86 Προστασία Περιβάλλοντος – Υποδομές
- 86 Αθλητισμός
- 90 Επιχειρηματικότητα

91 Οικουμενικό Σύμφωνο: Επικοινωνία Προόδου 2010

92 Επίπεδο Εφαρμογής GRI

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Ο επίσημος *Κοινωνικός Απολογισμός* της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η παρούσα έκδοση του οποίου είναι η ένατη κατά σειρά, αποτελεί αυτόνομη πηγή πληροφοριών, στην οποία παρουσιάζεται η στρατηγική και συστηματική αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την επιδίωξη της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της εφαρμογής των αρχών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Υπογραμμίζει δε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, τη δέσμευση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ να παράγει αξία σεβόμενι τον Άνθρωπο, το Περιβάλλον και την Κοινωνία και να γνωστοποιεί τις ενέργειες και τις επιδόσεις της σ' αυτούς τους τομείς.

Στον *Κοινωνικό Απολογισμό 2010*, γίνεται μια ειλικρινής και συστηματική προσπάθεια να αποτυπωθούν οι δράσεις του Ομίλου κατά το διάστημα 1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2010, οι οποίες έχουν σχέση με τα ουσιαστικά ζητήματα που αντιμετωπίζουμε. Συνεχίζοντας δε τη συστηματική προσπάθεια εναρμόνισης με τα διεθνή πρότυπα, η οποία ξεκίνησε το 2007, εμπλουτίστηκε και με νέα ποσοτικά στοιχεία, υπογραμμίζοντας την εξέλιξη της εφαρμογής της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Ο Απολογισμός περιέχει σύντομη αναφορά στα ενοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου, τα οποία συμπεριλαμβάνουν τα αποτελέσματα από όλες τις θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου και τα οποία αναλύονται εκτενώς στην *Επίσημη Οικονομική Έκθεση 2010*. Όμως, οι βασικές του ενότητες, εστιάζονται στις πρακτικές εταιρικής υπευθυνότητας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, στις οποίες καταγράφονται αναλυτικά τα σχετικά θέματα που διαχειρίζεται η εταιρεία και έχουν σχέση με τους τομείς της Εταιρικής Διακυβέρνησης, της Στρατηγικής, της Επικοινωνίας με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη (Stakeholders), του Ανθρώπινου Δυναμικού, της Υγιεινής και Ασφάλειας, της προστασίας του Περιβάλλοντος και της Κοινωνικής Συνεισφοράς. Επιπλέον και κατά περίπτωση, πράγμα το οποίο αποσαφηνίζεται σαφώς στο κείμενο, τα στοιχεία του Απολογισμού αφορούν και τους θυγατρικούς Ομίλους AVIN OIL και CORAL, καθώς και τις εταιρείες CORAL GAS και OFC, των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και των οποίων η δραστηριότητα έχει σημαντική επίπτωση στα θέματα που αξιολογήθηκαν ως ουσιαστικά για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι όροι «Όμιλος» και «Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ» αναφέρονται στον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και τους θυγατρικούς του Ομίλους και εταιρείες AVIN OIL, CORAL, CORAL GAS και OFC, οι οποίες από κοινού τον απαρτίζουν. Ο όρος «εταιρεία» αναφέρεται στη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ο όρος «άλλες εταιρείες» και «υπόλοιπες εταιρείες» αναφέρονται στην προηγούμενη ομάδα εταιρειών, ενώ ο όρος «εμπορικές εταιρείες» αναφέρεται πάλι στην προηγούμενη ομάδα εταιρειών, πλην όμως της OFC.

Global Reporting Initiative – Οικουμενικό Σύμφωνο ΟΗΕ

Για την επιλογή των θεμάτων του *Κοινωνικού Απολογισμού 2010*, ακολουθήσαμε συστηματικά -όπως κάναμε από την έκδοση του 2007- τις κατευθυντήριες οδηγίες G3 του Global Reporting Initiative (GRI), καθώς και τις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (United Nations Global Compact). Στο τέλος του Απολογισμού, υπάρχουν σχετικοί πίνακες αντιστοίχισης των δεικτών GRI και των αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου, με τις ενότητες ή τις σελίδες, στις οποίες καταχωρούνται τα σχετικά με την αρχή ή δείκτη στοιχεία. Κατ' αυτήν την έννοια, ο *Κοινωνικός Απολογισμός 2010*, αποτελεί και την «Έκθεση Προόδου» (Communication on Progress) για το Οικουμενικό Σύμφωνο, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν οι δέκα αρχές του.

Συμπληρωματικά στοιχεία υπάρχουν στην *Επίσημη Οικονομική Έκθεση 2010*, στην *Περιβαλλοντική Δήλωση 2010*, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση της εταιρείας, www.moh.gr.

Επικοινωνία

Οι απόψεις και οι παρατηρήσεις σας για τη δομή και το περιεχόμενο του *Κοινωνικού Απολογισμού 2010*, μας βοηθούν στην προσπάθειά μας για συνεχή βελτίωση. Παρακαλούμε επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 210 809.4345, ή στείλτε τα σχόλια σας στη διεύθυνση: csr@moh.gr

Ι. Ταυτότητα και Εταιρική Υπευθυνότητα

9,7 εκατ. τόνοι οι πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ: Νέο ιστορικό υψηλό

Εξαγορά των δραστηριοτήτων της SHELL στην Ελλάδα και **Νέα** Μονάδα Απόσταξης Αργού

421,5 εκατ. ευρώ το Κοινωνικό Προϊόν

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, από το 1972 που ξεκίνησε τη δραστηριότητά της ως εταιρεία διύλισης και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου, λειτουργεί πάντα με επιχειρηματική υπευθυνότητα, στοχεύοντας σε βιώσιμη κερδοφορία και ανάπτυξη με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο. Με σύγχρονη αντίληψη για την εταιρική υπευθυνότητα και με αποτελεσματική οργάνωση, στελέχωση και διοίκηση ακολουθεί πορεία συνεχούς ανάπτυξης και δημιουργίας αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, επιτελώντας αποτελεσματικά τον κοινωνικό της ρόλο, αυξάνοντας τη συνεισφορά της στην κοινωνία και θέτοντας τις βάσεις της μελλοντικής της ανάπτυξης.

Το Όραμα και ο Εταιρικός της Σκοπός, καθορίζουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιούνται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της δυναμικής ανάπτυξής της. Η λειτουργία της θεμελιώνεται πάνω σε ένα πλέγμα απαρτέκλιτων Αρχών και Αξιών, οι οποίες αποτελούν τα

1. ΠΡΟΦΙΛ ΟΜΙΛΟΥ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με μέσο αριθμό προσωπικού 1.983 ατόμων, με ενοποιημένα έσοδα το 2010 που αντιστοιχούν περίπου στο 2,8% του Α.Ε.Π. και σύνολο ενεργητικού 2,4 δις ευρώ, αποτελεί έναν από τους κύριους στυλοβάτες της εθνικής οικονομίας. Κατέχει ηγετι-

κό ρόλο στο χώρο της διύλισης αργού πετρελαίου και της εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, προμηθεύοντας την περιοχή την οποία εξυπηρετεί με ένα ευρύ φάσμα υψηλής ποιότητας προϊόντων.

στατιστικά στοιχεία της επιχειρηματικής της δράσης.

Το 2010, ήταν μια ιδιαίτερα σημαντική χρονιά για τον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ από την άποψη της υλοποίησης επενδύσεων, εξαγορών και της επίτευξης οικονομικών αποτελεσμάτων. Το Μάιο τέθηκε σε λειτουργία η νέα Μονάδα Απόσταξης Αργού δυναμικότητας 60.000 βαρελιών/ημέρα, προσδίδοντας δυνατότητες βελτιστοποίησης των προμηθειών σε αργό και πρώτες ύλες, όπως και πρόσθετη ευελιξία στο σχήμα παραγωγής του διυλιστηρίου. Τον Ιούνιο, με την ολοκλήρωση της εξαγοράς των δραστηριοτήτων της SHELL στην Ελλάδα, το πιο αποδοτικό δίκτυο πρατηρίων στην εγχώρια αγορά έρχεται, με το εμπορικό σήμα της SHELL, να ενισχύσει το μερίδιο αγοράς του Ομίλου. Παράλληλα, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιτυγχάνει ρεκόρ πωλήσεων και παραγωγής καυσίμων (9,7 και 8,6 εκατ. τόνοι αντιστοίχως), ενώ με εξαγωγές 5,4 εκατ. τόνων ενισχύει την οικονομία της χώρας σε δύσκολες στιγμές.

Δουλειά μας είναι η ενέργεια. Δέσμευσή μας η εταιρική υπευθυνότητα, για δημιουργία αξίας με σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον

Η μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ιδρύθηκε το 1970 και η πρώτη χρονιά λειτουργίας του διυλιστηρίου της, ήταν το 1972. Από το 2001 είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Συμπεριλαμβάνεται στο δείκτη της Διεθνούς Αγοράς (FTSE/X.A. International), στο δείκτη υψηλής κεφαλαιοποίησης (FTSE/X.A. 20), στο Γενικό δείκτη, στο δείκτη MSCI (Morgan Stanley Capital International) Small Cap, καθώς και σε άλλους κλαδικούς δείκτες.

■ Ο τομέας της διύλισης αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου, διαθέτοντας ένα από τα πιο σύγχρονα και ευέλικτα διυλιστήρια της Ευρώπης. Επίσης, ο Όμιλος κατέχει κορυφαία θέση στην εγχώρια αγορά, μέσω των ΕΕ ολοκληρωμένων συστημάτων του AVIN OIL, CORAL και CORAL GAS και το αντίστοιχο δίκτυο λιανικής, που αποτελείται από περίπου 1.280 πρατήρια των εταιρειών αυτών σε ολόκληρη τη χώρα, καθώς και τις δραστηριότητές τους στα βιομηχανικά και αεροπορικά καύσιμα, στο υγραέριο και στα λιπαντικά.

■ Στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER -στη μετοχική σύνθεση της οποίας η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει με ποσοστό 35% και η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. με 65%- κατασκευάζει εντός των εγκαταστάσεων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στους Αγίους Θεο-

δώρους Κορινθίας, μονάδα συνδυασμένου κύκλου ισχύος 436,6 MW με καύσιμο φυσικό αέριο, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 4ο τρίμηνο του 2011. Ακόμα, η ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΟΥΣΑΚΙΟΥ, στην οποία ο Όμιλος συμμετέχει με ποσοστό 70%, κατέχει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 440 MW, την οποία απέκτησε το 2010, ενώ στο καταστατικό της προβλέπεται και η άσκηση εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας.

■ Η παρουσία του Ομίλου στην αγορά φυσικού αερίου, εξασφαλίζεται μέσω της Μ και Μ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ -ελεγχόμενη ΕΕ ημιοσείας με τη ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.- η οποία εισάγει και εμπορεύεται φυσικό αέριο, που προορίζεται για χρήση στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και στα εργοστάσια ηλεκτροπαραγωγής των δύο Ομίλων, καθώς και για πώληση σε τρίτους.

■ Τέλος, υπό τον έλεγχο του Ομίλου είναι και η εταιρεία ΟΥΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε., η οποία κατασκευάζει και λειτουργεί το υφιστάμενο, πλήρως αυτοποιημένο, σύστημα ανεφοδιασμού αεροπορικού καυσίμου και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων του Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος».

2,8% του ΑΕΠ τα ενοποιημένα έσοδα του 2010

Στον πίνακα που παρατίθεται, είναι καταχωρημένες όλες οι θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες, οι οποίες απαρτίζουν τον Όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, μαζί με τα άμεσα ή έμμεσα ποσοστά συμμετοχής. Περισσότερες πληροφορίες για τη σύνθεση του Ομίλου και το αντικείμενο των εταιρειών του, μπορούν να αναζητηθούν στην *Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2010* της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Εταιρείες και συμμετοχές Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Εταιρεία	Δραστηριότητα	Συμμετοχή (%)	
		Άμεση	Έμμεση
Μητρική εταιρεία			
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.	Διύλιση αργού και εμπορία προϊόντων πετρελαίου		
Θυγατρικές εταιρείες			
AVIN OIL A.B.E.N.E.Π.	Εμπορία προϊόντων πετρελαίου	100	
CORAL A.E.	Εμπορία προϊόντων πετρελαίου	100	
CORAL GAS A.E.B.E.Y.	Εμπορία υγραερίου	100	
ΟFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε.	Διαχείριση συστήματος ανεφοδιασμού αεροπορικών καυσίμων	46,03	46,03
ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΟΥΣΑΚΙΟΥ Α.Ε.	Παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας	40	30
ΜΑΚΡΑΙΩΝ Α.Ε.	Εμπορία υγρών καυσίμων		100
ΕΡΜΗΣ Α.Ε.Μ.Ε.Ε.	Εμπορία υγρών καυσίμων		100
ΜΥΡΤΕΑ Α.Ε.	Εμπορία υγρών καυσίμων		100
CORAL FINANCE	Υπηρεσίες λογιστηρίου		100
Συνδεδεμένες εταιρείες			
SHELL & ΜΟΗ Α.Ε. ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	Υπηρεσίες εφοδιασμού αεροσκαφών		49
ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε.	Παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας	35	
Μ και Μ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	Εμπορία φυσικού αερίου	50	
NUR – ΜΟΗ Α.Ε. ΗΛΙΘΘΕΡΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Εκμετάλλευση ηλιοθερμικών σταθμών	50	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	Διαχείριση αγωγού καυσίμων	16	

Ισχυρές συνέργιες από την εξαγορά των δραστηριοτήτων της SHELL στην Ελλάδα

Η συνεπής, δομημένη και συνεκτική στρατηγική του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ οδήγησε, στις 30 Ιουνίου 2010, στην ολοκλήρωση της συμφωνίας για την εξαγορά των δραστηριοτήτων της SHELL στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτής της συμφωνίας, το σύνολο των μετοχών των εταιρειών SHELL HELLAS και SHELL GAS μεταβιβάστηκαν στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και οι δύο εταιρείες μετονομάστηκαν σε CORAL και CORAL GAS αντίστοιχα.

Η συμφωνία αφορούσε:

- Τη διακίνηση και εμπορία καυσίμων μέσω του δικτύου των 700 περίπου πρατηρίων καυσίμων που φέρουν το σήμα SHELL, τα οποία διατηρούν το εμπορικό σήμα της SHELL και συνεχίζουν να διαθέτουν τα προϊόντα SHELL, βάσει της Σύμβασης Άδειας Χρήσης Σημάτων που υπεγράφη μεταξύ SHELL και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Αυτό το δίκτυο, που καλύπτει όλη την Ελλάδα και είναι το πλέον αποδοτικό στην εγχώρια αγορά, προσφέρει σημαντική ενίσχυση στο μερίδιο αγοράς του Ομίλου.
- Την εμπορία βιομηχανικών καυσίμων και ασφάλτου.
- Τις συνοδευτικές ιδιότητες αποθηκευτικές εγκαταστάσεις καυσίμων συνολικής χωρητικότητας 137.000 κυβικών μέτρων (Καλοχώρι, Αμφιλοχία, Πέραμα, Χανιά, Αλεξανδρούπολη, Ρόδος), οι οποίες προσφέρουν τη δυνατότητα για ομοιογενή ανάπτυξη σε όλη τη χώρα.
- Τις εγκαταστάσεις ανάμιξης και παραγωγής λιπαντικών στο Πέραμα.
- Την αποθήκευση και διανομή χημικών.

■ Τη δημιουργία κοινοπραξίας μεταξύ SHELL και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με αντικείμενο την εμπορία αεροπορικών καυσίμων (SHELL & ΜΟΗ AVIATION FUELS), που και αυτή χρησιμοποιεί το εμπορικό σήμα και διαθέτει προϊόντα SHELL.

■ Την εμφιάλωση, διακίνηση και εμπορία υγραερίου με το νέο σήμα CORAL GAS.

Η παρουσία του Ομίλου στη λιανική αγορά καυσίμων στηρίζεται πλέον σε δύο εμπορικά σήματα: Στο καθιερωμένο εδώ και σχεδόν τριάντα χρόνια ως σήμα ποιότητας και εμπιστοσύνης AVIN και σ' αυτό της SHELL. Από κοινού, τα δύο δίκτυα αριθμούν περί τα 1.280 πρατήρια και το συνολικό μερίδιο αγοράς είναι περίπου 26%.

Η συμφωνία αυτή, προσφέρει ισχυρές συνέργιες και ενδυναμώνει σημαντικά τον ηγετικό ρόλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στον τομέα της διύλισης και εμπορίας παραγώγων πετρελαίου, καθώς και την παρουσία της στην εμπορία καυσίμων, υγραερίου και χημικών. Ταυτόχρονα, δημιουργεί σφέλη και για τη χώρα μας συνολικά, συνδυάζοντας την ποιότητα και τεχνολογική υπεροχή που συνοδεύει την παραγωγή του σήματος SHELL, με τις δυνατότητες του σύγχρονου και ευέλικτου διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Αποτελέσματα 2010

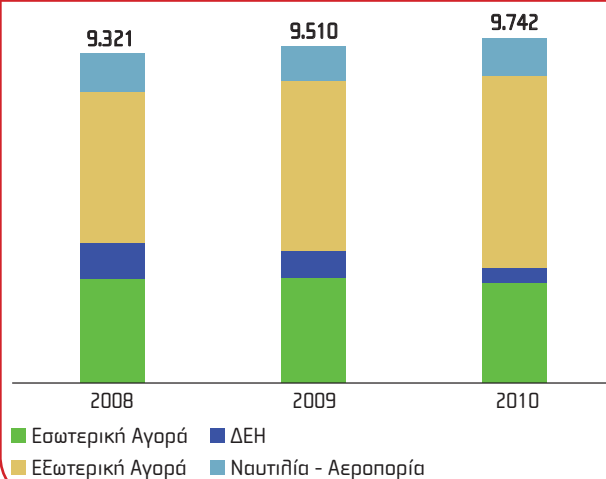
Το 2010, ήταν μια ιδιαίτερα σημαντική χρονιά για τον Όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ από την άποψη της υλοποίησης επενδύσεων, εξαγωγών και της επίτευξης οικονομικών αποτελεσμάτων.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, με τη συνεπή και αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής της, έχει πετύχει τη συνεχή διεύρυνση των πωλήσεών της, ενώ η κερδοφορία της επηρεάζεται αναπόφευκτα από τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στην παγκόσμια αγορά αργού και προϊόντων πετρελαίου, τα διεθνή περιθώρια διύλισης, την ισοτιμία ευρώ/δολαρίου, αλλά και από τις συνθήκες που διαμορφώνονται στην εγχώρια αγορά καυσίμων.

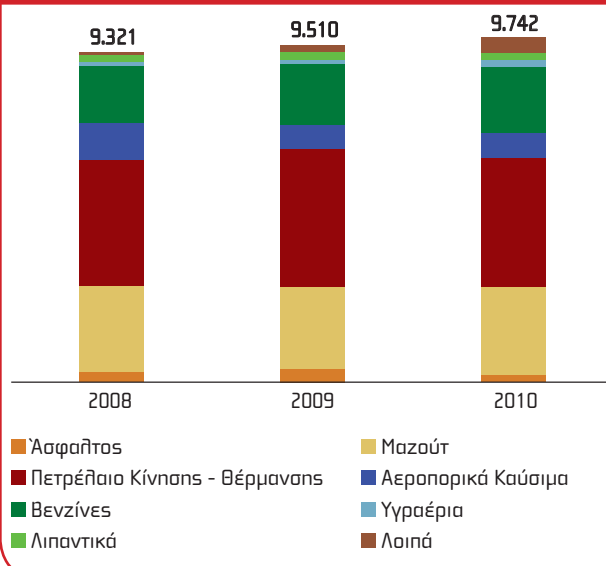
■ Οι **πωλήσεις** της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ το 2010 ξεπέρασαν το όριο των 9 εκατ. τόνων για τρίτη συνεχή χρονιά και τα προϊόντα της συνέχισαν να διαχειρεύονται και στις τρεις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται, (εσωτερική αγορά, εξαγωγές και στην αγορά ναυτιλίας/αεροπορίας), μέσω ενός ισχυρού δικτύου πωλήσεων και μακροχρόνιων σχέσεων με τους πελάτες της. Οι ποσότητες που διαχειρεύονται σε κάθε μία απ' αυτές τις αγορές, καθορίζονται από την εκάστοτε ζήτηση, αλλά και από το στόχο της εταιρείας να διαθέτει τα προϊόντα της, στις αγορές οι οποίες εμφανίζουν τα υψηλότερα περιθώρια. Σε όγκο, οι πωλήσεις το 2010 ανήλθαν σε 9,7 εκατ. τόνους (νέο ιστορικό υψηλό), έναντι 9,5 το 2009. Από τα στοιχεία πωλήσεων, προκύπτει ο έντονα εξωστρεφής χαρακτήρας της εταιρείας: οι πωλήσεις εξωτερικού το 2010, (συμυπολογιζομένων και αυτών της ναυτιλίας/αεροπορίας), προς περισσότερες από 48 χώρες, αποτελούσαν το 66,7% του συνόλου, ενώ ήταν αυξημένες κατά 12,4% σε σχέση με το 2009. Το γεγονός αυτό, υπογραμμίζει το μέγεθος της συνεισφοράς του Ομίλου στην εθνική οικονομία, ιδιαίτερα αυτές τις δύσκαλες μέρες.

■ Ιδιαίτερα ενισχυμένα ήταν τα **βασικά οικονομικά** μεγέθη του Ομίλου. Η μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών, οφείλεται στην αύξηση των τιμών των προϊόντων πετρελαίου, στην αύξηση του όγκου των πωλήσεων, στην ενίσχυση του δολαρίου έναντι του ευρώ και στην ενσωμάτωση των CORAL και CORAL GAS το δεύτερο εξάμηνο. Αντίστοιχα -και σε συνδυασμό με τη βελτίωση του περιθωρίου διύλισης λόγω της έναρξης λειτουργίας της Νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού- επιτεύχθηκε ικανοποιητική κερδοφορία, παρά τα προβλήματα από τις αρνητικές εξελίξεις στην εγχώρια αγορά, η οποία για πρώτη φορά το 2010 κατέγραψε μείωση στη ζήτηση προϊόντων πετρελαίου της τάξεως του 14%.

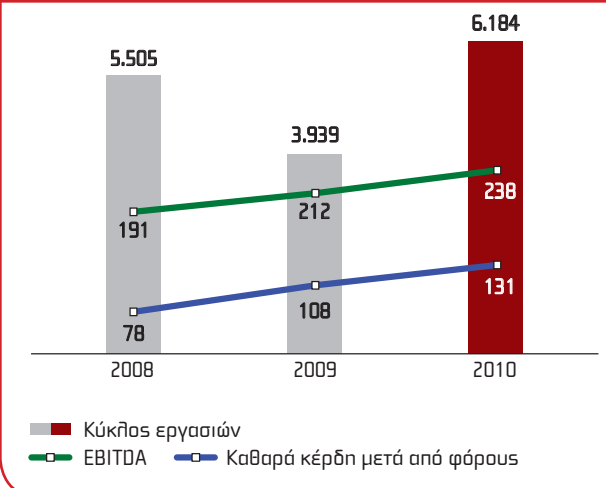
Πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ανά αγορά (χιλ. Mt)

Πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ανά προϊόν (χιλ. Mt)

Ενοποιημένα Αποτελέσματα (εκατ. ευρώ)

I. Ταυτότητα και Εταιρική Υπευθυνότητα

■ Το μερίδιο αγοράς της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ παραμένει σταθερά πάνω από 25%, ενώ το 2010 ενισχύθηκε περαιτέρω στο 26,6%, γεγονός που υπογραμμίζει την ποιότητα των δικτύων λιανικής εμπορίας της AVIN και της CORAL, τα οποία βοήθησαν στη συγκράτηση του ρυθμού μείωσης των πωλήσεων στην εγχώρια αγορά.

Μερίδια αγοράς της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην εγχώρια αγορά

	2008	2009	2010
Εσωτερική αγορά	27,5%	27,1%	27,4%
Ναυτιλία - Αεροπορία	21,4%	20,3%	24,2%
Λιπαντικά	47,7%	37,4%	36,6%
Σύνολο εγχώριας αγοράς	25,9%	25,4%	26,6%

2. ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΕΥΕΛΙΚΤΟ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟ

Η Νέα Μονάδα Απόσταξης αργού πετρελαίου

Το Μάιο του 2010 τέθηκε σε λειτουργία η Νέα Μονάδα Απόσταξης Αργού, με την οποία ολοκληρώθηκε ένας σημαντικός κύκλος οργανικής ανάπτυξης της εταιρείας. Η μονάδα αυτή, ισχυροποιεί την ανταγωνιστική θέση της εταιρείας στην αγορά και βελτιώνει την κερδοφορία της. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε, ότι η οικονομική ευρωστία είναι συστατικό στοιχείο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και προαπαιτούμενο για τη δυνατότητα υλοποίησης δράσεων, στους άλλους τομείς της.

Ο Αντιπρόεδρος του Ομίλου, κύριος Ιωάννης Β. Βαρβινογιάννης, με την ευκαιρία της έναρξης λειτουργίας της μονάδας δήλωσε:

«Επενδύουμε σε έργα τεχνολογίας αιχμής, υιοθετώντας τα αυστηρότερα πρότυπα ασφάλειας και προστασίας του Περιβάλλοντος και καθιστώντας τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ μίαν από τις πιο προηγμένες και ανταγωνιστικές εταιρείες στην περιοχή της ΝΑ Μεσογείου. Η νέα μονάδα αποτελεί σημαντική επένδυση για την εταιρεία αλλά και για τη χώρα μας, καθώς συμβάλλει στην αύξηση της εγχώριας παραγωγής, βελτιώνοντας έτσι το ενεργειακό ισοζύγιο της Ελλάδας».

Τεχνικά Χαρακτηριστικά

- Δυναμικότητα κατεργασίας 60.000 βαρελιών αργού ανά ημέρα. Επίσης επιπλέον παραγωγή 1,8 εκατ. Mt λευκών προϊόντων (κυρίως Diesel).
- Αύξηση της ετήσιας δυναμικότητας του διυλιστηρίου περίπου κατά 25%, από τα 7,2 εκατ. Mt στα 9,0 εκατ. Mt.
- Πρώτες ύλες: Αργό πετρέλαιο διαφόρων τύπων, με δυνατότητα επεξεργασίας αργού υψηλής αξύτητας, όπως και μη συμβατικών τύπων αργού.
- Παραγόμενα προϊόντα: Υγραέρια καθαρά, Νάφθα, Jet και Diesel ειδικών προδιαγραφών, καθώς επίσης μαζούτ, όλη

η ποσότητα του οποίου χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη στις υπάρχουσες μονάδες μετατροπής.

■ Συγκριτικά πλεονεκτήματα:

- Βελτιστοποίηση του μίγματος αργού και πρώτων υλών του διυλιστηρίου, λόγω της χρήσης υλικών προηγμένης μεταλλουργίας, που επιτρέπει την επεξεργασία όλων των τύπων αργού.
- Πρόσθετη ευελιξία στην παραγωγική διαδικασία.
- Καλύτερη διαχείριση πόρων.
- Παραγωγή προϊόντων με ζήτηση αιχμής.

Προδιαγραφές ασφάλειας / Περιβαλλοντικά standards

- Κατασκευάστηκε σύμφωνα με τις τελευταίες Ευρωπαϊκές προδιαγραφές, όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια, εφαρμόζοντας Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές.
- Δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στην εξοικονόμηση ενέργειας με:
  - την εγκατάσταση ατμοστραβίλων εκμετάλλευσης απορριπτόμενης ενέργειας,
  - τη χρησιμοποίηση όλων των θερμών ρευμάτων για προθέρμανση,
  - ειδική εγκατάσταση προ-απόσταξης με στόχο τη μείωση της θερμικής κατανάλωσης.

■ Όλες οι ανάγκες της μονάδας σε βοηθητικές παροχές (νερό, ατμός, ηλεκτρικό ρεύμα) καλύπτονται με ιδιοπαραγωγή.

■ Ο έλεγχος και η ρύθμιση γίνεται με αυτοματοποιημένες διαδικασίες.

■ Παράλληλα τέθηκαν σε λειτουργία και δύο νέες μονάδες ανάκτησης θείου, βαθμού απόδοσης 99,9%.

■ Στη φάση της κατασκευής, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην οργάνωση του εργοταξίου, με την εγκαθίδρυση διαδικασιών και εκπαιδευτικών σεμιναρίων, ώστε να εξασφαλίζονται ασφαλείς συνθήκες εργασίας.

Ενδιαφέρουν και αυτά

- Ύψος επένδυσης 180 εκατ. ευρώ.
- Θέσεις εργασίας: Για τη λειτουργία της μονάδας απασχολούνται 30 νέα στελέχη.
- Κατά τη διάρκεια της κατασκευής, ο αριθμός των εργαζομένων που ενεπλάκησαν στο έργο ξεπέρασε τους 2.000, με 2,5 εκατ. εργοαώρες και άλλες 500 χιλιάδες εργοαώρες

για το μηχανολογικό σχεδιασμό.

■ Ρεκόρ χρόνου κατασκευής: 20 μήνες χάρις στην εφαρμογή πρωτοποριακών μεθόδων διαχείρισης έργου.

■ Απαιτήθηκαν 338 διαφορετικά στοιχεία εξοπλισμού, 3.400 Mt σωληνώσεις και 3.300 Mt χάλυβα για τις φέρουσες κατασκευές.

Το διυλιστήριο της εταιρείας, που αποτελεί το βασικό πυρήνα των δραστηριοτήτων του Ομίλου, βρίσκεται στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας, περίπου 70 χλμ. από το κέντρο της Αθήνας. Μαζί με τις βοηθητικές εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις διακίνησης καυσίμων, αποτελεί το μεγαλύτερο αμιγώς ιδιωτικό βιομηχανικό συγκρότημα της Ελλάδας και θεωρείται ένα από τα πιο σύγχρονα διυλιστήρια της Ευρώπης με βαθμό πολυπλοκότητας 10,4 (Nelson Complexity Index).

Μπορεί να κατεργάζεται αργό πετρέλαιο διαφόρων τύπων και να παράγει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων πετρελαίου, εξυπηρετώντας έτσι τις εταιρείες εμπορίας πετρελαίου στην Ελλάδα και πελάτες στο εξωτερικό. Επιπλέον, είναι το μοναδικό ελληνικό διυλιστήριο που παράγει βασικά λιπαντικά. Τα προϊόντα που παράγονται στο διυλιστήριο, καλύπτουν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ από την 1η Ιανου-

αρίου του 2009, καθώς και τις αυστηρότερες ανάλογες διεθνείς προδιαγραφές.

Οι δύο μονάδες Ατμοσφαιρικής Απόσταξης αργού παράγουν υγραέρια, νάφθα, καύσιμο αεροσκαφών, πετρέλαιο και μαζούτ. Ορισμένα προϊόντα υπόκεινται σε δευτερογενή επεξεργασία με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητάς τους, όπως είναι η καταλυτική αναμόρφωση της νάφθας για την παραγωγή βενζίνης και η υδρογονοκατεργασία των μεσαίων αποσταγμάτων για την παραγωγή πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο. Για την ελάττωση του μαζούτ, το οποίο είναι ποσοτικά το περισσότερο αλλή και το χαμηλότερης αξίας προϊόν της ατμοσφαιρικής απόσταξης, υπάρχουν οι μονάδες μετατροπής (θερμικής, καταλυτικής και υδρογονοδιάσπασης) με τις οποίες αυξάνεται η παραγωγή υψηλής αξίας λευκών προϊόντων, όπως το πετρέλαιο και η βενζίνη.

Χαρακτηριστικά του διυλιστηρίου

- Δυναμικότητα κατεργασίας, 172.000 βαρέλια αργού/ημέρα.
- Παράγει όλα τα είδη καυσίμων και είναι ένα από τα πιο σύγχρονα και πιο σύνθετα στην Ευρώπη, με μονάδες Υδρογονοδιάσπασης και Καταλυτικής Πυρόλυσης και με βαθμό πολυπλοκότητας 10,4 (Nelson Complexity Index).
- Παράγει καθαρά καύσιμα (βενζίνες και πετρέλαιο κίνησης), σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ε.Ε. για το 2009.
- Έχει τις πιστοποιήσεις ISO 9001:2008 για την Ποιότητα, ISO 14001:2004 και EMAS ER 761/2001 για το Περιβάλλον, OHSAS 18001:2007 για την Υγιεινή και Ασφάλεια και ISO 17025:2005 για το Χημείο. Αυτός ο πενταπλός συνδυασμός απαντάται σε ελάχιστα ευρωπαϊκά διυλιστήρια.
- Είναι το μοναδικό στην Ελλάδα, που παράγει βασικά λιπαντικά.
- Διαθέτει Σταθμό Συμπαραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας – Ατμού ισχύος 68,3 MW.
- Χρησιμοποιεί φυσικό αέριο ως καύσιμο και πρώτη ύλη για την παραγωγή υδρογόνου.
- Διαθέτει δεξαμενές χωρητικότητας 2.500.000 m³.
- Διαθέτει σύγχρονο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων, που μπορεί να εξυπηρετήσει 220 βυτιοφόρα ανά ημέρα.
- Διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις ελλιμενισμού δεξαμενόπλοιων χωρητικότητας μέχρι 450.000 τόνων DWT, που μπορούν να εξυπηρετήσουν περισσότερα από 3.000 πλοία το χρόνο.

Για να λειτουργήσει ένα διυλιστήριο χρειάζεται βοηθητικές παροχές, όπως η ηλεκτρική ενέργεια, το νερό και ο ατμός. Οι απαιτήσεις του διυλιστηρίου σε ηλεκτρική ενέργεια καλύπτονται από τους τέσσερις αεριοστρόβιλους του Σταθμού Συμπαραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η εγκατάσταση και νέμπτου αεριοστρόβιλου με τον οποίο θα καταστεί ενεργειακά αυτόνομο. Οι ανάγκες σε ατμό υψηλής πίεσης, καλύπτονται από τους τέσσερις πλέθιτες παραγωγής ατμού σε συνδυασμό με τον ατμό που παράγουν ορισμένες μονάδες του διυλιστηρίου, ενώ οι μονάδες αφαιρώσεως θαλασσινού νερού, παράγουν νερό ποιοτικά κατάλληλο για την τροφοδοσία των βελθίων και σε αρκετή ποσότητα, ώστε οι ανάγκες του διυλιστηρίου να καλύπτονται πλήρως, εξοικονομώντας σημαντικές ποσότητες του πολύτιμου φυσικού πόρου του φρέσκου νε-

ρού. Το 2008 το διυλιστήριο συνδέθηκε με το εθνικό δίκτυο φυσικού αερίου, αποκτώντας τη δυνατότητα χρησιμοποίησης του φυσικού αερίου ως πρώτη ύλη για την παραγωγή υδρογόνου και ως καύσιμο για τις θερμικές και ενεργειακές ανάγκες του. Αυτή η δυνατότητα προσδίδει ευελιξία στην επιλογή του βέλτιστου μίγματος πρώτων υλών και καυσίμων, ενώ παράλληλα βελτιώνει ακόμη περισσότερο τους περιβαλλοντικούς όρους του διυλιστηρίου.

Τα υγρά απόβλητα συλλέγονται και επεξεργάζονται στη μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων και στη μονάδα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων.

Το διυλιστήριο διαθέτει σύγχρονο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων, ο οποίος ενισχύει σημαντικά την ανταγωνιστική θέση της ΜΟΤΟΡ ΟίΛ στην αγορά της Νοτίου Ελλάδας.

3. ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

Στοχεύοντας σε βιώσιμη ανάπτυξη και εφαρμόζοντας πιστά τις αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης, δημιουργούμε αξία τόσο για τους μετόχους μας και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) όσο και για την κοινωνία γενικότερα.

Το συνολικό μέγεθος του Ομίλου, σε συνδυασμό με τον σταθερά αναπτυσσόμενο προσανατολισμό του, έχει ως αποτέλεσμα μία εξαιρετικά σημαντική συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Η συνεισφορά αυτή, βασισμένη στην αποτελεσματική και επιτυχημένη επιχειρηματική δραστηριότητα του, υλοποιείται με την παραγωγή αξίας, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη συμβολή στην κοινωνική πρόοδο και συνοχή, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η ποιότητα του περιβάλλοντος.

Η λειτουργία μας στον ιδιαίτερα σημαντικό τομέα της ενέργειας, μειώνει την εξάρτηση από ξένες πηγές προμήθειας προϊόντων πετρελαίου και η αλληλεπιδράσή μας με τα ενδιαφερόμενα μέρη, δημιουργεί πρωτογενώς αξία προς όφελός τους και δευτερογενώς συνεισφέρει στην αξία, που με τη σειρά τους παράγουν για την οικονομία και την κοινωνία, μέσω των θέσεων εργασίας, των συνεχών βελτιώσεων στις παραγωγικές μας διεργασίες, καθώς και των επενδύσεων για επεκτάσεις ή αναβαθμίσεις των εγκαταστάσεών μας.

Οι εισροές/έσοδα του Ομίλου από την οικονομική δραστηριότητα

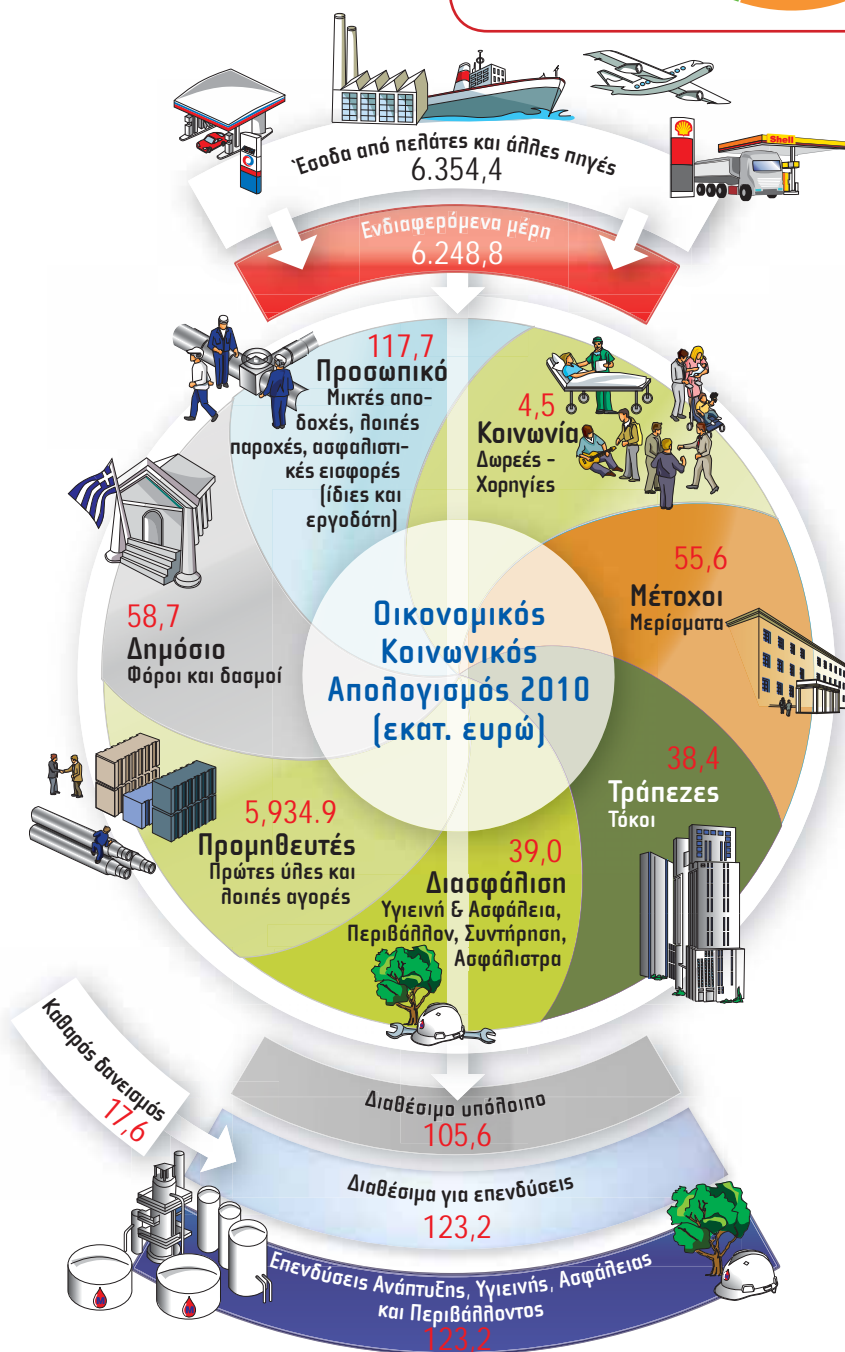
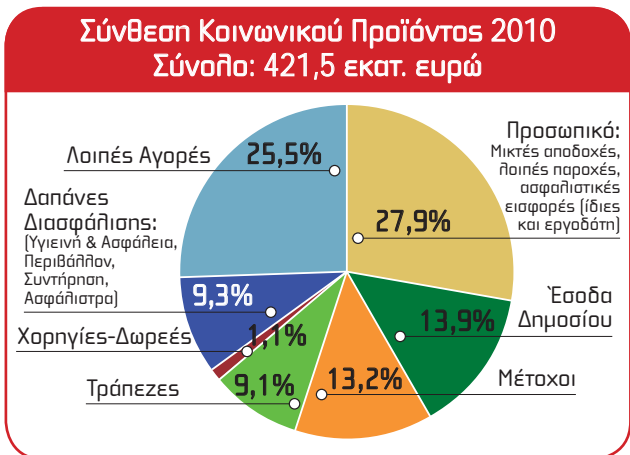
του έτους 2010 ανέρχονται σε 6.354,4 εκατ. ευρώ, που αποτελούν περίπου το 2,8% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) του 2010. Από αυτά, 5.934,9 εκατ. ευρώ διατέθηκαν για την αγορά αργού πετρελαίου, άλλων πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων: ποσοστό 93,4% επί των συνολικών εισροών/εσόδων, το οποίο δικαιολογείται από τη φύση της δραστηριότητάς του Ομίλου.

421,5 εκατ. ευρώ το Κοινωνικό Προϊόν του 2010

Το Κοινωνικό Προϊόν αποτελεί το μέρος των εσόδων, το οποίο κατανέμεται σε επιλεγμένα ενδιαφερόμενα μέρη, που είναι: το προσωπικό, το κράτος, οι μέτοχοι, οι τράπεζες, οι προμηθευτές (εδώ εξαιρούνται οι προμηθευτές αργού, άλλων πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων), καθώς και η ευρύτερη κοινωνία (δωρεές και χορηγίες). Περιλαμβάνει επιπλέον και το κόστος διασφάλισης, δηλαδή τις δαπάνες για την Υγιεινή, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον, τα ασφαλιστικά των εγκαταστάσεων, τις επισκευές και την προληπτική συντήρηση.

Με βάση τα παραπάνω, το κοινωνικό προϊόν που αποδόθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη το 2010 ανέρχεται στο ποσό των 421,5 εκατ. ευρώ, ενώ η εξέλιξή του τα τελευταία χρόνια φαίνεται στον πίνακα:

	Κοινωνικό Προϊόν (εκατ. ευρώ)
2005	321,0
2006	380,0
2007	409,1
2008	411,4
2009	312,7
2010	421,5

4. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η διεύθυνση και ο έλεγχος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βασίζονται στις σύγχρονες αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως καθορίζεται από τη νομοθεσία και τις κανονιστικές ρυθμίσεις, αλλά και από άλλες διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και ελεγκτικά πρότυπα. Η εταιρική διακυβέρνηση ως αντίληψη, διέπει τη στρατηγική της και ως πρακτική καθορίζει τον τρόπο καθημερινής λειτουργίας της σε θέματα όπως:

- η κατάλληλη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου,
- ο σεβασμός, η ίση μεταχείριση και η προστασία των συμφερόντων και δικαιωμάτων όλων των μετόχων,
- η συμμόρφωση προς τις νομικές και ρυθμιστικές διατάξεις,
- η διαφάνεια στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων,
- η εγκυρότητα και επάρκεια κάθε δημοσιευόμενης πληροφορίας, σχετικά με τη στρατηγική και τα αποτελέσματα του Ομίλου, ή τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές του,
- η διαχείριση των θεμάτων στελέχωσης και αμοιβών,
- η αναγνώριση και ο έλεγχος όλων των εγγενών κινδύνων.

Η εταιρεία κατόρθωσε Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον οποίο δημοσιοποίησε το Μάρτιο του 2011 και στον οποίο καταγράφεται το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που διέπει τους βασικούς τομείς της λειτουργίας της, όπως επίσης και τις υιοθετούμενες βέλτιστες Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ο εν λόγω κώδικας, ανταποκρίνεται στις αρχές και αξίες της εταιρείας, στην παράδοση και το ιδιοκτησιακό της καθεστώς. Το 2010 δε, δημοσίευσε Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα από το νόμο 3873/2010.

Το ανώτατο διοικητικό όργανο της εταιρείας είναι το δωδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εκλέγεται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και λειτουργεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο 3016/2002 περί Εταιρικής Διακυβέρνησης και το Καταστατικό της εταιρείας. Η εταιρεία επιλέγει να διατηρεί δωδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, προκειμένου να εκπροσωπούνται σε αυτό ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας που ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους και παράλληλα να διασφαλίζεται η ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου¹

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ιδιότητα Μέλους
Βαρδής Ι. Βαρδινογιάννης	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Ιωάννης Β. Βαρδινογιάννης	Αντιπρόεδρος	Εκτελεστικός
Παναγιώτης Κονταξής	Αντιπρόεδρος	Μη Εκτελεστικός
Ιωάννης Κοσμάδakis	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Πέτρος Τζαννετάκης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Δημοσθένης Ν. Βαρδινογιάννης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
Νίκος Θ. Βαρδινογιάννης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
Γεώργιος Αλεξανδρίδης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
Θεοφάνης Βουτσάρης	Μέλος	Εκτελεστικός
Μιχαήλ Στειακάκης	Μέλος	Εκτελεστικός
Κωνσταντίνος Μαραβέας	Μέλος	Μη Εκτελεστικός-Ανεξάρτητος
Αντώνιος Θεοχάρης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός-Ανεξάρτητος

1. Όπως εξελέγη την 27.5.2010 από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση, συγκροτήθηκε σε σώμα την 2.6.2010 και ανασυγκροτήθηκε στις 6.12.2010, 31.1.2011 και 11.3.2011.

Στο πλαίσιο του Διοικητικού Συμβουλίου λειτουργούν δύο επιτροπές, η εγκαθίδρυση των οποίων χρονολογείται από το 1996: η *Επιτροπή Αποδοχών* και η *Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου*.

Η *Επιτροπή Αποδοχών* είναι τριμελής και στη σύνθεσή της μετέχουν τα ακόλουθα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.:

- Π. Κονταξής, Πρόεδρος
- Γ. Αλεξανδρίδης, Μέλος
- Κ. Μαραβέας, Μέλος
- Α. Θεοχάρης, Αναπληρωματικό Μέλος

Λειτουργεί συμβουλευτικά προς το Δ.Σ. και ασχολείται με θέματα στελέχωσης των εταιρειών του Ομίλου, καθώς επίσης προτείνει τον καθορισμό της πολιτικής των αμοιβών, παροχών και κινήτρων για τα στελέχη και το προσωπικό των εταιρειών του Ομίλου.

Παρομοίως, η *Επιτροπή Ελέγχου* είναι τριμελής αποτελούμενη από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.:

- Π. Κονταξής, Πρόεδρος
- Γ. Αλεξανδρίδης, Μέλος
- Α. Θεοχάρης, Μέλος
- Κ. Μαραβέας, Αναπληρωματικό Μέλος

Οι υποχρεώσεις της *Επιτροπής Ελέγχου*, σύμφωνα με το νόμο 3693/2008, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, περιλαμβάνουν:

- την παρακολούθηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- την παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων (Internal Control and Risk Management systems),
- την παρακολούθηση ορθής λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit),
- την παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο αναφέρεται άμεσα η *Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου*, η οποία εποπτεύεται από την *Επιτροπή Ελέγχου*. Το ανεξάρτητο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας, αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διαδικασίες της εταιρείας για τη διαχείριση οικονομικών και λειτουργικών θεμάτων, όπως και στη διασφάλιση των θεμάτων που έχουν σχέση με την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων. Τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας, ελέγχονται και από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές σε εκπλήρωση των εκ του νόμου υποχρεώσεών της.

5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δραστηριοποιείται στον ενεργειακό τομέα και κυρίως σ' αυτόν του πετρελαίου, ο οποίος είναι ένας τομέας όπου κατ' εξοχήν πρέπει να τυγχάνουν εφαρμογής και σεβασμού οι αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) και της αειφόρου (ή βιώσιμης) ανάπτυξης, δηλαδή της ανάπτυξης που επιδιώκει την κάλυψη των σημερινών αναγκών, χωρίς να διακυβεύεται η δυνατότητα διαχείρισης πόρων από τις επόμενες γενιές. Και τούτο, διότι τα αποθέματα αργού πετρελαίου δεν είναι ανεξάντλητα και η εκμετάλλευσή τους, από την εξόρυξη έως τη μεταφορά και από τη διύλιση έως τη χρήση των παραγώγων του, προκαλεί περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες πρέπει αποτελεσματικά να αντιμετωπίζονται με τα διαθέσιμα τεχνολογικά μέσα.

Η εφαρμογή των αρχών της ΕΚΕ αποσκοπεί στην ισόρροπη αντιμετώπιση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής επίδρασης της λειτουργίας μιας επιχείρησης. Με άλλα λόγια, αποσκοπεί στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους της επιχείρησης, αλλά με ταυτόχρονη φροντίδα για την ικανοποίηση των πελατών της, με μέριμνα για τους εργαζομένους της και με φροντίδα για το περιβάλλον και για την κοινωνία εν γένει.

Αναγνωρίζουμε πλήρως τη σημασία των παραπάνω και εκφράζουμε την εταιρική μας υπευθυνότητα με τη δέσμευση για εκτέλεση της επιχειρηματικής μας δραστηριότητας με σεβασμό προς τον άνθρωπο, το περιβάλλον και την κοινωνία. Φυσική απόρροια αυτής της δέσμευσης, είναι η ολιστική

Μοντέλο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

I. Ταυτότητα και Εταιρική Υπευθυνότητα

προσέγγισή μας στην εφαρμογή των αρχών της ΕΚΕ, λαμβάνοντας υπ' όψη την προστασία του περιβάλλοντος και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (τους εργαζομένους μας, τους μετόχους, τους πελάτες, τους προμηθευτές και την κοινωνία στο σύνολό της).

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και του Ελληνικού Δικτύου Global Compact, αφού από το 2008 προσυπέγραψε και συμμετέχει στην Πρωτοβουλία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το Οικουμενικό Σύμφωνο (UN Global Compact), σκοπός του οποίου είναι να κατευθύνει τις επιχειρήσεις προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσα από εθελοντικές και υπεύθυνες συμπεριφορές και δράσεις. Ως εκ τούτου δεσμεύεται για την πλήρη συμμόρφωσή της με τις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου αναφορικά με:

- τα ανθρώπινα δικαιώματα,
- την εργασία,
- το περιβάλλον και
- τη διαφάνεια (αντιμετώπιση της διαφθοράς).

Μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι και οι εταιρείες AVIN OIL και CORAL, η δε τελευταία συμμετέχει και στο Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει υιοθετήσει ένα **Μοντέλο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη** το οποίο εμπεριέχει τους τέσσερις τομείς δράσης στους οποίους αφορούν τα προγράμματα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, όπως άθλωστε προκύπτουν και από το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ και από το διεθνώς αποδεκτό πρότυπο του Global Reporting Initiative (GRI).

Ο καθένας από αυτούς τους τομείς έχει τα αντίστοιχα **ενδιαφερό-**

μενα μέρη (stakeholders). Στο διάγραμμα που παρατίθεται, αποτυπώνονται οι εν λόγω τομείς, οι αντίστοιχοι stakeholders και τα τρέχοντα **ουσιαστικά θέματα (material issues)**, στα οποία επικεντρώνονται οι δράσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Η **αξιολόγηση** των ουσιαστικών θεμάτων και των προκλήσεων, που έχουν σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη και αφορούν τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπ' όψη τα ακόλουθα:

- Τις Αρχές και Αξίες, το Όραμα και το Σκοπό της εταιρείας.
- Τη Στρατηγική της εταιρείας.
- Τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης και τις Γενικές Επιχειρησιακές Αρχές που ακολουθεί η εταιρεία.
- Τις πολιτικές της εταιρείας (Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, Πολιτική Ποιότητας, Πολιτικές Διαχείρισης του Ανθρώπινου Δυναμικού).
- Τις απόψεις των ενδιαφερομένων μερών και ιδιαίτερα των τοπικών κοινοτήτων.

Η αποτελεσματική **διαχείριση και υλοποίηση** των προγραμμάτων και δράσεων που προκύπτουν από την παραπάνω αξιολόγηση:

- Ακολουθεί τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Ετήσιο και στον Πενταετή Σχεδιασμό της εταιρείας, όπου αυτά τα προγράμματα εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και καταγράφονται ως συγκεκριμένοι βραχυπρόθεσμοι ή μακροπρόθεσμοι στόχοι.
- Πραγματοποιείται και παρακολουθείται βάσει συγκεκριμένων διαδικασιών και οδηγιών εργασίας, μέσα στο πλαίσιο των πιστοποιημένων *Διαχειριστικών Συστημάτων* Ποιότητας (ISO 9001:2008), Περιβάλλοντος (ISO 14001:2004, EMAS ER 761/2001) και Υγιεινής και Ασφάλειας (OHSAS 18001:2007).

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

ως υπεύθυνος εργοδότης,

μεριμνά για την ανάπτυξη και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, επενδύοντας στην εκπαίδευσή του, εξασφαλίζοντας έναν εργασιακό χώρο δημιουργίας και εξέλιξης, όπου η ομαδική εργασία, ο σεβασμός και η πρωτοβουλία είναι βασικά χαρακτηριστικά και όπου η Υγιεινή και η Ασφάλεια στους χώρους εργασίας αποτελούν μέγιστη προτεραιότητα που διασφαλίζεται με τις πλέον εξελιγμένες υλικοτεχνικές υποδομές και διοικητικές πρακτικές,

με υπεύθυνη συμπεριφορά απέναντι στο περιβάλλον,

μεριμνά για τη μικρότερη δυνατή επίπτωση των δραστηριοτήτων της στο περιβάλλον, έχοντας σε εφαρμογή ένα αποτελεσματικό Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και χρησιμοποιώντας τις βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, καθώς και τα πλέον εξελιγμένα συστήματα προστασίας του περιβάλλοντος, διαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας,

ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης,

επιζητεί γόνιμο κοινωνικό διάλογο σε κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού με τις τοπικές κοινότητες όπου κυρίως ασκεί την επιχειρηματική της δραστηριότητα, ενισχύει αυτές τις κοινότητες συμμετέχοντας σε προγράμματα που προάγουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή τους, καθώς και σε παρόμοιες δραστηριότητες που ενισχύουν το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο,

με υπεύθυνη θέση στην αγορά,

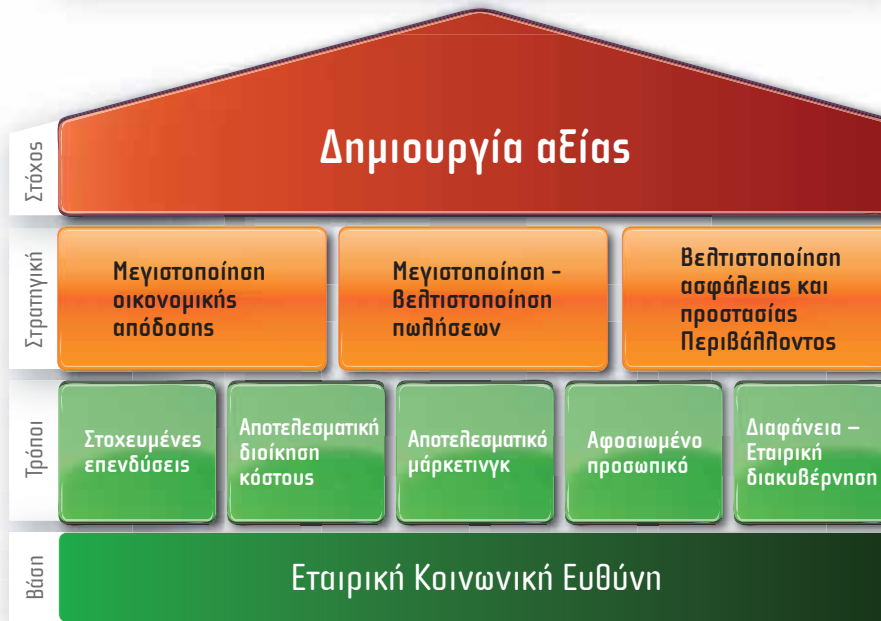
σέβεται τους κανόνες της, παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας, θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός της τις σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες, τους προμηθευτές και τους συνεργάτες της και επιδιώκει, με τη συστηματική και συνεπή επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων της, την απόδοση του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους στους μετόχους της, πάντα μέσα στο πλαίσιο της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

6. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Στο επίκεντρο του επιχειρηματικού μοντέλου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, βρίσκεται η υπεύθυνη ανάπτυξη του Ομίλου και η δημιουργία αξίας προς όφελος όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Γι' αυτόν το στόχο βάση είναι οι αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και όχημα η στρατηγική της εταιρείας, εργαλεία της οποίας είναι η αφοσίωση του προσωπικού της, η πολλή δουλειά, η ασφάλεια και η προστασία του περιβάλλοντος, η αποτελεσμα-

τική εταιρική διακυβέρνηση, ένα συνεχές και κατάλληλα στοχευμένο επενδυτικό πρόγραμμα και η εφαρμογή αποτελεσματικών διοικητικών και διαχειριστικών συστημάτων – η υπεύθυνη επιχειρηματικότητα με δυο λόγια. Μ' αυτόν τον τρόπο, επιτυγχάνονται υψηλές λειτουργικές επιδόσεις σε όλους τους τομείς με τελικό αποτέλεσμα την επίτευξη υψηλών οικονομικών αποδόσεων.

Υπεύθυνη Ανάπτυξη της Αξίας της Εταιρείας

Το όραμά μας, είναι η εδραίωση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ως ηγέτιδας εταιρείας διύλισης και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην ευρύτερη περιοχή. Για την υλοποίηση αυτού του οράματος εφαρμόζουμε σταθερή και ευέλικτη επιχειρησιακή στρατηγική, που εξειδικεύεται σε τρεις επιμέρους στόχους:

■ **Μεγιστοποίηση της οικονομικής απόδοσης (των περιθωρίων κέρδους του διυλιστηρίου) με:**

- Παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και σύμφωνα με τις νέες προδιαγραφές, με τον πιο οικονομικό τρόπο κάνοντας χρήση της πλέον σύγχρονης τεχνολογίας.
- Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η οποία συμβάλλει στη μείωση του λειτουργικού κόστους του διυλιστηρίου, ενώ ταυτόχρονα μειώνει τις εκπομπές CO₂ (βλ. κεφάλαιο III).

- Βελτιστοποίηση του μίγματος καυσίμων με την εκμετάλλευση της διαθεσιμότητας φυσικού αερίου.
- Πλήρη αυτοματοποίηση του διυλιστηρίου.
- Βελτίωση της αποδοτικότητας της παραγωγικής διαδικασίας και της διαθεσιμότητας των παραγωγικών μονάδων.
- Αύξηση της παραγωγής λιπαντικών.

■ **Μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση των πωλήσεων διαθέτοντας αποτελεσματικά τα προϊόντα του διυλιστηρίου, εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες και στις τρεις διαθέσιμες αγορές (εσωτερική, αεροπορίας/ναυτιλίας και εξαγωγών), με στόχο την καλύτερη δυνατή κερδοφορία, πράγμα που επιτυγχάνεται με:**

- Τη μεγιστοποίηση του μεριδίου μας στην εσωτερική αγορά, εκμεταλλευόμενοι τις συνέργιες που προσφέρονται από την Εξαγορά των δραστηριοτήτων της SHELL στην Ελλάδα.

I. Ταυτότητα και Εταιρική Υπευθυνότητα

- Την ανάπτυξη των εξαγωγών, με ιδιαίτερη στόχευση στις αναπτυσσόμενες αγορές με υψηλά περιθώρια κέρδους.
- Την επέκταση και εκμετάλλευση των αποθηκευτικών χώρων της εταιρείας, για την καλύτερη εξυπηρέτηση της ζήτησης τόσο για νέα προϊόντα όσο και για σχετικές υπηρεσίες.

■ Επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου Υγιεινής και Ασφάλειας, προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας με πραγματοποίηση τεχνολογικών, λειτουργικών και οργανωτικών προσαρμογών στο διυλιστήριο, όπως:

- Υλοποίηση επενδυτικών και μη προγραμμάτων που αφορούν το Περιβάλλον, την Υγιεινή και την Ασφάλεια.
- Ενίσχυση των προληπτικών μέτρων ασφαλείας με επενδύσεις σε αυτοματοποιημένα συστήματα πρόληψης και προστασίας, τα οποία πληρούν ή και υπερβαίνουν τις προδιαγραφές που προβλέπονται από την ελληνική νομοθεσία και τους διεθνείς κανονισμούς.
- Αναβάθμιση της αξιοπιστίας των συστημάτων υποστήριξης των μονάδων παραγωγής, όπως είναι οι μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας και ατμού και οι κρίσιμες βοηθητικές παροχές.
- Σφαιρική και επαρκής εκπαίδευση του προσωπικού.

1.166 εκατ. ευρώ οι συνολικές επενδύσεις της περιόδου 2000-2010

624 εκατ. ευρώ για έργα προστασίας του περιβάλλοντος

Το 2010 ολοκληρώθηκε ένας σημαντικός κύκλος επενδύσεων, τόσο σε επίπεδο οργανικής ανάπτυξης όσο και σε επίπεδο εξαγωγών. Συνολικά στο διάστημα 2000-2010 η επενδυτική δαπάνη του Ομίλου ήταν 1.166 εκατ. ευρώ –ποσό στο οποίο δεν συμπεριλαμβάνονται τα κεφάλαια που διετέθησαν για εξαγωγές (AVIN OIL, CORAL, CORAL GAS).

Η πιο πρόσφατη μεγάλη επένδυση, είναι το έργο της κατασκευής της Νέας μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, προϋπολογισμού 180 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο όμως μέρος αυτών των επενδύσεων δαπανήθηκε για την εγκατάσταση του συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης (2005), το οποίο κατέστησε δυνατή την παραγωγή καθαρών καυσίμων, βάσει των προδιαγραφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2009, ενώ παράλληλα συνετέλεσε στην αύξηση της παραγωγής μεσαίων αποσταγμάτων, στα οποία η Ελλάδα, και γενικότερα η Ευρώπη, παρουσιάζουν έλλειψη. Επιπλέον δε, παρέχει στο διυλιστήριο μεγαλύτερη ευελιξία για τη μεγιστοποίηση της παραγωγής είτε ντίζελ είτε βενζινών, ανάλογα με την εποχική ζήτηση.

Το υπόλοιπο επενδυτικό πρόγραμμα είχε ως στόχο την αναβάθμιση της τεχνολογικής αρτιότητας του διυλιστηρίου, την καθετοποίηση, τον αυτοματισμό, την ενεργειακή αυτονομία του και την προστασία του περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα να θεωρείται σήμερα ως ένα από τα αρτιότερα και πλέον προηγμένα διυλιστήρια στην

Ευρώπη και διεθνώς (βάσει του βαθμού πολυπλοκότητας Nelson Complexity Index, ο οποίος είναι 10,4).

Η συνολική επενδυτική δαπάνη του Ομίλου για το 2010 ανήλθε στο ποσό των 123,2 εκατ. ευρώ και αφορούσε, ανάμεσα σε άλλα:

- Τις δαπάνες για το έργο της Νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού.
- Τα έργα επαύξησης της αποθηκευτικής ικανότητας με την κατασκευή δεξαμενών υγραερίων (5 δεξαμενές), καυσίμων (6 δεξαμενές), λιπαντικών (2 δεξαμενές) και ασφαλισμένου νερού (1 δεξαμενή), τα οποία ολοκληρώθηκαν το 2010.
- Το έργο της αναβάθμισης του συγκροτήματος παραγωγής λιπαντικών, το οποίο επίσης ολοκληρώθηκε το 2010.
- Το έργο αύξησης της δυναμικότητας του Συγκροτήματος Συμπαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του διυλιστηρίου, που αφορούσε δαπάνες για την εγκατάσταση του πέμπτου αεριοστρόβιλου. Το Συγκρότημα Συμπαγωγής ενέργειας διαθέτει τέσσερις αεριοστρόβιλους και με την προσθήκη του πέμπτου η εγκατεστημένη ισχύς θα διαμορφωθεί σε 85 MW (από 68 MW), διασφαλίζοντας την ενεργειακή αυτονομία του διυλιστηρίου στα νέα δεδομένα μεγέθους λόγω της επέκτασης, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την ενεργειακή του απόδοση.
- Το έργο κατασκευής νέας μονάδας Ανάκτησης Θείου -ολοκληρώθηκε το 2010- που βελτιώνει περαιτέρω τους περιβαλλοντικούς όρους του διυλιστηρίου.

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η διασφάλιση της επαγγελματικής Υγιεινής, της Ασφάλειας και της Προστασίας του Περιβάλλοντος περιλαμβάνεται στις εταιρικές μας Αρχές και Αξίες και αποτελεί πρωταρχικό στρατηγικό στόχο, ώστε κατά την εξάσκηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μας να διασφαλίζονται ασφαλείς συνθήκες εργασίας για το προσωπικό και τους συνεργάτες μας, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος και η ποιότητα ζωής των πολιτών που ζουν κοντά στους χώρους όπου πραγματοποιούνται οι δραστηριότητες αυτές.

Η έμφαση στα θέματα διαχείρισης της Υγιεινής, Ασφάλειας και

Προστασίας του Περιβάλλοντος, καθώς και η δέσμευσή μας για συνεχή βελτίωση στους συγκεκριμένους τομείς, διατυπώνεται μέσω της σχετικής πολιτικής, η οποία διέπει τη λειτουργία του *Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης* (πιστοποιημένο κατά ISO 14001:2004, με την πρώτη σχετική πιστοποίηση να έχει ληφθεί το 2000 και EMAS ER 761/2001, με την πρώτη πιστοποίηση το 2007) και του *Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας* (πιστοποιημένο κατά OHSAS 18001:2007 από το 2008), τα οποία εξειδικεύουν την πολιτική αυτή σε προγράμματα και μετρήσιμους στόχους.

Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ λειτουργεί με σεβασμό προς την Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον.

Για να το επιτύχει αυτό, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δεσμεύεται να:

- Θέτει σκοπούς και στόχους, ώστε να επιτυγχάνεται η συνεχής βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης της Υγιεινής, της Ασφάλειας και του Περιβάλλοντος.
- Συμμορφώνεται προς, ή και να υπερβαίνει, τις απαιτήσεις οι οποίες προκύπτουν από όλες τις νομικές ή άλλες υποχρεώσεις της.
- Παράγει προϊόντα εγγυημένης ποιότητας σύμφωνα με, ή και πέραν των προδιαγραφών Υγιεινής και Προστασίας του Περιβάλλοντος, που ισχύουν για το καθένα από αυτά, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικά τις πρώτες ύλες, την ενέργεια και την τεχνολογία.
- Αναφέρει τις επιδόσεις της, καλές ή κακές, ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης.
- Διατηρεί συστήματα και σχέδια αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, τα οποία δοκιμάζει τακτικά με τις κατάλληλες ασκήσεις.

■ Εντάσσει τα σχετικά με την Υγιεινή, την Ασφάλεια και την Προστασία του Περιβάλλοντος θέματα σε κάθε επιχειρησιακή της απόφαση, στα επιχειρησιακά της σχέδια και στη λειτουργία των εγκαταστάσεών της, μέσα στο πλαίσιο του *Ενιαίου Διαχειριστικού Συστήματος*.

■ Παρέχει συμβουλές, πληροφορίες και εκπαίδευση στο ανθρώπινο δυναμικό της, στους εργοδότες και σε άλλους οι οποίοι εργάζονται για λογαριασμό της, ώστε να εξασφαλίζεται η δέσμευση και η ευαισθητοποίησή τους.

■ Εφαρμόζει συνειδητά και απαρέγκλιτα τους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας, που καθορίζουν το επιτρεπτό επίπεδο παραγόμενων αποβλήτων.

■ Συνεργάζεται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξισορροπημένων προγραμμάτων Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, τα οποία λαμβάνουν υπ' όψη τις ανάγκες όλων των εμπλεκομένων.

Στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, στιδήποτε προγραμματίζουμε, σχεδιάζουμε ή πράττουμε, το κάνουμε με ασφάλεια, φιλικό προς το περιβάλλον και με οικονομική αποτελεσματικότητα.

Αντίστοιχη είναι και η δέσμευσή μας για την Ποιότητα, η οποία αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της στρατηγικής μας. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, από την αρχή ακόμα της λειτουργίας της, αντιμετώπιζε με σεβασμό και υπευθυνότητα τους πελάτες της, επικεντρώνοντας τις προσπάθειές της στον εφοδιασμό τους με προϊόντα υψηλής ποιότητας.

Η πολιτική της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για την ποιότητα συνοψίζεται σε δύο άξονες, για τους οποίους υπάρχει η καθολική δέσμευση τόσο της διοίκησης, όσο και του υπόλοιπου προσωπικού της εταιρείας:

- Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θα παράγει και θα πωλεί προϊόντα που ικανοποιούν τους πελάτες της, λαμβάνοντας πάντα υπόψη το συμφέρον όλων των ενδιαφερομένων μερών.
- Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εστιάζοντας στους πελάτες της, ερευνά και αξιολογεί τις απαιτήσεις τους και εφαρμόζει όλες τις αναγκαίες τεχνολογίες και δράσεις, με στόχο την αποφυγή συμβιβασμών σε θέματα ποιότητας και τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης ποιότητας.

I. Ταυτότητα και Εταιρική Υπευθυνότητα

Το *Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα*, είναι προσαρμοσμένο στον πελάτη και στις ανάγκες του και κατά τρόπο συστηματικό περιλαμβάνει όλες τις σχετικές προς την ποιότητα λειτουργικές και οργανωτικές διεργασίες, όπως φαίνεται στο σχεδιάγραμμα. Η ένταξη του *Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης* και του

Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας στο *Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα*, προσδίδει την απαραίτητη εσωτερική συνοχή και τα συνδέει με τις άλλες διεργασίες που αυτά επηρεάζουν, ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα.

Το *Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα* της εταιρείας, μέσω του οποίου υλοποιείται η πολιτική μας για την Ποιότητα, επαναπιστοποιήθηκε το 2009 από τη Bureau Veritas, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2008 με ισχύ μέχρι το 2012, ενώ η πρώτη σχετική πιστοποίηση χρονολογείται από το 1993.

Η διεργασία του Ποιτικού Ελέγχου, ικανοποιεί τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 17025:2005 και το Χημείο του διυλιστηρίου είναι διαπιστευμένο από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) ως ικανό, να διενεργεί δοκιμές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου και να εκδίδει Πιστοποιητικά Ποιότητας με τη σφραγίδα του

ΕΣΥΔ για όλα σχεδόν τα προϊόντα της εταιρείας. Η διαπίστευση αυτή μας δίνει ένα επιπλέον συγκριτικό πλεονέκτημα, καθ' όσον η ποιότητα των προϊόντων μας καθίσταται εγγυημένη.

Τα Συστήματα Διαχείρισης, υπόκεινται σε εξαμηνιαίες επιθεωρήσεις από τους φορείς πιστοποίησης με σκοπό τον έλεγχο της καλής εφαρμογής τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του καθενός από αυτά και επαναπιστοποιούνται ανά τριετία. Η δε εξέλιξη των συστημάτων αυτών, επιτυγχάνεται με την εξασφάλιση πιστοποιήσεων για τις νέες εκδόσεις τους. Επιπλέον, επιθεωρούνται από πελάτες, καθώς και από τους φορείς ασφάλισης με άριστα αποτελέσματα.

Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης διαθέτουν και οι θυγατρικές του Ομίλου:

- Η AVIN OIL, *Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας*, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2000 για τους τομείς Αποθήκευση, Εμπορία και Διανομή Καυσίμων και Λιπαντικών και Διαχείριση Πρατηρίων.
- Η CORAL, *Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας*, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2008 για τους τομείς των Λιπαντικών και των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (ΣΕΑ).
- Η CORAL GAS, *Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης*, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 14001:1997, για την εγκατάσταση Ασπροσύργου.
- Η OFC *Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας*, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2008, *Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης*, σύμφωνα με το ISO 14001:2004 και *Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας*, σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007.

8. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιδιώκει τη μεθοδική εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών της, με απολύτως πελατοκεντρικά κριτήρια. Πέραν της άμεσης επαφής μαζί τους, πραγματοποιεί έρευνες ικανοποίησης πελατών με ποσοτικό και ποιοτικό χαρακτηριστήρα, που καλύπτουν όλο το πελατολόγιό της, με στόχο την αντικειμενική γνώση του βαθμού ικανοποίησης των πελατών και την αποκωδικοποίηση της οπτικής τους σε ό,τι αφορά το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά και την εταιρική εικόνα της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Στο πλαίσιο αυτών των ερευνών, οι πελάτες καλούνται να απαντήσουν σε 7 ομάδες ερωτήσεων που καλύπτουν τα εξής θέματα: προσδιορισμός της σχέσης του πελάτη με την εταιρεία, ικανοποίηση από την ποιότητα των προϊόντων της εταιρείας, ταχύτητα διεκπεραίωσης των παραγγελιών, έκδοση των φορτωτικών εγγράφων και τιμολογίων, φορτώσεις σε πλοία ή βυτιοφόρα οχήματα, χειρισμός παραπόνων και γενική αξιολόγηση της εικόνας της εταιρείας από τον πελάτη.

Βασικοί στόχοι είναι:

- Η αξιολόγηση της ικανοποίησης των πελατών.
- Η αξιολόγηση της σπουδαιότητας των επιμέρους παρεχόμενων υπηρεσιών από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συνολικά.
- Ο προσδιορισμός των υπηρεσιών, των προϊόντων και των παροχών που χρήζουν βελτίωσης από πλευράς της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.
- Ο προσδιορισμός των κριτηρίων επιλογής της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, αλλά και της εικόνας της ως προμηθευτή ή ως εταιρού.
- Ο προσδιορισμός της εταιρικής εικόνας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Τα στοιχεία των ερευνών αξιολογούνται για την ενίσχυση των θετικών στοιχείων της εταιρείας, αλλά κυρίως για τον εντοπισμό σημείων που χρήζουν βελτίωσης, προκειμένου να λαμβάνονται τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα, με προσήλωση στον πελατοκεντρικό προσανατολισμό της εταιρείας. Αυτή η διαδικασία διαχρονικά έχει οδηγήσει σε μείωση των παραπόνων που διατυπώνονται από τους πελάτες, με τα παράπονα του 2010 να είναι μόνο 3, έναντι 14 το 2009 και 16 το 2008.

9. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η επικοινωνία και η συνεργασία που έχουμε αναπτύξει με τα ενδιαφερόμενα μέρη, («συμμέτοχοι», stakeholders) εκφράζει τη σημασία που αποδίδουμε σ' αυτό το θέμα και την επιθυμία μας να αναπτύσσουμε ειλικρινή διάλογο λαμβάνοντας υπ' όψη τις ανάγκες τους, ώστε να αντιμετωπίζονται με αμοιβαία αποδεκτές λύσεις, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, τα θέματα που προκύπτουν. Εξάλλου,

ο στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης είναι κοινός και η επικοινωνία με εμπιστοσύνη και σεβασμό, εξυπηρετεί την επίτευξη του κοινού στόχου και το όφελος είναι αμοιβαίο.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα ενδιαφερόμενα μέρη και συνοπτικά, η αλληλεπίδραση της εταιρείας μ' αυτά και οι τρόποι επικοινωνίας με το καθένα απ' αυτά.

Ενδιαφερόμενα μέρη	Ταυτότητα	Αλληλεπίδραση	Τρόποι επικοινωνίας
Εργαζόμενοι	Το 2010 ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ απασχολούσε κατά μέσο όρο 1.983 άμεσα εργαζομένους, από τους οποίους περίπου το 55% εργάζονται στο διυλιστήριο (λεπτομέρειες δίνονται στο κεφάλαιο ΙΙΑ).	Οι εργαζόμενοι παρέχουν την εργασία και το ταλέντο τους και ανταμείβονται με τους μισθούς, τις πρόσθετες παροχές και τις ευκαιρίες για επαγγελματική ανέλιξη και προσωπική ανάπτυξη.	Η επικοινωνία μεταξύ εργαζομένων και Διοίκησης είναι αμφίδρομη και πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους, όπως οι εταιρικές ανακοινώσεις, οι ενημερωτικές συναντήσεις, το ενδοδίκτυο (intranet), οι ομάδες εργασίας και οι διάφορες εκδηλώσεις που γίνονται για το προσωπικό (συνεστιάσεις και εκδρομές). Επίσης, οι εργαζόμενοι στο διυλιστήριο, εκπροσωπούνται μέσω του Σωματίου Εργαζομένων και της Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας. Μέσω των δύο αυτών σωμάτων διεξάγεται συνεχής θεσμοθετημένος διάλογος, αλλή οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται και σε ατομικό επίπεδο να υποβάλουν τις προτάσεις τους για βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
Τοπικές κοινωνίες	Η παραγωγική δραστηριότητα της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (διύλιση πετρελαίου), επηρεάζει όπως είναι φυσικό τις όμορες προς το διυλιστήριο τοπικές κοινωνίες.	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ παράγει αξία για την κοινωνία με τη δημιουργία θέσεων εργασίας, με την επιστροφή κοινωνικού προϊόντος και με την κοινωνική της συνεισφορά, σπυρίζοντας τοπικές και ευρύτερες κοινωνικές δραστηριότητες.	Η επικοινωνία (με έμφαση στις τοπικές κοινωνίες, οι οποίες επηρεάζονται από τη λειτουργία του διυλιστηρίου), πραγματοποιείται κυρίως μέσω των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλή και μέσω άλλων φορέων, όπως ιδιωτικοί σύλλογοι και οργανώσεις (βλ. κεφάλαιο IV).
Πελάτες	Ο αριθμός των πελατών της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, λόγω της φύσης της δραστηριότητάς της, είναι σχετικά μικρός.	Με το ευρύ και συνεχές επενδυτικό της πρόγραμμα, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προσφέρει στους πελάτες της εξυπηρέτηση και προϊόντα υψηλής ποιότητας, που ικανοποιούν τις απαιτήσεις τους και ανταμείβεται με τα έσοδα που εισπράττει.	Διατηρούμε μακροπρόθεσμες και στενές σχέσεις συνεργασίας με τους πελάτες μας, βασισμένες στην ποιότητα των προϊόντων μας, στην εξυπηρέτηση που παρέχουμε, στην εμπειρία, την αξιοπιστία και την υπευθυνότητά μας. Η επικοινωνία με τους πελάτες εμπίπτει κυρίως στις αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Εμπορίας, η οποία αν παρίσταται ανάγκη εμπελεί και άλλα τμήματα της εταιρείας. Πληροφορίες για τα προϊόντα υπάρχουν στην ιστοσελίδα της εταιρείας, όπως και στα <i>Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών</i> . Επίσης, πραγματοποιούνται έρευνες ικανοποίησης πελατών.
Συνεργάτες και Προμηθευτές	Πρόκειται για προμηθευτές προϊόντων και παρόχους μεγάλου εύρους εργολαβικών υπηρεσιών, κυρίως στο διυλιστήριο.	Οι συνεργάτες και προμηθευτές ανταμείβονται για την παροχή στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προϊόντων και υπηρεσιών, με τελικό αποτέλεσμα τη συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη.	Αναπτύσσουμε μακροχρόνιες σχέσεις με τους συνεργάτες και προμηθευτές μας. Στο διυλιστήριο υπάρχει δομημένο πρόγραμμα επικοινωνίας για την παροχή της κατάλληλης πληροφόρησης σ' αυτούς για θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος, για τα οποία οι απαιτήσεις συμμόρφωσης είναι εξαιρετικά αυστηρές και είναι στενή η εποπτεία (βλ. κεφάλαιο ΙΙΒ).

Ενδιαφερόμενα μέρη	Ταυτότητα	Αλληλεπίδραση	Τρόποι επικοινωνίας
<p>Μέτοχοι, Επενδυτές και Αναλυτές</p>	<p>Η μετοχική βάση της εταιρείας αποτελείται από ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές, Έλληνες και Ξένους. Στο τέλος του 2010, 52,5% των μετοχών ανήκε στην οικογένεια των ιδρυτών της εταιρείας (οικογένεια Βαρδινογιάννη) και το υπόλοιπο 47,5% στο επενδυτικό κοινό. Η επιχειρηματική δραστηριότητα της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ καλύπτεται από Έλληνες και Ξένους οικονομικούς αναλυτές.</p>	<p>Οι μέτοχοι επενδύουν στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, όπως και σε κάθε άλλη εταιρεία, προσβλέποντας στην οικονομική της απόδοση, στη χορήγηση μερισμάτων και στην αύξηση της αξίας των μετοχών τους.</p>	<p>Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι μια εταιρεία η οποία, με ικανή διεύθυνση και αποτελεσματική στρατηγική, δημιουργεί αξία για τους μετόχους της, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο της εταιρικής υπευθυνότητας προς κάθε κατεύθυνση. Η επικοινωνία με τους μετόχους είναι τακτική και πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους: μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας, με δελτία τύπου και ανακοινώσεις του Τμήματος Εταιρικών Ανακοινώσεων, μέσω της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και του Κοινωνικού Απολογισμού, με τη λειτουργία Τμήματος Εξυπηρέτησης Μετόχων, με παρουσίαση οικονομικών αποτελεσμάτων σε τηλεδιασκέψεις (conference calls) και με τακτική συμμετοχή σε επενδυτικές ημερίδες (roadshows).</p>
<p>Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Ακαδημαϊκοί και Επιστημονικοί Φορείς</p>	<p>Εθνικοί ή και διεθνείς οργανισμοί, όπως ο Σύλλογος «ΕΛΠΙΔΑ», το University of Cambridge Programme for Sustainability, το Ινστιτούτο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών, το Νοσοκομείο Κορίνθου, Φιλανθρωπικά Ιδρύματα, Πανεπιστήμια, κ.λπ.</p>	<p>Η συνεργασία μ' αυτούς τους φορείς αφορά την υποστήριξη προγραμμάτων των ΜΚΟ, την πραγματοποίηση εξειδικευμένων μελετών στο διυλιστήριο, ή την επιχορήγηση επιστημονικών και φιλικών δραστηριοτήτων.</p>	<p>Οι πιο σημαντικές συνεργασίες του 2010 ήταν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Η υποστήριξη του Συλλόγου Φίλων Παιδιών με Καρκίνο «ΕΛΠΙΔΑ» για την ολοκλήρωση της κατασκευής του πρώτου Ογκολογικού Νοσοκομείου για παιδιά στην Ελλάδα. ■ Η δωρεά εξειδικευμένου ιατρικού εξοπλισμού στο Νοσοκομείο Κορίνθου. ■ Η οικονομική υποστήριξη στο Ινστιτούτο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών, για την υποβρύχια ανασκαφή Μυκηναϊκού ναυαγίου. <p>Στα κεφάλαια III και IV παρατίθενται λεπτομερή στοιχεία για τις συνεργασίες που αναπτύχθηκαν το 2010.</p>
<p>Δημόσιο</p>	<p>Δημόσιες αρχές σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.</p>	<p>Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δημιουργεί έσοδα για το Δημόσιο με την πληρωμή φόρων τελών και δασμών. Οι Δημόσιες Αρχές προσαπίζουν το δημόσιο συμφέρον εκδίδοντας νόμους και κανονισμούς, επιβλέπουν την εφαρμογή τους, χορηγούν τις άδειες λειτουργίας και παρέχουν υποστήριξη στο ενδεχόμενο έκτακτης ανάγκης.</p>	<p>Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ πάντοτε λειτουργεί μέσα στο πλαίσιο των νόμων. Υπάρχει ανοικτή, ειλικρινής και αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία με τις εμπλεκόμενες Δημόσιες Αρχές, για την παροχή των πληροφοριών που χρειάζεται το κάθε μέρος, καθώς και για την τεκμηριωμένη συζήτηση των θεμάτων που ανακύπτουν.</p>

10. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Συμμετοχές

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υποστηρίζει διεθνείς και εθνικούς φορείς, των οποίων είναι και μέλος:

- Του Ελληνικού Δικτύου Global Compact (του οποίου έγινε ιδρυτικό μέλος το 2008 όταν προσυπέγραψε το Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών).
- Του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (του οποίου είναι ιδρυτικό μέλος).
- Του University of Cambridge Programme for Sustainability Leadership.

Επίσης είναι μέλος εθνικών και διεθνών επιχειρηματικών οργανώσεων:

- Του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ).
- Του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΒΕΑ), καθώς και άλλων περιφερειακών Επιμελητηρίων.
- Του CONCAWE (Conservation of Clean Air and Water in Europe, βλ. κεφάλαιο ΙΙ).
- Του MOIG (Mediterranean Oil Industry Group, βλ. κεφάλαιο ΙΙ).
- Του OCIMF (Oil Companies International Marine Forum, βλ. κεφάλαιο ΙΙ).

Διακρίσεις

2010	Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ	1ο Βραβείο κατηγορίας «Επενδυτικές Σχέσεις».
	Strongest Companies in Greece	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η CORAL και η CORAL GAS εντάχθηκαν από το ICAP ανάμεσα στις ελληνικές εταιρείες υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.
	Δείκτης Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Διαφάνειας του WWF	Κατάταξη ανάμεσα στις 10 πρώτες ελληνικές επιχειρήσεις, στη βαθμολογική κλίμακα ΣΤ.
	Global 1000 Sustainable Performance Leaders	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ κατατάχθηκε ανάμεσα στις 1.000 παγκοσμίως Κοινωνικά Υπεύθυνες Επιχειρήσεις.
	Joint Inspection Group	Η OFC βραβεύεται για τρίτη συνεχόμενη φορά, με το Certificate of Excellence (άριστα) από το JIG.
2009	Greek Investor Relations Awards	Στον Banking Mgr and Investors Relations Officer. κ. Σπύρο Μπαλιέζο, το βραβείο «Best IR Officer Buy Side».
	HELEXPO	Βραβείο «Κύκλος Εργασιών Εξαγωγών»
	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Βράβευση του Απολογισμού 2008, για την ορθή εφαρμογή των αρχών του GRI.
	Accountability Rating Greece 2009 (Κατάταξη Εταιρικής Υπευθυνότητας & Λογαδοσίας)	9η θέση μεταξύ των μεγαλύτερων ελληνικών εταιρειών.
2008	MKD Ecocity	Βραβείο «ΔΙΚΟΠΟΛΙΣ 2008 – Περιβαλλοντικής Επένδυσης».

2007	ΜΚΟ Ecocity	Βραβείο «ΟΙΚΟΠΟΛΙΣ 2007 – Περιβαλλοντικής Επένδυσης».
	Επιμελητήριο Κορινθίας	«Βραβείο Επιχειρηματικότητας 2007»
	Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ	Βραβείο κατηγορίας «Υψηλές Επενδύσεις».
2006	LEADERS OF THE YEAR	Στον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, κ. Βαρδή Ι. Βαρδινογιάννη, Βραβείο στην κατηγορία «Διαρκής Επιχειρηματική Δράση».
	Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ	Βραβείο κατηγορίας «Επενδυτικές Σχέσεις».

II. Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους

A. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

1.983 εργαζόμενοι

24.300 ώρες εκπαίδευσης

459 προσλήψεις στην πενταετία 2006-2010

Η αξία μας ως Όμιλος, χτίζεται από το ανθρώπινο δυναμικό μας. Αναγνωρίζουμε ότι οι εργαζόμενοί μας αποτελούν το πολυτιμότερο κεφάλαιο για την επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων, την επιτυχή υλοποίηση των αναπτυξιακών μας προγραμμάτων και την εξασφάλιση, μακροπρόθεσμα, της ανταγωνιστικότητας μας.

Δεσμευόμαστε στο να εξασφαλίζουμε άριστες συνθήκες εργασίας, να διασφαλίζουμε το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του συνδικαλισμού, να αποφεύγουμε τις διακρίσεις και να προσφέρουμε ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης.

A1. Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού

Ο Όμιλος, στην προσπάθειά του για εξέλιξη και παρακίνηση του προσωπικού μέσα από τη σωστή διαχείριση του, έχει δημιουργήσει ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού. Το σύστημα αυτό, διαπνέεται από τις αρχές και τις αξίες του Ομίλου και καθορίζεται από το όραμα και τους στρατηγικούς του στόχους. Στηρίζεται στο σεβασμό προς τους εργαζομένους και στις διεθνώς αποδεκτές βασικές αρχές Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού και χαρακτηρίζεται από συνεχή προσπάθεια για βελτίωση, εξέλιξη και εκσυγχρονισμό.

Ο σκοπός του Συστήματος Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού είναι η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προσωπικού, σε συνδυασμό με την εξασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής ικανοποίησής του· βασικοί δε στόχοι του, είναι:

- Συμμόρφωση με το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις οικουμενικές αρχές που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα δικαιώματα εργασίας.
- Δίκαιη και αξιολογητική μεταχείριση των εργαζομένων.
- Παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών για επαγγελματική και προσωπική ανέλιξη.
- Συμμετοχική υπευθυνότητα των εργαζομένων στην επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων.
- Ανταγωνιστικό και δίκαιο σύστημα αμοιβών, το οποίο λαμβάνει υπόψη την απόδοση κατά την εκτέλεση της εργασίας, τις προσδοκίες των εργαζομένων αλλά και τα δεδομένα της αγοράς.
- Παροχές πέραν των προβλεπόμενων από το νόμο και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Το 2010, ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διευρύνθηκε με την απόκτηση των εμπορικών δραστηριοτήτων της SHELL στην Ελλάδα και ως εκ τούτου, στο ανθρώπινο δυναμικό του εντάχθηκε το προσωπικό των διαδόχων εταιρειών CORAL και CORAL GAS, το οποίο με τη μακρόχρονη διεθνή εμπειρία του σε τεχνολογία και πρακτικές, θα προσδώσει νέα δυναμική στον εμπορικό κλάδο του Ομίλου.

Παρά δε, την οικονομική κρίση, ανανεώσαμε το ανθρώπινο δυναμικό μας με νέες προσλήψεις, προσφέραμε εκτεταμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης για την κατάρτιση και ανάπτυξή του και συνεχίσαμε την παροχή του δομημένου προγράμματος μέριμνας μέσω των οικειοθελών παροχών.

Στοχεύουμε στο να εξασφαλίζουμε ένα άριστο, ασφαλές και δίκαιο εργασιακό περιβάλλον, που σέβεται τον άνθρωπο και προάγει την εμπιστοσύνη και το ομαδικό πνεύμα

- Στοχευμένη εκπαίδευση και επιμόρφωση σε τομείς που συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους του Ομίλου, **αποσκοπώντας** στην αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.
- Μέριμνα για τις οικογένειες των εργαζομένων και προσπάθεια για μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

- Δημιουργία ισχυρών δεσμών με τους εργαζομένους μέσω ανοιχτής, ειλικρινούς και αμφίδρομης επικοινωνίας.
- Προσέλκυση νέων και ικανών ανθρώπων με αρχές και αξίες όπως η ακεραιότητα, η συνέπεια, η αφοσίωση, η επαγγελματική ευսυνειδησία και η υπευθυνότητα.
- Ενίσχυση της εταιρικής κουλτούρας και των εταιρικών αξιών.

A2. Ίσες ευκαιρίες και Ανθρώπινα Δικαιώματα

Προσφέρουμε ένα εργασιακό περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, που ευνοεί τη διαφορετικότητα και παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους. Όλες οι δραστηριότητες της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού γίνονται με διαφάνεια και αξιοκρατία. Οι προσλήψεις, οι μετακινήσεις, οι προαγωγές, οι παροχές, τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης κ.λπ. διέπονται από τις αρχές της πολιτικής για την παροχή ίσων ευκαιριών, την αποφυγή κάθε είδους διακρίσεων και το σεβασμό στην αξιοπρέπεια των εργαζομένων. Εφαρμόζοντας τα παραπάνω:

- Προσπαθούμε ώστε η σύνθεση των στελεχών να αντανακλά τη σύνθεση του προσωπικού.
- Τα προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις εκάστοτε επιχειρηματικές ανάγκες, είναι διαθέσιμα σε όλο το προσωπικό.
- Υπάρχει ισότητα αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Υποστηρίζουμε την προσπάθεια για τη διαμόρφωση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, στην οποία τα άτομα με αναπηρί-

ες προστατεύονται όχι μόνο με παροχές πρόνοιας αλλά κυρίως με την προσπάθεια για παραγωγική ένταξή τους στον κοινωνικό ιστό. Έτσι, απασχολούνται σε εμάς άτομα αυτής της κατηγορίας, στα οποία παρέχουμε ίσες ευκαιρίες στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και στην εργασιακή εξέλιξή τους.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ σέβεται τις διεθνείς αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διακηρύσσονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του ΟΗΕ και στις δέκα αρχές του Οικονομικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο και έχουμε προσυπογράψει. Εξάλλου οι δραστηριότητες της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διενεργούνται εξ ολοκλήρου μέσα στα όρια του ελληνικού κράτους, του οποίου το νομοθετικό πλαίσιο είναι εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης του 1998 του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ΔΟΕ) για τις Θεμελιώδεις Αρχές και Δικαιώματα στην Εργασία, με σχετικές αναφορές τόσο στο Σύνταγμα όσο και στο εργατικό δίκαιο. Σ' αυτές συμπεριλαμβάνονται οι συμβάσεις για την προστασία του συνδικαλισμού και των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Τέλος, είναι δεδομένο ότι περιπτώσεις αναγκαστικής ή παιδικής εργασίας, ούτε υπάρχουν, ούτε είναι αποδεκτές από την εταιρεία.

A3. Εργασιακές Σχέσεις

92,4% των εργαζομένων στον Όμιλο στο τέλος του 2010 ήταν με συμβάσεις αορίστου χρόνου

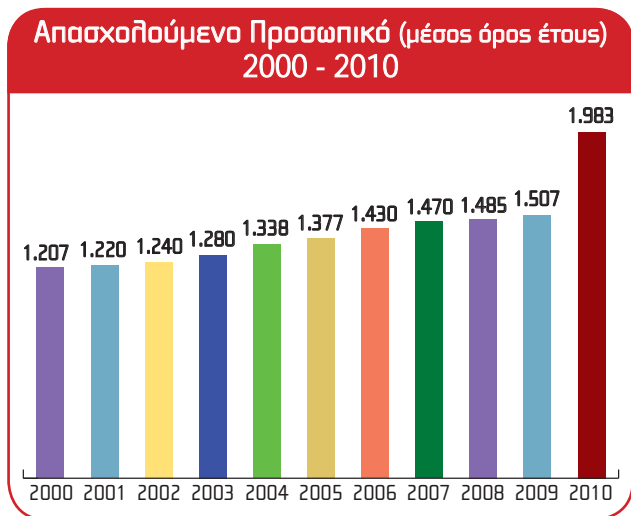
Στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, οι εργασιακές σχέσεις ρυθμίζονται βάσει του Κανονισμού Εργασίας, ο οποίος έχει καταρτιστεί από το Σεπτέμβριο του 1974 και έχει λάβει σχετική έγκριση από το υπουργείο Εργασίας.

Οι εργαζόμενοι μπορούν ελεύθερα και χωρίς κανένα περιορισμό να συμμετέχουν σε συνδικαλιστικά σωματεία και επαγγελματικές ενώσεις. Στο διυλιστήριο εκπροσωπούνται μέσω του Σωματείου Εργαζομένων και της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας. Το Σωματείο έχει συνάψει Συλλογική Σύμβαση Εργασίας με το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών από το 1986. Η σύμβαση αυτή ρυθμίζει τους

όρους αμοιβής και εργασίας στο διυλιστήριο και τροποποιείται κάθε χρόνο με ιδιωτικά συμφωνητικά επίσης διάρκειας, που καταρτίζονται μεταξύ της εταιρείας και του Σωματείου.

Θεωρούμε πολύ σημαντική τη συνεργασία με το Σωματείο Εργαζομένων, ιδίως σε δύσκολες περιόδους, όπως αυτή που βιώνουμε λόγω της οικονομικής κρίσης. Με τους εκπαιδωμένους των εργαζομένων πραγματοποιούμε τακτικές συναντήσεις, έχοντας ως κοινό στόχο την ανάπτυξη των μεταξύ μας σχέσεων, τη δι-ατήρηση της εργασιακής ειρήνης και τη συνεχή βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

A4. Απασχόληση

Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, αφενός μέσα από επιτυχημένες αναπτυξιακές επιλογές και αφετέρου με την επιλογή ικανών στελεχών, αποτελεί για την ελληνική αγορά έναν από τους πιο σημαντικούς, δυναμικούς και συνεπείς εργοδότες.

Το 2010 το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, AVIN OIL, CORAL, CORAL GAS, OFC) αριθμούσε κατά μέσο όρο 1.983 εργαζόμενους. Σε σχέση με το 2009 παρουσίασε καθαρή αύξηση κατά 476 άτομα (31,6%) λόγω, κυρίως, της ένταξης του προσωπικού των εταιρειών CORAL και CORAL GAS. Λόγω της συνεχούς ανάπτυξης του Ομίλου η αριθμητική εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού του είναι σταθερά ανοδική από το 2000, παρά την πραγματοποίηση επενδύσεων με στόχο την αύξηση του βαθμού αυτοματοποίησης της παραγωγής στο διυλιστήριο και την προσπάθεια που γίνεται για την απλοποίηση των εργασιών.

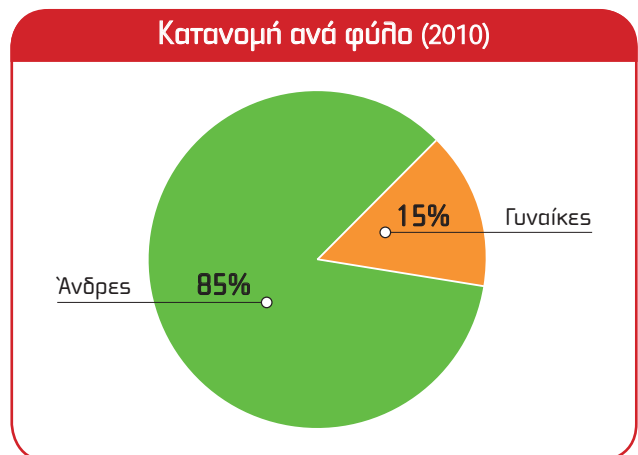
Πέραν του άμεσα απασχολούμενου προσωπικού, σημαντικός αριθμός ατόμων απασχολείται έμμεσα στις δραστηριότητες των εταιριών του Ομίλου ως προσωπικό εργολάβων. Αναμφίβολα δε, η επιχειρηματική μας δραστηριότητα προκαλεί τη δημιουργία πλήθους έμμεσα εξαρτωμένων θέσεων εργασίας.

Ο κύριος χώρος δραστηριότητας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι το διυλιστήριο στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας, όπου το 2010 εργάζονταν -κατά μέσο όρο- 1.085 εργαζόμενοι από τους 1.267 που συνολικά απασχολούσε η εταιρεία. Περίπου το 55% του προσωπικού του διυλιστηρίου κατοικεί στην ευρύτερη περιοχή της Κορινθίας, όπου η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης.

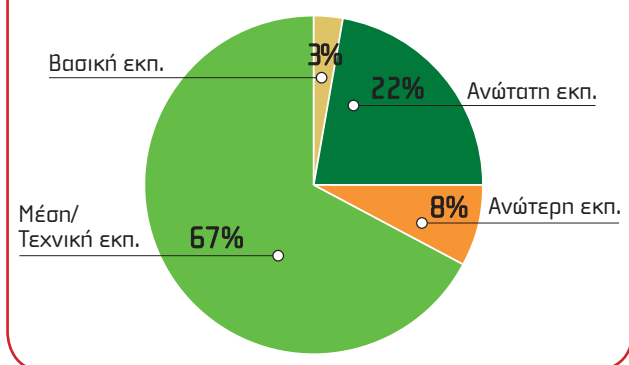
Κατανομή ανά φύλο

Για την κάλυψη κενών θέσεων εργασίας και την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων μας, υποστηρίζουμε την ίση μεταχείριση των δύο φύλων και την παροχή ίσων ευκαιριών χωρίς διακρίσεις. Εντούτοις, λόγω της φύσης των εργασιών και των ειδικοτήτων που απασχολούνται στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, το ποσοστό των εργαζομένων γυναικών είναι σχετικά μικρό. Έτσι, κατά μέσο όρο το 2010 το 15% του συνολικού προσωπικού είναι γυναίκες, ενώ στα κεντρικά γραφεία των εταιρειών του Ομίλου, το ποσοστό των γυναικών φτάνει στο 30%.

Η συμμετοχή γυναικών σε θέσεις διευρυμένης ευθύνης είναι 14%, ποσοστό που αντανακλά ικανοποιητικά το γενικό ποσοστό των γυναικών στο σύνολο του προσωπικού, ενώ στο συνολικό αριθμό του λοιπού διοικητικού και τεχνικο-υπαλληλικού προσωπικού αποτελούν το 15%.

Μορφωτικό Επίπεδο (2010)

Μορφωτικό Επίπεδο

Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στο μορφωτικό επίπεδο του προσωπικού μας και στόχος μας είναι να προσελθούμε, να αναπτύξουμε και να κρατάμε κοντά μας κατάλληλους και ικανούς ανθρώπους. Το 30% των εργαζομένων είναι πτυχιούχοι ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης.

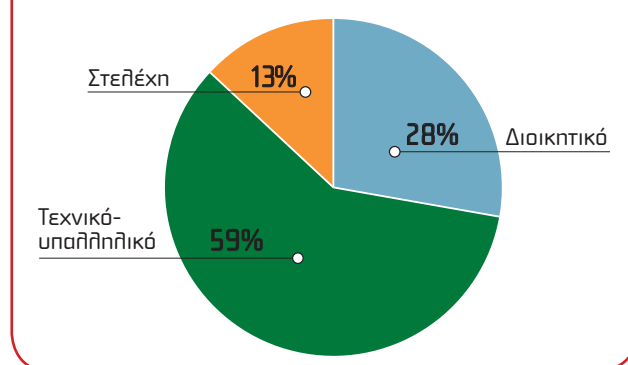
Για την περαιτέρω ενίσχυση των δυνατοτήτων των εργαζομένων και τη δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος υψηλής απόδοσης, υλοποιούνται ειδικά προγράμματα πρόσθετης επιμόρφωσης και κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες και συστήματα και το προσωπικό ενθαρρύνεται να συμμετέχει σε μακροχρόνια εξωτερικά εκπαιδευτικά προγράμματα που οδηγούν στην απόκτηση αναγνωρισμένου πτυχίου.

Στελεχικό δυναμικό

Κατά το 2010, η αναλογία των στελεχών στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού του ομίλου διαμορφώθηκε στο 13%, ενώ το τεχνικό-υπαλληλικό και διοικητικό προσωπικό αποτελεί το 87%.

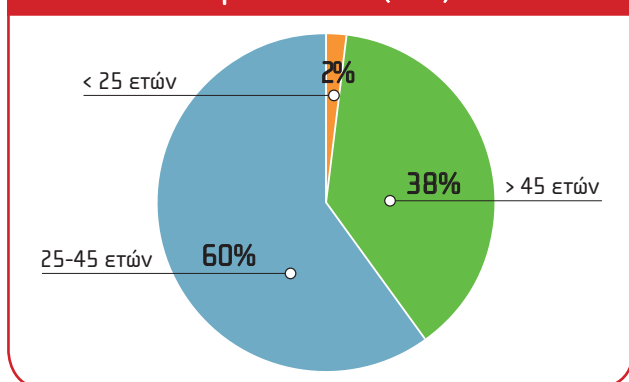
Κάθε εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να ανέλθει στη διοικητική ιεραρχία, ανάλογα πάντα με τα προσόντα, τις επιδόσεις και τις δεξιότητές του, αφού βασική επιδίωξη είναι η πλήρωση των κενών θέσεων ευθύνης να γίνεται μέσα από τον Όμιλο, όσο και όπου αυτό είναι δυνατό.

Στελεχικό δυναμικό (2010)

Μέση ηλικία - εύρος ηλικιών

Εύρος ηλικιών (2010)

459 προσλήψεις
κατά την πενταετία
2006-2010

Κατά τα τελευταία χρόνια η μέση ηλικία του προσωπικού του Ομίλου κυμαίνεται γύρω από τα 41,5 έτη, αφού διαμορφώθηκε κατά το 2010 στα 41,4 έτη, όπως και το 2009, στα 41,7 το 2008, στα 41,4 το 2007 και στα 41,6 το 2006. Το 62% του προσωπικού έχει ηλικία μικρότερη των 45 ετών.

Έτη Υπηρεσίας και κινητικότητα

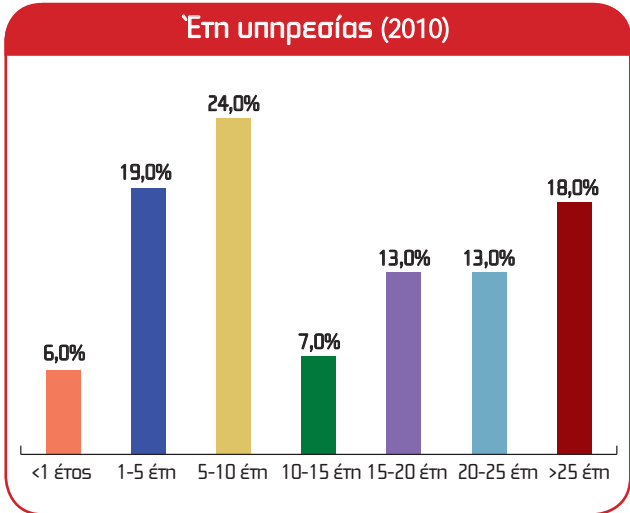
Ως προς τη διάρκεια παραμονής του προσωπικού στον Όμιλο, ο μέσος όρος διαμορφώθηκε στα 13,9 χρόνια το 2010 (έναντι 14,2 το 2009, 14,6 το 2008 και 14,1 το 2007) και χαρακτηρίζει τη σταθερότητα του προσωπικού. Το 51,0% του προσωπικού έχει πολυετή πείρα στον όμιλο με πάνω από 10 χρόνια υπηρεσίας, ενώ ένα ποσοστό 25,0% έχει κάτω από 5 χρόνια υπηρεσίας. Αυτοί οι δεί-

κτες υποδηλώνουν μια υγιή κατανομή του προσωπικού, όπου συνυπάρχει η εμπειρία των παλαιότερων εργαζομένων με την ανανέωση και το δυναμισμό που φέρνουν οι νεότεροι εργαζόμενοι. Ακόμα, με τη διαχρονικά μικρή διακύμανσή τους υποδηλώνουν την αφοσίωση των εργαζομένων μας, πράγμα που αποτελεί ένα από τα βασικότερα ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα.

4,6% η ιδιαίτερα χαμηλή κινητικότητα προσωπικού το 2010

Η μακρόχρονη απασχόληση στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αναγνωρίζεται με πρόσθετες μισθολογικές παροχές. Επιπλέον στο διυλιστήριο, την CORAL και την CORAL GAS απονέμονται αναμνηστικά δώρα αείας στο προσωπικό, που ποικίλλουν ανά εταιρεία και ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας.

Κατά το 2010, το ανθρώπινο δυναμικό μας ενισχύθηκε με 56 νέους εργαζόμενους, ενώ αποχώρησαν για διάφορες αιτίες 92 άτομα.

Κινητικότητα προσωπικού			
	2008	2009	2010
ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ	57	84	56
ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΑΙΤΙΑ			
Συνταξιοδότηση	37	64	66
Παραίτηση	11	11	13
Διάφορα	11	6	13
Σύνολο	59	81	92
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ*	4,0%	5,4%	4,6%

$$* \text{Κινητικότητα Προσωπικού} = \frac{\text{Αποχωρήσεις}}{\text{Μέσος όρος αριθμού εργαζομένων}} \times 100$$

Ο ιδιαίτερα χαμηλός δείκτης κινητικότητας προσωπικού (4,6% το 2010), αποδεικνύει την αμοιβαία εμπιστοσύνη προσωπικού - εταιρείας και την επαγγελματική ικανοποίηση των εργαζομένων, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω.

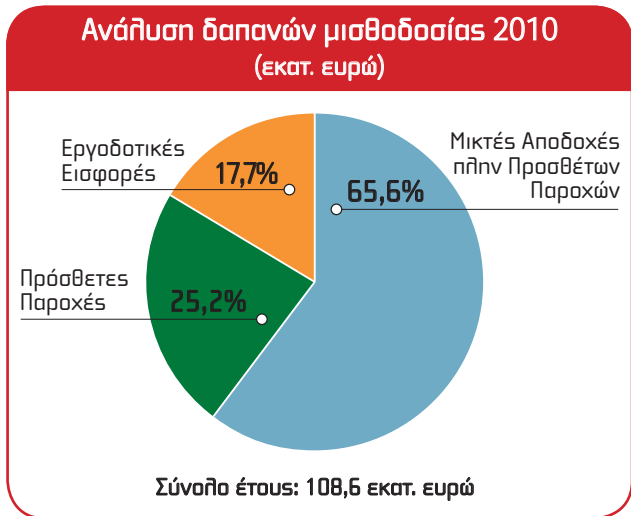
A5. Σύστημα Αμοιβών

Ένας από τους βασικούς στόχους του Ομίλου είναι η προσφορά ανταγωνιστικών αμοιβών στο προσωπικό του, ώστε να ανταμείβεται η συνεισφορά του και να διατηρείται σε υψηλό επίπεδο η ικανοποίησή του.

Το σύστημα που εφαρμόζουμε για τον καθορισμό, τη διαχείριση

και την εξέλιξη των αμοιβών είναι εναρμονισμένο με την ισχύουσα ενδοεπιχειρησιακή και κληδική σύμβαση και χαρακτηρίζεται από συνέπεια και διαφάνεια. Οι διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση των σχετικών με τις μισθολογικές αναπροσαρμογές συλλογικών συμβάσεων ακολουθούν την πρακτική της βιομηχανίας, που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, η δομή των αμοιβών εξασφαλίζει την ίση μισθολογική μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών για την ίδια εργασία, αποκλείοντας ταυτόχρονα οποιεσδήποτε άλλου είδους διακρίσεις. Οι παράγοντες που προσδιορίζουν την αμοιβή, είναι, κατά κύριο λόγο το βαθμολογικό κλίμακιο, η θέση ευθύνης, το μορφωτικό επίπεδο, η προϋπηρεσία και η απόδοση του εργαζόμενου.

Οι συνολικές δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού του Ομίλου κατά το 2010, ανήλθαν στο ποσό των 108,6 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τις δαπάνες μισθοδοσίας για τακτική και υπερωριακή απασχόληση, τις εργοδοτικές επιβαρύνσεις για εισφορές προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τις πρόσθετες μισθολογικές παροχές, που δίνονται πάνω και πέραν των προβλεπόμενων από την εργατική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις. Οι πρόσθετες μισθολογικές παροχές, που αποτελούν οικειοθελή προσφορά προς τους εργαζόμενους, περιλαμβάνουν επιδόματα που στοχεύουν στην ανταμοιβή της εργατικότητας και της συνεισφοράς στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Α6. Οικειοθελείς Παροχές

Ο Όμιλος έχει καθιερώσει εδώ και πολλά χρόνια πρόγραμμα συμπληρωματικών οικειοθελών κοινωνικών και ασφαλιστικών παροχών, που καλύπτουν τόσο τους εργαζομένους όσο και εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών τους.

Οι οικειοθελείς παροχές προς το προσωπικό, στοχεύουν σε πέντε βασικές κατευθύνσεις:

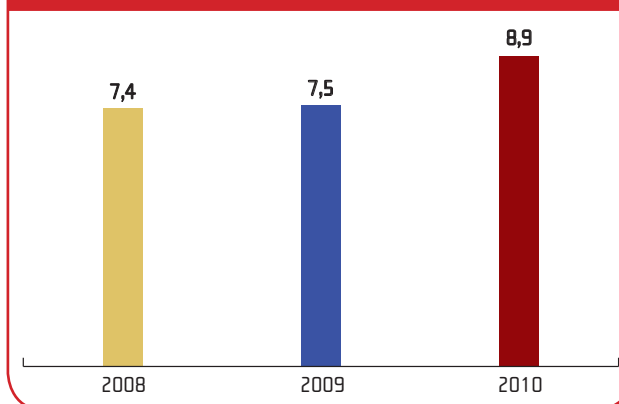
- Προσωπική ανάπτυξη και πρόνοια.
- Κάλυψη των δαπανών για την αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας.
- Αρωγή στην οικογένεια.
- Παροχή διαφόρων διευκολύνσεων.
- Ενίσχυση της εταιρικής κουλτούρας, της συνεργασίας και του ομαδικού πνεύματος.
- Σύσφιξη των δεσμών με τον Όμιλο.

Σ' αυτό το πλαίσιο λειτουργούν ασφαλιστικά προγράμματα για το προσωπικό (συνταξιοδοτικό και νοσοκομειακής περίθαλψης)· υπάρχουν προγράμματα αρωγής των εργαζομένων για τα έξοδα μόρφωσης των παιδιών τους· διοργανώνονται χριστουγεννιάτικες γιορτές για τα παιδιά των εργαζομένων και εκδρομές γι' αυτούς και τις οικογένειές τους – το 2010 έγιναν 49 εκδρομές σε διάφορα μέρη της χώρας στις οποίες συμμετείχαν πάνω από 3.100 άτομα· προσφέρονται βραβεία πολυετίας· υποστηρίζονται οι εργαζόμενοι για τη συμμετοχή τους σε οργανωμένα αθλήματα, κ.α.

Με όλα τα παραπάνω, που βασίζονται στην πεποίθησή μας ότι «*η αξία μας ως Όμιλος χτίζεται από το ανθρώπινο δυναμικό μας*», δημιουργείται μια ενιαία κοινωνική ομάδα εργαζομένων στον Όμιλο, με συνοχή, αφοσίωση και υψηλό ηθικό, που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για κάθε προσπάθεια ανάπτυξης και προόδου.

Δαπάνες Οικειοθελών Παροχών στους Εργαζόμενους και στις Οικογένειές τους
(εκατ. ευρώ)

Εθελοντική αιμοδοσία

Ενθαρρύνουμε το προσωπικό μας να συμμετέχει στην εθελοντική αιμοδοσία, που είναι μια πράξη προσφοράς και αγάπης και ένας από τους καλύτερους τρόπους κοινωνικής προσφοράς σε ατομικό επίπεδο. Πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου για το διυλιστήριο και με το Ειδικό Αντικαρκινικό Νοσοκομείο «ΜεταΕά» για τα κεντρικά γραφεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Η εθελοντική αιμοδοσία του προσωπικού της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει γίνει θεσμός, αφού έχει συμπληρώσει πάνω από είκοσι πέντε χρόνια προσφοράς. Η τράπεζα αίματος που προκύπτει, καλύπτει τις ανάγκες των εθελοντών αιμοδοτών, των στενών συγγενικών τους προσώπων, αλλά και άλλων συνανθρώπων μας σε έκτακτες περιπτώσεις. Κατά το 2010 συγκεντρώθηκαν 134 μονάδες αίματος, ενώ ο συνολικός τους αριθμός από το 1991, είναι 2.695 μονάδες.

Ομάδες ποδοσφαίρου και μπάσκετ

Στο πλαίσιο της προώθησης της ομαδικότητας και της συμμετοχής, υποστηρίζουμε τη συμμετοχή του προσωπικού σε αθλητικές δραστηριότητες. Εδώ και πολλά χρόνια, με πρωτοβουλία των εργαζομένων έχουν δημιουργηθεί ποδοσφαιρικές ομάδες, που συμμετέχουν με μεγάλη επιτυχία και πολλές διακρίσεις σε αναγνωρισμένα πρωταθλήματα επιχειρήσεων. Το 2010 δε, πρωταμφανίστηκε και η ομάδα μπάσκετ της AVIN OIL.

Η ποδοσφαιρική ομάδα των υπαλλήλων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το 2010, κατέλαβε την 3η θέση ανάμεσα σε 40 ομάδες στο Ερασιτεχνικό Πρωτάθλημα Επιχειρήσεων Αθηνών, όπως ακριβώς συνέβη και το 2009. Το 2008 είχε στεφθεί για 13η συνεχόμενη χρονιά πρωταθλήτρια σ' αυτό το Πρωτάθλημα, στο οποίο συμμετέχει επί 18 συναπτά έτη, έχοντας κατακτήσει 8 νταμπλ (Πρωτάθλημα και Κύπελλο), 5 πρωταθλήματα, 1 Κύπελλο και 2 Κύπελλα ήθους. Η αγωνιστική της πορεία είναι εξίσου εντυπωσιακή και εκτός συνόρων, αφού έχει κατακτήσει το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Επιχειρήσεων του 2004 και δύο φορές (2003, 2005) το Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Επιχειρήσεων.

Η αντίστοιχη ομάδα της AVIN OIL το 2010 κατετάγη 3η στο Πρωτάθλημα Επιχειρήσεων 8x8 ανάμεσα σε 14 ομάδες, ενώ το 2009 στο ίδιο Πρωτάθλημα κατέκτησε το νταμπλ (Πρωτάθλημα και Κύπελλο). Η ομάδα μπάσκετ της AVIN OIL το 2010 κατέλαβε την 3η επίσης θέση στο αντίστοιχο Πρωτάθλημα.

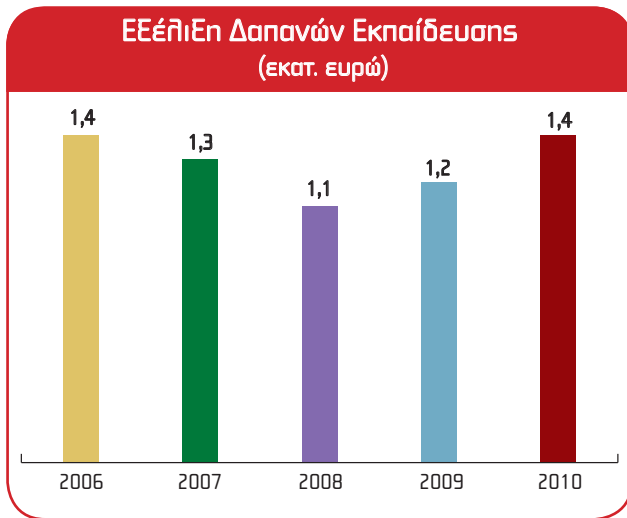

A7. Εκπαίδευση και κατάρτιση

Η υλοποίηση της επιχειρηματικής μας στρατηγικής σε ένα διεθνοποιημένο και υψηλής τεχνικής εξειδίκευσης κλάδο, όπως είναι ο κλάδος του πετρελαίου, είναι στενά συνδεδεμένες με την ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των εργαζομένων μας. Ως εκ τούτου, η επαγγελματική κατάρτιση και η συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού μας αποτελεί θέμα κεφαλαιώδους σημασίας για το οποίο γίνονται σημαντικές επενδύσεις, τόσο σε χρήμα όσο και σε χρόνο απασχόλησης.

Η **πολιτική** μας για την εκπαίδευση αποσκοπεί στη σύνδεση των θέσεων εργασίας με τις γνώσεις και τις ικανότητες που απαιτούνται να διαθέτει το ανθρώπινο δυναμικό, χωρίς να γίνονται οποιεσδήποτε διακρίσεις, για την πληρέστερη και ποιοτικότερη υλοποίηση του έργου που έχει αναλάβει και με βασικούς στόχους:

- Τη συνεχή, υπεύθυνα και ολοκληρωμένη τεχνική εκπαίδευση και επιμόρφωση των εργαζομένων.
- Τη συνεχή διεύρυνση των επαγγελματικών γνώσεων και την ανάπτυξη των προσωπικών τους δεξιοτήτων.

Προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης

Τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, σχεδιάζονται και υλοποιούνται βάσει των εκπαιδευτικών αναγκών που προκύπτουν σε κάθε έτος. Για την κατάρτισή τους λαμβάνονται υπόψη:

- Οι εκάστοτε επιχειρηματικοί στόχοι και προτεραιότητες.
- Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν στα προηγούμενα χρόνια.
- Οι ανάγκες για εκπαίδευση σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας, τόσο από την τεχνική τους άποψη, όσο και από την άποψη της αύξησης της συνειδητοποίησης της σημασίας της ασφάλειας σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα.
- Οι ανάγκες για εκπαίδευση σε θέματα εξειδικευμένης τεχνικής κατάρτισης, Προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας.
- Οι ανάγκες ανάπτυξης των εργαζομένων.

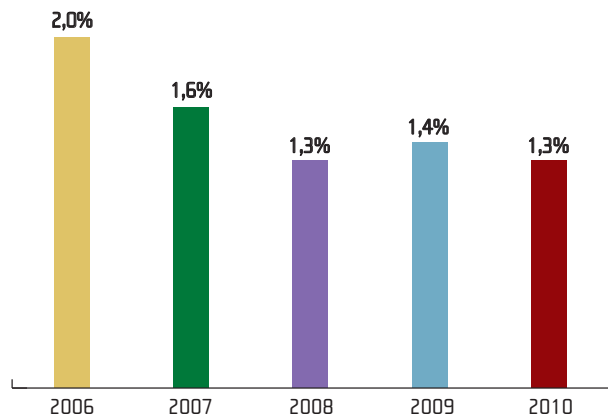
Τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης αφορούν γενικά τους πιο κάτω **τομείς**:

- Εισαγωγική εκπαίδευση για τους νεοπροσλαμβανόμενους χειριστές και τεχνίτες συντήρησης.

6,4 εκατ. ευρώ στην πενταετία 2006-2010 σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης

- Την εσωτερική αναπαραγωγή και ανάδειξη στελεχών για την αποτελεσματική κάλυψη των λειτουργικών μας αναγκών.
- Την καλλιέργεια ενιαίας εταιρικής κουλτούρας.

Εξέλιξη του Δείκτη Εκπαιδευτικής Δαπάνης¹

1. Σύνολο των δαπανών εκπαίδευσης προς το σύνολο της μισθοδοσίας συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών για κοινωνική ασφάλιση.

Η υψηλή τιμή του Δείκτη Εκπαιδευτικής Δαπάνης το 2006 οφείλεται στο εκτεταμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας που έτρεξε εκείνη τη χρονιά.

- Εισαγωγική εκπαίδευση για τους νεοπροσλαμβανόμενους μηχανικούς.
- Εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού στο εξειδικευμένο αντικείμενο της εργασίας του, καθώς και στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας και Εξοπλισμού εργασίας. Η εκπαίδευση αυτή αφορά στην τεχνογνωσία που είναι απαραίτητη στον εργαζόμενο για να ανταποκριθεί με επιτυχία στα καθήκοντά του.
- Εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού σε θέματα Υγιεινής, Ασφάλειας, προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας, με έμφαση στα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε χώρου εργασίας.
- Εκπαίδευση του μη τεχνικού προσωπικού στους βασικούς κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας, χρήσης πυροσβεστικών μέσων και στην παροχή Πρώτων Βοηθειών.
- Ασφαλής οδήγηση και διαδικασίες για την ασφαλή φορτοεκφόρτωση και οδική μεταφορά.
- Εκπαίδευση σε επιχειρηματικές δεξιότητες, δεξιότητες Πληροφορικής και σε θέματα προσωπικής ανάπτυξης.

II. Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους - Ανθρώπινο Δυναμικό

- Ασκήσεις ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών με τακτικές προγραμματισμένες ή έκτακτες ασκήσεις. Η εκπαίδευση αυτή, περιλαμβάνει και κοινές ασκήσεις με τα άλλα διυλιστήρια της χώρας και με τη συμμετοχή της Πυροσβεστικής.
- Εκμάθηση Εξένων γλωσσών.
- Παροχή πληροφοριών στο προσωπικό εργολάβων σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας.

106.000 ανθρωποώρες
εκπαίδευσης στην πενταετία 2006-2010

Η **υλοποίηση** των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους που περιλαμβάνουν:

- Ενδοεταιρικά εκπαιδευτικά σεμινάρια με εκπαιδευτές στελέχη της εταιρείας ή εξωτερικούς συμβούλους.

■ Συμμετοχή του προσωπικού σε σεμινάρια στο εξωτερικό που διοργανώνονται από διεθνώς αναγνωρισμένα επιμορφωτικά κέντρα, σε σεμινάρια στο εσωτερικό που διοργανώνονται από καταξιωμένους επιμορφωτικούς φορείς και σε συνέδρια εντός και εκτός της χώρας.

■ Την παροχή δυνατότητας στο προσωπικό, με κάλυψη του σχετικού κόστους, για την παρακολούθηση ακαδημαϊκής εκπαίδευσης (πτυχιακά ή μεταπτυχιακά προγράμματα) ως μέρος της προσωπικής τους ανάπτυξης ή ως προετοιμασία για την ανάληψη πιο διευρυνόμενων ρόλων.

■ Ενθάρρυνση και χρηματοδότηση για εκμάθηση Εξένων γλωσσών, όπου αυτό απαιτείται.

■ Κάλυψη του κόστους αγοράς βιβλίων και των συνδρομών σε τεχνικά περιοδικά και επαγγελματικούς συλλόγους.

Για τα ενδοεταιρικά εκπαιδευτικά προγράμματα διατίθενται ειδικές αίθουσες, τόσο στο διυλιστήριο όσο και στα Κεντρικά Γραφεία, πλήρως εξοπλισμένες με δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών και με σύγχρονα συστήματα παρουσιάσεων.

Ολοκληρωμένο σύστημα εκπαίδευσης νέων χειριστών μονάδων και τεχνιτών συντήρησης

Για την εκπαίδευση και εξάσκηση των νεοπροσλαμβανόμενων χειριστών μονάδων, ακολουθείται ένα ιδιαίτερα οργανωμένο και πολύπλευρο εισαγωγικό πρόγραμμα. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα, με την κατάλληλη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, στοχεύει στο να αποκτήσει το μελλοντικό τεχνικό προσωπικό του διυλιστηρίου αίσθημα ευθύνης, καθώς και τις ικανότητες και δεξιότητες που είναι απαραίτητες σε ένα περιβάλλον εργασίας εξαιρετικά απαιτητικό και με υψηλό βαθμό επικινδυνότητας. Διάρκει περίπου δώδεκα μήνες και πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου στο διυλιστήριο από στελέχη και έμπειρους χειριστές των διαφόρων επιμέρους μονάδων του διυλιστηρίου, ανάλογα με τον προορισμό απασχόλησης κάθε προσληφθέντος.

Ο χρονικός προγραμματισμός και η θεματολογία του εισαγωγικού προγράμματος έχουν ως εξής:

- Ένας μήνας εκπαίδευσης σε γενικά θέματα (Ιδιότητες Πετρελαίου, Βασικές Αρχές Διύλισης, Εξοπλισμός Εγκαταστάσεων, Συντήρηση, Υγιεινή και Ασφάλεια, Προστασία Περιβάλλοντος, Ποιότητα, Πυρασφάλεια, Πρώτες Βοήθειες, τεχνική ορολογία στα Αγγλικά, εισαγωγή στη χρήση υπολογιστών κ.ά.).

■ Πέντε μήνες σε πρωινή βάρδια με αναλυτική εκπαίδευση στο αντικείμενό τους.

■ Έξι μήνες σε βάρδια, χωρίς όμως πραγματική ανάληψη καθηκόντων για την απόκτηση εμπειρίας και για να εκμηθεθούν οι γνώσεις και εμπειρίες τους, το ενδιαφέρον και η αφοσίωσή τους στην εργασία, με τελικό στόχο την αξιολόγησή τους στο κατά πόσο είναι κατάλληλοι για τη συγκεκριμένη θέση.

Στο τέλος καθενός από τα τρία στάδια της εκπαίδευσης, οι νέοι χειριστές εξετάζονται με γραπτά τεστ για τη βήμα προς βήμα αξιολόγησή τους.

Μετά την ολοκλήρωση του παραπάνω προγράμματος, τοποθετούνται στις μονάδες ξεκινώντας με την ανάληψη απλών καθηκόντων χειριστή, δίπλα σε παλαιότερους, που σταδιακά οδηγεί σε πλήρη ανάληψη καθηκόντων.

Παρόμοιο πρόγραμμα, προσαρμοσμένο όμως στις διαφορετικές εν προκειμένω ανάγκες, εφαρμόζεται και στην περίπτωση των νεοπροσλαμβανόμενων τεχνιτών συντήρησης.

Εργαλεία εκπαίδευσης

- Ο **Προσομοιωτής Μονάδων Παραγωγής** (Training Simulator) είναι ένα εξαιρετικά αποτελεσματικό εργαλείο εκπαίδευσης, το οποίο συμβάλλει τα μέγιστα στην ασφαλή λειτουργία του διυλιστηρίου. Χρησιμοποιείται για την εκπαίδευση των χει-

ριστών του πιο σύνθετου συγκροτήματος του διυλιστηρίου (Συγκρότημα Καταλυτικής Πυρόλυσης), καθώς και των χειριστών του Συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης.

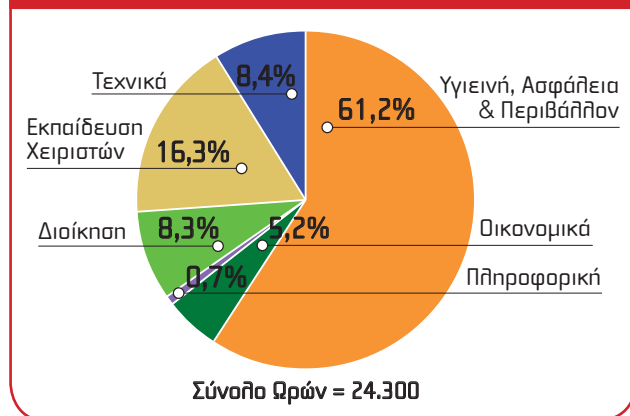
- Η **τετράτομη σειρά Τεχνικών Εγχειριδίων Εκπαίδευσης**, που εκπονήθηκε εξ ολοκλήρου από μηχανικούς του διυλιστηρίου και είναι απόλυτα προσαρμοσμένη στη σημερινή δομή του διυλιστηρίου και στα προϊόντα που παράγει. Παρέχοντας την απαραίτητη θεωρητική και τεχνική τεκμηρίωση, αποτελεί αυτοδύναμη πηγή πληροφόρησης. Η σειρά αυτή, καλύπτει τις ανάγκες εκπαίδευσης του προσωπικού του διυλιστηρίου όσον αφορά στη δομημένη και εξειδικευμένη στο συγκεκριμένο διυλιστήριο παροχή πληροφόρησης, χρησιμοποιείται δε και σε άλλες δραστηριότητες στις οποίες απαιτείται άντληση πληροφοριών σχετικά με τη δομή και τη λειτουργία του διυλιστηρίου.

Η εκπαίδευση το 2010

Κατά το 2010, υλοποιήθηκαν προγράμματα εκπαίδευσης συνολικής διάρκειας 24.030 ανθρωποωρών με συνολικό κόστος 1,2 εκατ. ευρώ και τα παρακολούθησαν 1.328 εργαζόμενοι (67% της συνολικής ανθρωποδύναμης), από τους οποίους 79 ήταν στελέχη και 1.249 λοιποί εργαζόμενοι. Σημειώτέον ότι στις εκπαιδευτικές ανθρωποώρες, συνυπολογίζονται -για πρώτη φορά στον παρόντα Απολογισμό- οι ώρες που έχουν σχέση με την εκπαίδευση Πυρασφάλειας, χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας και άλλα συναφή θέματα στο διυλιστήριο και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις του Ομίλου. Όμως, δεν προσμετρούνται οι ώρες εκπαίδευσης που έχουν σχέση με την εκτέλεση ασκήσεων ετοιμότητας.

Ανθρωποώρες ανά Εκπαιδευτικό Αντικείμενο το 2010

Η Υγιεινή και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, η Προστασία του Περιβάλλοντος, καθώς και η Ποιότητα ήταν βασικά θέματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας του 2010. Σ' αυτούς τους τομείς η εξωτερική εκπαίδευση αφορούσε τα σχετικά Συστήματα Διαχείρισης και άλλα ειδικά θέματα, ενώ η εσωτερική -κυρίως στην Υγιεινή και Ασφάλεια- αφορούσε την Πυρασφάλεια, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, την ανάπτυξη ναοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, την παροχή Α' Βοηθειών, καθώς και άλλα πιο εξειδικευμένα θέματα.

Τα εξωτερικά εκπαιδευτικά προγράμματα, απασχολούσαν στην πιστοποίηση προσωπικού του διυλιστηρίου σε διάφορες τεχνικές που χρησιμοποιούνται στις επιθεωρήσεις στοιχείων του τεχνικού εξοπλισμού, στην επιμόρφωση του υφιστάμενου τεχνικού προσωπικού, με στόχο την ανάπτυξη και περαιτέρω βελτίωση των δεξιοτήτων του σε διάφορα εξειδικευμένα τεχνικά θέματα (όπως η χρήση της προσομοίωσης για τη βελτίωση της λειτουργίας του διυλιστηρίου, τους καταλύτες της μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης, τους αεροσυμπιεστές, κ.λπ.).

Η εξωτερική εκπαίδευση αφορούσε και σε θέματα προσωπικής βελτίωσης, νομικά, διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, τεχνικής των διαπραγματεύσεων, πωλήσεων και μάρκετινγκ, λογιστικής και οικονομικών, Ξένων γλωσσών και πληροφορικής για την ανάπτυξη των διοικητικών, τεχνικών και προσωπικών δεξιοτήτων του προσωπικού.

Τέλος, κατά το 2010 υποστηρίχθηκαν 14 εργαζόμενοι στο πλαίσιο της πολιτικής για την κάλυψη των σχετικών διδάκτρων, προκειμένου να εξειδικευθούν ή να αποκτήσουν μεταπτυχιακού ή πτυχιακού τίτλους σπουδών, σε τομείς που συνάδουν με τις τρέχουσες ανάγκες του Ομίλου.

Εκπαιδευτικές επιδόσεις του 2010

- ✓ Γενικός Δείκτης Εκπαίδευσης¹: 13,2 ώρες/άτομο
- ✓ Ειδικός Δείκτης Εκπαίδευσης²: 18,3 ώρες/άτομο
- ✓ Δείκτης Εκπαιδευτικής Δαπάνης³: 1,3%
- ✓ Δείκτης Συμμετοχής σε Εκπαιδευτική Δραστηριότητα⁴: 72,3%

1. Σύνολο ωρών εκπαίδευσης προς το σύνολο των εργαζομένων.
2. Σύνολο ωρών εκπαίδευσης προς το σύνολο των εκπαιδευθέντων.
3. Σύνολο των δαπανών εκπαίδευσης προς το σύνολο της μισθοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών για κοινωνική ασφάλιση.
4. Σύνολο εκπαιδευθέντων προς το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού.

Θέματα ενδοεταιρικής εκπαίδευσης στο διυλιστήριο το 2010

Οι εκπαιδευτές σ' αυτά τα σεμινάρια είναι κατά περίπτωση στελέχη του διυλιστηρίου, ή υψηλής εξειδίκευσης εξωτερικοί εκπαιδευτές, που συνήθως μετακαλούνται από το εξωτερικό, τα δε κυριότερα εκπαιδευτικά θέματα ήταν:

- Εκπαίδευση νέων χειριστών μονάδων.
- Εκπαίδευση εσωτερικών ελεγκτών για το πρότυπο ISO 17025:2005.
- Λειτουργία και συντήρηση ατμοπαγίδων.
- Λειτουργία και συντήρηση ατμοστραβίλων.
- Διαχείριση υδροφθορίου και τα απαραίτητα μέτρα και μέσα προστασίας.
- Συσκευές ευθυγράμμισης με laser.
- Εκτίμηση βλαπτικών παραγόντων και ουσιών σχετικά με την υγιεινή της εργασίας και διενέργεια επιθεωρήσεων έλεγχου συμπεριφοράς.
- Επανεκπαίδευση του προσωπικού που είναι διαπιστευμένο για την έκδοση Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας.
- Εκπαίδευση σε ειδικού τύπου σερβομηχανισμούς.
- Αρχές και μέθοδοι μείωσης κόστους.
- Ηλεκτρονική τιμολόγηση σύμφωνα με τις νέες διατάξεις.
- Αρχές και μέθοδοι συγκολλησεων.
- Συντήρηση ρουλεμάν.
- Ειδικό λογισμικό διαχείρισης αποθεμάτων καυσίμων και πρώτων υλών.

II. Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους

Β. ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

3,0 ο Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων

OHSAS 18001:2007

για το Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας

12,6 εκατ. ευρώ σε επενδύσεις και δαπάνες για την Ασφάλεια

Η φύση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου -διύλιση, διακίνηση, αποθήκευση και εμπορία καυσίμων- σε συνδυασμό με τις Αρχές και Αξίες μας, καθιστούν την Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία θέμα εξαιρετικής σημασίας για το οποίο η δέσμευσή μας είναι απόλυτη. Για την εξασφάλιση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος και για τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους εφαρμόζουμε ισχυρά δομημένο Σύστημα Διαχείρισης. Με μόνιμο δε στόχο τα «Μηδέν Ατυχήματα», εκπαιδούμε το προσωπικό μας, εκτιμούμε, ελέγχουμε και προλαμβάνουμε τους επαγγελματικούς κινδύνους, καθώς επίσης επενδύουμε σημαντικά ποσά προκειμένου να διατηρούμε την αρτιότητα του τεχνικού εξοπλισμού στις εγκαταστάσεις μας.

Το 2010 η δραστηριότητά μας στον τομέα της Υγιεινής και Ασφάλειας επικεντρώθηκε, πέραν των άλλων, στην προσπάθεια για περαιτέρω εμπέδωση των αρχών του προτύπου OHSAS 18001:2007 με το οποίο πιστοποιηθήκαμε το 2008 και στην περαιτέρω ανάπτυξη της νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς και πρόληψης των ατυχημάτων ανάμεσα στο προσωπικό μας, στην πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα που μειώνουν τον κίνδυνο πρόκλησης ατυχήματος, στη βελτίωση του εξοπλισμού πυρασφάλειας και στην εκπαίδευση. Οι Δείκτες Ατυχημάτων, παρά τη δυσμενέστερη εικόνα το 2010 σε σχέση με το 2009, εξακολουθούν να βρίσκονται σε μακροχρόνια πτωτική τάση.

Δεσμευόμαστε για την Υγιεινή και Ασφάλεια γιατί αποτελεί ηθική υποχρέωση και επιχειρηματική αναγκαιότητα

B1. Διαχείριση Υγιεινής και Ασφάλειας

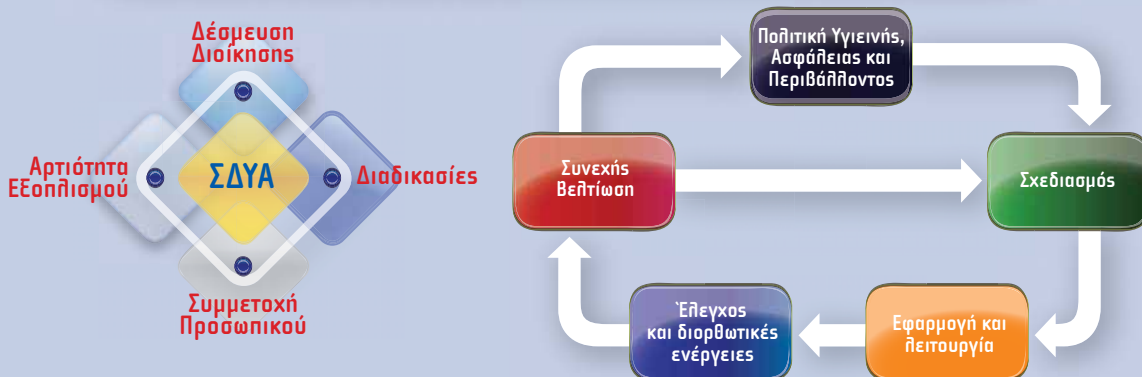
Η Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία και η πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου είναι ηθική υποχρέωση και επιχειρηματική αναγκαιότητα, που ξεφεύγει από τα στενά όρια μιας απλής νομικής υποχρέωσης. Πρωταρχικό μας μέλημα, όπως προκύπτει από την **Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος**, είναι να παίρνουμε μέτρα και να υλοποιούμε έργα και προγράμματα προκειμένου να επιτυγχάνονται οι **μόνιμοι στόχοι** μας για την Υγιεινή και την Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, οι οποίοι διατυπώνονται ως εξής:

- Μείωση στο ελάχιστο δυνατό της πιθανότητας εκδήλωσης μεγάλου τεχνολογικού ατυχήματος.
- Μηδενικός αριθμός εργατικών ατυχημάτων.
- Συνεχής έλεγχος και ποιοτική αναβάθμιση του εξοπλισμού, προκειμένου να επιτυγχάνεται συνεχής βελτίωση των συνθηκών για ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.
- Αποτελεσματική προστασία των ανθρώπων (του προσωπικού μας, του προσωπικού των εργολάβων, των επισκεπτών, των συνεργατών και επισκεπτών μας) καθώς και του περιβάλλοντος και των εγκαταστάσεών μας, από τους κινδύνους οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν από τη δραστηριότητα της εταιρείας.
- Αποτελεσματική εκπαίδευση του προσωπικού και συνεχής προσπάθεια για εδραίωση της νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς.
- Πλήρης εναρμόνιση με τις νομοθετικές απαιτήσεις.

Η επίτευξη των στόχων μας στο διυλιστήριο, υλοποιείται με την εφαρμογή του ολοκληρωμένου *Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας*, το οποίο είναι πιστοποιημένο -από το 2008- με το πρότυπο OHSAS 18001:2007, το διεθνώς αναγνωρισμένο σύστημα πιστοποίησης για την Υγιεινή και Ασφάλεια. Αυτήν την πιστοποίηση έχει λάβει και η εταιρεία OFC.

Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας (ΣΔΥΑ) OHSAS 18001:2007

Δομικά στοιχεία του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας

Πολιτική	<ul style="list-style-type: none"> ■ Περιγράφει τη σχετική δέσμευση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και τους τρόπους υλοποίησής της.
Σχεδιασμός	<ul style="list-style-type: none"> ■ Καθορισμός ετήσιων στόχων, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων για αναβαθμίσεις του εξοπλισμού, προκειμένου να εξασφαλίζεται η βέλτιστη απόδοση, τόσο από την πλευρά της παραγωγής όσο και από την πλευρά της ασφάλειας. ■ Καθορισμός αρμοδιοτήτων και υπευθυνοτήτων. ■ Συστηματική ανίχνευση, εντοπισμός και αειολόγηση των επαγγελματικών κινδύνων στο σύνολο των δραστηριοτήτων του διυλιστηρίου. ■ Απόλυτη τήρηση της σχετικής νομοθεσίας και των διεθνώς αποδεκτών κωδίκων, προτύπων και κανόνων σωστής λειτουργίας.
Εφαρμογή	<ul style="list-style-type: none"> ■ Άσκηση ορατής και συστηματικής διοίκησης από ικανά στελέχη σε όλη την κλίμακα της διοικητικής ιεραρχίας. ■ Παροχή, σε κάθε εργαζόμενο, κατάλληλης και επαρκούς εκπαίδευσης. ■ Οι κίνδυνοι κατά την εκτέλεση της εργασίας και τα αντίστοιχα μέτρα προστασίας, είναι επαρκώς κατανοητά από όλους και σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας. ■ Αυστηρή εφαρμογή και τεκμηρίωση διαδικασιών για ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία. ■ Διασφάλιση της εφαρμογής των κανόνων ασφαλείας κατά την εκτέλεση κάθε είδους εργασίας. ■ Συστηματική αναφορά συμβάντων. ■ Άριστη συνεργασία και επικοινωνία με τις δημόσιες αρχές και άλλους ενδιαφερομένους και παροχή προς αυτούς της απαραίτητης σχετικής πληροφορίας. ■ Συστηματικές μετρήσεις των αποτελεσμάτων σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες, κατάλληλα στοχοποιημένους για τον έλεγχο της συνεχούς βελτίωσης και την επισήμανση τυχόν αδυναμιών και δυσλειτουργιών. ■ Πραγματοποίηση ασκήσεων για τον έλεγχο του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης.

Συνεχίζεται στην επόμενη σελίδα

Δομικά στοιχεία του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας	
Έλεγχος και διορθωτικές ενέργειες	<ul style="list-style-type: none"> ■ Συνεχείς επιθεωρήσεις του μηχανολογικού και κάθε άλλης μορφής εξοπλισμού των εγκαταστάσεών, ώστε να διατηρεί τη λειτουργική του αρτιότητα σ' όλη τα στάδια της ωφέλιμης ζωής του. ■ Συνεχείς επιθεωρήσεις των διαδικασιών ασφαλείας. ■ Συστηματική διερεύνηση και ανάληψη συμβάντων. ■ Μέτρηση, αξιολόγηση και επικοινωνία των αποτελεσμάτων. ■ Επιβράβευση θετικών αποτελεσμάτων.
Συνεχής Βελτίωση	<ul style="list-style-type: none"> ■ Προτάσεις για αναθεωρήσεις και βελτιώσεις. ■ Δέσμευση για την εφαρμογή τους.

Στο διυλιστήριο της εταιρείας λειτουργεί το *Τμήμα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος*, το οποίο είναι επιφορτισμένο με την όλη λειτουργία του *Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας*. Επίσης, η οργάνωση για την Υγιεινή και Ασφάλεια περιλαμβάνει τεχνικούς ασφαλείας, ιατρούς εργασίας και νοσηλευτικό προσωπικό, τόσο στο διυλιστήριο όσο και στα κεντρικά γραφεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σε επίπεδο που υπερκαλύπτει τις προβλέψεις των σχετικών βασικών νομοθετημάτων (Νόμος 1568/1985 και Προεδρικό Διάταγμα 17/1996).

Επίσης, λειτουργούν και δύο θεσμοθετημένες Επιτροπές – η *Επιτροπή Ασφάλειας και Περιβάλλοντος*, στη σύνθεση της οποίας συμμετέχουν Τμηματάρχες του διυλιστηρίου και η κατά το Νόμο 1568/1985 πενταμελής *Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων*, της οποίας τα αριετά μέλη εκλέγονται ανά διετία από τους εργαζόμενους στο διυλιστήριο.

Παρόμοια οργάνωση, λαμβανομένων φυσικά υπ' όψιν και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε χώρου εργασίας, υπάρχει και στις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου.

Οι ενέργειές μας το 2010, για την επίτευξη των στόχων Υγιεινής

και Ασφάλειας, αφορούσαν κατά κύριο λόγο τους άξονες:

- Υλοποίηση του προγράμματος οριζοντίων και καθέτων επιθεωρήσεων.
- Αναβάθμιση και βελτίωση οδηγιών και διαδικασιών.
- Πραγματοποίηση μελετών αναγνώρισης, εκτίμησης και ελέγχου κινδύνων.
- Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση τόσο του προσωπικού μας όσο και του προσωπικού εργολάβων, εταιμότητα και συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αποφυγή ατυχημάτων κατά τις εργασίες κατασκευής νέων έργων, καθώς επίσης και κατά τις προγραμματισμένες για το 2010 προσωρινές διακοπές λειτουργίας μονάδων του διυλιστηρίου για εργασίες συντήρησης.
- Επενδύσεις για αναβαθμίσεις και βελτιώσεις εξοπλισμού.
- Καταχώρηση όλων των προϊόντων του διυλιστηρίου, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

B2. Τεχνολογική Ασφάλεια - Επενδύσεις

Η βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας καθώς και του εργασιακού περιβάλλοντος, επιτυγχάνεται με την υλοποίηση των απαραίτητων επενδύσεων σε εξοπλισμό, την αναβάθμιση

των διαδικασιών και τις επιθεωρήσεις Υγιεινής και Ασφάλειας.

Το διυλιστήριο σχεδιάστηκε, κατασκευάστηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τους ελληνικούς και διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα, αλλά πάντα υπάρχει σε εξέλιξη επενδυτικό πρόγραμμα για την ενδεδειγμένη συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, καθώς και για τεχνικές βελτιώσεις και ανανέωση του εν λόγω εξοπλισμού σύμφωνα με τις νέες εξελίξεις της τεχνολογίας, ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή ασφάλεια και πρόληψη ατυχημάτων.

Το 2010, το συνολικό κόστος του επενδυτικού προγράμματος όλων των εταιρειών του Ομίλου, για έργα βελτίωσης της υγιεινής και της ασφαλείας και για την προμήθεια πάγιου εξοπλισμού ασφαλείας και ιατρικών ήταν 8,1 εκατ. ευρώ, ενώ το κόστος των πάσης φύσεως λοιπών δαπανών ήταν 4,5 εκατ. ευρώ. Επομένως, το συνολικό κόστος για επενδύσεις και δαπάνες το 2010 έφθασε τα 12,6 εκατ. ευρώ, ποσό που είναι αυξημένο κατά 57% έναντι του αντίστοιχου κόστους του 2009. Η διαφορά αυτή σφείλεται κυρίως στην ενσωμάτωση των εταιρειών CORAL και CORAL GAS, αλλά και σε αύξηση των σχετικών κονδυλίων στο δι-

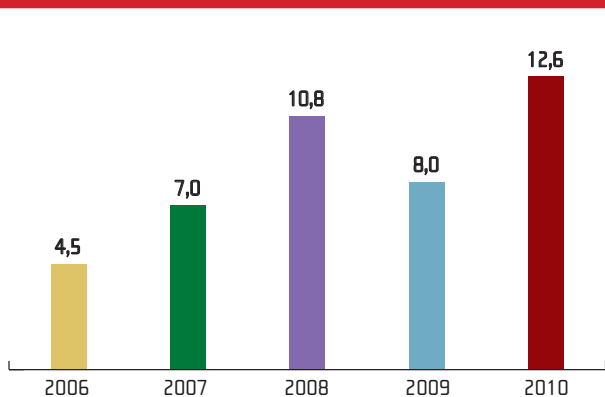
12,6 εκατ. ευρώ οι επενδύσεις και οι δαπάνες του 2010 για τη βελτίωση του επιπέδου Υγιεινής και Ασφάλειας

υλιστήριο. Σημειωτέον, ότι στα πιο πάνω ποσά δεν συμπεριλαμβάνεται το συνολικό κόστος συντήρησης -που έχει άμεση συνάφεια με την ασφάλεια- ούτε οι επενδύσεις ασφάλειας στο πλαίσιο

Επενδύσεις και δαπάνες Υγιεινής και Ασφάλειας το 2010 (χιλ. ευρώ)

Επενδύσεις	8.094
Πυρασφάλεια	1.491
Αντιμετώπιση Έκτακτης Ανάγκης	378
Μέσα Ατομικής Προστασίας και Εξοπλισμός Ιατρείου	143
Μείωση κινδύνου	5.940
Προστασία (Security)	142
Δαπάνες	4.492
Σύνολο επενδύσεων και δαπανών	12.586

Επενδύσεις και Δαπάνες Υγιεινής και Ασφάλειας (εκατ. ευρώ)

στο κατασκευής μεγάλων έργων, επεκτάσεων και αναβαθμίσεων του διυλιστηρίου, το ύψος των οποίων ανέρχεται σε πολλαπλά εκατ. ευρώ.

Το μεγαλύτερο βάρος δόθηκε στην εκτέλεση έργων που μειώνουν τον κίνδυνο πρόκλησης ατυχήματος και βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας, καθώς και σε έργα που αναβαθμίζουν το επίπεδο πυρασφάλειας των εγκαταστάσεων.

B3. Επιθεωρήσεις

Η συνεχής επίβλεψη του εξοπλισμού και των χώρων εργασίας, καθώς και η αναγνώριση των κινδύνων με την εκτέλεση προγραμματισμένων επιθεωρήσεων Υγιεινής και Ασφάλειας, είναι θεμελιώδης πρακτική που τυγχάνει της δέουσας προσοχής. Στο διυλιστήριο πραγματοποιούνται προγραμματισμένες επιθεωρήσεις, τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές, από εξειδικευμένους ελληνικούς ή και διεθνείς συμβουλευτικούς οίκους.

Τα υπό κατασκευή έργα αποτελούν το αντικείμενο καθημερινών επί τούτου επιθεωρήσεων, οι δε προγραμματισμένες **οριζόντιες επιθεωρήσεις** πραγματοποιούνται με βάση επίσης πρόγραμμα από ομάδες διαφορετικής σύνθεσης και αποστολής, που απαρτίζονται από στελέχη και προσωπικό του διυλιστηρίου:

■ **Επιθεωρήσεις Ασφάλειας και Περιβάλλοντος:** Από τετραμελή ομάδα με επικεφαλής Τμηματάρχη και μέλη Μηχανικού και Επόπτες. Υπάρχουν 24 τέτοιες ομάδες και η καθεμιά αναλαμβάνει να επιθεωρήσει στη διάρκεια του έτους έξι από τους 23 τομείς, στους οποίους είναι γι' αυτόν το σκοπό χωρισμένο το διυλιστήριο.

■ **Επιτελικές Επιθεωρήσεις Ασφάλειας και Περιβάλλοντος:** Από ομάδα επικεφαλής της οποίας είναι ο Γενικός Διευθυντής του διυλιστηρίου και μέλη οι Διευθυντές και ο Τμηματάρχης Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος.

Υποδείξεις για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας, προκύπτουν και από τις συσκέψεις της *Επιτροπής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος* και της *Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων*.

Τα ευρήματα που προκύπτουν από τους παραπάνω κύκλους οριζοντίων επιθεωρήσεων και οι υποδείξεις από τις συσκέψεις των δύο επιτροπών, αξιολογούνται και οδηγούν στη λήψη τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων. Κατά το 2010 καταγράφηκαν 708 νέες υποδείξεις, ενώ υλοποιήθηκαν 720 (που περιλαμβάνουν και υποδείξεις που εκκρεμούσαν από το προηγούμενο έτος) και παραμένουν σε εκκρεμότητα 164.

Το 2009 καθιερώθηκαν οι **κάθеты επιθεωρήσεις**, οι οποίες διενεργούνται σε τριμηνιαία συχνότητα από τον Τμηματάρχη, τους Μηχανικούς και τους Επόπτες των διαφόρων Τμημάτων. Σε κάθε Τμήμα

γίνονται τέσσερις επιθεωρήσεις το χρόνο, μία σε κάθε βάρδια. Το 2010, από τις κάθеты επιθεωρήσεις για όλα τα Τμήματα του διυλιστηρίου, προέκυψαν 216 νέες υποδείξεις από τις οποίες υλοποιήθηκαν οι 133 (που περιλαμβάνουν και υποδείξεις που εκκρεμούσαν από το 2009) και παραμένουν σε εκκρεμότητα 409.

Είναι αυτονόητο, ότι οι τεχνικές **επιθεωρήσεις και επιμετρήσεις** του εξοπλισμού, που πραγματοποιούνται από την Τεχνική Διεύθυνση και τη Διεύθυνση Συντήρησης, οδηγούν σε ευρήματα και στη λήψη μέτρων, τα οποία έχουν το χαρακτήρα της πρόληψης του κινδύνου και συντείνουν στη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας. Ο προγραμματισμός και η διαχείριση των αποτελεσμάτων αυτών των επιθεωρήσεων, όπως και ο προγραμματισμός των συντηρήσεων, βασίζονται στη χρήση μηχανογραφημένων συστημάτων, όπως το PCMS (Plant Conditioning Management System), προκειμένου να επιτυγχάνονται τα βέλτιστα αποτελέσματα ασφάλειας και εξοικονόμησης πόρων.

Τέλος, ιδιαίτερη είναι η μέριμνα μας για την επιχειρησιακή ετοιμότητα του συνόλου του εξοπλισμού του συστήματος πυρασφάλειας. Ο τακτικός και περιοδικός έλεγχος αυτού του εξοπλισμού πραγματοποιείται βάσει λεπτομερέστατου ετήσιου προγράμματος υπό την ευθύνη της Υπηρεσίας Πυρασφάλειας.

B4. Διαδικασίες

Η τεχνική αρτιότητα του εξοπλισμού και οι ασφαλείς συνθήκες εργασίας είναι από τις βασικές παραμέτρους που εξασφαλίζουν την ασφάλεια στο χώρο εργασίας. Ακόμα πιο σημαντική είναι η αντιμετώπιση του ανθρώπινου παράγοντα, ο οποίος, μέσω της

καθιέρωσης αυστηρών διαδικασιών και της εκπαίδευσης για την απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων, αλλά και της νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, καθοδηγείται στην εκτέλεση της εργασίας με ασφάλεια.

Εφαρμογή της νομοθεσίας

Παρακολουθούμε και εφαρμόζουμε με αυστηρότητα, τη σχετική με την Υγιεινή και Ασφάλεια ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και συμπληρωματικά άλλους διεθνώς αναγνωρισμένους κώδικες και πρακτικές, όπου αυτό κρίνεται επωφελές, προκειμένου να βελτιώνουμε την απόδοσή μας στη διασφάλιση της Υγιεινής και της Ασφάλειας, πέραν των επιβαλλομένων από τους νόμους.

Έχουμε αναπτύξει Βάση Δεδομένων στο ενδοδίκτυο της εταιρείας, η οποία ενημερώνεται συνεχώς και είναι διαθέσιμη σε όλο το προσωπικό και η οποία περιέχει όλες τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, οι οποίες ρυθμίζουν θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας που έχουν σχέση με τη λειτουργία του διυλιστηρίου. Αυτή η Βάση Δεδομένων είναι εξαιρετικής σημασίας, όχι μόνο για το

σύννομο της λειτουργίας μας, αλλά και για τον πλούτο των πληροφοριών που περιέχει για όλα τα θέματα, π.χ. για την αναγνώριση και τον έλεγχο του κινδύνου, για την προετοιμασία των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης, για τα όρια έκθεσης σε επικίνδυνες ουσίες, κ.λπ.

Πέραν της νομοθεσίας, η Βάση Δεδομένων περιλαμβάνει και άλλες πολύ σημαντικές ενότητες, όπως το σύνολο του εκπαιδευτικού υλικού, του Κανονισμού Ασφάλειας του διυλιστηρίου, τις μελέτες αναγνώρισης, εκτίμησης και ελέγχου του κινδύνου ανά θέση εργασίας, τις προδιαγραφές εξοπλισμού ασφαλείας -π.χ. των Μέσων Ατομικής Προστασίας και του Πυρασβετικού εξοπλισμού-, τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών (MSDS), κ.α.

Αναγνώριση και έλεγχος κινδύνου

Η προσπάθειά μας για την καθιέρωση βέλτιστων πρακτικών, με την αναγνώριση των κινδύνων για την Υγιεινή και την Ασφάλεια σε κάθε χώρο και την εφαρμογή διαδικασιών για την αντιμετώπισή τους, είναι συνεχής. Το πλαίσιο για την αναγνώριση και τον έλεγχο των κινδύνων παρέχεται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 17/1996), αλλά και από άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς κώδικες.

■ Για το σύνολο των δραστηριοτήτων του διυλιστηρίου έχουν γίνει συστηματικές μελέτες εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου ανά Τμήμα του διυλιστηρίου, είδος κινδύνου, θέση εργασίας και κατάσταση και έχουν καθορισθεί τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την εξάλειψη του κινδύνου, ή τον έλεγχο και τη διατήρησή του σε αποδεκτό επίπεδο. Οι μελέτες αυτές, όταν αυτό επιβληθεί από οποιοδήποτε αλληγάς στις συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας, υφίστανται αναθεώρηση ώστε να είναι πάντοτε επίκαιρες και ενημερωμένες. Στο πλαίσιο της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της πιστοποίησης OHSAS, η παρακολούθηση της όλης διαδικασίας έγινε πιο συστηματική. Με ευθύνη κάθε Τμήματος, οι κίνδυνοι που εντοπίζονται στο χώρο του κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες βάσει του επιπέδου επικινδυνότητας: *χαμηλού, μεσαίου και υψηλού*. Για κάθε κατηγορία επικινδυνότητας καθορίζεται χρονοδιάγραμμα λήψης μέτρων για την εξάλειψη ή τη μείωση του κινδύνου:

- *Χαμηλού* επιπέδου: λήψη μέτρων σε διάστημα ενός έτους.
- *Μεσαίου* επιπέδου: λήψη μέτρων σε διάστημα έξι μηνών.
- *Υψηλού* επιπέδου: λήψη μέτρων σε διάστημα μιας εβδομάδας.

και ορίζεται ο υπεύθυνος υλοποίησης των μέτρων. Η συμμόρφωση με το πιο πάνω χρονοδιάγραμμα παρακολουθείται από το Τμήμα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και ενημερώνεται η Διοίκηση.

■ Σε κάθε εργαζόμενο παρέχουμε κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών, σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει κατά την εκτέλεση της εργασίας του, τα μέτρα εξάλειψης ή ελέγχου αυτών των κινδύνων, τη σωστή χρήση των Μέσων Ατομικής Προστασίας, την ασφαλή εκτέλεση εργασιών, τον κατάλληλο τρόπο αντίδρασης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και την παροχή πρώτων βοηθειών.

■ Διασφαλίζουμε την εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας κατά την εκτέλεση κάθε είδους εργασίας, μέσω της λήψης όλων των αναγκαίων προστατευτικών μέτρων και της καθιέρωσης και τήρησης συγκεκριμένων διαδικασιών. Ιδιαίτερα σημαντική κατά τις εργασίες επισκευής και συντήρησης, είναι η διαδικασία έκδοσης Αδειών Εργασίας, επειδή μ' αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η απαραίτητη προστασία του προσωπικού. Γ' αυτόν το λόγο, η διαδικασία έκδοσης Αδειών Εργασίας αποτελεί αντικείμενο συνεχούς εκπαίδευσης για το προσωπικό μας, που εκδίδει ή αποδέ-

χεται αυτές τις άδειες, καθώς και για το προσωπικό των εργολάβων που εμπλέκεται σε εργασίες στο διυλιστήριο.

■ Όσον αφορά την εκτίμηση των λειτουργικών κινδύνων, αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε νέα μονάδα ή για τροποποιήσεις – κατά περίπτωση – σε υφιστάμενες μονάδες είναι η διενέργεια Μελέτης για την Ανάλυση Λειτουργικών Κινδύνων (HAZOP - Hazard and Operability - Study). Παρομοίως, εκπονούνται, προς έγκριση από τις αρμόδιες αρχές, οι προβλεπόμενες από τους κανονισμούς μελέτες πυρασφάλειας.

■ Έχουν εκδοθεί προδιαγραφές για όλο τον Εξοπλισμό Υγιεινής και Ασφάλειας, (Μέσα Ατομικής Προστασίας, Πυροσβεστικά Μέσα κ.λπ.) με στόχο τη διευκόλυνση του έργου αναπλήρωσης του εξοπλισμού και την κατά το δυνατό ομογενοποίησή του. Οι προδιαγραφές αυτές ενημερώνονται για να συμβαδίζουν με τις εξελίξεις της τεχνολογίας.

Ενδεικτικές δραστηριότητες στη διάρκεια του 2010 στον τομέα των διαδικασιών

■ Διενεργήθηκε μελέτη HAZOP για τη μονάδα Καταλυτικής Πυρόλυσης, όπως επίσης καταρτίστηκαν μελέτες πυρασφάλειας για τη νέα μονάδα ανάκτησης θείου, το νέο υποσταθμό λιμμένος, μια νέα δεξαμενή και το νέο αεριοστρόβιλο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

■ Συνεχίστηκε η χρήση της μεθόδου καθαρισμού των δεξαμενών του αργού πετρελαίου με αυτοματοποιημένες διαδικασίες, παρά το μεγαλύτερο κόστος της, με την οποία αποφεύγε-

ται η είσοδος προσωπικού στις δεξαμενές, οπότε εξαλείφονται πλήρως οι σχετικοί κίνδυνοι.

■ Οι θερμές εργασίες και οι εργασίες σε κλειστό χώρο υπόκεινται σε ιδιαίτερα αυστηρές διαδικασίες επιθεωρήσεων και ελέγχου. Πραγματοποιούνται 5-7 έλεγχοι ανά ημέρα, το δε 2010 το σύνολο των ελέγχων πλησίασε τις 2.000, αριθμός ο οποίος περιλαμβάνει και τους ελέγχους που γίνονται στις διακοπές λειτουργίας των μονάδων.

II. Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους - Υγιεινή και Ασφάλεια

- Ολοκληρώθηκε η εκ βάθρων αναθεώρηση του εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο αφορά τις 29 ειδικότητες παραληπτών Αδειών Εργασίας, προκειμένου να ενσωματωθούν οι αλλαγές που προέκυψαν στη δομή του διυλιστηρίου ή στον τρόπο αντιμετώπισης διαφόρων θεμάτων.
- Συνεχίστηκε η εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης και αξιολόγησης των εργασιών ως προς την τήρηση των κανόνων Υγιεινής και Ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών μέσα στις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου, το οποίο εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 2006. Πάνω σ' αυτό το πρόγραμμα βασίζεται και το σχετικό σύστημα επιβολής ποινών. Η συστηματική παραβίαση οδηγεί σε λήψη κλιμακούμενων πειθαρχικών μέτρων, ανάλογα με τη σοβαρότητα των παραβιάσεων. Το πρόγραμμα παράγει και κλίμακα αξιοπιστίας των εργασιών, που βασίζεται στην αξιολόγηση των διαπιστωμένων παραβιάσεων.
- Καταρτίστηκε ο *Κανονισμός Ασφάλειας Εργολάβων*, στον οποίον κωδικοποιούνται οι ήδη υφιστάμενες απαιτήσεις από τους εργαζομένους ως προς τις γραπτές διαδικασίες Ασφάλειας, για

τις οποίες πρέπει να είναι ενήμεροι προτού λάβουν την Άδεια Εκτέλεσης Εργασίας. Στον Κανονισμό καταγράφονται οι διαδικασίες προς τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται οι εργαζόμενοι σε κάθε τύπου εργασία, όπως επίσης και οι επιπλέον απαιτούμενες, ανάλογα με το είδος της προς εκτέλεση εργασίας.

- Έγινε εσωτερική επιθεώρηση-αξιολόγηση 4 διαδικασιών Υγιεινής και Ασφάλειας, αναθεωρήθηκαν 12 υφιστάμενες και εξεδόθη μία νέα διαδικασία. Πρόκειται για τη διαδικασία που αφορά στην πραγματοποίηση μετρήσεων σχετικών με την υγεία των εργαζομένων. Η διαδικασία περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο μετρώνται οι συνθήκες υγιεινής στις διάφορες θέσεις εργασίας, ώστε να αποφεύγονται οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την υγεία και οι συγκεντρώσεις παραγόντων κινδύνου να διατηρούνται εντός των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία ορίων.
- Στο πλαίσιο της εφαρμογής των προβλέψεων του Κανονισμού REACH όσον αφορά τα προϊόντα του διυλιστηρίου, αναθεωρήθηκαν 15 ΔΔΑΥ (Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικού) – MSDS (Material Safety Data Sheets) – και εξεδόθησαν 4 νέα.

Αναφορές, μετρήσεις και δείκτες

Γίνεται συστηματική αναφορά, διερεύνηση και ανάλυση συμβάντων (αναφλέξεων, ατυχημάτων, παρ' ολίγον ατυχημάτων) με σκοπό τη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών και προληπτικών μέτρων. Επιπλέον, προσπαθούμε να ενισχύσουμε την εμπειρία μας παρακολουθώντας τις διερευνήσεις σημαντικών ατυχημάτων που συμβαίνουν σε ομοειδείς εγκαταστάσεις στο εξωτερικό, αξιοποιώντας κατάλληλα τα συμπεράσματά τους, εάν αυτά έχουν εφαρμογή και στις δικές μας εγκαταστάσεις.

Καταγράφουμε και συντηρούμε συστηματικά τα διάφορα στοιχεία που συνθέτουν την εικόνα της απόδοσης στην Υγιεινή και Ασφάλεια, ώστε να μπορούμε να παρακολουθούμε την απόδοσή μας με στατιστική ανάλυση και παράλληλα χρησιμοποιούμε διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες, οι οποίοι κατάλληλα στοχοποιημένοι αποτελούν τη βάση για τον έλεγχο της συνεχούς βελτίωσης και την επισήμανση τυχόν αδυναμιών και δυσλειτουργιών.

B5. Σχέδια Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης

Η οργάνωσή μας για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων στηρίζεται στο *Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης*, το οποίο συνεχώς ελέγχεται και αναθεωρείται, ώστε να ανταποκρίνεται στη δομή του διυλιστηρίου, στις απαιτήσεις της νομοθεσίας και στις βέλτιστες πρακτικές που προκύπτουν είτε από τις τεχνολογικές εξελίξεις, είτε από εμπειρίες άλλων στην αντιμετώπιση μικρών ή μεγάλων τεχνολογικών ατυχημάτων. Έχουμε επιπλέον εκπονήσει και καταθέσει στις αρμόδιες αρχές μελέτες, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία SEVESO II σχετικά με τα σημαντικότερα πιθανά σενάρια ατυχημάτων και τα αντίστοιχα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης.

Το *Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης* ειδικά για την περίπτωση μεγάλου ατυχήματος προδιαγράφει και τα μέτρα προστασίας του κοινού, τις οδηγίες προς τους περιοίκους και τον τρόπο αντιμετώπισης των θεμάτων που προκύπτουν από ενδεχόμενη ενεργοποίηση των ΣΑΤΑΜΕ (Σχέδια Αντιμετώπισης Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης), που έχουν καταρτισθεί από τις αρμόδιες Αρχές και τα οποία καθορίζουν τον τρόπο επέμβασης της πολιτείας.

Το *Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης* περιγράφει τον Εξοπλισμό, την οργάνωση και τα κινητοποιήσιμα (εσωτερικά και εξωτερικά) μέσα για την αντιμετώπιση έκτακτου περιστατικού. Στο πλαίσιο του *Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης* εντάσσονται:

- Η από το 1988 Συμφωνία Αμοιβαίας Βοήθειας με όλα τα ελληνικά διυλιστήρια σε περίπτωση ανάγκης. Η αποτελεσματικότητα του σχεδίου συνεργασίας εξασφαλίζεται με τις σταδιακές ασκήσεις που πραγματοποιούνται μεταξύ της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και των άλλων διυλιστηρίων.
- Οι ασκήσεις ετοιμότητας που πραγματοποιούνται κάθε εβδομάδα και οι ασκήσεις αντιμετώπισης Βιομηχανικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης που πραγματοποιούνται αρκετές φορές ανά έτος. Κατά τις ασκήσεις αυτές ενεργοποιείται η Διαδικασία Αντιμετώπισης Μεγάλου Συμβάντος. Το 2010 έγιναν 7 ασκήσεις αυτής της έκτασης. Οι ασκήσεις ετοιμότητας και οι μεγαλύτερης έκτασης ασκήσεις συντελούν τα μέγιστα στην εκπαίδευση και ετοιμότητα του προσωπικού, κα-

θώς και στην αξιολόγηση και τροποποίηση του Σχεδίου αυτού καθαυτού. Επιπλέον, συντελούν στην αξιολόγηση και αναβάθμιση του Εξοπλισμού πυρασφάλειας, αφού ως αποτέλεσμα των ασκήσεων πυρασφάλειας προκύπτουν προτάσεις για νέα έργα που βελτιώνουν το επίπεδο πυρασφάλειας.

- Τα μόνιμα και φορητά συστήματα ανίχνευσης και αντιμετώπισης πυρκαγιών και διαρροών, για τη συνεχή αναβάθμιση των οποίων υπάρχει κάθε χρόνο σχετικό πρόγραμμα επενδύσεων.
- Τα έξι πυροσβεστικά οχήματα και το βυτιοφόρο όχημα μεταφοράς αφρού δυναμικότητας 12.000 λίτρων, που διαθέτει το διυλιστήριο, τα οποία βρίσκονται σε συνεχή επιχειρησιακή ετοιμότητα και επανδρώνονται από αγήματα κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού.
- Η ύπαρξη εναλλακτικών δυνατοτήτων για την εγκατάσταση Θαλάμου Ελέγχου Συμβάντος σε τέσσερα διαφορετικά στρατηγικά σημεία του διυλιστηρίου και η χρήση σύγχρονου συστήματος αυτόματης τηλεφωνικής κλήσης των στελεχών, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας.

Β6. Ιατρικές Υπηρεσίες - Διασφάλιση Υγείας

Για το προσωπικό του διυλιστηρίου έχουμε πρόγραμμα τακτικών διαγνωστικών ιατρικών εξετάσεων (αιματολογικών, ακτινολογικών, καρδιολογικών, οφθαλμολογικών κ.λπ.), καθώς και πρόγραμμα εμβολιασμών. Η οργάνωσή του διυλιστηρίου σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών και πρώτων βοηθειών, είναι πλήρης και περιλαμβάνει:

- Κεντρικό Ιατρείο, που στεγάζεται σε σύγχρονους χώρους επιφάνειας περίπου 100 τετρ. μέτρων, επανδρωμένο με Ιατρό Εργασίας και νοσηλευτικό προσωπικό και εφοδιασμένο με τον απαραίτητο νοσοκομειακό Εξοπλισμό για την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης. Διαθέτει πέντε κρεβάτια εξετάσεως ασθενών και παροχής πρώτων βοηθειών, καθώς και έναν πλήρη θάλαμο βραχείας νοσηλείας.
- Φαρμακείο με όλα τα απαραίτητα φάρμακα, επιδεσμικό υλικό και λοιπό ιατρικό εξοπλισμό.
- Ιατρείο πρώτων βοηθειών στη μονάδα Αλκυλίωσης με τον κατάλληλο εξοπλισμό και με 24ωρη υπηρεσία νοσοκόμου.
- Τρεις κατάλληλα εξοπλισμένους σταθμούς πρώτων βοηθειών (στον Κεντρικό Σταθμό Ελέγχου, στο Χημείο και στη μονάδα Υδρογονοδιάσπασης).
- Συσκευή για την πραγματοποίηση τηλεκαρδιογραφημάτων (ΗΚΓ), όταν παρίσταται ανάγκη άμεσου καρδιολογικού ελέγχου, με την οποία γίνεται λήψη πλήρους ΗΚΓ και αποστολή του σε ειδικό Καρδιολογικό Κέντρο για την άμεση διάγνωση και παροχή οδηγιών από ειδικό Καρδιολόγο.
- Τρία πλήρως εξοπλισμένα ασθενοφόρα.

Τα μέλη των αγημάτων πυρόσβεσης εκπαιδεύονται στην παροχή υπηρεσιών διάσωσης και πρώτων βοηθειών.

Στους εργαζόμενους παρέχονται τα απαραίτητα Μέσα Ατομικής Προστασίας, για τα οποία έχουν εκδοθεί προδιαγραφές με στόχο τη διευκόλυνση του έργου αναπήρωσής τους και την κατά το δυνατό ομογενοποίησή τους. Οι προδιαγραφές αυτές ενημερώνονται, για να συμβαδίζουν με τις εξελίξεις της τεχνολογίας και τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

Η ποιότητα του πόσιμου νερού ελέγχεται με περιοδικές αναλύ-

σεις από ανεξάρτητα εργαστήρια και το προσωπικό του εστιατορίου υφίσταται περιοδικό ιατρικό έλεγχο κατά τα προβλεπόμενα από το νόμο.

Εξοπλισμένο ιατρείο, επανδρωμένο με δύο ιατρούς, λειτουργεί και στα Κεντρικά Γραφεία, για την κάλυψη του εκεί προσωπικού της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και της AVIN OIL. Υπηρεσίες Ιατρού Εργασίας, όπως και διευθετήσεις για γενικές ιατρικές υπηρεσίες και προληπτικές εξετάσεις υπάρχουν και για τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου (CORAL, CORAL GAS και OFC).

Τέλος, η μη έκθεση των εργαζομένων του διυλιστηρίου σε επίπεδα συγκέντρωσης βλαπτικών παραγόντων ικανών να προκαλέσουν βλάβη στην υγεία, επιβεβαιώνεται με τη διενέργεια μετρήσεων συγκέντρωσης χημικών παραγόντων σε εργασιακούς χώρους, σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής νομοθεσίας. Το 2010 καταρτίστηκε ειδική διαδικασία που διέπει αυτές τις μετρήσεις. Το 2009 πραγματοποιήθηκε ειδική μελέτη, η οποία έδειξε ότι οι συγκεντρώσεις όλων των ζητούμενων χημικών παραγόντων είναι χαμηλότερες της οριακής τιμής έκθεσης.

B7. Προγραμματισμένες Διακοπές Λειτουργίας - Νέα Έργα

Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας μονάδων του διυλιστηρίου, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση εργασιών περιοδικής συντήρησης, προκειμένου να εξασφαλίζεται η καλή λειτουργία των μονάδων από την άποψη τόσο της απόδοσης όσο και της ασφαλούς λειτουργίας, ενώ πάντοτε βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες κατασκευής νέων έργων. Αυτές οι διακοπές μπορεί να είναι μεγάλης έκτασης και διάρκειας, όπως το πρόγραμμα διακοπών που εκτελέστηκε κατά το 2008, ή μικρότερες, όπως αυτές που έγιναν το 2009 και το 2010.

Οι εκτεταμένες παρεμβάσεις αυτού του τύπου στη λειτουργία των μονάδων, απαιτούν εγρήγορση και ιδιαίτερα αυξημένα μέτρα ασφαλείας, διότι αυξάνεται κατακόρυφα ο κίνδυνος ατυχημάτων. Για την αποφυγή ατυχημάτων χρειάζεται μεθοδική προεργασία και συνεχής επίπτωση κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της εργασίας, που μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν: Ενημέρωση του εμπλεκόμενου προσωπικού για υπενθύμιση των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας και αύξηση της ευαισθητοποίησής του, καθημερινή συνεργασία με

τους επικεφαλής των έργων για τον εντοπισμό ανασφαλών συνθηκών και τη συνακόλουθη λήψη διορθωτικών μέτρων και εφαρμογή καθημερινών επιθεωρήσεων ασφαλείας. Ανάλογα δε με τις ειδικές ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των υπό σταμάτημα μονάδων, διαμορφώνονται ομάδες επιθεωρήσεων με επικεφαλής στελέχη του Τμήματος Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και μέλη μηχανικούς της Τεχνικής Διεύθυνσης, οι οποίες επιφορτίζονται με το καθήκον της συνεχούς παρακολούθησης των έργων από την άποψη της εφαρμογής των κανόνων ασφαλείας, με στόχο την άμεση και επί τόπου διόρθωση των όποιων παρατυπιών.

Το 2010, ολοκληρώθηκε η κατασκευή δύο μεγάλων έργων -της νέας μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης και των νέων μονάδων Ανάκτησης Θείου- χωρίς κανένα σοβαρό ατύχημα, πραγματοποιήθηκαν δε με πλήρη ασφάλεια, τρεις προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας μονάδων και αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς και χωρίς ατυχήματα, με την εφαρμογή παρόμοιας δέσμης προληπτικών μέτρων, δύο επιπλέον έκτακτες διακοπές λειτουργίας.

B8. Εκπαίδευση, Ενημέρωση, Συνεργασίες

Η συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων μας, η ενημέρωσή τους και η δημιουργία νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, μαζί με τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, αποτελούν τους βασικούς πυλώνες για την αποφυγή των ατυχημάτων και τη δημιουργία ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος. Αυτή η προσέγγιση διέπει το Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Όσον αφορά στο εργολαβικό προσωπικό, το οποίο συμμετέχει ενεργά και ουσιαστικά στην εύρυθμη εκτέλεση διαφόρων εργασιών στο διυλιστήριο, φροντίζουμε για τη συστηματική ενημέρωσή του σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας, με έμφαση στις γενικές αρχές πρόληψης των ατυχημάτων και στις διαδικασίες της εταιρείας για την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας που αναλαμβάνουν. Επίσης, οι επισκέπτες ενημερώνονται για τις οδηγίες ασφαλείας μέσω ειδικού εντύπου που τους χορηγείται κατά την είσοδό τους.

Το γενικό περιεχόμενο της εκπαίδευσης στην Υγιεινή και Ασφάλεια περιλαμβάνει την ακόλουθη θεματολογία:

- Αναφλέξεις – πυρκαγιές – πυρασφάλεια – χρήση πυροσβεστικών μέσων
- Εκτέλεση ασκήσεων.
- Άδεια Εκτέλεσης Εργασίας.
- Εργασία σε κλειστό χώρο.
- Αναγνώριση επαγγελματικού κινδύνου και εκτίμηση επικινδυνότητας.
- Μέσα Ατομικής Προστασίας.
- Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικίνδυνων ουσιών.
- Δελητία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών.
- Διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και συμμετοχή στις σχετικές ασκήσεις.
- Πρώτες Βοήθειες.
- Καθαριότητα – εργονομία.
- Παρουσιάσεις – αναλύσεις ατυχημάτων από το εξωτερικό.
- Ασφαλής οδική μεταφορά καυσίμων.

Στοιχεία εκπαίδευσης στην Υγιεινή και Ασφάλεια για το 2010

	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Υπόλοιπες εταιρείες Ομίλου ¹
Εργαζόμενοι	1.267	716
Εργαζόμενοι που εκπαιδεύτηκαν	817	221
Ανθρωποώρες εκπαίδευσης εργαζομένων	12.110	2.764
Εργολάβοι που εκπαιδεύτηκαν	202	434
Ανθρωποώρες εκπαίδευσης εργολάβων	1.616	4.338

1. AVIN OIL, CORAL, CORAL GAS και OFC.

Το 2010 δόθηκε έμφαση στον τομέα της πυρασφάλειας, στην εκπαίδευση των νέων χειριστών μονάδων, στις διαδικασίες ασφάλειας σε σχέση με το υδροφθόριο, στην εκπαίδευση/πιστοποίηση εκδοτών (προ-

σωπικό της εταιρείας) και παραληπτών (προσωπικό εργολάβων) Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας, στις διαδικασίες υγιεινής της εργασίας, στην ασφαλή οδική μεταφορά καυσίμων, καθώς και σε άλλα ειδικά θέματα:

■ Εκπαίδευση πυρασφάλειας

Για την αύξηση της ετοιμότητας του προσωπικού στην αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, καθώς και για τον έλεγχο του σχετικού εξοπλισμού και των διαδικασιών του *Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης* πραγματοποιούνται συχνά ασκήσεις ετοιμότητας. Το σχετικό πρόγραμμα του 2010 περιελάμβανε 12 εκπαιδεύσεις στο πεδίο ασκήσεων και 40 ασκήσεις (μία ανά εβδομάδα) από τις οποίες οι 7 εξελίχθηκαν και στην αντιμετώπιση Μεγάλου Συμβάντος. Οι μισές περίπου ασκήσεις ήταν προγραμματισμένες, ενώ οι υπόλοιπες μισές ήταν έκτακτες και «άγνωστες» (ως προς την ημερομηνία και ώρα, την περιοχή πραγματοποίησης και το σεβνάριο) γενικές ασκήσεις με κινητοποίηση των μέσων αντιμετώπισης. Οι προγραμματισμένες ασκήσεις έγιναν σε επιμέρους περιοχές του διυλιστηρίου και στο πεδίο της εκπαίδευσης αγνημάτων, για θεωρητική και πρακτική εξοικείωση με τον πυροσβεστικό εξοπλισμό και τα σχετικά Μέσα Ατομικής Προστασίας. Επίσης πραγματοποιήθηκαν ασκήσεις επί χάρτου στους θαλάμους ελέγχου των διαφόρων τμημάτων -και για όλες τις βάρδιες- παρουσία του προσωπικού της περιοχής και των αγνημάτων πυρασφάλειας, με θεματολογία ειδικού ενδιαφέροντος.

Οι μηχανικοί υπηρεσίας του διυλιστηρίου συμμετέχουν στις ασκήσεις πυρασφάλειας και εκπαιδεύονται, κυρίως όσον αφορά την αντιμετώπιση μεγάλου συμβάντος και τη διαχείριση κρίσεων.

Από την εκτέλεση του προγράμματος ασκήσεων πυρασφάλειας για το 2010, προέκυψαν 19 υποδείξεις νέων έργων για τη βελτίωση της πυροπροστασίας, από τα οποία τα 5 υλοποιήθηκαν άμεσα, ενώ τα υπόλοιπα 14 -για τα οποία απαιτείται πιο ενδελεχής τεχνική μελέτη- εντάχθηκαν στο ετήσιο πρόγραμμα έργων του διυλιστηρίου.

Επιπλέον, το 2010:

■ Για τη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου κατάρτισης των αγνημάτων πυρασφάλειας και την εκπαίδευση νέων χειριστών ως

εφεδρικών, λειτούργησε το ειδικό εξαμηνιαίο πρόγραμμα εκπαίδευσης – ένας εκπαιδευτικός κύκλος 120 συναντήσεων ανά εξαμήνο. Επιπροσθέτως, καταρτίστηκαν 5 νέοι αγνηματάρχες πυρασφάλειας.

■ Όλο το προσωπικό βάρδιες πέρασε την ετήσια εκπαίδευση στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας αναπνοής.

■ Συνεχίσθηκε η εβδομαδιαία εκπαίδευση της ομάδας διάσωσης.

■ Εκπαιδεύτηκαν οι οδηγοί των Πυροσβεστικών Οχημάτων (Π/Ο), αφενός για τη διατήρηση του επιπέδου κατάρτισής των και αφετέρου για να εξοικειωθούν με τις οδούς προσέλευσης προς τους χώρους των νέων μονάδων. Επίσης, εκπαιδεύτηκαν οι νέοι οδηγοί Π/Ο, προκειμένου να εξοικειωθούν με τα οχήματα και τις οδούς προσέλευσης μέσα στο διυλιστήριο.

■ Τέλος, το προσωπικό του διυλιστηρίου που δεν απασχολείται στις μονάδες παραγωγής, εκπαιδεύτηκε στη χρήση πυροσβεστήρων.

II. Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους - Υγιεινή και Ασφάλεια

- Εισαγωγική εκπαίδευση των νέων χειριστών μονάδων και των νέων τεχνιτών συντήρησης (βλ. τα σχετικά με την εκπαίδευση στο κεφάλαιο *Ανθρώπινο Δυναμικό*).
- Επανεκπαίδευση και επαναπιστοποίηση 107 εργοδηγών από το προσωπικό της εταιρείας, που είναι εκδότες Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας (Α.Ε.Ε.). Δίνεται εξαιρετικά μεγάλη βαρύτητα στην άρτια εκπαίδευση των εκδοτών Α.Ε.Ε. γι' αυτό και ανά τριετία επαναλαμβάνεται η εκπαίδευσή τους, κατά τη διάρκεια της οποίας καλύπτονται όλα ανεξαιρέτως τα σχετικά με την Άδεια θέματα. Στο τέλος δε της εκπαίδευσης πραγματοποιείται γραπτή εξέταση: αποτυχία σ' αυτήν την εξέταση συνεπάγεται αφαίρεση του δικαιώματος εκδόσεως Α.Ε.Ε. Το 2010 έγινε εκτεταμένη αναθεώρηση του εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και συμπλήρωσή του με νέα θέματα που έχουν σχέση με τις εργασίες σε οροφές δεξαμενών, τη φορτωεκφόρτωση Βυτιοφόρων Οχημάτων και το «ατελιέ» εργολάβων.
- Η δομημένη και στοχευμένη προσπάθεια για την ενημέρωση του προσωπικού εργολάβων συνεχίστηκε και το 2010 με:
  - Το πρόγραμμα ενημέρωσης (παροχή πληροφοριών, απάντηση σε ερωτήσεις, καταγραφή αποτελεσμάτων σε database, έκδοση ειδικής κάρτας) των παραληπτών Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας προσωπικού εργολάβων, που βασίζεται σε ενημερωτικό υλικό, το οποίο αποτελείται από ένα γενικό μέρος που καλύπτει τα θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας εργασιών στο διυλιστήριο και ένα ειδικό μέρος με θέματα που αφορούν 29 ξεχωριστές ειδικότητες εργασιών. Αυτό το ενημερωτικό πρόγραμμα είναι διάρκειας 8 ωρών και το 2010 το παρακολούθησαν 162 άτομα, τα οποία προστέθηκαν στα 778 άτομα που ενημερώθηκαν κατά τα προηγούμενα χρόνια. Συνολικά δηλαδή, έχουν εκπαιδευτεί 940 άτομα. Πέραν αυτών, επανεκπαιδεύτηκαν και 40 άτομα για την απόκτηση επιπλέον ειδικοτήτων.
  - Toolbox Meetings την πρώτη Δευτέρα κάθε μήνα με συμμετοχή των εργολάβων που εργάζονται στο διυλιστήριο εκείνη τη χρονική στιγμή, με θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας συναφή προς την εργασία που εκτελούσαν και -κυρίως- για συζήτηση παρατυπιών που καταγράφηκαν κατά τις επιθεωρήσεις στους χώρους εργασίας.
- Για την ενημέρωση του προσωπικού σε διάφορα θέματα ασφάλειας, υπάρχουν 13 σημεία ανακοινώσεων Υγιεινής και Ασφάλειας όπου αναρτώνται ειδικές αφίσες με τα συμπεράσματα από διερευνήσεις ατυχημάτων ή παρ' ολίγον ατυχημάτων και άλλες σχετικές ανακοινώσεις.
- Από το τέλος του 2008, άρχισε να εφαρμόζεται και η προσέγγιση της εκπαίδευσης των χειριστών των μονάδων σε θέματα ασφάλειας μέσω εκπαιδευτικών ταινιών. Αυτές οι ταινίες προβάλονται σε τηλεοπτικούς δέκτες οι οποίοι βρίσκονται στα διάφορα Τμήματα. Οι χειριστές μπορούν να παρακολουθήσουν τις ταινίες σε κατάλληλο γι' αυτούς χρόνο, αλλά βάσει συγκεκριμένου προγράμματος. Για το 2010, ο στόχος του προγράμματος -ο οποίος και επιτεύχθηκε στο 80% τουλάχιστον- ήταν η παρακολούθηση απ' όλο το τεχνικό προσωπικό του διυλιστηρίου, πολύ γνωστής ταινίας σχετικά με το ατύχημα που συνέβη στον Charlie Morecraft και των επιπτώσεων που είχε στην προσωπική και οικογενειακή του ζωή, λόγω της εξαιρετικά επώδυνης και πολύ μακροχρόνιας περιόδου αποκατάστασης της υγείας του.

- Έγινε ειδική ενημερωτική παρουσίαση-εκπαίδευση για το προσωπικό της μονάδας Αθκυλίωσης και το σχετικό μ' αυτήν προσωπικό συντήρησης, για τις ασφαλείς διαδικασίες διαχείρισης του υδροφωθρίου.
- Στους εργοδηγούς και τους μηχανικούς έγινε μια σειρά από παρουσιάσεις-συζητήσεις συμβάντων στο διυλιστήριο, με ανάλυση των αιτιών, των επιπτώσεων και των διορθωτικών μέτρων που λήφθηκαν.

Η συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, θεωρείται απαραίτητο στοιχείο υπεύθυνης αντιμετώπισης των θεμάτων Υγιεινής και Ασφάλειας. Εν προκειμένω διοργανώνονται οι Συσκέψεις Συνεργασίας Ελληνικών Διυλιστηρίων σε θέματα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, στις οποίες συμμετέχουν εκπρόσωποι των διυλιστηρίων, των αρμόδιων υπουργείων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της πυροσβεστικής υπηρεσίας, της ακαδημαϊκής κοινότητας, καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων. Το προσωπικό της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει ενεργά σ' αυτές τις συσκέψεις, με παρουσιάσεις επί διαφόρων θεμάτων. Αυτές οι συσκέψεις προωθούν τη συνεργασία και τη συνέργεια σε μια περιοχή όπου πραγματικά υπάρχει ευρύ πεδίο ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών.

Το 2010 πραγματοποιήθηκε η 30η Σύσκεψη, στις 2-3 Δεκεμβρίου 2010 με διοργανωτή την ΚΑΒΑΛΑ ΟΙΛ Α.Ε. Από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετείχαν η κυρία Ε. Στέφα και ο κύριος Λ. Κατέχνης του Τμήματος Υγιεινής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, όπως και ο Ιατρός Εργασίας της εταιρείας κύριος Ι. Μπάρτζης, οι οποίοι παρουσίασαν τα θέματα (α) Διαχείριση Θείου στο Διυλιστήριο, (β) Αίτια, Επιπτώσεις και Διορθωτικά Μέτρα Συμβάντων και (γ) Δεδομένα Επιβάρυνσης από Αρωματικούς Υδρογονάνθρακες, Καρδιοαγγειακά Νοσήματα.

Τέλος, αναφέρεται η συνεργασία της εταιρείας με την Α' ΕΜΑΚ Ελευσίνας, αειωματικοί της οποίας προσφέρουν αφιλοκερδώς, πολύτιμη εκπαίδευση στα μέλη των Ομάδων Διάσωσης για τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν και βρίσκονται σε δυσπρόσιτα σημεία του διυλιστηρίου, ψηλά από το έδαφος.

■ Εκπαίδευση στην Οδική Ασφάλεια

Τα καύσιμα ανήκουν στα επικίνδυνα εμπορεύματα και η ασφαλής μεταφορά τους απαιτεί τη λήψη μέτρων σε τρία επίπεδα:

- Της τεχνικής αρτιότητας του μεταφορικού εξοπλισμού, δηλ. των βυτιοφόρων οχημάτων, ως προς την ασφάλεια και την αξιοπιστία τους.
- Της θέσης και εφαρμογής αυστηρών διαδικασιών και της παρακολούθησης της εφαρμογής τους.
- Της συνεχούς ενημέρωσης και εκπαίδευσης των οδηγών των βυτιοφόρων οχημάτων.

Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου -AVIN OIL, CORAL και CORAL GAS- ασκώντας με υπευθυνότητα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, πάντοτε προσπαθούν να ικανοποιούν τα πιο πάνω κριτήρια, στο πλαίσιο των κανόνων που θεσπίστηκαν από την πολιτεία και τη βιομηχανία πετρελαίου. Για να πετύχουν αυτόν το στόχο, λειτουργούν ολοκληρωμένα συστήματα καταγραφής και παρακολούθησης των βυτιοφόρων οχημάτων που πραγματοποιούν μεταφορές καυσίμων για πληθυσμό τους (τόσο των ιδιόκτητων -ΙΧ- όσο και αυτών που ανήκουν σε συνεργαζόμενους μεταφορείς -ΔΧ), καθώς και προγράμματα εκπαίδευσης των οδηγών, οι οποίοι εμπλέκονται σ' αυτές τις μεταφορές.

Τα βυτιοφόρα οχήματα υφίστανται επίσιο εξονυχιστικό έλεγχο ασφάλειας, σύμφωνα με τον «Κανονισμό Ασφάλειας Φορτώσεων Βυτιοφόρων με Υγρά Καύσιμα από Εγκαταστάσεις Πετρελαιοειδών» του Συνδέσμου Εταιρειών Εμπορίας Πετρελαιοειδών Ελλάδος (ΣΕΕΠΕ). Ο έλεγχος αυτός, επεκτείνεται και στην τήρηση

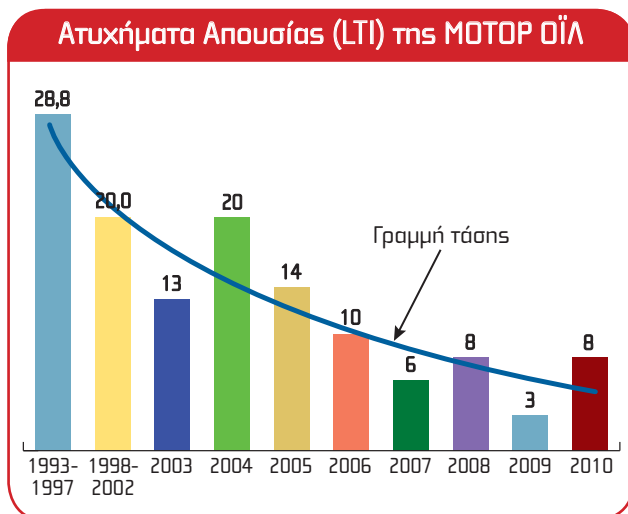
των όρων που περιλαμβάνονται στην ευρωπαϊκή συμφωνία για την οδική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (ADR).

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης είναι συνεχές, με βασικά θέματα την αμυντική και ασφαλή οδήγηση, τις διαδικασίες φορτοεκφορτώσεων, το antiskid (χειρισμό αντιμετώπισης ολίσθησης οχήματος), το antirollover (χειρισμοί αντιμετώπισης κινδύνου ανατροπής οχήματος), τη χημεία καυσίμων, το χειρισμό παραπάνω πελατών, τον εξοπλισμό ασφαλείας των οχημάτων, την ανάκτηση στηλών, κ.λπ. Κάθε χρονιά καλύπτεται ένα μέρος αυτού του προγράμματος, έτσι ώστε σε κύκλους 2-3 ετών να εκπαιδεύονται οι νέοι οδηγοί και οι παλιοί να επανεκπαιδεύονται.

Το 2010, στο πλαίσιο εφαρμογής των κατευθύνσεων του πιο πάνω προγράμματος, εκπαιδεύτηκαν περισσότεροι από 340 οδηγοί ΙΧ και ΔΧ βυτιοφόρων οχημάτων.

B9. Δείκτες Ασφαλείας

Η επιτυχής εφαρμογή του *Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας* αποτυπώνεται στη διαχρονική εξέλιξη των σπουδαιότερων δεικτών ασφαλείας, που είναι ο αριθμός, η συχνότητα και η σοβαρότητα των ατυχημάτων απουσίας, οι οποίοι ακολουθούν εμφανώς φθίνουσα πορεία στο χρόνο.

Στις εγκαταστάσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (Διυλιστήριο και Κεντρικά Γραφεία) καταγράφηκαν το 2010 οκτώ ατυχήματα απουσίας από την εργασία (LTI – Lost Time Injuries) -αριθμός που ήταν και ο στόχος που ετέθη για το 2010- έναντι τριών το 2009.

Ο Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIF – Lost Time Injuries Frequency), με αρκετά χαμηλές τιμές τα τελευταία χρόνια, σημείωσε τιμή 3,0 το 2010 -όσο ήταν και ο στόχος που ετέθη- έναντι 1,1 το 2009.

Το παραπάνω αποτέλεσμα πρέπει να συνδυασθεί και με την τιμή του Δείκτη Σοβαρότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIS – Lost Time Injuries Severity), ο οποίος το 2010 αυξήθηκε στο 0,7 από 0,1 το 2009, έναντι στόχου 0,5. Αυτό σημαίνει ότι τα ατυχήματα του 2010 ήταν σοβαρότερα από αυτά του 2009 (μεγαλύτερος αριθμός χαμένων ωρών εργασίας).

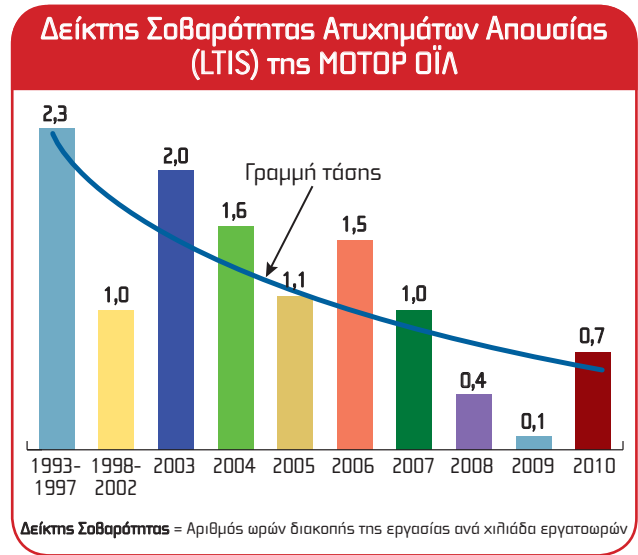
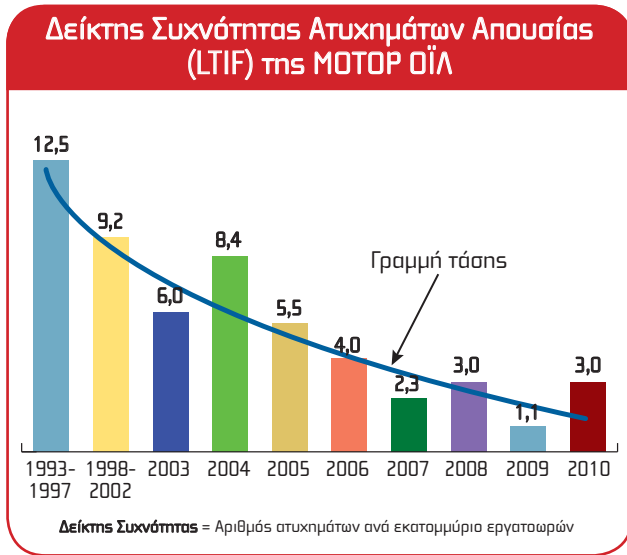
Τα ατυχήματα απουσίας από την εργασία αναλύθηκαν ενδελεχώς προκειμένου να εντοπιστούν τα αίτια και τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα, η δε διοίκηση της εταιρείας, παρότι οι τιμές των δεικτών αριθμού και συχνότητας ατυχημάτων ήταν εντός στόχου και η διαχρονική τάση διατηρείται πτωχική, έδωσε οδηγίες για την εντατικοποίηση της ενημέρωσης του προσωπικού, καθώς και για την ενίσχυση των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, προκειμένου να παραμείνουμε σταθερά προσηλωμένοι στην προσπάθεια για «μηδέν ατυχήματα».

II. Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους - Υγιεινή και Ασφάλεια

Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν στα ατυχήματα που έχουν σχέση με το προσωπικό της εταιρείας· δεν συμπεριλαμβάνουν δηλαδή τα ατυχήματα σε προσωπικό εργολάβων, για το οποίο ο αριθμός των ατυχημάτων απουσίας από την εργασία, παρότι το 2010 καταγράφηκαν δύο ατυχήματα, παραμένει πολύ χαμηλός, αφού το 2009 σημειώθηκε ένα ατύχημα, το 2008 κανένα, ένα το 2007, ένα το 2006, πέντε το 2005,

τέσσερα το 2004 και εννέα το 2003.

Τέλος, για τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου δεν κρίνεται σκόπιμη η παράθεση διαγραμμάτων για τα ατυχήματα απουσίας, δεδομένου ότι στην πενταετία 2006-2010, η AVIN OIL είχε ένα ατύχημα το 2008, η OFC κανένα στα δύο χρόνια ενοποίησής της, όπως επίσης κανένα η CORAL και η CORAL GAS στους έξι μήνες ενοποίησής των.

B10. Κανονισμός REACH

Ο κανονισμός REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2007. Σκοπός του Κανονισμού αυτού, είναι ο εξορθολογισμός της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με την ασφάλεια της ανθρώπινης υγείας και την προστασία του περιβάλλοντος, από τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχουν οι διάφορες χημικές ουσίες. Παράλληλα, μετέθεσε την ευθύνη διερεύνησης των επιπτώσεων από την παραγωγή, διακίνηση και χρήση των ουσιών αυτών στην ίδια τη βιομηχανία. Το νομικό πλαίσιο που εισήγαγε ο Κανονισμός επηρεάζει άμεσα τους παραγωγούς, εισαγωγείς και τελικούς χρήστες χημικών ουσιών και σκευασμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατά τη διάρκεια των ετών που μεσολήθησαν από την εισαγωγή του, ένα πλήθος ερευνητικών ιδρυμάτων, οργανισμών και εργαζομένων στην ευρύτερη χημική βιομηχανία, εργάστηκαν με εντατικούς ρυθμούς ώστε οι χημικές ουσίες που παράγονται και διακινούνται στον Ευρωπαϊκό χώρο να καταχωρηθούν έγκαιρα στο ευρωπαϊκό μητρώο χημικών ουσιών, αφού πρώτα αναγνωρισθούν οι επιπτώσεις που έχουν στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής των. Στόχος, είναι η απαγόρευση της παραγωγής ή/και εισαγωγής σε Ευρωπαϊκό έδαφος ουσιών σε ποσότητα μεγαλύτερη του ενός τόνου ανά έτος, εκτός εάν αυτές έχουν

πρώτα καταχωρηθεί στο Ευρωπαϊκό Μητρώο.

Το 2010, με την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης καταχώρησης των ουσιών, αποτέλεσε κομβική χρονιά για την εφαρμογή του Κανονισμού. Ουσίες που παράγονται ή εισάγονται σε ποσότητες μεγαλύτερες των 1.000 τόνων ή ουσίες οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως επικίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον καταχωρήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Μητρώο πρώτες.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έφερε επιτυχώς εις πέρας το έργο της έγκαιρης καταχώρησης των ουσιών που παράγει και διακινεί. Αυτό ήταν αποτέλεσμα των προσπαθειών της επιφορτισμένης με το εγχείρημα ομάδας εργαζομένων της και των εξωτερικών συνεργατών της. Παρόλα αυτά, η διαδρομή που ξεκίνησε το 2007, δεν σταματά εδώ. Καθώς αρχίζει η φάση της αξιολόγησης (Evaluation) των φακέλων που υπεβλήθησαν το 2010 στην Ευρωπαϊκή Αρχή Χημικών (ECHA), η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ μέσω της συμμετοχής της στους επιμέρους οργανισμούς και consortia (CONCAWE, FERC, MERC) παραμένει έτοιμη να ανταποκριθεί στις οποίες απαιτήσεις προκύψουν. Παράλληλα, εργάζεται για την ολοκλήρωση της μετατροπής των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας Υλικού (MSDS) των ουσιών που παράγει και διακινεί, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των νέων προτύπων για τη σήμανση και κατηγοριοποίηση των ουσιών (Globally Harmonised System, GHS).

B11. Μέτρα Προστασίας (Security) - Λιμενικές Εγκαταστάσεις

Παίρνουμε τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εγκαταστάσεών μας απέναντι στους πιθανούς κινδύνους από κακόβουλες ή μη ενέργειες. Το προσωπικό μας, που είναι επιφορτισμένο με την προστασία, είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο τόσο από πλευράς προστασίας (security) όσο και από πλευράς ασφάλειας, ώστε να ασκεί τα καθήκοντά του αποτελεσματικά και έγκαιρα, με πλήρη επίγνωση του έργου που του έχει ανατεθεί, αλλά και με πλήρη σεβασμό στην ελευθερία και στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

Αποδίδουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στα μέτρα προστασίας των λιμενικών εγκαταστάσεών μας για τον επιπλέον ρόλο της αποφυγής περιστατικού, που εκτός από άλλες συνέπειες, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την πρόκληση ατυχήματος και ρύπανσης στη θάλασσα. Σημειώνεται, ότι η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ήταν η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα που διαπιστεύθηκε το 2004 από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας στην υιοθέτηση του International Ship and Port Facility Security (ISPS) Code, ο οποίος εφαρμόζεται διά του κεφαλαίου XI-2 της SOLAS (International Convention for the Safety of Life at Sea). Η διαπίστευση αναθεωρείται κάθε χρόνο, σύμφω-

να με τις υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις.

Σύμφωνα με την απαίτηση του κώδικα ISPS για την ανά δεκαεξάμηνο τουλάχιστον εκτέλεση άσκησης αντιμετώπισης θαλάσσιας ρύπανσης, το 2010 εκτελέστηκε άσκηση εκτεταμένης ρύπανσης (βλ. κεφ. *Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον*), με τη συνεργασία και τη συμμετοχή και των τοπικών λιμενικών αρχών και με ιδιαίτερα ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Από το 2007 τέθηκε σε εφαρμογή ο αναθεωρημένος *Κανονισμός Λιμένος*. Θεωρούμε την ύπαρξη ενός Κανονισμού Λιμένος, που συγκεντρώνει σε ένα και μοναδικό τόμο όλες τις απαιτήσεις για την ασφαλή προσέγγιση πλοίων στις εγκαταστάσεις μας, σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου υπουργείου και τις διεθνώς αποδεκτές συνθήκες και κώδικες, ως ένα εκ των οποίων ουκ άνευ εργαλείο, που στο μέτρο του δυνατού, προστατεύει τόσο εμάς όσο και τα πλοία. Ο *Κανονισμός Λιμένος* ενσωματώνει τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τις διατάξεις του κώδικα ISPS και περιγράφει με σαφήνεια και λεπτομέρεια τις ελάχιστες απαιτήσεις μας, όσον αφορά την ασφάλεια, την προστασία και τα μέτρα για την αποφυγή ρύπανσης.

III. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον

14,4% η μείωση του ανηγμένου δείκτη εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και **14,9%** του ανηγμένου δείκτη κατανάλωσης ενέργειας

37,6 εκατ. ευρώ σε επενδύσεις και δαπάνες για το Περιβάλλον

Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές και σύγχρονη

αντιρρυπαντική τεχνολογία στις νέες μονάδες που λειτούργησαν το 2010

Ο σεβασμός και η μέριμνα για το περιβάλλον είναι κοινός παρονομαστής σε κάθε δραστηριότητά του Ομίλου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Λειτουργούμε ανταγωνιστικά, πάντα όμως ως υπεύθυνος οργανισμός που έχει ενστερνισθεί τις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης, της ανάπτυξης δηλαδή που γίνεται με γνώμονα το περιβάλλον και που βασίζεται στον αλληλοσεβασμό και στην ευθύνη μας απέναντι στις μελλοντικές γενιές. Γι' αυτό και επενδύουμε συνεχώς, στοχεύοντας στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών μας επιδόσεων.

Το 2010 ολοκληρώθηκε η κατασκευή της νέας μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, καθώς και των νέων μονάδων Ανάκτησης Θείου, στις οποίες

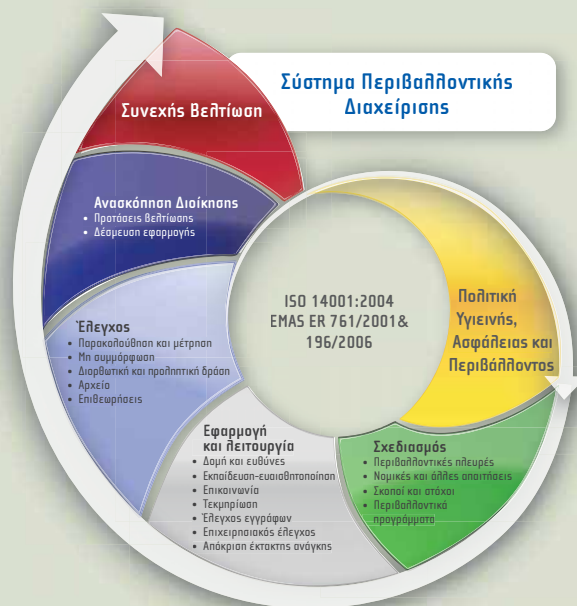
1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Βασική μας επιδίωξη είναι οι εγκαταστάσεις μας να λειτουργούν με την καλύτερη δυνατή ενεργειακή απόδοση, να μειώσουμε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων ρύπων να λειτουργούμε μέσα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, να τηρούμε πιστά τη σχετική ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία αλλά και να υλοποιούμε έργα και δράσεις πέραν των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία.

Η επιλογή των πλέον αποτελεσματικών μέσων και μέτρων για τη μείωση της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος καλύπτει όλο το φάσμα των ενεργειών μας, από την επιλογή τεχνολογιών κατά την κατασκευή νέων μονάδων, μέχρι τις πρακτικές που ακολουθούνται στην καθημερινή λειτουργία του διυλιστηρίου και από τη χρήση προηγμένων συστημάτων ελέγχου των μονάδων μέχρι την εκπαίδευση που παρέχεται στους εργαζομένους σε αυτές.

Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Ο κύριος στόχος της εταιρείας για ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της λειτουργίας της, εκφράζεται μέσα από την *Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος* και δε θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την εφαρμογή ενός ισχυρού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης πιστοποιημένου βάσει διεθνώς αποδεκτών προτύπων. Μέσω του συστήματος αυτού, διασφαλίζεται ότι η περιβαλλοντική επίδοση μετράται συστηματικά και ότι αναγνωρίζονται οι δραστηριότητες εκείνες, που απαιτούν παρέμβαση και βελτίωση. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η εφαρμογή της αρχής της **πρόληψης** και η κατανομή των διαθέσιμων πόρων προς δράσεις με τη μεγαλύτερη περιβαλλοντική ωφέλεια.

Περιβαλλοντικοί στόχοι

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης αποτελεί αποτελεσματικό εργαλείο διαχειριστικού ελέγχου για την υλοποίηση των επιμέρους στόχων της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, που είναι:

- Η παρακολούθηση και η πλήρης συμμόρφωση με την ισχύουσα ελληνική και ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία.
- Η διάθεση στην αγορά προϊόντων, τα οποία πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές για την ποιότητα και την προστασία του περιβάλλοντος, υλοποιώντας τα απαραίτητα έργα εκσυγχρονισμού της παραγωγικής διαδικασίας.

ενσωματώθηκαν βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές και σύγχρονη αντιρρυπαντική τεχνολογία. Επενδύσαμε 37,6 εκατ. ευρώ σε μεγάλα και μικρά έργα που προστατεύουν άμεσα ή έμμεσα το περιβάλλον, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνεται και το έργο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του διυλιστηρίου, με σημαντικά θετικά αποτελέσματα. Το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα, όπως μετράται από την ανηγμένη κατανάλωση ενέργειας και νερού και τις ανηγμένες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και διοξειδίου, συνέχισε να μειώνεται. Επιπλέον αναθεωρήσαμε διαδικασίες του *Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης* και εκδώσαμε την ετήσια εθελοντική *Περιβαλλοντική Δήλωση 2009* σύμφωνα με τον κανονισμό EMAS ER 761/2001.

Εφαρμόζοντας την αρχή της πρόληψης, προστατεύουμε το περιβάλλον και μειώνουμε το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα

- Η λειτουργία των εγκαταστάσεων μέσα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των διαφόρων έργων, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τη διάσταση της ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- Η εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών στο μέγιστο εφικτό βαθμό.
- Ο έλεγχος και, στο μέτρο των τεχνολογικών και οικονομικών δυνατοτήτων, η συνεχής μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων ρύπων, όπως και η συνεχής μείωση των υγρών και στερεών αποβλήτων.
- Ο έλεγχος και η κατά το δυνατό μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.
- Η πρόληψη κάθε κινδύνου ρύπανσης, η μείωση της πιθανότητας πρόκλησης περιβαλλοντικού ατυχήματος και η εκπόνηση, η δοκιμή και η εφαρμογή διαδικασιών άμεσης αντίδρασης σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.
- Η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση όλου του προσωπικού της εταιρείας, όπως επίσης και των εργαζομένων που απασχολούνται στις εγκαταστάσεις μας, στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής μας πολιτικής.
- Η αξιολόγηση της περιβαλλοντικής μας επίδοσης και η συνεχής βελτίωση του *Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης*.
- Η ανάπτυξη επικοινωνίας και διαλόγου με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και ειδικότερα με τις τοπικές κοινωνίες όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Το *Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης* της εταιρείας αρχικά πιστοποιήθηκε το 2000 σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14000:1996. Το 2004 πιστοποιήθηκε σύμφωνα με το ISO 14000:2004, το 2007 πιστοποιήθηκε κατά τη νέα έκδοση ISO 14001:2004, ενώ το 2008 η πιστοποίηση επεκτάθηκε στην παραγωγή, εμπορία και παράδοση βιοκαυσίμων, ασφάλτου και ειδικών προϊόντων πετρελαίου. Το 2010 επαναπιστοποιήθηκε από την Bureau Veritas σύμφωνα πάντα με το πρότυπο ISO 14001:2004.

Το *Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης* υπάγεται στο *Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα* της εταιρείας, το οποίο είναι πιστοποιημένο με το ISO 9001:2008 για την ποιότητα και ως εκ τούτου η εκτέλεση των διαφόρων εσωτερικών λειτουργιών και διαδικασιών του *Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης* χαρακτηρίζεται από την αυστηρή τεκμηρίωση που επιβάλλει το ISO 9001:2008.

Η δέσμευσή μας για δημοσιοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων και των επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, όπως άλλωστε ρητά αναφέρεται στην Πολιτική μας για το Περιβάλλον, οδήγησε στην εθελοντική υιοθέτηση και εφαρμογή του *Κοινοτικού Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS (Eco-Management and Audit Scheme)*, όπως αυτό προβλέπεται από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς ER 761/2001 και 196/2006. Μέσω του συστήματος αυτού, διασφαλίζεται ότι εφαρμόζουμε τις κατάλληλες διαδικασίες για τον εντοπισμό των ουσιωδών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τις δραστηριότητές μας, καθορίζουμε στρατηγικές και υλοποιούμε προγράμματα για το μετριασμό τους στο μέτρο του δυνατού.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του EMAS η εταιρεία υποχρεούται στην ετήσια δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την περιβαλλοντική της επίδοση, με τη μορφή της *Περιβαλλοντικής Δήλωσης*, η οποία επιτρέπει την παραμονή της στο Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, με ανανεούμενες κατ' έτος αποφάσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής. Το 2010 η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εξέδωσε την επικυρωμένη από τη ΒΥ *Περιβαλλοντική Δήλωση 2009*, που είναι η τέταρτη κατά σειρά.

III. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον

Ας σημειωθεί ότι στον κλάδο της διύλισης ο τριπλός συνδυασμός των πιστοποιήσεων ISO 14001:2004 και EMAS για το περιβάλλον και ISO 9001:2008 για την ποιότητα, είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς προσφέρει πλεονεκτήματα σε πολλά επίπεδα. Στην Ευρώπη αναντάται σε λίγα διυλιστήρια με ανάλογο βαθμό πολυηλεκτότητας προς το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Το 2010, στο πλαίσιο της προσπάθειας για συνεχή εξέλιξη και βελτίωση του *Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης*, αναθεωρήθηκαν επτά διεργασίες και διαδικασίες, ενώ σε εξέλιξη βρισκόταν η εργασία για την αναθεώρηση άλλων τεσσάρων. Το κύριο έναυσμα γι' αυτήν την αναθεώρηση δόθηκε από την έγκριση το 2009 των νέων περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας του διυλιστηρίου (ΚΥΑ 145996/22.6.2009), με την οποία όλες οι εγκατα-

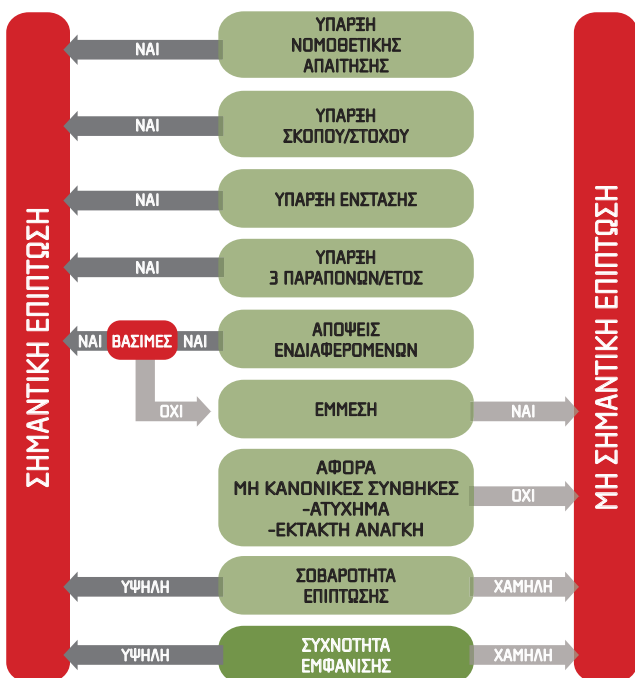
στάσεις του διυλιστηρίου -συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών, όπως ο Σταθμός Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων και οι λιμενικές εγκαταστάσεις- υπήχθησαν στις προβλέψεις των οδηγιών 96/61/ΕΚ για τον Ολοκληρωμένο Έλεγχο και Πρόληψη Ρύπανσης στη Βιομηχανία (IPPC, Integrated Pollution Prevention and Control) και 2001/80/ΕΚ για τον περιορισμό των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης. Οι νέοι περιβαλλοντικοί όροι περιλαμβάνουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου, με στόχο την πρόληψη και την αποφυγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας, των υδάτων και του εδάφους και την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου των περιβαλλοντικών πτυχών της λειτουργίας του διυλιστηρίου.

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιδιώκοντας τη συνεχή βελτίωση της απόδοσής της στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, πέραν της συνεπούς τήρησης των θεσμοθετημένων υποχρεώσεών της, υλοποιεί προγράμματα **πρόληψης και αντιμετώπισης** των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναπόφευκτα προκύπτουν από τη λειτουργία της. Βασικό εργαλείο σ' αυτήν την προσπάθεια, είναι η μέτρηση και η συνεχής αποτίμηση των αποτελεσμάτων, καθώς και η συστηματική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, η οποία γίνεται ακολουθώντας μια σειρά από κριτήρια -μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τόσο οι νομοθετικές απαιτήσεις όσο και οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών- τα οποία οδηγούν στην κατάταξη των επιπτώσεων βάσει της κρισιμότητάς των και στο χαρακτηρισμό τους ως *σημαντικών* ή ως *μη σημαντικών*. Αυτή η διαδικασία παρακολουθεί τις αλλαγές που προ-

Κριτήρια αξιολόγησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων

κύπτουν από την εξέλιξη της δομής του διυλιστηρίου και επαναπροσδιορίζει την κρισιμότητα και κατάταξη των επιπτώσεων.

Η διαδικασία αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τη λειτουργία του διυλιστηρίου και η ως προς τη σημαντικότητα κατάταξή τους, κατέληξε στο χαρακτηρισμό των πιο κάτω *ως σημαντικών*, που γι' αυτόν το λόγο αποτελούν και τις προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε:

- Αέριες εκπομπές από σημειακές πηγές καύσης και από τις παραγωγικές διαδικασίες του διυλιστηρίου.
- Κατανάλωση ενέργειας και νερού.
- Στερεά απόβλητα, επικίνδυνα και μη.
- Υγρά βιομηχανικά απόβλητα και αστικά λύματα.
- Θόρυβος.

Οι πιο πάνω περιβαλλοντικές επιπτώσεις καταγράφονται σε τακτική βάση και για την παρακολούθησή τους χρησιμοποιούνται οι κατάλληλοι περιβαλλοντικοί δείκτες, βάσει των οποίων σχεδιάζονται οι απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπιση, τη σωστή διαχείριση και τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της εταιρείας.

Όσον δε αφορά την κατασκευή νέων έργων, οι εναλλακτικές προτάσεις αξιολογούνται λαμβάνοντας υπ' όψιν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, με στόχο την ελαχιστοποίησή τους με την κατά το μέτρο του εφικτού ενσωμάτωση *Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών* και με την επιλογή της περιβαλλοντικά φιλικότερης λύσης.

3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η επενδυτική πολιτική της εταιρείας, είναι προσανατολισμένη στην παραγωγή προϊόντων τα οποία ικανοποιούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές ποιότητας, χρησιμοποιώντας τεχνολογίες που ελαχιστοποιούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως και στην υλοποίηση έργων βελτίωσης και ενίσχυσης της περιβαλλοντικής επίδοσης του διυλιστηρίου.

Το ογκώδες επενδυτικό πρόγραμμα του Ομίλου, από το 2000 μέχρι το 2010, όπως φαίνεται και στο σχετικό πίνακα, έφτασε στο ύψος των 1.166,3 εκατ. ευρώ, με κεντρικό πυρήνα την κατασκευή της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης και των περιφερειακών της μονάδων, η οποία τέθηκε σε λειτουργία το Μάιο του 2010, καθώς και του συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης και των περί αυτού υποστηρικτικών μονάδων, για την παραγωγή «καθαρών» (χαμηλού θείου) καυσίμων, τα οποία καλύπτουν τις προδιαγραφές της Ε.Ε. που τέθηκαν σε ισχύ από την 1.1.2009. Οι επενδύσεις για τα «καθαρά» καύσιμα απορρόφησαν το 39,2% του συνόλου των επενδύσεων, ενώ οι επενδύσεις που αφορούν στην περαιτέρω βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης, απορρόφησαν ένα επιπλέον ποσοστό 14,3%. Συνολικά, οι σχετικές με το περιβάλλον επενδύσεις ανήλθαν στα 624,1 εκατ. ευρώ ή στο 53,5% του συνολικού επενδυτικού προγράμματος.

Το συνολικό ύψος των επενδύσεων το 2010 ανήλθε στα 123,2 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 33,0 εκατ. ευρώ (ποσοστό 26,8% επί του συνόλου) διατέθηκαν σε επενδύσεις που εξυπηρετούσαν στόχους για τη βελτίωση και την προστασία του περιβάλλοντος.

Περιβαλλοντικές επενδύσεις και δαπάνες του Ομίλου 2000-2010 (εκατ. ευρώ)

Έτος	2000-2006	2007	2008	2009	2010	Σύνολο	Ποσοστό
Συνολικό ύψος επενδύσεων	714,8	51,4	78,4	198,5	123,2	1.166,3	
Επενδύσεις σχετικές με το περιβάλλον	524,8	21,9	16,7	27,7	33,0	624,1	53,5%
- Για καθαρά καύσιμα	456,3	0,0	0,0	0,5	0,0	456,8	39,2%
- Για βελτίωση της απόδοσης	68,5	21,9	16,7	27,2	33,0	167,3	14,3%
Περιβαλλοντικές δαπάνες	15,5	2,9	4,0	4,3	4,6	31,3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ	540,3	24,8	20,7	32,0	37,6	655,4	

Το 2010 ολοκληρώθηκε η κατασκευή της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, ο σχεδιασμός της οποίας ανταποκρίνεται στις τελευταίες Ευρωπαϊκές προδιαγραφές όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια, ενσωμα-

σεις του διυλιστηρίου, όπως και το μεγάλο έργο της αναβάθμισης του συγκροτήματος παραγωγής λιπαντικών, στο πλαίσιο του οποίου έγινε αντικατάσταση συμπιεστών και εναλλακτών με νέους καλύτερης ενεργειακής απόδοσης. Στο Συγκρότημα Συμπαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας-ατμού βρισκόταν σε εξέλιξη η κατασκευή του πέμπτου αεριοστρόβιλου, με τον οποίο θα διασφαλιστεί η ενεργειακή αυτονομία του διυλιστηρίου μετά από τα έργα επέκτασης, βελτιώνοντας έτσι την ενεργειακή του απόδοση. Σε εξέλιξη βρισκόταν και η αναβάθμιση μίας μονάδας Αναγέννησης Αμίνης (MDEA), με την οποία βελτιώνεται η απόδοση του κυκλώματος ανάκτησης θείου. Ακόμα, κατά τη διάρκεια του έτους, στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του διυλιστηρίου, υλοποιήθηκε μια σειρά έργων, τα οποία αφορούσαν στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και συνακόλουθα στη μείωση των εκπομπών CO₂. Επίσης, έγινε προμήθεια οργάνων μετρήσεως για την ενίσχυση του συστήματος μετρήσεων εκπομπών.

655 εκατ. ευρώ οι περιβαλλοντικές επενδύσεις και δαπάνες από το 2000 μέχρι το 2010

τώνοντας βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές και δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εξοικονόμηση ενέργειας. Ολοκληρώθηκε επίσης η κατασκευή των νέων μονάδων Ανάκτησης θείου και της νέας μονάδας Αφαλάτωσης νερού με αντίστροφη ώσμωση, που βελτιώνουν περαιτέρω τις περιβαλλοντικές επιδό-

4. ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Η οδηγία 96/61/ΕΚ για τον *Ολοκληρωμένο Έλεγχο και Πρόληψη Ρύπανσης στη Βιομηχανία (IPPC, Integrated Pollution Prevention and Control)* στοχεύει στην ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης, που δύναται να προκληθεί από βιομηχανικές δραστηριότητες.

Με την οδηγία αυτή γίνεται εισαγωγή στο νομοθετικό επίπεδο της έννοιας των *Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (Best Available Techniques, BATs)*. Ως τέτοια, μια τεχνική έχει τη δυνατότητα να προλάβει (πρωτογενή μέτρα ενσωματωμένα στην παραγωγική διαδικασία), ή να περιορίσει (δευτερογενή μέτρα, end-of-ripe-techniques) με τον πλέον αποδοτικό τρόπο τη ρύπανση από μια βιομηχανική δραστηριότητα, ενώ ταυτόχρονα είναι οικονομικά και τεχνικά εφαρμόσιμη. Οι Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές ανά κλάδο περιγράφονται στα αντίστοιχα κείμενα αναφοράς (*Best Available Techniques*

Reference Documents, BREFs).

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενσωματώνει τόσο, κατά τον αρχικό σχεδιασμό όσο και κατά την αναβάθμιση των υφιστάμενων μονάδων του διυλιστηρίου τις προαναφερθείσες τεχνικές, με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία τους. Παράλληλα ενσωματώνει στη λειτουργία του διυλιστηρίου αυτοματισμούς και συστήματα ελέγχου, τα οποία συντελούν στην αποτελεσματική διαχείριση πρώτων υλών και ενέργειας καθώς και στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου αξιοπιστίας και ασφάλειας των μονάδων. Τέλος, στην καθημερινή λειτουργία του διυλιστηρίου έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται *Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές* οι οποίες ενισχύουν τις δυνατότητες πρόληψης της ρύπανσης.

Μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα εφαρμογής των ΒΑΤ δίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Παραγωγή Καυσίμων & Λιπαντικών	Βοηθητικές Παροχές
<ul style="list-style-type: none"> ■ Συγκρότημα Υδρογονοδιάσπασης ■ Αναβαθμισμένοι φούρνοι προθέρμανσης ■ Μεγιστοποίηση ανάκτησης αερίων ■ Αναβάθμιση μονάδας Αναγέννησης Αμίνης ■ Νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου και διαχείριση θείου σε κλειστό κύκλωμα ■ Επαναχρησιμοποίηση του νερού αφαλάτωσης αργού ■ Βελτιστοποίηση αφαλάτωσης αργού 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Χρήση φυσικού αερίου ■ Συμπαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ■ Καυστήρες χαμηλών εκπομπών NOx ■ Αφαλάτωση νερού με τεχνολογία αντίστροφης ώσμωσης ■ Βελτιστοποίηση κυκλώματος προθέρμανσης αργού ■ Φούρνοι τεχνολογίας βεβιασμένου ελκυσμού (forced draft) ■ Βελτιστοποιημένο κύκλωμα ατμού
Συστήματα Προστασίας Περιβάλλοντος	Συστήματα Ελέγχου
<ul style="list-style-type: none"> ■ Μονάδες επεξεργασίας όξινων νερών ■ Μονάδα επεξεργασίας υγρών βιομηχανικών αποβλήτων ■ Ηλεκτροστατικό φίλτρο στη μονάδα καταλυτικής πυρόλυσης ■ Σύστημα ανάκτησης ατμών στο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Σύστημα καταμεμημένου ελέγχου (Distributed Control System, DCS) ■ Σύστημα διαχείρισης ηλεκτρικής ενέργειας (Power Management System, PMS) ■ Σύστημα Προηγμένου Ελέγχου παραγωγικών διαδικασιών (Advanced Process Control, APC)
Καθημερινή Λειτουργία	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Πρόγραμμα εντοπισμού διάχυτων εκπομπών (fugitive emissions) και επισκευής διαρροών (LDAR) ■ Μέθοδος αυτοματοποιημένου καθαρισμού δεξαμενών ■ Πρόγραμμα συντήρησης και καθαρισμού εναλλασσών θερμότητας 	

5. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο για την ανθρώπινη υγεία, την κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη και τη διατροφική ασφάλεια.

Σύμφωνα με τη *Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή* (IPCC, *Intergovernmental Panel on Climate Change*, IPCC) τόσο οι αλλαγές στο κλίμα (αύξηση μέσης θερμοκρασίας, μεταβολή των ατμοσφαιρικών συνθηκών, κ.λπ.) όσο και οι επιπτώσεις από αυτές (μεταβολή στη σύνθεση των οικοσυστημάτων, μείωση της κάλυψης των αρκτικών περιοχών από πάγους, παρατηρούμενη μεταβολή στη διάρκεια των εποχών, κ.λπ.) είναι πλέον αισθητές.

Έχει γίνει ευρέως αποδεκτό ότι βασική αιτία για την παρατηρού-

μενη κλιματική αλλαγή αποτελεί η ανθρωπογενούς προέλευσης αύξηση στην ατμόσφαιρα των συγκεντρώσεων των αερίων του θερμοκηπίου, που είναι το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) –κατά κύριο λόγο- το μεθάνιο (CH₄), οι χλωρο-φθοράνθρακες (CFCs), το εξαφθοριούχο θείο (SF₆) και το υποξείδιο του αζώτου (N₂O). Είναι χαρακτηριστικό, ότι οι εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα τα τελευταία 100 χρόνια έχουν αυξηθεί κατά 12 φορές περίπου.

Για την αποφυγή της αύξησης της θερμοκρασίας είναι αναγκαία η σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων των αερίων του θερμοκηπίου, γεγονός που σημαίνει ότι μέχρι το 2020 οι εκπομπές θα πρέπει να μειωθούν κατά τουλάχιστον 20% σε σχέση με αυτές του 1990.

Η θέση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Αναγνωρίζουμε και συμμεριζόμαστε την ανησυχία της κοινωνίας για την επίδραση των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον, καθώς και για τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Πιστεύουμε ότι η αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής ξεπερνά τα φυσικά ή πολιτικά σύνορα και απαιτεί συνεργασία και συντονισμένη δράση σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά και τη δέσμευση όλων των ομάδων ενδιαφερομένων συμπεριλαμβανομένων και των καταναλωτών. Η ενημέρωση σε θέματα ορθολογικής χρήσης της ενέργειας -αλλά και των υπολοίπων πόρων που βρίσκονται σε ανεπάρκεια, όπως το νερό- και η συνεπαγόμενη αλλαγή νοοτροπίας, αποτελούν σημαντική παράμετρο για την ευόδωση όλων των υπολοίπων δράσεων.

Ως εκ τούτου και στο πλαίσιο άσκησης υπεύθυνης επιχειρηματικής δραστηριότητας, η οποία εκφράζεται με προσήλωσ

στις αρχές και τις επιδιώξεις της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και της αειφόρου ανάπτυξης, τις οποίες δεσμευόμαστε να ακολουθούμε πιστά:

- Έχουμε θέσει ως στόχο, τη συνεχή μέτρηση και βελτίωση των επιδόσεών μας αναφορικά με τη χρήση της ενέργειας, στοχεύοντας στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Υλοποιούμε επενδύσεις για την εφαρμογή οικονομικά αποδεκτών τεχνολογιών, οι οποίες συνεισφέρουν στη μείωση των εκπομπών.
- Συνεργαζόμαστε με τις αρμόδιες πολιτειακές αρχές και άλλους φορείς, για το σχεδιασμό και την εφαρμογή τεχνολογικά ορθών και οικονομικά βιώσιμων πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος.
- Γνωστοποιούμε σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις ενέργειες και τα αποτελέσματά μας.

Υποστήριξη πρωτοβουλιών για το κλίμα

Το 2009, η κλιματική αλλαγή -λόγω της Συνόδου Κορυφής του ΟΗΕ (COP15), η οποία πραγματοποιήθηκε στην Κοπεγχάγη το Δεκέμβριο- ήταν στην κορυφή του παγκόσμιου ενδιαφέροντος. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, έχοντας την προστασία του περιβάλλοντος ως έναν από τους βασικούς πυλώνες της στρατηγικής της, συμμετείχε στην εκστρατεία *The Copenhagen Communiqué*, που ήταν μια κοινή παγκόσμια πρωτοβουλία του University of Cambridge Programme for Sustainability και του The Prince of Wales's Corporate Leaders Group on Climate Change, την οποία προσυπέγραψαν πάνω από 1.000 πρόεδροι και διευθύνοντες σύμβουλοι επιχειρήσεων από όλον τον κόσμο, ενώνοντας τις δυνάμεις τους για να απαιτήσουν από τους ηγέτες της υφείλου να καταλήθουν, κατά τη διάρκεια της COP15, σε συμφωνία για την αντι-

μετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Το ίδιο πράξαμε και για τη Σύνοδο Κορυφής COP16, που πραγματοποιήθηκε στο Κανκούν του Μεξικού το Δεκέμβριο του 2010, μέσω της ίδιας παγκόσμιας πρωτοβουλίας.

Επιπλέον, το 2009, υποστηρίξαμε την πραγματοποίηση του διεθνούς συνεδρίου, «*Η Κλιματική Αλλαγή ως Πρόκληση για τις Μελλοντικές Γενιές*», το οποίο διοργανώθηκε στις 2 και 3 Ιουνίου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, με πρωτοβουλία της Πρέσβειρας Καλής Θελήσεως της UNESCO και Προέδρου του *Ιδρύματος για το Παιδί και την Δικαιοσύνη*, κυρίας Μαρίας Β. Βαρδινογιάννη και του Προέδρου της *Διακυβερνητικής Επιτροπής του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή*, Δρ Rajendra Pachauri.

«Η χώρα των δύο ήλιων - The land of two suns»

Το 2010 υποστηρίξαμε με αποκλειστική χορηγία την έκδοση σε δύο γλώσσες του παιδικού βιβλίου «Η χώρα των δύο ήλιων -The land of two suns» της Διδάκτορος Αρχαιολογίας και Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας πολιτιστικών αγαθών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού κυρίας Ελένης Κόρκα, το οποίο εμπνεύστηκε με αφορμή το «Διεθνές Εργαστήριο για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών στα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς» που πραγματοποιήθηκε στην Αρχαία Ολυμπία.

Πρόκειται για ένα βιβλίο αφιερωμένο στα παιδιά όλου του κόσμου, με στόχο την ευαισθητοποίηση τους σε θέματα που αφορούν τον πολιτισμό, τη φύση αλλά και τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Στο βιβλίο, δύο γενναίοι χαρακτήρες, ο Άγγελος και η Πριγκίπισσα μας διδάσκουν ότι το θάρρος, η αφοσίωση και η συλλογική προσπάθεια είναι οι καλύτεροι τρόποι για να αντιμετωπίσουμε την κλιματική αλλαγή και να προστατεύσουμε τα Μνημεία και τους Χώρους Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Η κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, Πρέσβειρα Καλής Θελήσεως της UNESCO προλόγισε το βιβλίο ως εξής:

«Η ελπίδα για τη διάσωση των δημιουργημάτων της φύσης και των αριστουργημάτων της ανθρώπινης διάνοιας βρίσκεται δίχως αμφιβολία στα χέρια της νέας γενιάς.

Στα τρυφερά χέρια των παιδιών, αποθέτουμε με αγάπη και ευαισθησία, το βιβλίο αυτό που έχει ως θέμα την προστασία της φύσης και των μνημείων, έχοντας τη βαθιά πεποίθηση ότι υπάρχουν οι κατάλληλες μέθοδοι προστασίας, αρκεί να έχει προηγηθεί η σωστή εκπαίδευση και επαγρύπνηση.

Η σωτηρία των μνημείων από τις κλιματικές αλλαγές και τις φυσικές καταστροφές απαιτεί ατομική και συλλογική συνείδηση, ατομική και συλλογική δράση. Αυτήν τη δράση μας διδάσκουν εύστοχα οι αγαπημένοι ήρωες αυτού του παραμυθιού. Μία δράση που μπορεί να στεφθεί με επιτυχία όταν έχει ως θεμέλιο το όραμα για το κτίσιμο ενός κόσμου ειρήνης, αλληλεγγύης και κατανόησης, όπου τα αριστουργήματα της παγκόσμιας τέχνης καθίστανται δάσκαλοι των λαών και πρεσβευτές των πολιτισμών του πλανήτη μας».

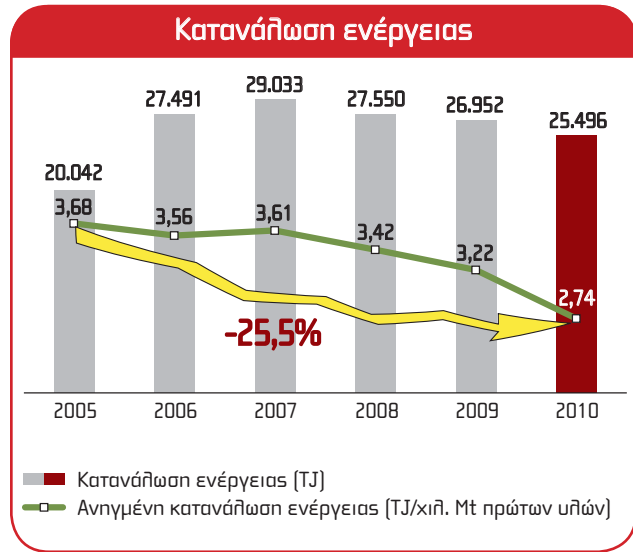
6. ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Η διαδικασία της διύλισης και της μετατροπής των κλασμάτων του αργού πετρελαίου σε τελικά προϊόντα είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρος. Οι ενεργειακές απαιτήσεις (σε fuel oil, αέριο καύσιμο, φυσικό αέριο και ηλεκτρική ενέργεια) είναι τέτοιες, που καθιστούν ιδιαίτερης σημασίας την ορθολογική χρήση της ενέργειας τόσο για το περιβάλλον όσο και για τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας. Αποδίδουμε λοιπόν, ιδιαίτερη σημασία στο «ενεργειακό αποτύπωμα» του διυλιστηρίου μας, προσδιορίζουμε τους τομείς

με δυνατότητα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και προβαίνουμε στην υλοποίηση των ενδεικνυόμενων έργων, με χρήση Βέλτιστων ή Άλλων Διαθέσιμων Τεχνικών.

25,5% λιγότερη ενέργεια ανά τόνο πρώτης ύλης το 2010 από το 2005

Τα έργα τα οποία ολοκληρώθηκαν το 2010 και τα προηγούμενα έτη, στο πλαίσιο του έργου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του διυλιστηρίου, αλλά και των έργων επεκτάσεων και αναβαθμίσεων, (κατασκευή της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης με ιδιαίτερη έμφαση στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, χρησιμοποίηση νέας γενιάς καταλυτών στις νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου που λειτουργούν σε χαμηλότερες θερμοκρασίες αντίδρασης (240°C έναντι 290°C), εισαγωγή φυσικού αερίου στο καύσιμο μίγμα του διυλιστηρίου, αντικατάσταση ή εκτεταμένη συντήρηση αεριοστρόβιλων, αναβάθμιση φούρνων προθέρμανσης, αύξηση του βαθμού ανάκτησης συμπυκνωμάτων, εγκατάσταση Προηγμένου Συστήματος Ελέγχου, κ.λπ.), σε συνδυασμό με τη συστηματική παρακολούθηση της ενεργειακής απόδοσης και τα προγράμματα προληπτικής συντήρησης, συντέιναν στη σταθερή κατά τα τελευταία έτη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης του διυλιστηρίου, παρότι αυξήθηκε ο όγκος παραγωγής προϊόντων. Έτσι, η ανηγμένη κατανάλωση ενέργειας το 2010 έναντι του 2005 παρουσίασε μείωση σε ποσοστό 25,5% (2,74 TJ ανά χιλιάδα τόνων πρώτων υλών, έναντι 3,68 TJ).

Χρήση φυσικού αερίου στο διυλιστήριο

Η εισαγωγή φυσικού αερίου στο διυλιστήριο το 2008, ήταν ένα σημαντικό έργο για την ευνοϊκότερη διαμόρφωση του «ενεργειακού αποτυπώματος» του διυλιστηρίου, που επιπλέον βελτιώνει τα οικονομικά και περιβαλλοντικά αποτελέσματα, δεδομένου ότι μειώνει τις εκπομπές CO₂ και αποτελεί τον οικονομικά βέλτιστο τρόπο για την ηλεκτροπαραγωγή και την παραγωγή υδρογόνου. Επίσης, η χρήση του ως καυσίμου, έχει θετικές συνέπειες στη μείωση των ρύπων στα εκπεμπόμενα καυσαέρια.

Το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται:

- Ως εναλλακτική τροφοδοσία για τη μονάδα παραγωγής υδρογόνου, αντί νάφθας ή υγραερίου, οπότε οι εκπεμπόμενες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα είναι μειωμέ-

νες κατά ποσοστό που κυμαίνεται από 8% έως και 19% αντίστοιχα.

- Ως εναλλακτικό καύσιμο για τους αεριοστρόβιλους του Σταθμού Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, αντί αερίου διυλιστηρίου (fuel gas) ή προπανίου, οπότε προκύπτει μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ποσοστό που αγγίζει το 16%.
- Ως εναλλακτικό ή συμπληρωματικό καύσιμο στους φούρνους προθέρμανσης και τους ατμολέβητες του διυλιστηρίου, υποκαθιστώντας με τον τρόπο αυτό ποσότητες βαρέων κλάσμάτων fuel oil και επιτυγχάνοντας μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση και μείωση των εκπεμπόμενων ποσοτήτων αερίων ρύπων.

Συγκρότημα Συμπαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – ατμού

Το Συγκρότημα Συμπαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και ατμού περιλαμβάνει τέσσερεις αεριοστρόβιλους, συνολικής ισχύος 68,3 MW και δύο λέβητες ανάκτησης θερμότητας από τα παραγόμενα καυσαέρια, οι οποίοι παράγουν περίπου 120 τόνους ατμού ανά ώρα, παρέχοντας στο διυλιστήριο αυτονομία σε ηλεκτρική ενέργεια (η οποία το 2010 ήταν κοντά στο 90%), καλύπτοντας ταυτόχρονα μεγάλο μέρος των απαιτήσεων του σε ατμό.

Το 2010 βρισκόταν σε εξέλιξη η κατασκευή του πέμπτου αεριοστρόβιλου, με τον οποίο η εγκατεστημένη ισχύς θα διαμορφωθεί σε 85 MW, διασφαλίζοντας την ενεργειακή αυτονομία του διυλιστηρίου, μετά από τα έργα επέκτασης, ενώ ταυτόχρονα θα βελτιωθεί η ενεργειακή του απόδοση.

Η συνολική απόδοση της Συμπαγωγής είναι περίπου 80%, έναντι αποδόσεων 30%-40% για ατμοπαραγωγή και ηλεκτροπαραγωγή εάν δεν γινόταν χρήση συνδυασμένου κύκλου. Μ' αυτήν την προσέγγιση επιτυγχάνεται ο βέλτιστος συνδυασμός περιβαλλοντικών και οικονομικών πλεονεκτημάτων, δεδομένου ότι η ενέργεια που παραμένει στα υπέρθερμα καυσαέρια των αεριοστρόβιλων αξιοποιείται στους λέβητες για την παραγωγή ατμού υψηλής πίεσης. Το Συγκρότημα, χρησιμοποιεί το αέριο καύσιμο που παράγεται στις διάφορες μονάδες και σαν εναλλακτικό καύσιμο το φυσικό αέριο και έτσι αποτελεί μία από τις σημαντικότερες πηγές εξοικονόμησης ενέργειας στο διυλιστήριο.

Η λειτουργία του Συγκροτήματος συμβάλλει και στη μείωση των

III. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον

εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου σε εθνικό επίπεδο, διότι αποφεύγεται η εισαγωγή των ανάλογων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΗ, για την παραγωγή των οποίων θα χρησιμοποιείτο το συμβατικό μίγμα καυσίμων της ΔΕΗ. Το όφελος για το περιβάλλον, που εκτιμάται από το πόσο χαμηλότερες είναι οι εκπομπές CO₂, παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Αποφυγή εκπομπών CO ₂ (τόνοι)
2007	38.700
2008	61.000
2009	94.000
2010	86.000

Επιπρόσθετα:

- Η ταυτόχρονη παραγωγή 120 τόνων την ώρα ατμού, μεταφράζεται σε ωφέλεια για το περιβάλλον της τάξης των 220.000 τόνων CO₂ ετησίως, οι οποίοι θα εκλύονταν από την καύση επιπλέον καυσίμου στους ατμολέβητες του διυλιστηρίου.
- Το περιβαλλοντικό όφελος ενισχύεται λόγω της αυξημένης χρήσης φυσικού αερίου στο Συγκρότημα (40 χιλ. τόνοι το 2010, έναντι 19 χιλ. το 2009 και 13 χιλ. το 2008) και αντίστοιχης μείωσης στην καύση αερίου διυλιστηρίου και LPG.

Το ηλεκτρικό δίκτυο του διυλιστηρίου ελέγχεται με αυτόματο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρικής Ενέργειας (*Power Management System*) -Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνική-, το οποίο αυξάνει σημαντικά την αξιοπιστία του και συνακόλουθα βελτιώνει την περιβαλλοντική απόδοση.

Αναβάθμιση φούρνων προθέρμανσης και καυστήρων

Η αναβάθμιση των φούρνων αποσκοπεί στην καλύτερη εκμετάλλευση της θερμότητας των καυσαερίων, ώστε να επιτυγχάνεται μείωση της κατανάλωσης καυσίμου και των εκπομπών CO₂ και άλλων αερίων ρύπων.

Υπάρχει σε εξέλιξη σταδιακό πρόγραμμα αναβάθμισης των φούρνων του διυλιστηρίου με την υιοθέτηση της τεχνολογίας βεβιασμένου ελκυσμού (*Forced draft*) -η οποία αυξάνει την απόδοση ενός φούρνου πλέον του 6%- και αντικατάστασης των υπάρχοντων καυστήρων με νέους, μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης και χαμηλής εκπομπής οξειδίων азώτου (*low NOx*). Π.χ. η αναβάθμιση του φούρνου προθέρμανσης αργού πετρελαίου της μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης το 2007, (ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος φούρνος του διυλιστηρίου), είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της θερμικής απόδοσης από 80% σε 87% και τη συνακόλουθη εξοικονόμηση καυσίμου της τάξεως του 1 τόνου ανά ώρα.

Ανάκτηση αερίων και συμπυκνωμάτων

Ο βαθμός ανάκτησης συμπυκνωμάτων, τα οποία στη συνέχεια χρησιμοποιούνται στους ατμολέβητες για την παραγωγή ατμού, αυξήθηκε κατά περίπου 3%. Η εκμετάλλευση του ενεργειακού περιεχομένου των συμπυκνωμάτων, συνεπάγεται τη μείωση του αερίου και υγρού

καυσίμου που απαιτείται για την παραγωγή ατμού στους ατμολέβητες. Επίσης, υπάρχει συνεχής μέριμνα για μεγιστοποίηση της ανάκτησης αερίων, ώστε να χρησιμοποιούνται ως καύσιμο και να ελαχιστοποιείται η καύση τους στον πυρσό.

Αφαλάτωσης

Η αφαλάτωση θαλασσινού νερού με τεχνολογία αντίστροφης ώσμωσης, είναι η αποδοτικότερη ενεργειακά μέθοδος. Γίνεται

εκτεταμένη χρήση αυτής της τεχνικής, με τη λειτουργία δύο σχετικών μονάδων.

Παρακολούθηση και καθημερινή πρακτική

Οι ενεργειακές επιδόσεις των μονάδων παρακολουθούνται συνεχώς προκειμένου να διορθώνονται οι αδυναμίες που εμφανίζονται. Το σύστημα *Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών (Advanced Process Control)* με τη συνεχή παρακολούθηση, βελτιστοποιεί τη χρήση της ενέργειας στις μονάδες που είναι εγκαταστημένο.

Προς την ίδια κατεύθυνση, το πρόγραμμα προληπτικής συντήρησης του διυλιστηρίου προβλέπει για:

- Τη συστηματική αναύλωση, επισκευή και καθαρισμό των εναλλακτών και αεροψύκτων, για την επίτευξη αύξησης του ποσοστού της ανακτώμενης θερμότητας.

- Την αντικατάσταση, μέσω ετήσιων προγραμμάτων, των μονώσεων των σωληνώσεων και του εξοπλισμού, επιτυγχάνοντας έτσι μείωση των απωλειών προς το περιβάλλον.

- Τη συντήρηση ή/και αντικατάσταση του κινούμενου εξοπλισμού, που ενδεχομένως λόγω παλαιότητας, η ενεργειακή του απόδοση δεν είναι η επιθυμητή.

- Την επισκευή ή και αντικατάσταση των πυρίμαχων, των καυστήρων και των αυλών των φούρνων προθέρμανσης.

7. ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO₂

Το 2010, είναι το τρίτο έτος της δεύτερης φάσης εφαρμογής των αποφάσεων του Πρωτοκόλλου του Κιότο για την πενταετία 2008-2012. Πέραν των απαιτήσεων για μείωση των εκπομπών CO₂, κατά τη δεύτερη φάση εφαρμογής τίθενται αυστηρότερες προδιαγραφές αναφορικά με την ακρίβεια των μετρήσεων και την εκτίμηση της σχετικής αβεβαιότητάς τους.

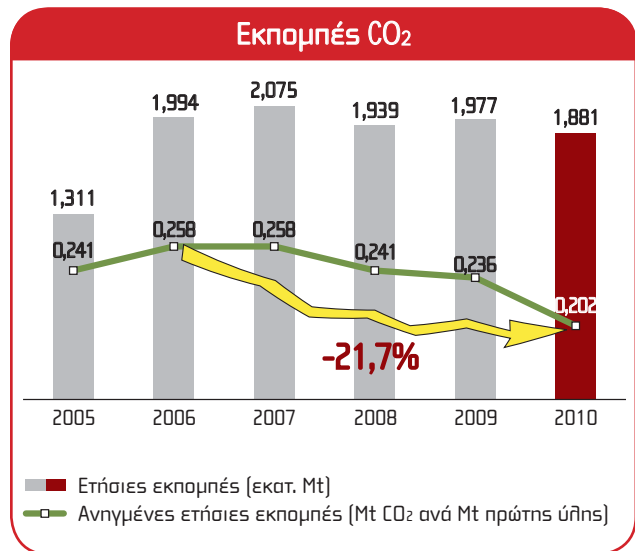
21,7% λιγότερες εκπομπές CO₂ ανά τόνο πρώτης ύλης το 2010 από το 2006

Σ' αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

- Χρησιμοποιεί κατάλληλη μεθοδολογία για να παρακολουθεί τις εκπομπές CO₂ από τις εγκαταστάσεις της, η οποία συνδυάζει υπολογιστικές μεθόδους με αποτελέσματα τα οποία λαμβάνονται από αναλυτές που έχουν τοποθετηθεί στους πυρσούς των συγκροτημάτων Καυσίμων, Λιπαντικών και Υδρογονοδιάσπασης. Ο τελευταίος διαθέτει και συσκευή συνεχούς μέτρησης ροής και μοριακού βάρους.

- Η διαπίστωση του Χημείου του διυλιστηρίου κατά το πρότυπο EN 17025:2005, περιλαμβάνει τον υπολογισμό της ποσότητας του περιεχομένου άνθρακα στο αέριο καύσιμο διυλιστηρίου με τη μέθοδο της αέριας χρωματογραφίας.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου συντάσσονται ετήσιες εκθέσεις αναφοράς εκπομπών CO₂, οι οποίες υποβάλλονται στο αρμόδιο υπουργείο. Αυτές οι εκθέσεις επαληθεύονται ως προς την αξιοπιστία και εγκυρότητά τους από αναγνωρισμένο φορέα.

Οι συνολικές εκπομπές CO₂ για το 2010 ανέρχονται σε 1,881 εκατ. τόνους, παρουσιάζοντας μείωση 4,9% σε σχέση με το 2009, παρά το γεγονός ότι η παραγωγή προϊόντων αυξήθηκε κατά 11,7% την ίδια περίοδο, πράγμα που κυρίως αποδίδεται στην αυξημένη χρήση του φυσικού αερίου ως καύσιμο και πρώτη ύλη στη μονάδα παραγωγής Υδρογόνου, αλλά και στην απόδοση των μέτρων βελτιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης που περιγράφηκαν στην προηγούμενη ενότητα. Κατά μείζονα λόγο, οι ανηγμένες εκπομπές CO₂ το 2010 (0,202) είναι κατά 14,4% χαμηλότερες των αντιστοίχων του 2009 (0,236). Ας σημειωθεί ότι οι χαμηλές ετήσιες εκπομπές το 2005, οφείλονται στην τότε τελείως διαφορετική δομή και πολυπλοκότητα του διυλιστηρίου.

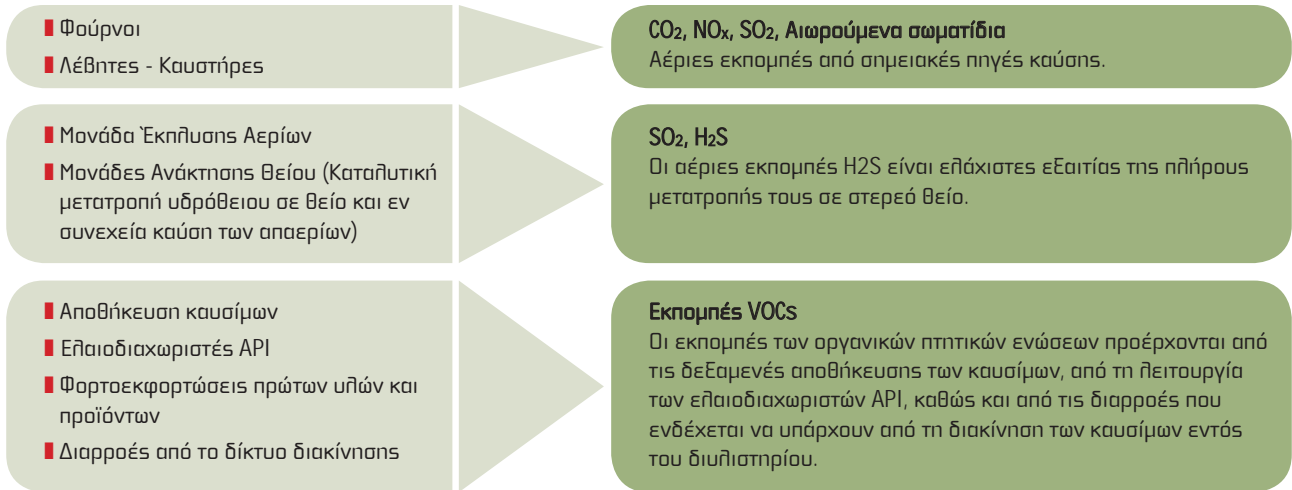
Τέλος, η μεταφορά του προσωπικού με λεωφορεία προς και από τους χώρους εργασίας, αποτελεί μια έμμεση συνεισφορά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, αφού μειώνονται οι εκπομπές CO₂ από τη μη χρήση αυτοκινήτων του προσωπικού μας, το οποίο κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας, που στην περίπτωση του διυλιστηρίου αφορά πάνω από το 50% των εργαζομένων.

8. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ

Η διασφάλιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στο χώρο του διυλιστηρίου και γύρω από αυτόν, αποτελεί καθήκον της εταιρείας,

που προκύπτει όχι μόνο από νομική υποχρέωση, αλλά και από τη δέσμευσή της προς τις αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Πηγές εκπομπής αερίων στο διυλιστήριο

Έλεγχος των εκπομπών

Ο έλεγχος των εκπομπών αερίων, με στόχο την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, πραγματοποιείται με ποικιλία τεχνικών, οι οποίες κάνουν χρήση σύγχρονου εξοπλισμού μετρήσεων, που συνεχώς ενημερώνεται και ανανεώνεται. Το πρόγραμμα μετρήσεων καλύπτει τόσο σημειακές όσο και διάχυτες εκπομπές σε συνεχή και ασυνεχή βάση.

Περιφερειακά του διυλιστηρίου η ποιότητα της ατμόσφαιρας ελέγχεται από τέσσερις σταθμούς:

- Από τρεις *σταθερούς σταθμούς* με δυνατότητα συνεχούς μέτρησης της συγκέντρωσης του υδρόθειου (H₂S) και του διοξειδίου του θείου (SO₂).
- Από έναν *κινητό* σταθμό, ο οποίος είναι εξοπλισμένος με σύγχρονα, αυτοματοποιημένα όργανα με πολλαπλές δυνατότητες μέτρησης και καταγραφής, που περιλαμβάνουν τις μετεωρολογικές παραμέτρους, τις συγκεντρώσεις οξειδίων αζώτου (NO και NO₂), διοξειδίου του θείου (SO₂), υδρόθειου (H₂S), μονοξειδίου του άνθρακα (CO), ολικών υδρογονανθράκων, υδρογονανθράκων πηλη μεθανίου (CH₄), βενζολίου και αιωρούμενων σωματιδίων PM₁₀ και PM_{2.5}.

Εντός του διυλιστηρίου, τα καυσαέρια από τις καμινάδες των μεγάλων εγκαταστάσεων καύσης (σημειακές εκπομπές) των συγκροτημάτων Καυσίμων, Υδρογονοδιάσπασης και Λιπαντικών ελέγχονται με αναλυτές συνεχούς μέτρησης. Οι παράμετροι που παρακολουθούνται είναι η θερμοκρασία, η ροή, οι συγκεντρώσεις οξυγόνου, οξειδίων αζώτου, διοξειδίου του θείου και αιωρούμενων σωματιδίων (PM₁₀). Στη μονάδα Καταλυτικής Πυρόλυσης, παρακολουθούνται σε συνεχή βάση, η θερμοκρασία και οι ηρααναφερθέντες ρύποι, καθώς και το μονοξείδιο του άνθρακα. Είναι σημαντικό να τονιστεί το γεγονός ότι οι αναλυτές είναι συνδεδεμένοι με το *Καταμεμημένο Σύστημα Ελέγχου (DCS)* του διυλιστηρίου, γεγονός που παρέχει τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου της διαδικασίας καύσης των φούρνων.

Στις **μονάδες Ανάκτησης Θείου** λειτουργεί σύστημα αυτόματου ελέγχου της απόδοσής τους, με το οποίο γίνεται συνεχής έλεγχος και καταγραφή της συγκέντρωσης H₂S στην είσοδο και H₂S, SO₂ στην έξοδο των μονάδων αυτών. Επίσης γίνεται συνεχής μέτρηση, καταγραφή και ρύθμιση του λόγου H₂S/SO₂ ώστε να εξασφαλίζεται η μεγιστοποίηση της απόδοσής τους (σε ποσοστό της τάξης του 99,9% για τις νέες μονάδες τύπου SCOT). Η καλή λειτουργία των σχετικών μετακαυστήρων (αποτεφρωτών) ελέγχεται με συνεχή μέτρηση των συγκεντρώσεων SO₂ και O₂ στην έξοδό τους, καθώς και της θερμοκρασίας των φλογοθαλάμων. Η ρύθμιση τόσο των μονάδων Ανάκτησης Θείου όσο και των μετακαυστήρων, γίνεται αυτόματα μέσω του *Καταμεμημένου Συστήματος Ελέγχου (DCS)* του διυλιστηρίου.

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Θείου

Τα διυλιστήρια είναι αντιμέτωπα με το εξής παράδοξο: Η περιεκτικότητα θείου στους διαθέσιμους τύπους αργού πετρελαίου αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου, ενώ οι προδιαγραφές για το επιτρεπόμενο θείο στα παραγόμενα «καθαρά καύσιμα», έχουν φτάσει σε επίπεδα ιδιαίτερα χαμηλά (π.χ. για τις βενζίνες και το πετρέλαιο κίνησης η ισχύουσα από το 2009 προδιαγραφή για το θείο ορίζει μέγιστη περιεκτικότητα στα 10 ppm ή 0,001%). Επιπλέον, τα επιτρεπτά όρια για το εκπεμπόμενο θείο είναι επίσης χαμηλά, αφού η περιεκτικότητα της ατμόσφαιρας στα όρια ενός διυλιστηρίου σε διοξείδιο του θείου δεν πρέπει να υπερβαίνει σε ωριαία βάση τα 350 µg/m³. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, η απομάκρυνση του εισερχόμενου με το αργό πετρέ-

λαιο θείου -με περιεκτικότητα σε θείο που κυμαίνεται μεταξύ 0,5-2,0%- αποτελεί μια σημαντική πρόκληση.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, δρώντας ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης που σέβεται το περιβάλλον, έχει δομήσει ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό σύστημα, στο οποίο ενσωματώνονται βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, προκειμένου να επιτυγχάνεται το εφικτό άριστο αποτέλεσμα, τόσο από την άποψη της μεγιστοποίησης του βαθμού απομάκρυνσης του θείου όσο και από την άποψη της ελαχιστοποίησης της ενέργειας που καταναλώνεται. Το διάγραμμα δείχνει μίαν απλοποιημένη απεικόνιση του *Συστήματος Διαχείρισης Θείου* στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Η βασική διεργασία για την απομάκρυνση του θείου από τα καύσιμα πραγματοποιείται στις μονάδες **Καταλυτικής Υδρογονοαποβείωσης** όπου με την προσθήκη υδρογόνου, οι θειούχες ενώσεις αντιδρούν προς σχηματισμό υδρόθειου. Η διεργασία της **Μετατροπής Μερκαπτανών** δεν απομακρύνει το θείο, αλλά μετατρέπει τις μερκαπτάνες σε δισουλφίδια. Ακολουθώντας, το υδρόθειο διαχωρίζεται στις μονάδες **Έκπλυσης με Αμίνη** και οδηγείται προς επεξεργασία με τη διεργασία Claus στις μονάδες **Ανάκτησης Θείου**, στις οποίες οδηγείται και το υδρόθειο από τις μονάδες **Έκπλυσης Ώξιων Νερών**. Η διεργασία Claus, πολύ απλή, περιγράφεται από τη χημική αντίδραση

κατά την οποία, παρουσία κατάλληλων καταλυτών, παράγονται στοιχειακό θείο και υδρατμίς. Οι μονάδες **Κατεργασίας**

Απαερίων, επεξεργάζονται τα θερμά αέρια της εξόδου των μονάδων Claus για τη μετατροπή των ενώσεων θείου που έχουν απομείνει πάλη σε υδρόθειο, το οποίο ανατροφοδοτείται στις μονάδες Ανάκτησης Θείου. Μ' αυτόν τον τρόπο, μειώνονται οι εκπομπές θείου από το διυλιστήριο και ο συνολικός βαθμός μετατροπής του υδρόθειου σε στοιχειακό θείο στις νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου τύπου SCOT, που τέθηκαν σε λειτουργία το 2010, είναι της τάξεως του **99,9%**.

Το στοιχειακό θείο παράγεται αρχικά σε υγρή μορφή, η οποία με ψύξη και κατάλληλη επεξεργασία, μετατρέπεται σε στερεά κοκκώδη μορφή και αποθηκεύεται σε σιλό προς πώληση ως πρώτη ύλη για παραγωγή θειϊκού οξέως και λιπασμάτων. Η όλη διεργασία πραγματοποιείται σε κλειστό κύκλωμα, προκειμένου να αποφεύγεται ο διασκορπισμός σωματιδίων θείου στον αέρα, εξαλείφοντας πλήρως τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

III. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον

Κατ' αντιστοιχία με τις κεντρικές καμινάδες του διυλιστηρίου, σε συνεχή μέτρηση της συγκέντρωσης του συνολικού θείου υπόκεινται και οι κεντρικοί αγωγοί διοχέτευσης αερίων στους πυρσούς των μονάδων Καυσίμων και Υδρογονοδιάσπασης. Οι εγκατεστη-

μένοι αναλυτές είναι και αυτοί συνδεδεμένοι με το DCS.

Οι εκπομπές από τις υπόλοιπες καμινάδες του διυλιστηρίου, ελέγχονται ανά τρίμηνο από διαπιστευμένη για το σκοπό αυτό εταιρεία.

Leak Detection and Repair (LDAR)

Σ' ένα σύγχρονο διυλιστήριο, είναι εγκατεστημένη πληθώρα εξοπλισμού διαφόρων τύπων, μέσω του οποίου διακινούνται μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, είναι αναμενόμενο συγκεκριμένα σημεία να παρουσιάζουν μεγαλύτερη πιθανότητα διαφυγής υδρογονανθράκων στην ατμόσφαιρα. Για τον περιορισμό των διάχυτων εκπομπών (fugitive emissions) από τον εξοπλισμό, εφαρμόζεται πρόγραμμα περιοδικού ελέγχου επιλεγμένων σημείων του εξοπλισμού, (γνωστότερο στη βιομηχανία ως *LDAR – Leak Detection and Repair*), για την ανίχνευση διάχυτων εκπομπών και την άμεση επισκευή των διαρροών που τις προκαλούν. Αυτό το πρόγραμμα βασίζεται στη μέθοδο EPA 21 της αμερικανικής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος (Environmental Protection Agency).

Οι διάχυτες εκπομπές είναι δυνατόν να προκύψουν από βάνες, αντλίες, φλάντζες, ασφαλιστικές βάνες και λοιπό εξοπλισμό, που βρίσκεται εγκατεστημένος πάνω στις σωληνώσεις μεταφοράς, σε δοχεία πίεσης, αντιδραστήρες ή δεξαμενές αποθήκευσης.

Το 2010, στο πρόγραμμα LDAR του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υπήρχαν 5.721 σημεία ελέγχου, τα οποία καλύπτουν το σύνολο των παραγωγικών μονάδων, τους σταθμούς φόρτωσης βυτιοφόρων, τις εγκαταστάσεις του λιμανιού, τις δεξαμενές αποθήκευσης και τους ελαιοδιαχωριστές. Τα σημεία ελέγχονται από το προσωπικό του διυλιστηρίου τουλάχιστον μια φορά το χρόνο -η συχνότητα εξαρτάται από την προς έλεγχο διεργασία- με τη χρήση φορητού εξοπλισμού μέτρησης της συγκέντρωσης ηπιτικών υδρογονανθράκων. Στην περίπτωση που η συγκέντρωση βρεθεί να υπερβαίνει τα 5.000 ppm ο εξοπλισμός δίνεται προς επισκευή.

Κατά το 2010 διενεργήθηκαν 14.063 έλεγχοι, από τους οποίους εντοπίστηκαν 65 σημεία (ποσοστό 1,1%) χρήζοντα αποκατάστασης.

- Το 2010, στο πλαίσιο των προβλεπομένων από τους νέους περιβαλλοντικούς όρους, πραγματοποιήθηκε στο διυλιστήριο μια σειρά μετρήσεων που αφορούν τη συγκέντρωση στον ατμοσφαιρικό αέρα αρσενικού, καδμίου, νικελίου, υδραργύρου, βενζο-α-πυρενίου και πολυαρωματικών υδρογονανθράκων. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων έδειξαν ότι οι συγκεντρώσεις αυτών των ρύπων είναι πολύ χαμηλότερες από τις αντίστοιχες ανώτατες τιμές που προβλέπονται από τη νομοθεσία.

Μείωση εκπομπών

Εκτός από τα μέτρα ελέγχου των συγκεντρώσεων των αερίων ρύπων, μια σειρά ενεργητικών μέτρων περιορισμού της ατμοσφαιρικής ρύπανσης βρέσκονται σε λειτουργία εντός του διυλιστηρίου, όπως:

- Η μείωση των εκπομπών αιωρούμενων σωματιδίων καταλύτη από τη μονάδα Καταλυτικής Πυρόλυσης με εγκατάσταση ηλεκτροστατικού φίλτρου στα αερία της μονάδας. Το έργο αυτό, μειώνει σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από τα αποδεκτά όρια τις συνολικές εκπομπές αιωρούμενων σωματιδίων στη συγκεκριμένη μονάδα.
- Τα αέρια που χρησιμοποιούνται ως καύσιμο στο διυλιστήριο, υφίστανται αποθείωση (και συνακόλουθα μειώνονται οι εκπομπές διοξειδίου του θείου) πριν από την είσοδό τους στο σύστημα αερίου καυσίμου.
- Η αναβάθμιση των τεσσάρων ατμολεβήτων του συγκροτήματος Ατμοπαραγωγής του διυλιστηρίου, περιλάμβανε και εγκατάσταση καυστήρων χαμηλών εκπομπών οξειδίων азώτου (low NOx), με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των παραγομένων οξειδίων.
- Η μείωση των εκπομπών αερίων υδρογονανθράκων με τη λήψη διαφόρων μέτρων, όπως η εγκατάσταση κλειστών κυκλωμά-

των στις διεργασίες αερίων, η εκτόνωση αερίων από ασφαλιστικές δικλίδες προς τους πυρσούς, η τοποθέτηση δευτεροταγών φραγών στις δεξαμενές πλωτής οροφής, η τοποθέτηση πλωτών σκεπαστρών στους ελαιοδιαχωριστές και η εγκατάσταση συστήματος ανάκτησης ατμών στο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων σιμημάτων παράλληλα με την εφαρμογή του συστήματος φόρτωσης των βυτιοφόρων από τον πυθμένα.

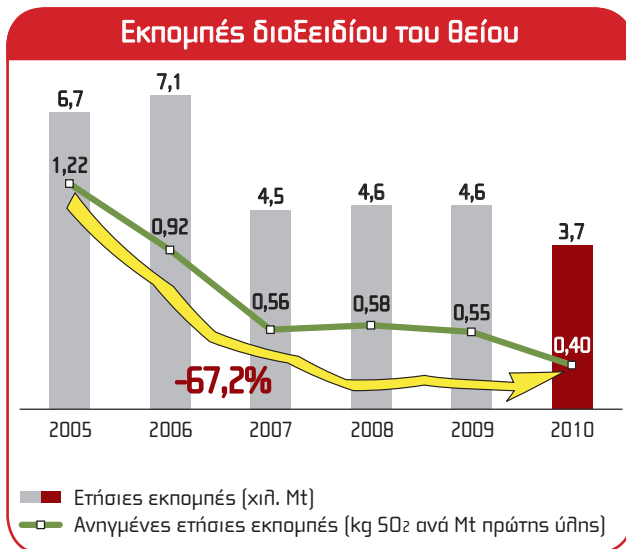
- Σ' όλες τις εγκαταστάσεις της AVIN OIL και της CORAL, έχουν εγκατασταθεί μονάδες ανάκτησης ατμών για τις φορτώσεις βενζινών, όπως άλλωστε προβλέπεται από τη νομοθεσία, ενώ η φόρτωση των βυτιοφόρων -με εξαίρεση την εγκατάσταση Καβάλας- γίνεται από τον πυθμένα.

- Επίσης, στα δίκτυα πρατηρίων της AVIN OIL και της CORAL έχει τοποθετηθεί εξοπλισμός ανάκτησης ατμών κατά την εκφόρτωση βενζίνης από τα βυτιοφόρα στις δεξαμενές των πρατηρίων, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οδηγίας 94/63 (Stage I).

67,2% λιγότερες εκπομπές SO₂ ανά τόνο πρώτης ύλης το 2010 από το 2005

Με αριθμούς

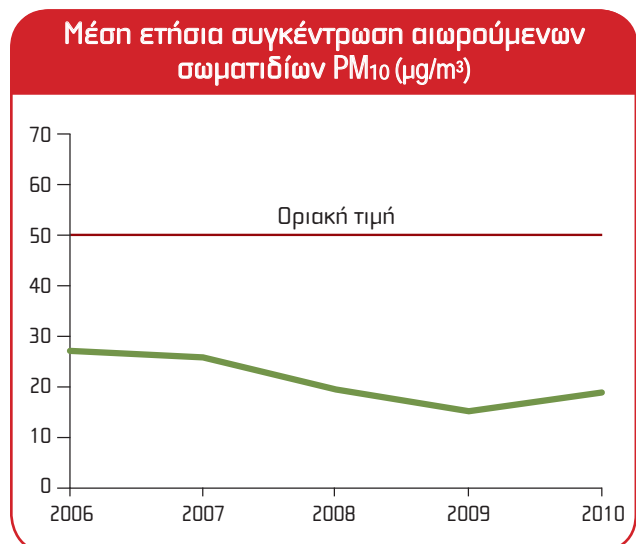
Οι εκπομπές διοξειδίου του θείου από το 2007 παρουσίασαν σημαντική μείωση σε σχέση με τα προγενέστερα έτη, παρά την αύξηση της παραγωγής του διυλιστηρίου στο ίδιο διάστημα, πράγμα που οφείλεται στη μείωση της περιεκτικότητας σε θείο του καυσίμου ιδιοκατανάλωσης και στη μεγαλύτερη συμμετοχή του φυσικού αερίου στο μίγμα καυσίμων του διυλιστηρίου. Αυτή η τάση συνεχίστηκε το 2010 με τις εκπομπές να βρίσκονται σε ακόμα χαμηλότερο επίπεδο, τόσο σε απόλυτες όσο και σε ανηγμένες τιμές.

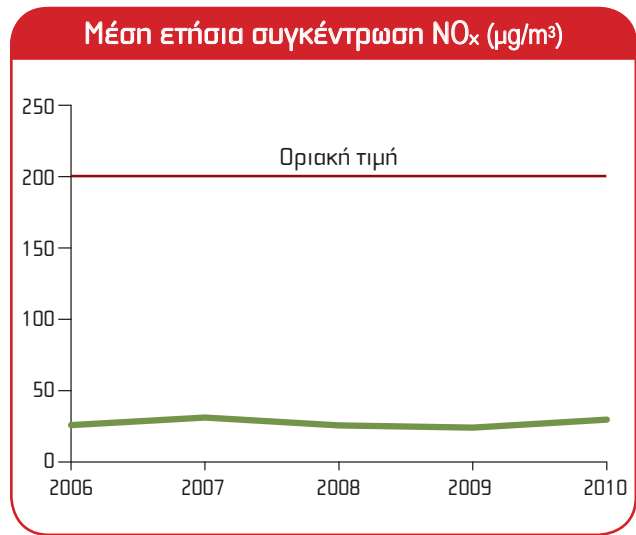
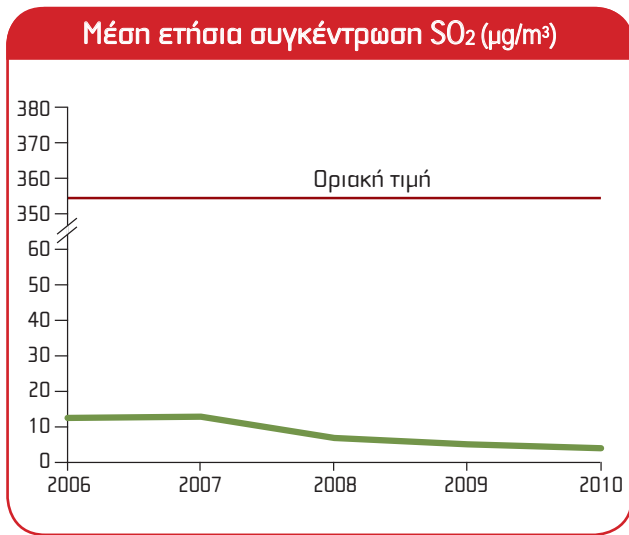

Όσον αφορά την ποιότητα της ατμόσφαιρας, τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης το 2010 από τους τέσσερις σταθμούς, όπως και αυτά προηγούμενων ετών, δείχνουν ότι η ποιότητα της ατμόσφαιρας στην περιοχή του διυλιστηρίου παραμέ-

νει ιδιαίτερα ικανοποιητική. Τα αναλυτικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας, δείχνουν ότι δεν υπάρχουν υπερβάσεις των επιτρεπόμενων από τη νομοθεσία ωριαίων οριακών τιμών (NOx: 200 μg/m³, SO₂: 350 μg/m³), όπως και των ημερησίων (PM₁₀: 50μg/m³, SO₂: 125 μg/m³), επιπλέον δε οι καταγεγραμμένες τιμές είναι πολύ χαμηλότερες από τις οριακές.

Στα διαγράμματα που παρατίθενται, αποτυπώνονται οι μέσες ετήσιες τιμές των τελευταίων πέντε ετών για το διοξείδιο του θείου, τα αζωτοξείδια και τα αιωρούμενα σωματίδια PM₁₀. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα του 2010, μπορείτε να ανατρέξετε στην *Περιβαλλοντική Δήλωση 2010*, όπου καταχωρούνται διαγράμματα σχετικά με τις τιμές όλων αερίων των ρύπων.

9. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Τα υγρά απόβλητα που παράγονται από τις διάφορες διεργασίες στο διυλιστήριο, διακρίνονται σε **βιομηχανικά απόβλητα** και σε **αστικά λύματα**.

Η διαχείριση και επεξεργασία των υγρών αποβλήτων, ενσωματώνει βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, λόγω δε του διαφορετικού ρυπαντικού φορτίου των βιομηχανικών αποβλήτων από τα αστικά λύματα, χρησιμοποιούνται διαφορετικές τεχνικές επεξεργασίας πριν την τελική τους διάθεση στον τελικό αποδέκτη. Τα μεν βιομηχανικά υγρά απόβλητα, αφού υποστούν προεπεξεργασία στις ειδικές για το σκοπό αυτό μονάδες του διυλιστηρίου, οδηγούνται στη *Μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων*, τα δε αστικά λύματα στη *Μονάδα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων*. Η απομένουσα ιλύς μετά από την επε-

ξεργασία, αφυδατώνεται και συμπιέζεται πριν την τελική της διάθεση, σύμφωνα με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας.

Η καλή λειτουργία της *Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων* πιστοποιείται και από το γεγονός ότι, οι συγκεντρώσεις διαφόρων ρυπαντικών παραμέτρων στην έξοδο της βρίσκονται μέχρι και 70% κάτω από τις σύμφωνα με τη νομοθεσία οριακές τιμές τους. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις ουσιών (όπως το βενζόλιο, το θλουόλιο, αιθυλοβενζόλιο, Ευθόλιο και μια σειρά από βαρέα μέταλλα), οι συγκεντρώσεις τους είναι κατά πολύ μικρότερες από τις αντίστοιχες οριακές τιμές, προσεγγίζοντας τα όρια ανιχνεύσεως, πράγμα που διαπιστώθηκε και το 2010 σε πιλοτικό πρόγραμμα μηνιαίων μετρήσεων.

Συγκεντρώσεις ρυπαντικών παραμέτρων στην έξοδο της Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων (μέσες τιμές έτους)

Παράμετρος	Μέση τιμή			Οριακή τιμή
	2008	2009	2010	
pH	7,9	7,7	7,6	6-9
Θερμοκρασία (°C)	34,0	33,0	30,5	35
Πετρέλαιο (mg/l)	5,0	3,0	3,3	10
BOD ₅ (mg/l)	26,0	23,0	23,4	40
COD (mg/l)	108,0	106,0	106,0	150
NH ₃ (mg/l)	14,0	14,0	13,8	15
Φαινόλες (mg/l)	0,4	0,4	0,3	0,5
Βειούχα (mg/l)	0,6	0,7	0,9	2
Αιωρούμενα στερεά (mg/l)	17,0	17,0	16,9	40

- Ολοκληρώθηκε το 2010, η εγκατάσταση αναλυτικής συσκευής συνεχούς μέτρησης και καταγραφής του χλωρίου, καθώς και της θερμοκρασίας στην έξοδο της *Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων*, με σκοπό τον καλύτερο έλεγχο και παρακολούθηση της μονάδας. Επίσης, στην ίδια μονάδα, ξεκίνησαν οι εργασίες για την αξιοποίηση διαθέσιμου ανενεργού εξοπλισμού με σκοπό τη βελτίωση των λειτουργικών της παραμέτρων.
- Η διαχείριση της παραγόμενης ιλύος τυγχάνει της δέουσας προσοχής. Σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, πραγματοποιήθηκε το 2009 ειδική μελέτη για την αξιολόγηση των εναλλακτικών τεχνικών επεξεργασίας πριν από την τελική της διάθεση. Σκοπός της μελέτης, ήταν η επιστημονική συμβολή στην επιλογή της καταλληλότερης μεθόδου σταθεροποίησης της ιλύος, προκειμένου να παράγεται προϊόν με γαιώδη χαρακτηριστικά, απαλλαγμένο οσμών και παθογόνων μικροοργανισμών, το οποίο να μπορεί να διατίθεται με ασφάλεια στους Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων, ή ως εδαφοβελτιωτικό. Η

όλη προσπάθεια συνεχίστηκε και το 2010.

- Βάσει υδρογεωλογικής μελέτης που έγινε το 2009, προσδιορίστηκε η θέση για οκτώ υδρογεωτρήσεις παρακολούθησης και ελέγχου της ποιότητας του υπεδάφους και του υδροφόρου ορίζοντα. Το δε 2010, σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους, έγιναν δύο σειρές αναλύσεων -μία ανά εξάμηνο- σε δείγματα από αυτές τις γεωτρήσεις, για τον προσδιορισμό διαφόρων παραμέτρων, όπως της περιεκτικότητας σε βαρέα μέταλλα και υδρογονάνθρακες, το αποτέλεσμα των οποίων ήταν από εξαιρετικά χαμηλές έως μη ανιχνεύσιμες συγκεντρώσεις.
- Στα μέσα του 2010 ξεκίνησε νέος κύκλος δειγματοληψιών και μετρήσεων, για την παρακολούθηση των συνθηκών που επικρατούν στα νερά της θάλασσας της παράκτιας ζώνης του διυλιστηρίου. Η όλη εργασία, που πραγματοποιείται από το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωχημείας του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, διαρκεί ένα χρόνο και η σχετική έκθεση με τα αποτελέσματα θα υποβληθεί το 2011.

10. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων, τα οποία προκύπτουν από τη λειτουργία του διυλιστηρίου, βασίζεται σε ολοκληρωμένη διαδικασία, που καλύπτει όλα τα στάδια του κύκλου ζωής τους από τη συλλογή, τη συσκευασία, τη σήμανση, την επεξεργασία (αν χρειάζεται), την προσωρινή αποθήκευση και την τελική τους αξιοποίηση ή διάθεση, με έναν από τους εξής τρόπους: ανακύκλωση εκτός διυλιστηρίου, ανάκτηση εκτός διυλιστηρίου, οριστική διάθεση εκτός του διυλιστηρίου, επεξεργασία εντός του διυλιστηρίου και επαναχρησιμοποίηση.

Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων είναι:

- η μείωση των παραγόμενων ποσοτήτων στην πηγή τους,
- ο διαχωρισμός τους σε επικίνδυνα και μη στην πηγή τους στο μέτρο του δυνατού,
- η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοποίηση τους πριν την τελική

κή διάθεση, με ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση ή ανάκτηση χρήσιμων συστατικών ή αναγέννηση και τέλος,

- η ασφάλειά, για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, μεταφορά και τελική διάθεσή τους.

Η διάθεση των στερεών αποβλήτων πραγματοποιείται μέσω αδειοδοτημένων εταιρειών, οι οποίες εξειδικεύονται στη διαχείριση στερεών αποβλήτων.

Οι εξαντλημένοι καταλύτες, που κατά περίπτωση μπορεί να ανήκουν στην κατηγορία των επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, διατίθενται με διάφορους τρόπους (είτε διατίθενται στο εξωτερικό, είτε αναγεννώνται για επαναχρησιμοποίηση από εταιρείες του εξωτερικού, είτε διατίθενται στην τσιμεντοβιομηχανία). Κατά το 2010 απομακρύνθηκαν μ' αυτόν τον τρόπο 60,6 τόνοι εξαντλημένου καταλύτη. Επίσης διατέθηκαν, πάλη μέσω αδειοδοτημένων εταιρειών, 8,5 τόνοι συσκευασιών που περιείχαν επικίνδυνες ουσίες και 112,0 τόνοι ρυπασμένου χώματος.

III. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον

Όσον αφορά το πρόγραμμα απομάκρυνσης στοιχείων αμιάντου το 2010 απομακρύνθηκαν 520 m² φύλλων αμιάντου (7,8 τόνοι), έναντι 1.500 m² το 2009, 1.075 m² το 2008 και 4.150 m² το 2007. Η αποεπίλυση γίνεται από εξειδικευμένη εταιρεία διαχείρισης επικίνδυνων υλικών, η οποία διαθέτει τις απαραίτητες άδειες τόσο για τη συλλογή όσο και για την εξαγωγή αμιάντου στο εξωτερικό, ενώ κατά την αποεπίλυση λαμβάνονται αυστηρά μέτρα για την προστασία της υγείας των εργαζομένων.

Η εταιρεία υποβάλλει ετήσια έκθεση παραγωγού στερεών αποβλήτων στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου ΠΕΚΑ, στην οποία αναφέρονται όλοι οι τύποι αποβλήτων που προκύπτουν από

τις δραστηριότητες των εγκαταστάσεων, καθώς και οι τρόποι διαχείρισής τους και οι τελικοί αποδέκτες νόμιμης διάθεσης.

Για τα λιπαντικά και τις συσκευασίες τους, έχουμε σε ισχύ σύμβαση με εταιρεία ανακύκλωσης μεταχειρισμένων ορυκτελαίων και σύμβαση με εταιρεία διαχείρισης υλικών συσκευασίας. Μ' αυτές τις δύο συμβάσεις εξασφαλίζεται η ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων λιπαντικών και των υλικών συσκευασίας τους, συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος και στην εξοικονόμηση πρώτων υλών. Επίσης συνεργαζόμαστε με εγκεκριμένους φορείς για την ανακύκλωση συσσωρευτών, μελανωτών, ελαστικών, λαμπτήρων και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ανακύκλωση - διάθεση στερεών αποβλήτων (Mt/έτος)

	2006	2007	2008	2009	2010
Εξαντλημένοι καταλύτες	565,7	685,7	836,8	158,3	60,6
Μπαταρίες και συσσωρευτές	3,5	0,2	2,7	3,1	10,6
Ελαστικά					3,3
Λιπαντικά ¹	22,1	29,6	13,1	4,5	2,8
Ψύλινη συσκευασία	12,0	17,8	44,7	15,2	123,4
Χαρτί και χάρτινη συσκευασία ^{2,3}	17,1	14,3	11,4	35,7	21,1
Πλαστικά και πλαστική συσκευασία	9,2	27,6		0,4	377,8
Μέταλλα (scrap)	2.165,1	704,1	2.731,8	1.012,1	1.394,8
Ηλεκτρικός / ηλεκτρονικός εξοπλισμός	7,2			3,9	2,9
Λάσπη πυθμένος δεξαμενών		301,9			600,0
Ρυπασμένα χώματα		21,2		439,9	112,0
Ρυπασμένες συσκευές		8,2	3,1	26,0	8,5
Υλικά που περιέχουν αμιάντο		40,6	11,6	20,5	7,8
Συσκευές μελανιού εκτυπωτών (τεμάχια)	1.120	1.250	1.300	1.800	2.150

1. Αυτές οι ποσότητες αφορούν μόνο το διυλιστήριο, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν αειόπιστα στοιχεία για τα δίκτυα πρατηρίων της AVIN OIL και της CORAL.
2. Σ' όλες τις εταιρείες του Ομίλου γίνεται χρήση ανακυκλωμένου και μη χημικά λευκασμένου χαρτιού.
3. Το χρηματικό ποσό που προκύπτει από την ανακύκλωση χαρτιού και μελανωτών στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας, κατατίθεται υπέρ του Ιδρύματος «ΕΛΠΙΔΑ».

Ανάκτηση πρώτων υλών

Μια ειδική μορφή ανακύκλωσης είναι η ανάκτηση πρώτων υλών από τα διάφορα ρεύματα αποβλήτων, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι απώλειες πρώτων υλών (reprocessing). Γι' αυτόν το σκοπό καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια, λόγω της προφανούς περιβαλλοντικής και οικονομικής σημασίας του θέματος, η οποία αποβλέπει πρώτον στην ελαχιστοποίηση της παρουσίας πρώτων υλών στα απόβλητα και δεύτερο στην μεγιστοποίηση της ποσότητας που ανακτάται.

Ανάκτηση πρώτων υλών (Mt)

2006	103.000
2007	106.800
2008	67.500
2009	71.500
2010	51.000

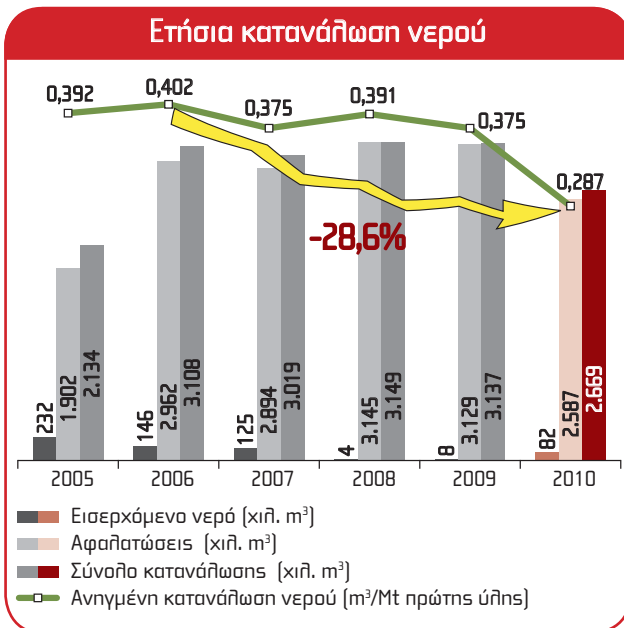

11. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΕΡΟΥ

Η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων αποτελεί μια αναγκαιότητα στις μέρες μας, καθώς το νερό αποτελεί έναν από τους φυσικούς πόρους που βρίσκονται σε κίνδυνο και η απειλή της λειψυδρίας, ορθώνεται ολοένα και απειλητικότερη. Αναγνωρίζουμε αυτό το γεγονός και υλοποιούμε μέτρα για την εξοικονόμηση και ορθολογική διαχείριση του νερού στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Το νερό που χρησιμοποιείται στις διάφορες μονάδες του διυλιστηρίου, προέρχεται από την επεξεργασία του θαλασσινού νερού σε μονάδες αφαλάτωσης. Το σύστημα αφαλάτωσης ενισχύθηκε με δύο πρόσθετες μονάδες αντίστροφης ώσμωσης -που αποτελεί τη βέλτιστη μέθοδο αφαλάτωσης, τόσο από περιβαλλοντικής όσο και από οικονομικής άποψης- με αποτέλεσμα να καλυφθούν σχεδόν πλήρως οι ανάγκες του διυλιστηρίου και να μηδενιστεί η ανάγκη συμπληρωματικής αγοράς φρέσκου νερού. Έτσι, ενώ το 2007 το εισερχόμενο νερό ήταν 125 χιλ. m³, τα επόμενα δύο έτη η ποσότητα αυτή κατέβηκε κάτω από τις 10 χιλ. m³, ενώ το 2010, λόγω της επέκτασης του διυλιστηρίου, χρειάστηκε μια πρόσθετη ποσότητα 82 χιλ. m³ εισερχόμενου νερού.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με την ενσωμάτωση της μονάδας Υδρογονοδιάσπασης το Νοέμβριο του 2005, παρατηρήθηκε το 2006 αύξηση της καταναλισκόμενης ποσότητας νερού ανά χιλιάδα τόνων πρώτων υλών στο 0,403. Έκτοτε, η ποσότητα αυτή ακολούθησε πτωτική πορεία, με εξαίρεση το έτος 2008, οπότε ανέβηκε στο 0,391 λόγω της εκτεταμένης προετοιμασίας του εξοπλισμού κατά τη διάρκεια του μεγάλου προγράμματος προληπτικής συντήρησης του διυλιστηρίου, σημειώνοντας το 2010 τιμή 0,287· αυτή η εξαιρετικά καλή απόδοση αποδίδεται στα έργα μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας (μείωση καταναλισκόμενου ατμού, λειτουργικές βελτιώσεις, κ.λπ.).

Επαναχρησιμοποίηση – ανακύκλωση νερού

Μια σημαντική διεργασία στο διυλιστήριο, είναι η επεξεργασία των όξινων υδατικών ρευμάτων και η ανακύκλωσή τους, με την οποία επιτυγχάνεται πολύ σημαντική μείωση της κατανάλωσης φρέσκου νερού και του όγκου των προς επεξεργασία

υγρών αποβλήτων. Συγκεκριμένα, το 2010 η ποσότητα των όξινων νερών κατά τη διεργασία της αφαλάτωσης αργού πετρελαίου, που εκηλύθησαν και επέστρεψαν στον αφαλατωτή, ήταν 850 χιλ. m³. Η αντίστοιχη ποσότητα το 2009 ήταν 819 χιλ. m³.

12. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΟΡΥΒΟΥ

Η πρόκληση θορύβου από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, όπως είναι το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, αποτελεί φυσική και αναπόφευκτη συνέπεια της δραστηριότητας η οποία λαμβάνει χώρα.

Με τη διενέργεια τακτικών μετρήσεων των επιπέδων θορύβου σε θέσεις περιμετρικά της εγκατάστασης και τη λήψη των ενδεικνυ-

όμενων μέτρων, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να περιορίσει την όποια όχληση των γειτόνων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την εγκατάσταση σιγαστήρων, την τοποθέτηση ηχοπετασμάτων και τέλος την προμήθεια εξοπλισμού με χαμηλές εκπομπές θορύβου.

13. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Λόγω της θέσης του, η λειτουργία του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι πλήρως συνυφασμένη με το θαλάσσιο περιβάλλον. Λόγω δε των εκτεταμένων συνεπειών που δύναται να έχει μια ενδεχόμενη ρύπανση, τόσο στο θαλάσσιο οικοσύστημα όσο και στην κοινωνική και οικονομική ζωή των γειτονικών περιοχών, καθώς και της τεράστιας δαπάνης που συνεπάγεται η αποκατάστασή τους, απαιτείται εκ των προτέρων σχεδιασμός και προετοιμασία για την αντιμετώπιση τέτοιων συμβάντων.

Σ' αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

- Λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ενεργητικής και παθητικής προστασίας, για τον περιορισμό οιασδήποτε διαρροής εντός των ορίων του διυλιστηρίου.
- Λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και παρέχει όλα τα μέσα για τον ασφαλή κατάπλου και απόπλου των δεξαμενοηλπίων από τις λιμενικές της εγκαταστάσεις, καθώς και για την ασφαλή φόρτωση/εκφόρτωσή τους.
- Έχει συντάξει *Σχέδιο Αντιμετώπισης Θαλάσσιας Ρύπανσης*, το οποίο είναι εναρμονισμένο με το τοπικό σχέδιο καταπολέμησης ρύπανσης, καθώς και με το *Εθνικό Σχέδιο Καταπο-*

λέμησης Ρύπανσης, που συντάσσουν οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.

- Διατηρεί όλον τον απαραίτητο εξοπλισμό για την αντιμετώπιση μικρής και μέσης κλίμακας τοπικής ρύπανσης (Tier-1/2), όπως απορροφητικά υλικά, πλωτά φράγματα (booms), αυτοδύναμα συστήματα περισυλλογής ρύπων (skimmers), εξοπλισμό καθαρισμού ακτών, πλωτά μέσα (λέμβους, ρυμουλικά και ειδικό αντιρρυπαντικό σκάφος). Επίσης διατηρεί απόθεμα διασκορπιστικού πετρελαιοκηλίδων, το οποίο δύναται να χρησιμοποιηθεί μόνο κατόπιν λήψης αδείας από τις Λιμενικές Αρχές.
- Ελέγχει την ετοιμότητα εφαρμογής των παραπάνω σχεδίων και διατηρεί σε υψηλά επίπεδα την ικανότητα χρήσης του εξοπλισμού από το προσωπικό, με ετήσιο πρόγραμμα ασκήσεων, το οποίο περιλαμβάνει ασκήσεις αντιμετώπισης μικρής και μέσης κλίμακας ρύπανσης.
- Συμμετέχει σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς με αντικείμενο την πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης. (βλ. ενότητα Συμμετοχές – Συνεργασίες).

Άσκηση αντιμετώπισης ρύπανσης μέσης κλίμακας (Tier 2)

Την 1η Ιουλίου 2010 εκτελέστηκε άσκηση αντιμετώπισης ρύπανσης μέσης κλίμακας, με τη συμμετοχή εργαζομένων της εταιρείας και του Λιμεναρχείου Ισθμίας. Το σενάριο της άσκησης, προέβλεπε κινητοποίηση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κώδικα ISPS για την ασφάλεια της λιμενικής εγκατάστασης και του *Σχεδίου Αντιμετώπισης Θαλάσσιας Ρύπανσης*, αναφορικά με την αντιμετώπιση ρύπανσης στην περιοχή.

Πιο συγκεκριμένα: Γίνεται τηλεφωνική ενημέρωση για βέβαιη ύπαρξη εκρηκτικού μηχανισμού, ο οποίος και εκρήγνυται, με αποτέλεσμα τη διαρροή καυσίμων και την πρόκληση ρύπανσης μεταξύ των προβλητών της λιμενικής εγκατάστασης, η οποία αργότερα επεκτείνεται προς τη δυτική ακτή του Σουσακίου.

Σκοπός της άσκησης ήταν:

- Η εξάσκηση, καθώς και ο έλεγχος της επιχειρησιακής ετοιμότητας του προσωπικού Ασφάλειας και Λιμένος στην εφαρμογή των προβλέψεων του κώδικα ISPS και στην αντιμετώπιση ρύπανσης στην περιοχή των προβλητών και ακολούθως στην γειτονική ακτή, με την κινητοποίηση και χρήση των μέσων που διατίθενται.

- Η εξάσκηση του υπόλοιπου εμπλεκόμενου προσωπικού στη χρήση των μέσων που διατίθενται για την απορρύπανση της ακτής.

Η άσκηση αυτή ήταν εξαιρετικά χρήσιμη και ικανοποίησε απόλυτα τον σκοπό για τον οποίο πραγματοποιήθηκε. Η συνεργασία και ο συντονισμός με τις Λιμενικές Αρχές ήταν αποτελεσματική και τα συμπεράσματα που προέκυψαν θα βοηθήσουν στην περαιτέρω βελτίωση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών.

14. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διατηρεί ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις υπόλοιπες ομάδες ενδιαφερομένων, είτε συμμετέχοντας με εκπροσώπους της σε συγκεντρώσεις και συνέδρια, είτε ενημερώνοντας τους τοπικούς φορείς για τα επενδυτικά σχέδιά της, καθώς και για τα προγράμματά που έχουν σχέση με την περιβαλλοντική προστασία.

Πέραν της ενημέρωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης, η εταιρεία διατηρεί ανοικτή επικοινωνία και με τους περίοικους για τη λήψη παραπόνων που ενδεχομένως υπάρχουν. Τα παράπονα που διατυπώνονται από τους περίοικους, καταγράφονται, διερευνώνται και αξιολογούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες του διυλιστηρίου για το χειρισμό των παραπόνων και ανάλογα με τα αίτια της όχλησης γίνονται οι κατάλληλες άμεσες ή μακροπρόθεσμες διορθωτικές ενέργειες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ενεργειών για τη μείωση της όχλησης των περίοικων είναι η επιλογή εξοπλισμού χαμηλής ηχητικής ρύπανσης, όπου τούτο είναι δυνατό, η τοποθέτηση ηχοπετασμάτων στους συμπιεστές της μονάδας Επεξεργασίας

Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, η τοποθέτηση συστήματος διάσπασης αφρού στην ίδια μονάδα και σιγαστήρα σε εξαιρεστικό γραμμή ατμού στο συγκρότημα Υδρογονοδιάσπασης.

Αριθμός παραπόνων	
2006	24
2007	35
2008	27
2009	28
2010	61

Ο αριθμός παραπόνων το 2010 ήταν σχετικά πολύς· όμως, σαράντα απ' αυτά τα παράπονα αφορούσαν περιπτώσεις όχλησης των περίοικων από περιστατικά πρόκλησης θορύβου. Αυτό οφειλόταν κατά κύριο λόγο στις διαδικασίες που αναγκαστικά προηγήθηκαν του ξεκινήματος της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, κατά τις οποίες είναι αναπόφευκτη η πρόκληση θορύβου όταν γίνεται άτμιση των σωληνογραμμών.

15. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αναγνωρίζει την αξία της ανταλλαγής πληροφοριών, απόψεων και εμπειριών μεταξύ εταιρειών, οργανισμών και άλλων φορέων για θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Ο δε ρυθμός εξέλιξης της επιστήμης και της τεχνολογίας, αλλά και οι εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα σε νομοθετικό επίπεδο, καθιστούν ακόμα μεγαλύτερη την ανάγκη για επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των φορέων.

concaawe

■ Είμαστε ενεργό μέλος στον οργανισμό *CONCAWE (CONservation of Clean Air and Water in Europe)*, ο οποίος αποτελεί τον τεχνικό σύμβουλο των ευρωπαϊκών διυλιστηρίων σε θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος. Με τη συμμετοχή μας αυτή, εξασφαλίζουμε συνεχή, πλήρη και συστηματική ενημέρωση σε θέματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος τόσο κατά την παραγωγή όσο και κατά τη χρήση των προϊόντων που παράγουμε και διακινούμε. Τα συμπεράσματα από τις μελέτες που εκπονούνται, αξιολογούνται και ενσωματώνονται στις καθημερινές μας επιχειρησιακές πρακτικές με τον καταλληλότερο τρόπο, ενισχύοντας περαιτέρω την περιβαλλοντική απόδοση της εταιρείας.

■ Συμμετέχουμε στο *Oil Companies International Marine Forum (OCIMF)* το οποίο είναι ένωση εταιριών πετρελαιοειδών με ενδιαφέρον στη δια θαλάσσης μεταφορά αργού και προϊόντων, καθώς και στη λειτουργία τερματικών σταθμών. Οι εργασίες της ένωσης έχουν ως στόχο την προαγωγή της ασφάλους και περιβαλλοντικά ορθής λειτουργίας δεξαμενοπλοίων και

εγκαταστάσεων, με τη συνεχή βελτίωση των προτύπων σχεδιασμού και των πρακτικών λειτουργίας.

■ Σε περιφερειακό επίπεδο, συμμετέχουμε στο *Mediterranean Oil Industry Group (MOIG)*, το οποίο αποτελεί το φόρουμ των πετρελαιοειδών εταιριών για θέματα πρόληψης και έγκαιρης απόκρισης σε θαλάσσια ρύπανση, με στόχο το συντονισμό της βιομηχανίας σε περίπτωση πρόκλησης ρύπανσης μεγάλης έκτασης στη Μεσόγειο.

Υποστηρίζουμε την ακαδημαϊκή κοινότητα, τόσο στην ανάπτυξη πρωτογενούς έρευνας όσο και στον τομέα της εφαρμοσμένης έρευνας, για τη διερεύνηση θεμάτων της βιομηχανίας διύλισης που έχουν σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος.

Σε αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

■ Συνεχίζει τη συνεργασία με το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωχημείας του τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, για τον καθορισμό των χημικών συνθηκών που επικρατούν στην υδάτινη στήλη της παράκτιας ζώνης του διυλιστηρίου.

■ Συμμετέχει στο ερευνητικό πρόγραμμα «*Ανάπτυξη νέων χημικών διεργασιών για την παραγωγή θιο-νίτζελ από βιομάζα και αι χρήσεις του στην ελληνική αγορά*», στο οποίο συμμετέχουν 8 ακόμα φορείς μεταξύ των οποίων το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογίας και το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο. Στόχος του έργου, είναι η εξέταση των βασικών παραμέτρων της λειτουργίας μονάδας Υδρογονοεπεξεργασίας μειγμάτων φυτικών ελαίων σε αποβιωμένο νίτζελ, της δυνατότητας χρήσης συμβατικών καταλυτών, καθώς και η εξέταση της δυνατότητας ταυτόχρονης επεξεργασίας gasoil και ελαίων.

16. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ουσιώδες στοιχείο της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, είναι να ακολουθούμε πιστά τα μέτρα που έχουν θεσπίσει τα αρμόδια υπουργεία, ως περιβαλλοντικούς όρους για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στο διυλιστήριο και να λειτουργούμε μέσα στο πλαίσιο της ισχύουσας ελληνικής και ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Μέσω δε του επενδυτικού μας προγράμματος, όχι μόνο ανταποκρινόμαστε έγκαιρα στις νέες απαιτήσεις, αλλά υλοποιούμε και έργα πέραν των υποχρεώσεων που επιβάλλει η υφιστάμενη νομοθεσία. Επιπλέον, τηρούμε πλήρως τις υποχρεώσεις μας, που αφορούν τη γνωστοποίηση στις αρχές στοιχείων στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας.

Κατά το έτος 2010:

- Υποβλήθηκε στο Υπουργείο ΠΕΚΑ, η έκθεση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το έτος 2009.
- Υποβλήθηκε στο ίδιο Υπουργείο, καθώς και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η ετήσια έκθεση παραγωγού επικίνδυνων και μη ουσιών (υγρών και στερεών) για το έτος 2009, ενώ αντίστοιχη έκθεση υποβλήθηκε στη Στατιστική Υπηρεσία για το έτος 2008.
- Υποβλήθηκε στο ίδιο Υπουργείο και στην οικία Νομαρχία, η ετήσια έκθεση για τις εκπομπές αερίων και υγρών ρύπων για το έτος 2009.

Επιπρόσθετα:

- Εγκρίθηκε από το αρμόδιο υπουργείο το σχέδιο παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων των πλοίων, που καταπλέουν στις λιμενικές εγκαταστάσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.
- Διευκρινίστηκε από το Υπουργείο ΠΕΚΑ η συχνότητα των μετρήσεων μετάλλων και βενζολίου, τολουολίου, Ευλολίου και αιθυλοβενζολίου στην έξοδο της Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων.
- Διευκρινίστηκε από το Υπουργείο ΠΕΚΑ, η συχνότητα παρακολούθησης με σειρά δειγματοληψιών και αναλύσεων, της παράκτιας ζώνης του διυλιστηρίου.
- Υποβλήθηκε τέλος στο Υ.ΠΕΚΑ, η ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση 2009 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EMAS ER 761/2001. Η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, καθώς και στο Ελληνικό Μητρώο καταχωρημένων οργανισμών EMAS με αριθμό καταχώρησης EL 000067.

IV. Κοινωνική υπευθυνότητα

4,5 εκατ. ευρώ σε έργα κοινωνικής υπευθυνότητας, πάνω από το **3,4%** των καθαρών κερδών του Ομίλου μετά από φόρους

Εγκαινιάστηκε το πρώτο Ογκολογικό Νοσοκομείο Παίδων, για το οποίο σημαντική ήταν η δική μας συμβολή

13 χρόνια συνεχούς υποστήριξης προς το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου

Βρισκόμαστε κοντά στην κοινωνία

Η υπεύνη τοποθέτησή μας απέναντι στην κοινωνία, εκφράζεται πρώτα απ' όλα με τη συμβολή μας στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη της χώρας και την επιδίωξή μας να ωφεληούμε την κοινωνία στις περιοχές όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις μας, μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της προσφοράς επιχειρηματικών ευκαιριών και της αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών από την τοπική αγορά.

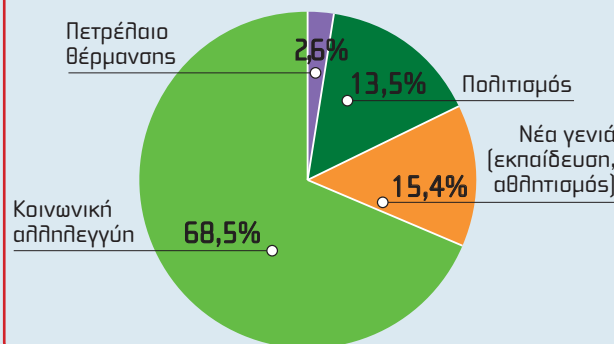
Έχουμε επιπλέον την πεποίθηση, ότι οι επιχειρηματικές μας δραστηριότητες πρέπει να βρίσκονται σε θετική και παραγωγική αλληλεπίδραση με το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούμε. Η ευθύνη μας προς την κοινωνία είναι να συμμετέχουμε ενεργά στη διαμόρφωση ενός

Μέσω της υλοποίησης έργων κοινωνικής υπευθυνότητας προσπαθούμε να βρισκόμαστε κοντά στην κοινωνία με συνέπεια και διαχρονικότητα, σύμφωνα με τους εταιρικούς μας σκοπούς και αξίες, επιδιώκοντας να προσφέρουμε στήριξη στις αξίες που προάγουν το επίπεδο της κοινωνικής ζωής: στην **παιδεία**, την **υγεία**, τον **αθλητισμό** και τον **πολιτισμό**.

Κατά το 2010, στο πρότυπο της μακράς παράδοσης την οποία δημιούργησε η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ως κοινωνικά ενεργός εταιρικός πολίτης, ενισχύθηκαν με δωρεές και χορηγίες πολλές και ποικίλες δράσεις αειόπιστων ιδρυμάτων και φορέων. Η επιλογή των δράσεων που υποστηρίξαμε έγινε από τα αρμόδια στελέχη της εταιρείας σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο, σύμφωνα με τις διαδικασίες της σχετικής πολιτικής και σε εφαρμογή της στρατηγικής για την κοινωνική υπευθυνότητα, η οποία δομείται πάνω στους ακόλουθους βασικούς άξονες:

- Κοινωνική Αλληλεγγύη
- Πολιτισμός
- Παιδεία
- Περιβάλλον και υποδομές
- Επιχειρηματικότητα
- Αθλητισμός

Κατανομή κονδυλίων κοινωνικής υπευθυνότητας το 2010

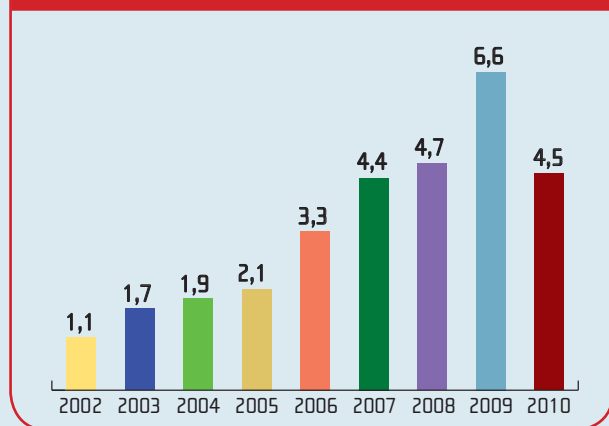
και την υποστηρίζουμε με υπευθυνότητα, συνέπεια και διάρκεια

κοινωνικού χώρου με αξίες και ενός μέλλοντος ανθρώπινου και αισιόδοξου. Γι' αυτόν το λόγο, υλοποιούμε ένα πλούσιο πρόγραμμα δωρεών και χορηγιών, που απευθύνεται στις τοπικές κοινωνίες και που στοχεύει τόσο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ενίσχυση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής των κοινωνιών αυτών, όσο και στην ενίσχυση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του ευρύτερου κοινωνικού χώρου.

Κατά το 2010 επενδύσαμε 4,5 εκατ. ευρώ σε πολλά έργα κοινωνικής υπευθυνότητας. Δύο απ' αυτά έχουν για εμάς ιδιαίτερη αξία. Το πρώτο, το κόστος του οποίου ανέλαβε εξ ολοκλήρου ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και που μας δίνει μεγάλη χαρά, αφορά

στην τυπική ολοκλήρωση της ανακατασκευής του χωριού της Μακίστου, Ηλείας -που πλήγηκε από τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007- με τη διοργάνωση της επίσημης τελετής παράδοσής του. Το δεύτερο έργο αφορά στην μακροχρόνια και ουσιαστική υποστήριξη των σκοπών του Συλλόγου Φίλων Παιδιών με Καρκίνο «ΕΛΠΙΔΑ» για την ανέγερση του πρώτου Ογκολογικού Νοσοκομείου Παίδων στην Ελλάδα. Μετά από αρκετά χρόνια προσπαθειών το Νοσοκομείο είναι πια πραγματικότητα, προσφέροντας πολύτιμη θεραπεία, ανακούφιση και ελπίδα σε παιδιά όλων των ηλικιών. Τα δύο αυτά έργα είναι πολύ κοντά στην καρδιά μας και χαιρόμαστε ιδιαίτερα που ολοκληρώθηκαν δίνοντας χαρά και αισιοδοξία στους συνανθρώπους μας.

Επενδύσεις κοινωνικής υπευθυνότητας (εκατ. ευρώ)

Ειδικά για τις **τοπικές κοινωνίες**, δηλαδή τις περιοχές της Κορινθίας, που συνορεύουν ή βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή του διυλιστηρίου, η κοινωνική μας υπευθυνότητα αναδεικνύεται με τη στρατηγική μας επιδίωξη να αποτελούμε γι' αυτές φορέα ευημερίας, μέσω των πολλών θέσεων εργασίας και την στήριξη που προσφέρουμε στην τοπική αγορά, αλλά και με ευ-

ρύτερη μέριμνα προκειμένου να αναπτύσσουμε εποικοδομητικές σχέσεις στοχεύοντας στη διατήρηση μιας ισόρροπης και αρμονικής συνύπαρξης.

Περισσότεροι από 600 εργαζόμενοί μας, κατοικούν στους άμους προς το διυλιστήριο δήμου, ενώ -το 2010- καταβάλλουμε 0,7 εκατ. ευρώ σε δημοτικά τέλη και διαθέσαμε περί τα 9 εκατ. ευρώ για αγορά προϊόντων και υπηρεσιών από επιχειρήσεις της περιοχής Κορινθίας.

Ενδεικτικό είναι το γεγονός πως η Εθνική Στατιστική Αρχή, με βάση τα στοιχεία του 2008, θεωρεί ότι η προστιθέμενη αξία που δημιουργεί το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στο Νομό Κορινθίας συνέβαλε καθοριστικά στο να καταταγεί ο εν λόγω ναμός στην 7η θέση ως προς το κατά κεφαλήν ΑΕΠ.

Η επιλογή των προγραμμάτων κοινωνικής συνεισφοράς, που υποστηρίζουμε στις τοπικές κοινότητες, γίνεται μέσα από μια διαδικασία διαλόγου, επικοινωνίας και συνεργασίας με τις διάφορες αρχές και φορείς των δήμων Αγίων Θεοδώρων, Κορίνθου, Λουτρακίου, Σαρωνικού και Σολυγείας. Τα βασικά κριτήρια που λαμβάνουμε υπ' όψιν για την επιλογή των προγραμμάτων είναι η συμβολή τους στην ανάπτυξη και προβολή των τοπικών κοινωνιών, στην ενίσχυση του κοινωνικού τους ιστού και στην αξιοποίηση συνεργειών, οι οποίες οδηγούν σε περισσότερο απτά αποτελέσματα από την απλή κάλυψη κοινωνικών αναγκών.

30,3 εκατ. ευρώ σε έργα
κοινωνικής υπευθυνότητας
τα τελευταία εννιά χρόνια

1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Η έμπρακτη εκδήλωση της κοινωνικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας μας, καθώς και η ανάληψη δράσεων που αποσκοπούν στην υποστήριξη φορέων οι οποίοι παρουσιάζουν σημαντικό έργο κοινωνικής αλληλεγγύης, αποτελεί κεντρικό σημείο αναφοράς για την εμπέδωση των εταιρικών μας αξιών. Παρακολουθούμε τα γεγονότα και τις εξελίξεις που διαδραματίζονται στην κοινωνία, σφυγμομετρούμε τις εκάστοτε ανάγκες των συνανθρώπων μας και στη συνέχεια, βάσει αυτών καθορίζουμε τη δράση

1α. Ευρύτερη Κοινωνία

Το πρώτο Ογκολογικό Νοσοκομείο Παιδών είναι πια πραγματικότητα

Το 2010 κάναμε ένα ακόμα μεγάλο βήμα στο χώρο της υγείας, συνεισφέροντας σημαντικά στην ολοκλήρωση της κατασκευής του πρώτου Ογκολογικού Νοσοκομείου για παιδιά στην Ελλάδα, της «*Ογκολογικής Μονάδας Παιδών Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη - ΕΛΠΙΔΑ*».

Αφετηρία για την υλοποίηση αυτού του έργου ήταν η πρωτοβουλία του Σύλλογου Φίλων Παιδιών με Καρκίνο «*ΕΛΠΙΔΑ*» και της Προέδρου του και Πρέσβειρας Καλής Θελήσεως της UNESCO, κυρίας Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη. Ο Σύλλογος, από την ίδρυσή του δραστηριοποιείται με γνώμονα την κοινωνική προσφορά και τη φιλανθρωπία, τομείς στους οποίους ευαισθητοποιείται και η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, κατά συνέπεια θεωρήσαμε τιμή και υποχρέωσή μας να συμμετάσχουμε σε ένα τέτοιο εγχείρημα «*ζωής*».

Ο θεμέλιος λίθος του Νοσοκομείου τέθηκε τον Απρίλιο του 2007 και τα εγκαίνια του έγιναν στις 14 Οκτωβρίου του 2010, από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας κύριο Κάρολο Παπούλια. Στο πλευρό του «*ΕΛΠΙΔΑ*» γι' αυτόν το σκοπό, στάθηκε η Πολιτεία και ολόκληρη η ελληνική κοινωνία, καθώς και Ξένοι υποστηρικτές. Ολόπλευρη ήταν και η υποστήριξη της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, η οποία προσέφερε μεγάλα χρηματικά ποσά.

Η όλη λειτουργία του Ογκολογικού Νοσοκομείου αποσκοπεί στη βέλτιστη δυνατή αντιμετώπιση νεοπλασματικών νόσων και κακοηθών αιματοπαθειών σε παιδικές ηλικίες. Βασικά μέριμνα ήταν να κατασκευαστεί μια μονάδα που θα προσφέρει προηγμένη ιατρική φροντίδα σε ένα «*παραμυθένιο*» περιβάλλον ειδικά διαμορφωμένο για παιδιά, ώστε η σωματική θεραπεία να συνοδεύεται από την εξίσου σημαντική ψυχολογική υποστήριξη. Στο πλαίσιο αυτό αξίζει να αναφερθεί η εξαιρετική και πρωτότυπη σε παγκόσμιο επίπεδο, διακόσμηση των χώρων του νοσοκομείου, που διασφαλίζει ότι «*το ταξίδι των παιδιών για τη θεραπεία τους γίνεται μέσα στο νοσοκομείο παιδικό ταξίδι*», όπως περιέγραψε η κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη στην ομιλία της κατά την τελετή εγκαίνιων του Παιδιατρικού Ογκολογικού Νοσοκομείου, προσθέτοντας πως «*Κάθε κτίριο, όπως θα δείτε, είναι και μια διαφορετική ήπειρος. Κάθε γωνιά του και μια διαφορετική χώρα. Με ζωγραφιές και εικόνες από μνημεία και φιγούρες φιλικές προς τα παιδιά, τοιμάμε ένα παραμύθι, που ψάχνει τρόπους για να διατηρήσει το χαμόγελο στα χείλη τους ακόμα και στις πιο δύσκολες ώρες*».

Το Νοσοκομείο κατασκευάστηκε στο Γουδί, σε οικόπεδο που παραχωρήθηκε από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και είναι ένα κτιριακό συγκρότημα πέντε επιμέρους κτιρίων που συνδέονται μεταξύ τους, με συνολικό εμβαδόν 14.911 τ.μ. και δυναμικότητας 138 κλινών.

Οι λειτουργικές υποδομές του νοσοκομείου, ο άρτιος ιατρικός εξοπλισμός και το υψηλής κατάρτισης προσωπικό, δημιουργούν

μας. Σήμερα, που η οικονομική κρίση ταλανίζει ακόμη την πατρίδα μας, αυτές οι ενέργειες αποκτούν ακόμα μεγαλύτερη αξία. Σ' αυτό το πλαίσιο, η υγεία αποτελεί βασικό στόχο της κοινωνικής μας συνεισφοράς, διότι η ευημερία της κοινωνίας είναι συνυφασμένη με τη σωματική και ψυχική υγεία των πολιτών της. Υποστηρίζουμε δράσεις που έχουν σχέση με την υγεία και προσφέρουμε ιατρικά μηχανήματα και εξοπλισμό σε νοσηλευτικά ιδρύματα.

τις καλύτερες προϋποθέσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παιδικού καρκίνου και τη διενέργεια ερευνών στον τομέα της κυτταρικής και γονιδιακής θεραπείας για την αντιμετώπιση γενετικών και νεοπλασματικών νοσημάτων.

Για το άμεσο μέλλον, είναι προγραμματισμένη και η κατασκευή εναέριων διαδρόμων που θα συνδέουν τη Μονάδα με τα παρακείμενα Νοσοκομεία Παιδών «Αγία Σοφία» και «Π. & Α. Κυριακού», των οποίων τα ογκολογικά τμήματα θα μεταφερθούν στη νέα Μονάδα. Επιπρόσθετα και για τη διασφάλιση της συνεχούς εξέλιξης των θεραπευτικών μεθόδων και τη βελτιστοποίηση των υπηρεσιών, έχει προβλεφθεί η συνεχής ποιοτική μετεκπαίδευση του ιατρικού προσωπικού στο Harvard και σε άλλα μεγάλα ινστιτούτα.

Η αξία του νοσοκομείου δεν αναγνωρίζεται μόνο εντός των εθνικών συνόρων, αλλά αποτελεί προσφορά για την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, που υστερεί στον τομέα των νοσοκομειακών κλινικών για την αντιμετώπιση του παιδικού καρκίνου.

Το Ογκολογικό Παιδιατρικό Νοσοκομείο περιλαμβάνει τα ακόλουθα λειτουργικά τμήματα:

- Νοσηλευτική Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών δυναμικότητας 18 κλινών.

- Τρεις Ογκολογικές - Αιματολογικές Νοσηλευτικές Μονάδες δυναμικότητας 29 κλινών η καθεμιά.

- Τρεις Νοσηλευτικές Μονάδες Ημερήσιας Νοσηλείας Ογκολογικών Αιματολογικών Τμημάτων, δυναμικότητας 8 κλινών η καθεμιά.

- Νοσηλευτική Μονάδα Ημερήσιας Νοσηλείας Τμήματος Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών, δυναμικότητας 4 κλινών.

- Νοσηλευτική Μονάδα Ραδιοεργού Θεραπείας, δυναμικότητας 1 κλίνης.

- Εργαστήρια in vitro.

- Ιατρείο Πόνου.

- Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία.

- Κέντρα Αιμοδοσίας.

- Διαγνωστικό Τμήμα Positron Emission Technology.

- Τμήμα Πυρηνικής Ιατρικής (με γ camera).

- Αίθουσα συγκεντρώσεων 50 περίπου ατόμων.

- Σχολείο για την εκπαίδευση των νοσηλευόμενων παιδιών.

- Ξενώνα για τους γονείς.

- Χώρους Ψυχολογικής Υποστήριξης με την ευθύνη της «ΕΛΠΙΔΑ».

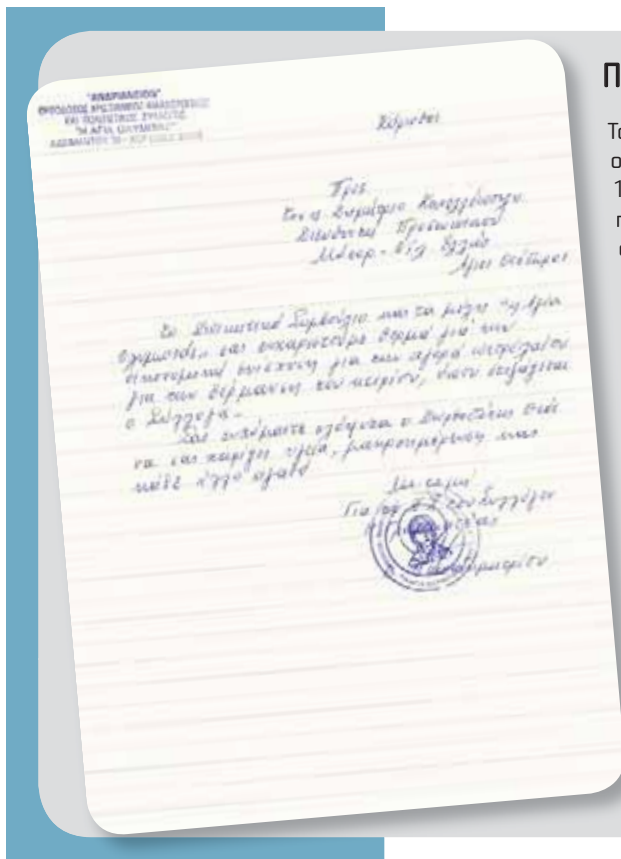

IV. Υπευθυνότητα προς την Κοινωνία

- Εδώ και 31 χρόνια, στο πλαίσιο του φιλανθρωπικού μας έργου, είμαστε ο βασικός χορηγός του «*Βαρδινογιαννείου Ιδρύματος*», που εδρεύει στη Γυναικεία Ιερά Μονή Παναγίας Καλυβιανής στο νομό Ηρακλείου Κρήτης και εποπτεύεται από αυτήν. Καλύπτουμε μέρος των εξόδων του ιδρύματος, ενώ τα υπόλοιπα έξοδα λειτουργίας καλύπτονται από την Ιερά Μονή. Το συγκεκριμένο ίδρυμα έχει ως αποστολή τη φιλοξενία και την κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση ορφανών κοριτσιών, καθώς και κοριτσιών των οποίων οι γονείς στερούνται οικονομικών πόρων.
- Ενισχύουμε συστηματικά και με συνέπεια τις δράσεις του «*Ιδρύματος για το Παιδί και την Οικογένεια*», το οποίο, με ιδρύτρια και Πρόεδρο την Πρόεσβειρα Καλής Θελήσεως της UNESCO κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, στοχεύει στην προώθηση των θεμάτων που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, των οικογενειακών θεσμών και τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής των παιδιών σε όλους τους τομείς.
- Υποστηρίζουμε συστηματικά την Ανθρωπιστική Οργάνωση «*Lifeline Hellas*», που ιδρύθηκε το 2003 ως ελληνικό παράρτημα της «*Lifeline*», η οποία είναι μια ανθρωπιστική μη κερδοσκοπική οργάνωση. Επικεφαλής της «*Lifeline*», από την ίδρυσή της το 1993, είναι η Πριγκίπισσα Αικατερίνη της Γουγκοσλαβίας. Ο κύρι-

ος χώρος της δραστηριότητάς της είναι η Σερβία και το Μαυροβούνιο, όπου προσπαθεί σε συνεργασία με τοπικές και Ξένες ΜΚΟ να βοηθήσει παιδιά, ηλικιωμένους, νοσσοκομεία και ιδρύματα κοινωνικής πρόνοιας και ανθρώπους που βρίσκονται σε μεγάλη ανάγκη. Το 2010 συνεισφέραμε σε εκδηλώσεις της Οργάνωσης, των οποίων τα έσοδα διατέθηκαν στο καρδιολογικό τμήμα των νοσοκομείων παιδιών «*Π. & Α. Κυριακού*» στην Αθήνα και «*Tirsova*» στη Σερβία.

Προσφορά πετρελαίου θέρμανσης

Το 2010, μέσω του κονδυλίου για τη δωρεάν προσφορά πετρελαίου θέρμανσης κατά τους χειμερινούς μήνες, χορηγήθηκαν περί τα 165.000 λίτρα αείας πάνω από 117 χιλ. ευρώ. Αυτή η κοινωνική προσφορά αποβλήνει στην κάλυψη μέρους των δαπανών θέρμανσης σχολείων, ορφανοτροφείων, νηπιαγωγείων, δημοτικών παιδικών σταθμών, γηροκομείων, εκκλησιών και εκκλησιαστικών ιδρυμάτων κ.λπ., στους δήμους προς το διυλιστήριο δήμους, αθλή και σε πολλούς άλλους αποδέκτες σε άλλες περιοχές της χώρας. Τέτοιοι αποδέκτες ήταν το Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος, ο Πανελληνίος Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Προβλήματα Όρασης και Πρόσθετες Αναπηρίες «*Αμμώνη*», ο Φιλανθρωπικός Σύλλογος η «*Αγία Ολυμπιάς*», το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα Ίσθμια, το Εργαστήρι Ειδικής Αγωγής «*Μαργαρίτα*» στη Νέα Πεντέλη, το Σωματείο Ναυτικών Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες «*Η Αργώ*», ο Σύλλογος «*Το Χαμόγελο του Παιδιού*», το «*Ευθύμιο Κέντρο*» αποθεραπείας και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες, το «*Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου*» για παιδιά με ειδικές ανάγκες, το Γηροκομείο Κορίνθου, το Ορφανοτροφείο Κορίνθου, τα σχολεία Αγίων Θεοδώρων, Κορίνθου και άλλων ομώνυμων Δήμων και οι Ιερές Μονές Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου, Αγίων Αναργύρων και Σωτήρος, καθώς και τα σχολεία της περιοχής του Περάματος Αττικής.

- Προσφέραμε υγραέριο στην Ιερά Μονή Μακαριώτισσας στην περιοχή Δάμβραινα Βοιωτίας.
- Προσφέραμε ατομική οικονομική βοήθεια σε περίπου 150 άπορους συνανθρώπους μας που βρίσκονταν σε ανάγκη.
- Βοηθήσαμε το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Αυτιστικών Παιδιών Ν. Χανίων «*Η Μεγαλόχαρη*» το οποίο περιθάλπει 14 παιδιά με αυτισμό και νοητική υστέρηση.

Η ζωή και τα χαμόγελα επέτρεψαν στην Μάκιστο

Πριν από τέσσερα χρόνια, το καλοκαίρι του 2007 η χώρα μας επλήγισε από αλληλεπλήλθες πυρκαγιές που άφησαν πίσω τους όχι μόνο τεράστιες περιβαλλοντικές καταστροφές, αλλά στοίχισαν τη ζωή δεκάδων ανθρώπων και μετέτρεψαν ολόκληρα χωριά σε στάχτες. Ένα από αυτά ήταν και η Μάκιστος, στο νομό Ηλείας. Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, κύριος Βαρδής Ι. Βαρδινογιάννης και η σύζυγός του κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, Πρέσβειρα Καλής Θελήσεως της UNESCO, ήταν ανάμεσα στους πρώτους που στάθηκαν στο πλευρό των πυρόπληκτων συμπολιτών μας, ανακοινώνοντας την ανάληψη από τον Όμιλο του συνολικού έργου της επισκευής των σπιτιών της Μάκιστου.

Τον Οκτώβριο του 2007, υπό την καθοδήγηση και την πλήρη υποστήριξη της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, ξεκίνησε το έργο ανοικοδόμησης του χωριού. Διενεργήθηκαν εκτενείς προκαταρκτικές μελέτες καταγραφής ιδιοκτησιών, αποτύπωσης κατοικιών, εξέτασης και αποτίμησης βλαβών με στόχο την επαναφορά του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα του χωριού. Παράλληλα χρησιμοποιήθηκαν σύγχρονα μέσα κατασκευής, που διασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή αντοχή των κτισμάτων απέναντι σε φυσικές και άηλου είδους καταστροφές, βελτιώθηκε η αντισεισμική επάρκεια των σπιτιών, ενισχύθηκε η αντοχή των υλικών κατασκευής τους και δημιουργήθηκαν αντιπλημμυρικά έργα. Ακολουθώντας την ίδια σχεδιαστική νοσητροπία και στο εσωτερικό των οικημάτων, επισκευάσαμε τους χώρους σύμφωνα με την προηγούμενη διαρρύθμισή τους, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι θα διαθέτουν όλες τις σύγχρονες ανέσεις. Μεγάλη σημασία δόθηκε και στην ανακατασκευή των δύο εκκλησιών, που είχαν υποστεί μεγάλες ζημιές, του Αι-Γιώργη και της Παναγίτσας, καθώς και στην ανάληψη της πηλατείας του χωριού. Η επιτυχής και ταχεία ολοκλήρωση του έργου, μέσα στα χρονικά όρια που εξαρχής είχαν τεθεί, οφείλεται στην αδιάλειπτη παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών και σε μεγάλο βαθμό στη συνεχή επικοινωνία με τους κατοίκους και τις αρμόδιες τοπικές αρχές, που διευκόλυνε και επιτάχυνε τις διαδικασίες ανοικοδόμησης. Για την ολοκλήρωση του έργου εργάστηκαν περισσότεροι από 25 μηχανικοί όλων των ειδικοτήτων και ένας μεγάλος αριθμός τεχνιτών και εργατών. Τα έξοδα, που ανήλθαν σε 4,6 εκατομμύρια ευρώ, καλύφθηκαν ΕΕ ολοκλήρου από τον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.

Το έργο αυτό αποτελεί έμπρακτη απόδειξη των πιστεύω μας σχετικά με την κοινωνική υπευθυνότητα και εμπνηματικά υπογραμμίζει τη σημασία που δίνουμε τόσο στους ανθρώπους και το περιβάλλον, όσο και στους θεσμούς και τις αξίες που συνθέτουν το παραδοσιακό πνεύμα της κοινωνίας μας. Καταφέραμε να «δώσουμε πίσω» σε κάποιους συνανθρώπους μας, τον τόπο όπου μεγάλωσαν, τις ρίζες απ' όπου κατάγονται.

Όπως εξέφρασε η κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, στην ομιλία της κατά την τελετή παράδοσης του χωριού στις 27 Σεπτεμβρίου του 2010, «Για τον σύζυγό μου και για μένα η στήριξη σε εσάς και στο χωριό σας ήταν ένα ανθρώπινο χρέος. Δεν μπορούσαμε να μείνουμε αμέτοχοι μπροστά σε μια τέτοια συμφορά. Ήταν μια ειλικρινής έκφραση συμπαράστασης σε συνανθρώπους μας που είχαν ανάγκη. Και δεν ήταν από την πλευρά μας μια απλή υπόσχεση και δέσμευση. Ήταν φροντίδα. Γι' αυτό και θελήσαμε να ξαναχτίσουμε το χωριό με τη δική μας μελέτη. Χωρίς να χάσει το χαρακτήρα του, να αγκαλιάσει τους κατοίκους του και να τους προσφέρει σιγουριά και προστασία. Και η μεγαλύτερη ανταμοιβή μας είναι τα χαμόγελα των παιδιών που βλέπουμε σήμερα γύρω μας, των παιδιών που είναι το μέλλον αυτού του τόπου. Οι δεσμοί μου πλέον μαζί σας είναι πολύ ισχυροί γιατί χτίστηκαν πέτρα-πέτρα τα τρία τελευταία χρόνια. Είναι δεσμοί αμοιβαίας φιλίας και εκτίμησης που δεν θα σβήσουν ποτέ».

Οι κάτοικοι της Μάκιστου, ως ένδειξη ευγνωμοσύνης για την προσφορά του κύριου Βαρδή Β. Βαρδινογιάννη και της συζύγου του, κατά την τελετή παράδοσης του χωριού στους κατοίκους του, έδωσαν το χρυσό κλειδί του χωριού στην κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, ονόμασαν την πηλατεία του χωριού «Πηλατεία Βαρδή και Μαριάννας Βαρδινογιάννη» και τους ανακήρυξαν επίτιμους κατοίκους.

IV. Υπευθυνότητα προς την Κοινωνία

■ Ενισχύσαμε το ανθρωπιστικό-φιλανθρωπικό έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, της UNICEF, του Συλλόγου «*Ελπίδα*», του Ελληνικού Γραφείου του Νατοϊκού Διακλιμακίου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Νάπολης Ιταλίας, του Σωματείου Ναυτικών Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες «*Η Αργώ*», του Ιδρύματος Προστασίας Αποσπασμένων Παιδιών «*Η Θεοτόκος*», του Οργανισμού κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), του Κέντρου Υποστήριξης Εξαρτημένων Ατόμων «*Όσσις*» της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας και Αποκαταστάσεως Αναπήρων Παιδιών (ΕΛΕΠΑΠ), του Γηροκομείου Αθηνών, του οίκου ευγηρίας του Εκκλησιαστικού Ιδρύματος Αγάπης Μέλαθρον «*Ο Άγιος Χαράλαμπος*» στο Αίγιο, του γηροκομείου Ερμούπολης στη Σύρο, της Μ.Κ.Ο. Κοινωνικής Φροντίδας «*Θεόφιλος*», του Σωματείου Κοινωνικής Μέριμνας «*Αρωγή*», του Οργάνου Εξυπηρέτησης Ατόμων Τυφλών «*Το φως των Τυφλών*», του Συλλόγου «*Γαλήνη των ΑΜΕΑ*», του Παγκρήτιου Συλλόγου Γονέων και Φίλων Παιδιών με Νεοπλασία «*Η Ηλίαχτίδα*», κ.α.

18 . Περιοχή Κορινθίας

Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου

Με ενδιαφέρον και ευαισθησία απέναντι στην κοινωνία, συνδράμουμε συστηματικά και πομπόπλευρα το νοσηλευτικό έργο του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου, αναλαμβάνοντας το κόστος αγοράς ιατρικού εξοπλισμού, το κόστος βελτιώσεων της κτιριακής του υποδομής ή χρηματοδοτώντας επιστημονικές εκδηλώσεις και εκδόσεις. Τα τελευταία δεκατρία χρόνια, η συνεργασία μας με το Γ. Ν. Κορίνθου αφορούσε τις ακόλουθες δράσεις:

- **2010:** - Δωρεά εξειδικευμένου ιατρικού εξοπλισμού (εξεταστικές κλίνες, παλμικά οξύμετρα, φορητά μόνιτορς, ηλεκτροκαρδιογράφοι, απινιδωτές, κ.λπ.) για τις ανάγκες του Παθολογικού Έκτακτου Ιατρείου.
- **2008:** - Δωρεά φορητού υπερηχοκαρδιογράφου στην Καρδιολογική Κλινική.
- Χορηγία για τη διοργάνωση του 1ου Συνεδρίου Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου, 29 – 31 Μαΐου 2008.
- **2007:** - Οικονομική ενίσχυση για την πραγματοποίηση νοσηλευτικής ημερίδας με θέματα καρδιολογικά, παιδιατρικά και εντατικής θεραπείας.
- Ανάληψη του κόστους των εργασιών καθαρισμού και βαφής της ψυχιατρικής κλινικής «*Ψυχαργώ*».
- **2006:** - Δωρεά πλήρους Γαστροσκοπίου – Ορθοσκοπίου.
- Οικονομική ενίσχυση για την πραγματοποίηση ημερίδας με θέμα «*Αντιμετώπιση μαζικού τροχαίου ατυχήματος*».
- **2005:** - Δωρεά σειράς εξειδικευμένων χειρουργικών εργαλείων στη Χειρουργική, Ορθοπεδική και Ουρολογική Κλινική.
- Χρηματοδότηση για την έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου για τις συνέπειες του καπνίσματος.
- **2004:** - Δωρεά σειράς ιατρικών βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου.
- Οικονομική ενίσχυση του εκπαιδευτικού προγράμματος της Καρδιολογικής Κλινικής.
- **2003:** - Δωρεά μηχανήματος πλάσμαφαίρεσης στη μονάδα Αιμοδοσίας.
- **2002:** - Ανάληψη του κόστους πραγματοποίησης βελτιώσεων της κτιριακής υποδομής.
- **2001:** - Δωρεά ιατρικού εξοπλισμού (Ηλεκτροκαρδιογράφων, κ.λπ.) στην Παθολογική Κλινική.
- **2000:** - Δωρεά ψυκτικής φυγοκέντρου ασκών αίματος 8-12 θέσεων στη μονάδα Αιμοδοσίας.
- **1999:** - Δωρεά ολοκληρωμένης μονάδας λαπαροσκοπικών επεμβάσεων στη Χειρουργική Κλινική.
- **1998:** - Δωρεά πλήρους λαρυγγοσκοπίου στην Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική.

Υποστήριξη της τρίτης ηλικίας

Άγιοι Θεόδωροι

Προσφέρουμε, κάθε χρόνο από την ίδρυσή του το 2000, σημαντική οικονομική ενίσχυση στο Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) Αγίων Θεοδώρων, το οποίο αριθμεί περίπου 350 μέλη, για την κάλυψη μέρους των λειτουργικών δαπανών του και τον εμπλουτισμό των εκδηλώσεων που πραγματοποιεί για τους ηλικιωμένους της περιοχής. Αυτή η ενίσχυση βοήθησε ώστε το 2010 να γίνουν πολλές εκδηλώσεις, όπως εκδρομές, πασχαλινό γλέντι και διάφορες διαλέξεις για πληθώρα θεμάτων, μεταξύ των οποίων και για ιατρικά θέματα, που έχουν σχέση με ασθένειες και προβλήματα της τρίτης ηλικίας.

Φαγητό σε φτωχούς ηλικιωμένους

Πριν από δέκα περίπου χρόνια η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εκκίνησε μια πολύ σημαντική κοινωνική προσφορά, σε συνεργασία με το Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) του Δήμου Κορινθίων, την οποία συνεχίζει αδιάλειπτα. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα σίτισης αναξιοπαθούντων ηλικιωμένων, στο πλαίσιο του οποίου προσφέρονται κάθε μέρα, 365 μέρες το χρόνο, πλήρεις μερίδες γεύματος και συμπλήρωμα για το δείπνο (γάλα και γιαούρτι). Αυτό το φαγητό παρασκευάζεται στο εστιατόριο του διυλιστηρίου και είναι το ίδιο που προσφέρεται και στους εργαζόμενους του διυλιστηρίου. Το 2010 το εστιατόριο του διυλιστηρίου σίτιζε 75 γέροντες του Κ.Α.Π.Η. της Κορίνθου και 7 του Κ.Α.Π.Η Αγίων Θεοδώρων.

- Ενισχύσαμε το «*Ευθύμιο Κέντρο*» Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες στην Κόρινθο, με την αγορά χριστουγεννιάτικων καρτών του ιδρύματος, λαχνών από τη λαχειοφόρο αγορά τους καθώς και πασχαλινών λαμπάδων που έφτιαξαν τα παιδιά. Αυτό το Κέντρο, που φιλοξενεί 150 περίπου άτομα με αναπηρία τόσο στο θεραπευτικό πρόγραμμα όσο και στα προεπαγγελματικά εργαστήρια, είναι ένας χώρος προσφοράς και ανακούφισης, που αναγνωρίζεται για την ποιότητα των υπηρεσιών του, προσφέροντας εξειδικευμένη υποστήριξη με συνεχή παροχή ιατρικής και κοινωνικής φροντίδας. Το ενδιαφέρον της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για το «*Ευθύμιο Κέντρο*» είναι μακροχρόνιο και πιηγάει από την πεποίθησή μας, ότι στη σύγχρονη κοινωνία δεν έχει θέση ο αποκλεισμός και ότι τα άτομα με αναπηρίες πρέπει να ενσωματώνονται στην κοινωνία με τις κατάλληλες δράσεις και προγράμματα.

■ Ενισχύσαμε τον Σύλλογο Νεφροπαθών Αργολίδας για την έκδοση του διμηνιαίου εντύπου του «*Διαβήματα*», που προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες και ενημέρωση στους νεφροπαθείς.

■ Προσφέραμε Χριστουγεννιάτικα δώρα στα παιδιά των σχολείων των Αγίων Θεοδώρων, Ισθμίας και Κυρά-Βρύσης, καθώς και στους δασκάλους των δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων Αγίων Θεοδώρων. Επιπλέον, ενισχύσαμε οικονομικά τη διοργάνωση Χριστουγεννιάτικων εκδηλώσεων από το Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Ισθμίων, το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου και την Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Νομού Κορινθίας για τα παιδιά των αστυνομικών.

■ Στις περιόδους Χριστουγέννων και Πάσχα προσφέραμε βοήθεια σε περισσότερους από 620 άπορους στην Κόρινθο, στους Αγίους Θεοδώρους, στα Ισθμια, στο Λουτράκι, στο Σαρωνικό και στη Σοφλιγεία και ενισχύσαμε επτά Φιλανθρωπικούς Συλλόγους της περιοχής. Επιπλέον την περίοδο του Πάσχα προσφέραμε αρνιά και ποτά σε διάφορα ιδρύματα του νομού Κορινθίας.

■ Ενισχύσαμε διάφορους φορείς, όπως την Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Νομού Κορινθίας, τον έρανο αγάπης του Ιερού Ναού Καλαμακίου, το φιλανθρωπικό έργο του Ιερού Ναού Παναγίας Γιάτρισσας Λουτρακίου, το Πανελλαδικό Σωματείο Συνταξιούχων Διυλιστηρίων για την πραγματοποίηση των εκδηλώσεών του και την έκδοση περιοδικού, καθώς και το Σύλλογο Συνταξιούχων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για την κάλυψη του κόστους ασφαλιστικού νοσηλευτικού προγράμματος.

■ Στεκόμαστε αρωγοί σε έκτακτα περιστατικά των γειτονικών κοινοτήτων, θέτοντας στη διάθεσή τους το προσωπικό, καθώς και τον υλικοτεχνικό, πυροσβεστικό, αντιρρυπαντικό και νοσοκομειακό εξοπλισμό του διυλιστηρίου όποτε παρίσταται ανάγκη.

- Υποστηρίξαμε το Περιφερειακό Τμήμα του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στους Αγίους Θεοδώρους για την αντιμετώπιση των λειτουργικών εσόδων του ασθενοφόρου και του παράκτιου σταθμού Α' Βοηθειών, που πλησιάζονται από ομάδα εθελοντών διασωστών.
- Συνεισφέραμε στο έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού που δραστηριοποιείται στην περιοχή του Λουτρακίου.

2. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πιστεύουμε στο ρόλο της τέχνης, του πολιτισμού και της ιστορίας ως βασικών στοιχείων μιας υγιούς κοινωνικής ανάπτυξης, που στηρίζεται σε στέρεα πνευματικά θεμέλια και παρέχουμε πολυπλευρη υποστήριξη σε δραστηριότητες που αναδεικνύουν και προβάλλουν την πολιτιστική και ιστορική μας κληρονομιά.

2α. Ευρύτερη Κοινωνία

Άϊ-Στράτιγος

Την 1η Απριλίου του 2010, έφυγε από τη ζωή ένας ευπατρίδης της πολιτικής, ο πρώην πρωθυπουργός Τζαννής Τζαννετάκης, ο οποίος σε ολόκληρη τη ζωή του υπηρέτησε με υψηλό αίσθημα ευθύνης την πατρίδα και τη δημοκρατία. Με την πολυετή και ανιδιοτελή προσφορά του στο δημόσιο βίο, τη συμβολή του στον αντιδικτατορικό αγώνα, την έμμεμπτη δέσμευσή του στην προώθηση της εθνικής συνεννόησης, το ήθος, τη σωφροσύνη και τη μετριοπάθειά του κέρδισε το σεβασμό όλων των Ελλήνων. Όμως, η πολιτική ήταν μόνο ένα κομμάτι των ενδιαφερόντων του. Λάτρευε τη λογοτεχνία και υπήρξε αδελφικός φίλος του Πάτρικ Λι Φέρμωρ -το οδοιπορικό του οποίου για τη Μάνη μετέφρασε- ενώ ήταν και ο ίδιος συγγραφέας. Το 1961 εξέδω-

σε το βιβλίο «*Εκλογή από τις Ουπανισάδες*» και το 1994 το βιβλίο «*Χώρος εστί της αγοράς*», καθώς και το «*Ινδία - Ένας άλλος τρόπος ζωής*», που μεταφράστηκε και στα αγγλικά.

Ο Τζαννής Τζαννετάκης έτρεφε μεγάλη αγάπη για την ιδιαίτερη πατρίδα του, τη Μάνη. Εκεί, επισκεπτόταν συχνά τη Βυζαντινή εκκλησία του Άϊ-Στράτιγος, ένα θαυμάσιο διατηρητέο μνημείο στη Μέσα Μάνη στο χωριό των Άνω Μπουλιριών, στο νομό Λακωνίας, που είναι κτισμένη στην ψηλότερη συνοικία του χωριού σε μικρή απόσταση από τη θάλασσα. Τιμώντας τη μνήμη του Τζαννή Τζαννετάκη και προκειμένου να διατηρηθεί η ιερή παρουσία αυτής της εκκλησίας για τις γενιές που έρχονται, καταθέσαμε δωρεά στην Πνευματική Εστία Σπάρτης, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί για την αποκατάσταση του Άϊ-Στράτιγος και τη συντήρηση της τοιχογραφίας και του γλυπτικού του διάκοσμου.

Υποβρύχια ανασκαφή Μυκηναϊκού Ναυαγίου

Προσφέραμε, όπως και το 2009, οικονομική υποστήριξη στο Ινστιτούτο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών (Ι.Ε.Ν.Α.Ε.), έναν καταξιωμένο φορέα άσκησης και προώθησης της Ενάλιος Αρχαιολογίας στην Ελλάδα με πρωτοπόρο ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο, προκειμένου να συνεχισθεί η υποβρύχια έρευνα και η μελέτη του ναυαγίου της Μυκηναϊκής εποχής (13ος – 12ος αι. π.Χ.), το οποίο εντοπίστηκε νότια του Πόρου. Πρόκειται για φορτίο ναυαγίου, το οποίο συνδέεται με τη ζωή της μυκηναϊκής ναυτικής εγκατάστασης, που βρισκόταν στη νησίδα Μόδι. Είναι το δεύτερο ναυάγιο της ύστερης εποχής του χαλκού, που ανακαλύφθηκε από το Ι.Ε.Ν.Α.Ε. στις ελληνικές θάλασσες κατόπιν συστηματικής υποβρύχιας αρχαιολογικής έρευνας και θεωρείται μείζονος σημασίας, καθώς τοποθετείται στο πλαίσιο των ριζικών ανακατατάξεων στη δομή του μυκηναϊκού κόσμου κατά την περίοδο που ακολουθεί την παρακμή και εγκατάλειψη των μυκηναϊκών ανακτόρων. Σκοπός της περαιτέρω έρευνας που προγραμματίσει το Ι.Ε.Ν.Α.Ε. για το 2010, κάτω από εξαιρετικά απαιτητικές συνθήκες πλάγως του μεγάλου βάθους (πλέον των 40μ.) και της εκθέσεως σε ανέμους και ρεύματα, ήταν η περαιτέρω έρευνα του ναυαγίου, προκειμένου να έρθουν στο φως νέα στοιχεία για μια ιδιαίτερα σημαντική περίοδο της προϊστορίας στο Αιγαίο πέλαγος.

■ Υποστηρίξαμε με δωρεά την έκδοση της αυτοβιογραφίας της κυρίας Κατερίνας Βελλήδη, πρώην ιδιοκτήτριας της εφημερίδας «Μακεδονία», με τίτλο «Ήταν βαρύς ο χειμώνας που γεννήθηκα».

■ Υποστηρίξαμε με χορηγία την έκδοση του βιβλίου «Η γαλλική πρεσβεία στην Ελλάδα: Μια επίσκεψη εκτός πρωτοκόλλου» της κυρίας Hélène Farnaud, συζύγου του σημερινού γάλλου Πρέσβη. Πρόκειται για ένα βιβλίο στις σελίδες του οποίου, ξετυλίγεται η ιστορία της γαλλικής προξενικής παρουσίας στην Ελλάδα, από την εποχή της συγκρότησης του ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα.

■ Υποστηρίξαμε αρκετές φορές το Μουσικό Σύλλογο Ερμιόνης στη σοβαρή προσπάθεια που κάνει, για τη διοργάνωση υψηλού επιπέδου πολιτιστικών εκδηλώσεων στη γραφική Ερμιόνη. Το 2010 υποστηρίξαμε το «4ο Διεθνές Φεστιβάλ Ερμιόνης», που φιλοξένησε πολλές αξιόλογες παραστάσεις. Η πιο εμβληματική ήταν η παράσταση της Χωρωδίας «Πειραιϊκή Αρμονία» στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Διδύμων, όπου έψαλλε όλη τη λειτουργία, καθιλώνοντας όσους είχαν την τύχη να παρευρεθούν. Παράλληλα, υποστηρίξαμε την προσπάθεια του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ερμιόνης για τη δημιουργία Δημοτικής Φιλαρμονικής, της οποίας η παρουσία δίνει ξεχωριστό χρώμα στις θρησκευτι-

κές, εθνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου. Η Φιλαρμονική στελεχώνεται με μέλη-εθελοντές από την περιοχή της Ερμιόνης. Με τις δωρεές που κάναμε το 2007 και το 2010, αγοράστηκαν 22 όργανα, στολές για τα μέλη της Φιλαρμονικής και καλύφθηκαν τα έξοδα εκπαίδευσης δύο μαέστρων – μουσικών.

■ Ενισχύσαμε την Ελληνική Θαλάσσια Ένωση για την έκδοση του περιοδικού «Ναυτική Ελλάδα», ενός παραδοσιακού ναυτικού εντύπου που εκδίδεται από το 1928 και είναι το αρχαιότερο στο είδος του. Εκδίδεται κάθε μήνα στο τυπογραφείο του Πολεμικού Ναυτικού, είναι εικονογραφημένο με λογοτεχνική και ιστορική ύλη και με παλιές ναυτικές ιστορίες. Οι συνεργάτες του είναι διακεκριμένοι συγγραφείς και δημοσιογράφοι.

Αναγεννησιακό Φεστιβάλ Ρεθύμνου

Από το 1987 και κάθε καλοκαίρι, διοργανώνεται από τον Δήμο Ρεθύμνου το φημισμένο Αναγεννησιακό Φεστιβάλ, ένας καταξιωμένος πλέον θεσμός, όχι μόνο στην Κρήτη και την Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό. Το μεγάλο αναγεννησιακό υπόβαθρο του Ρεθύμνου στην αρχιτεκτονική και στα γράμματα, το κατέστησε σαν το φυσικό φορέα μιας σειράς εκδηλώσεων με στόχο την ανάδειξη της Κρητικής και της Ευρωπαϊκής Αναγέννησης γενικότερα. Το 2010, από τις 12 μέχρι και τις 17 Ιουλίου, διοργανώθηκε το 24ο κατά σειρά Φεστιβάλ, περιλαμβάνοντας παραστάσεις υψηλής ποιότητας με μουσικά και θεατρικά σχήματα από όλη την Ευρώπη.

Περιοδικό «OIL»

Το τετραμηνιαίο περιοδικό «OIL» εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1971 και κυκλοφορεί ανελλιπώς μέχρι σήμερα με εκδότη τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και άλλες εταιρείες του Ομίλου Βαρδινογιάννη. Το συγκεκριμένο έντυπο, με ιστορική, κοινωνιολογική, θρησκευτική, ενεργειακή, περιβαλλοντική, επιστημονική και τεχνολογική θεματολογία, καθώς και με την παράλληλη προβολή ορισμένων σημαντικών δραστηριοτήτων της εταιρείας, οι οποίες έχουν ευρύτερη κοινωνική απήχηση, τυπώνεται σε τρεις χιλιάδες αντίτυπα και έχει ως αποδέκτες ένα σημαντικό αριθμό οργανισμών του δημοσίου και ιδιωτικού χώρου, καθώς και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης.

Το 2010 εκδόθηκαν 2 τεύχη του περιοδικού με θέματα ιστορικού περιεχομένου, όπως δοκίμια για την επιστήμη της Ιστορίας, για τα γεγονότα που οδήγησαν στην πολιορκία των Παρισίων, για το ρόλο της Πάτρας στην επανάσταση του 1821, θέματα οικολογικού ενδιαφέροντος όπως η καταστροφή στον κόλπο του Μεΐκου από τη διαρροή πετρελαίου στην εξέδρα Deepwater Horizon, ενεργειακά θέματα όπως η ανάλυση για τις προοπτικές της παγκόσμιας ζήτησης πετρελαίου και τέλος, κοινωνικά θέματα όπως αφιερώματα στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη – ΕΛΠΙΔΑ» και στο Ξανθωτόνεμα του χωριού Μάκιστος που κήκε στις φωτιές του 2007.

IV. Υπευθυνότητα προς την Κοινωνία

■ Ενισχύσαμε τον Όμιλο Βρακοφόρων Κρήτης, που είναι ο μεγαλύτερος φορέας διάδοσης της Κρητικής παράδοσης, για τη μετάβασή του στην Αυστραλία, προκειμένου να συμμετάσχει στις εκδηλώσεις του φεστιβάλ «*Αρκάδια 2010*», το οποίο διοργανώνεται κάθε χρόνο από την Παγκρήτσια Ένωση Μεμβούρνς για

να τιμηθεί η επέτειος του ιστορικού Ολοκαυτώματος. Ήταν η πρώτη επίσκεψη του Ομίλου Βρακοφόρων στη μακρινή ήπειρο, όπου με τις παραστάσεις του αναβίωσαν ιστορικές μνήμες και προσφέρθηκε στην εκεί πολυπληθή κοινότητα Κρητών, η ευκαιρία να ζήσουν τη λαϊκή παράδοση της Κρήτης στην πιο αυθεντική της μορφή.

■ Προβήκαμε στην ενίσχυση του Περιοδικού «*Εξάντας*» της Λέσχης Αρχιεπισκόπων, της εφημερίδας «*Κυκλαδικό Φως*», καθώς και άλλων σημαντικών μεν, αλλά μικρής δε κυκλοφορίας, τοπικών εντύπων και εφημερίδων.

■ Υποστηρίξαμε ακόμα τις πολιτιστικές εκδηλώσεις πολλών οργανώσεων, όπως της Λέσχης Αποφοίτων Σχολής Ναυτιλίας Ύδρας, του Συλλόγου Υπαλλήλων Κοινότητας Εκάλης, του Μουσείου Γουλιανδριά Φυσικής Ιστορίας, της Ένωσης Απανταχού Σφακιανών, του Μουσικοχορευτικού Ομίλου «*Ερωτόκριτος*», της Ένωσης Κρητών «*Ο Κρηταγενής Ζεός*» για τη διοργάνωση της γιορτής του κλήδονα και της Παγκρητίου Ένώσεως για την Ετήσια Παιδική Γιορτή.

2B. Περιοχή Κορινθίας

Το 2010 συμβάλαμε στην πραγματοποίηση πολλών πολιτιστικών εκδηλώσεων ενισχύοντας το έργο τοπικών συλλόγων, οι οποίοι έχουν τμήματα εκμάθησης παραδοσιακών χορών, θεατρικά εργαστήρια, διοργανώνουν συναυλίες και θεατρικές παραστάσεις, συμβάλλοντας έτσι στην προαγωγή του πολιτιστικού επιπέδου της περιοχής.

Συναυλία Λαϊκής Ορχήστρας «*Μίκης Θεοδωράκης*»

Για όγδοο συνεχές χρονιά, από τότε που εγκαινιάστηκε το πανέμορφο ανοικτό θέατρο 1.600 θέσεων στα Εξαμίλια Κορινθίας και πήρε το όνομα του μεγάλου συνθέτη Μίκης Θεοδωράκη, το Λυσίππειο Πνευματικό Κέντρο της Νομαρχίας Κορινθίας πραγματοποιεί εκεί μεγάλη συναυλία με τη συμμετοχή της Λαϊκής Ορχήστρας «*Μίκης Θεοδωράκης*». Η συναυλία για το 2010 πραγματοποιήθηκε στις 31 Ιουλίου.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι κάθε χρόνο ο χορηγός αυτής της εκδήλωσης. Σκοπός αυτής της συνεχιζόμενης χορηγίας είναι η έκφραση τιμής προς την πολύτιμη μουσική παρακαταθήκη του Μίκης Θεοδωράκη, ο οποίος, εκτός από το τεράστιο συμφωνικό του έργο, συνέθεσε ενενήντα τέσσερις κύκλους τραγουδιών, που με απλότητα και γνησιότητα προβάλλουν την ποίηση και βγαίνουν μέσα από τις ρίζες της λαϊκής μας παράδοσης. Επιπλέον, υποστηρίζεται και η συγκεκριμένη ορχήστρα, η οποία για πολλά χρόνια έχει παρουσιάσει μεγάλες παραγωγές, έχει συνεργαστεί με σπουδαίους καλλιτέχνες, μουσικούς και τραγουδιστές και έχει ταξιδέψει σε όλον τον κόσμο προβάλλοντας τη δύναμη της μουσικής του Μίκης Θεοδωράκη.

Η εκδήλωση του 2010 ήταν αφιερωμένη στο Βασίλη Τσιτσάνη, τον «πατριάρχη» του ρεμπέτικου. Δύο ξεχωριστοί όσο και διαφορετικοί μουσικοί κόσμοι. Δύο καλλιτέχνες που έχουν υπηρετήσει με αξιοσύνη τη λαϊκή μουσική της Ελλάδας ο καθένας με το δικό του τρόπο και με τα δικά του μουσικά εφόδια. Σημείο συνάντησής τους, όμως, σε ό,τι αφορά τις πηγές και τις επιρροές, η λαϊκή μουσική σκέψη. Την κάθε άλλο παρά αταίριαστη συμπόρευση και ερμηνεία των τραγουδιών των δύο μεγάλων δημιουργών, που επιχειρήθηκε σε αυτήν τη συναυλία, ανέλαβαν οι αειόλογοι τραγουδιστές Βασίλης Λέκκας, Καλλιόπη Βέττα, Δώρος Δημοσθένους και Παναγιώτης Πετράκης, προσφέροντας ένα ιδιαίτερα σαγηνευτικό πρόγραμμα ακρόασης που προκάλεσε ευφορία και συγκίνηση μαζί.

Πολιτιστικό Κέντρο Αγίων Θεοδώρων

Όπως κάνουμε κάθε χρόνο, υποστηρίξαμε και το 2010 τις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Κέντρου Αγίων Θεοδώρων, το οποίο από το 1988 έχει αναπτύξει πολύπλευρες πολιτιστικές δραστηριότητες, που δεν περιορίζονται μόνο στα όρια του νομού. Στα πλαίσια του Πολιτιστικού Κέντρου λειτουργεί μια πληθώρα τμημάτων, όπως κιθάρας για παιδιά, θεατρικό, μοντέρνων και παραδοσιακών χορών για παιδιά και ενήλικες, φιλαρμονική, συμβουλευτικής γονέων, εικαστικού εργαστηρίου για παιδιά σχολικής και προσχολικής ηλικίας, κουκλοθέατρου για παιδιά προσχολικής ηλικίας και χορωδία ενηλίκων και παιδιών. Πολλές ήταν και οι εκδηλώσεις του το 2010, όπως π.χ. το Καρναβάλι στο οποίο συμμετείχαν 1.000 καρναβαλιστές, συνάντηση χορωδιών, έκθεση έργων ζωγραφικής, εκδήλωση κουκλοθέατρου με παράλληλη έκθεση κατασκευής κούκλας και θεατρικές παραστάσεις με έργο του Λόρκα και αποσπάσματα από τον ελληνικό κινηματογράφο.

- Ενισχύσαμε τοπικές εφημερίδες και περιοδικά, των οποίων η αντιμετώπιση των εκδοτικών εξόδων καθίσταται δύσκολη από την εκ των πραγμάτων μικρή κυκλοφορία και τους περιορισμένους πόρους.
- Προσφέραμε οικονομική ενίσχυση στο Δήμο Λουτρακίου για τη διοργάνωση του Καρναβαλιού στο Λουτράκι.
- Ενισχύσαμε οικονομικά το Κορινθιακό Θέατρο «Βασίλης Ρώτας» για την παρουσίαση της τραγωδίας του Σοφοκλή «Αντιγόνη».
- Τέλος, υποστηρίξαμε μια σειρά από πολιτιστικές εκδηλώσεις διαφόρων συλλόγων και φορέων, όπως τους συλλόγους «Γαλήνη Αγ. Φίλιππος» και «Νέα Ζωή» Κασιθιρίου, το Σύλλογο Θεσσαλών Νομού Κορινθίας «Ο Πηνειός», τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Άγιος Δημήτριος» Ξυλοκέρizas για την έκδοση του ετήσιου περιοδικού του, το Σύλλογο Γυναίκων Αγίων Θεοδώρων, το Σύλλογο «Άγιος Χαράλαμπος» Καθαμακίου για την ετήσια διοργάνωση Beach Party, τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Αρακούκια» στο Δήμο Σαρωνικού για τη διοργάνωση μουσικής πολιτιστικής βραδιάς, το Πνευματικό Κέντρο Αθικών «Ελένη Σωτ. Διδασκάλου», το Σύλλογο Αιτωλοακαρνανών Νομού Κορινθίας «Κοσμάς ο Αιτωλός», την Ένωση Αρκάδων Νομού Κορινθίας «Το Μαίναλο», την Μικρασιατική Στέγη Κορίνθου, το Σωματείο Λόγου και Τέχνης «Αλκυονίδες» στην Κόρινθο, την Ένωση Μεσσηνίων Νομού Κορινθίας και τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Ο Πρωτοπόρος» Άνω Καλυβιζών.

Πνευματικό – Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Κορινθίων

Το Πνευματικό – Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Κορινθίων είναι ο επίσημος φορέας της πολιτιστικής δράσης του Δήμου, η οποία περιλαμβάνει τη διοργάνωση μουσικών εκδηλώσεων, θεατρικών και χορευτικών παραστάσεων, εικαστικών εκθέσεων, επιστημονικών συνεδρίων και αθλητικών αγώνων. Με τις αειόλογες καλοκαιρινές εκδηλώσεις του, τα τελευταία χρόνια έχει αποδείξει ότι στέκεται αρωγός στις προσπάθειες για την ανάδειξη κάθε μορφής τέχνης και γενικότερα την προαγωγή του πολιτισμού στον τόπο.

Το 2010 υποστηρίξαμε με χορηγία το Πνευματικό – Πολιτιστικό Κέντρο στη διοργάνωση του «Καρναβαλιού 2010» και των θερινών εκδηλώσεων «Πολιτιστικές Διαδρομές 2010», που περιελάμβαναν, εκτός των άλλων, μουσικές συναυλίες (με τους καλλιτέχνες Πορτοκάλογλου, Ζιγάλα και Φάμελλο, τα συγκροτήματα «Παντός καιρού» και «Γόρδιος Δεσμός», καθώς και την «Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων ΑΤΤΙΚΑ») και θεατρικές παραστάσεις («Ιππείς» από τη «Θεατρική Διαδρομή» και «Οι Γερμανοί Επάρχονται» από το Θεατρικό Εργαστήρι του Πολιτιστικού Κέντρου).

3. ΠΑΙΔΕΙΑ

Σταθερή είναι η υποστήριξή μας προς την παιδεία. Πιστεύουμε στη δύναμη της γνώσης, ως τον παράγοντα που μας καλλιεργεί και μας αναδεικνύει ως άτομα και ως ομάδες και γι' αυτό ενδιαφερόμαστε για την ενίσχυση και την προαγωγή της παιδείας, της έρευνας και της τεχνολογίας, τους τρεις βασικούς πυλώνες που αποτελούν την κινητήρια δύναμη της προόδου και που στηρίζουν το μέλλον της κοινωνίας.

3α. Ευρύτερη Κοινωνία

«Βαρδινογιάννειο Ίδρυμα»

Το «Βαρδινογιάννειο Ίδρυμα», με βασικότερο χορηγό τη ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ συστάθηκε το 1989 και διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Σκοπός του είναι η χορήγηση, χωρίς διαγωνισμό, υποτροφιών, βραβείων και οικονομικών ενισχύσεων σε υποψηφίους που διακρίθηκαν στις ακαδημαϊκές επιδόσεις τους ή που έχουν ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης, για πτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές σε Ανώτατα/Ανώτερα ιδρύματα τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού. Μέσω αυτών των υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων, βοηθούνται οι υπότροφοι να ξεπεράσουν τυχόν οικονομικά προβλήματα και να συνεχίσουν απρόσκοπτα τις σπουδές τους.

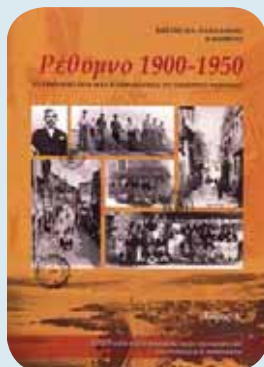
Οι τομείς σπουδών των υποτροφιών αλληλάζουν σε κάθε ακαδημαϊκό έτος. Για το έτος 2010 – 2011, δόθηκαν συνολικά εννέα υποτροφίες:

- Μία μεταπτυχιακή υποτροφία στο εξωτερικό σε Πολυτεχνική Σχολή.
- Τέσσερις μεταπτυχιακές υποτροφίες στο εσωτερικό στους τομείς της Χημικής Μηχανικής, της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, των Ναυτιλιακών Σπουδών και της Γεωλογίας/ Γεωφυσικής.
- Τέσσερις προπτυχιακές υποτροφίες εσωτερικού στους τομείς της Γεωλογίας, της Ιατρικής, της Ναυπηγικής και των Οικονομικών.

Επίσης, για το ακαδημαϊκό έτος 2010 – 2011 δόθηκαν επιπλέον 101 οικονομικές ενισχύσεις επίσης διάρκειας.

Σε όλα τα χρόνια λειτουργίας του Ιδρύματος έχουν δοθεί 141 υποτροφίες και 1.474 επίσεις οικονομικές ενισχύσεις.

1ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου

Έχουμε «υιοθετήσει» και υποστηρίζουμε το ετήσιο πρόγραμμα ανταλλαγής μαθητών του 1ου Γυμνασίου Ρεθύμνου -ενός σχολείου στο οποίο υπηρετούν αφοσιωμένοι και εμνηνευσμένοι καθηγητές, που δεν περιορίζουν τη διδασκαλία και τη μάθηση στα όρια μιας μικρής αίθουσας- με το Γυμνάσιο Finsterwalter της Γερμανικής πόλης Rosenheim.

Το 2010, η οικονομική μας υποστήριξη χρησιμοποιήθηκε και σε δύο άλλα προγράμματα του Σχολείου:

- Για την πραγματοποίηση της πενήνηρης εκπαιδευτικής εκδρομής τους στο Παρίσι. Στόχος της εκδρομής ήταν μια ευρύτερη γνωριμία με τη Γαλλία, με την ιστορία της και τον πολιτισμό της. Στο πλαίσιο του προγράμματος οι μαθητές ενταγμένοι σε ομάδες, εργάστηκαν πάνω σε θεματικές ενότητες όπως Γαλλικός Διαφωτισμός, Γαλλία-Ελλάδα: αλληλεπιδράσεις, το γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα, Παρίσι: αειθέατα και πολιτισμός, κ.λπ. Οι μαθητές καθημερινά επισκέπτονταν τα διάφορα αειθέατα του Παρισιού και στο τέλος της ημέρας παρουσίαζαν εργασίες και έκαναν απολογισμό των εντυπώσεών τους. Ταξίδεψαν, έμαθαν και ψυχαγωγήθηκαν.
- Για την έκδοση του βιβλίου «Ρέθυμνο 1900-1950». Το βιβλίο εκδόθηκε από το 1ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου στο πλαίσιο του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και το επιμελήθηκε ο καθηγητής κ. Κωστής Παπαδάκης με ομάδα μαθητών του σχολείου. Πραγματεύεται την Ιστορία, τον Πολιτισμό και την Παράδοση της πόλης του Ρεθύμνου την αναφερόμενη 50ετία.

Πρακτική άσκηση φοιτητών

Κάθε χρόνο δεχόμαστε έναν αριθμό φοιτητών και σπουδαστών, για αμειβόμενη καλοκαιρινή πρακτική άσκηση διάρκειας από ένα μέχρι και δύο μήνες σε διάφορες θέσεις στο διυλιστήριο και στα κεντρικά γραφεία. Σ' αυτό το χρονικό διάστημα, οι εκπαιδευόμενοι εξοικειώνονται με το συγκεκριμένο περιβάλλον εργασίας και συμμετέχουν σε έργα ή ομάδες εργασίας, με την υποστήριξη έμπειρων στελεχών μας οι οποίοι αφιερώνουν χρόνο γι' αυτόν το σκοπό. Πέραν αυτών, προσφέρουμε τη δυνατότητα και σε αριθμό φοιτητών για πρακτική άσκηση διάρκειας έξι μηνών όπου τού-

το απαιτείται, από το ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών που ακολουθούν. Επίσης, δεχόμαστε αλλοδαπούς φοιτητές για πρακτική άσκηση συνεργαζόμενοι με την International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE). Κατά το έτος 2010, στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας, προσφέρθηκαν 8 εκπαιδευτικές θέσεις διάρκειας 1-2 μηνών και 16 θέσεις διάρκειας έξι μηνών, όπως και μία θέση σε φοιτητή του προγράμματος της IAESTE, με κόστος 65 χιλιάδες ευρώ, ενώ το συνολικό κόστος της τελευταίας πενταετίας ήταν 750 χιλιάδες ευρώ.

Ενημερωτικές επισκέψεις στο διυλιστήριο

Κάθε χρόνο διοργανώνονται, επισκέψεις στο διυλιστήριο για φοιτητές και σπουδαστές ανώτερων και ανώτατων σχολών, παραγωγικών σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων και για σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στόχος των επισκέψεων είναι η ενημέρωση των επισκεπτών για τη λειτουργία ενός από τα πιο σύγχρονα διυλιστήρια της Ευρώπης, με παρουσιάσεις και ξενάγηση στους χώρους παραγωγής και εργασίας, για τα προγράμματα περιβαλλοντικής προστασίας που εφαρμόζει ή αναπτύσσει η εταιρεία, καθώς και για το πολυσχιδές και αδιάλειπτο πρόγραμμα κοινωνικής συνεισφοράς της εταιρείας, στις τοπικές κοινότητες και την ευρύτερη κοινωνία. Κατά τη διάρκεια του 2010, στο πλαίσιο αυτών των εκδηλώσεων, επισκέφθηκαν το διυλιστήριο περί τα 150 άτομα.

- Δωρίσαμε δώδεκα συνολικά ηλεκτρονικούς υπολογιστές σε διάφορα σχολεία και ιδρύματα.
- Ενισχύσαμε οικονομικά την ενόρτια του Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης πόλης Ρεθύμνου για την εκδρομή των κατηχητικών της σχολείων στην Αθήνα.
- Προσφέραμε οικονομική ενίσχυση στο Λύκειο Επισκοπής Ρεθύμνου για την πραγματοποίηση της πενήνημης εκπαιδευτικής – ψυχαγωγικής εκδρομής τους, που το 2010 είχε προορισμό τη Θεσσαλονίκη.
- Συνεισφέραμε οικονομικά στην πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής εκδρομής του 14ου δημοτικού σχολείου Ρεθύμνου στην Αθήνα.

3B. Περιοχή Κορινθίας

Παρέχουμε οικονομική υποστήριξη στα σχολεία της περιοχής, για την ενίσχυση της υλικοτεχνικής τους υποδομής και για την πραγματοποίηση διαφόρων σχολικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων που προάγουν το επίπεδο του εκπαιδευτικού έργου.

Παραδείγματα τέτοιων δραστηριοτήτων κατά το 2010 είναι:

- Οικονομική ενίσχυση στο νηπιαγωγείο Ισθμίας για εργασίες συντήρησης του κτιρίου και του προαύλιου χώρου του.
- Οικονομική ενίσχυση του 3ου νηπιαγωγείου Αγίων Θεοδώρων για κατασκευή στεγάστρου και την αντιμετώπιση προβλημάτων υγρασίας και καθαριότητας του χώρου.
- Οικονομική ενίσχυση του παιδικού σταθμού Αγίων Θεοδώρων.
- Προσφορά στο δημοτικό σχολείο Βοχαϊκού Βιβλίων, για τη βελτίωση της σχολικής βιβλιοθήκης.
- Οικονομική ενίσχυση του δημοτικού σχολείου Αθμυρής Κορινθίας, για εργασίες συντήρησης του σχολικού κτιρίου.
- Οικονομική ενίσχυση του δημοτικού σχολείου και του Γυμνασίου Ισθμίας, για πολιτιστικές εκδηλώσεις και επιμορφωτικές εκδρομές.
- Οικονομική ενίσχυση του 1ου και του 2ου δημοτικού σχολείου Αγίων Θεοδώρων, για τον εμπλουτισμό του εργαστηρίου Φυσικών Επιστημών, την αγορά διαδραστικών πινάκων, Η/Υ κ.λπ.
- Οικονομική ενίσχυση Γυμνασίου Αγίων Θεοδώρων, για τη διαμόρφωση της σχολικής βιβλιοθήκης.
- Οικονομική ενίσχυση 2ου Λυκείου Κορίνθου, για την αγορά τεχνικού εξοπλισμού.

4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Υποστηρίζουμε σταθερά δραστηριότητες, οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση των υποδομών και στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

4α. Ευρύτερη Κοινωνία

- Αναλάβαμε την πλήρη κάλυψη των εξόδων για την έκδοση του παιδικού βιβλίου «*Η χώρα των δύο ήλιων*», θέμα του οποίου είναι η προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς (για εκτενέστερη αναφορά σας παραπέμπουμε στο κεφάλαιο για το Περιβάλλον).
- Προσφέραμε δωρεά στην Ιερά Μονή Αγίας Αναστασίας της Ρωμαίας στο Ρέθυμνο, για τα έργα αποπεράτωσης της εκκλησίας.
- Προσφέραμε δωρεά στην Ιερά Μητρόπολη Ύδρας, Σπετσών, Αιγίνης, Ερμιονίδας και Τροιζηνίας, για έργα στις κατασκηνωτικές εγκαταστάσεις της Μητροπόλεως, όπου μπορούν να φιλοξενηθούν γύρω στα 300 παιδιά.

4β. Περιοχή Κορινθίας

- Καλύψαμε τις ανάγκες σε νερό περίπου 150 γειτονικών προς το διυλιστήριο κατοικιών, για άρδευση κήπων και καθαριότητα, από τις ποσότητες νερού που παράγει με αφαιρώση το διυλιστήριο. Αυτό το νερό αποτελεί πηγή ζωής για το πράσινο της περιοχής. Η διοχέτευση του νερού σ' αυτές τις κατοικίες, επειδή δεν καλύπτονται από το δίκτυο ύδρευσης των Αγίων Θεοδώρων, γίνεται μέσω δικτύου που κατασκεύασε και συντηρεί η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Κατά το 2010, η δωρεάν ποσότητα του νερού που χορηγήθηκε μ' αυτόν τον τρόπο, ήταν 58.000 κυβικά μέτρα με αξία που ξεπερνούσε τις 180.000 ευρώ.
- Ενισχύσαμε το Σύλλογο Προστασίας του Δάσους «*Οι Άγιοι Θεόδωροι*», ο οποίος διαθέτει τρία πυροσβεστικά οχήματα και άλλα μέσα, προκειμένου να συνεχίσει το σημαντικό έργο που προσφέρει και που είναι η άμεση και αποτελεσματική επέμβαση των εθελοντών πυροσβεστών του, σε περίπτωση φωτιάς στα δάση της περιοχής.
- Ενισχύσαμε τη Λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Κορίνθου, για την εκτέλεση έργων ανακαίνισης και προσφέραμε σημαντική ποσότητα λιπαντικών οχημάτων σε διάφορους οργανισμούς και φορείς.
- Προσφέραμε οικονομική ενίσχυση στο Δήμο Σολυγείας, για την αποκατάσταση βλάβης του συστήματος υδροδότησης της περιοχής.
- Κάναμε επίσης δωρεές σε εξωραϊστικούς και άλλους συλλόγους της περιοχής, για την πραγματοποίηση έργων υποδομής. Μερικοί από αυτούς τους συλλόγους είναι οι Εξωραϊστικοί Σύλλογοι «*Απόστολος Παύλος*» και «*Φιλοθέη*» Κεγχραίων, «*Κλήρα Ελίας*» Σουσακίου, «*Αθκυών*» Κυράς Βρύσης Ισθμίας, «*Άνω Κινέττα*», «*Αρίων*» Ισθμίας, «*Παράδεισος*» Ισθμίας, «*Γαλήνη*» Ισθμίας, «*Γλυκιά Ζωή*» Σουσακίου, «*Πανόραμα 2 Κινέττας*» για την κατασκευή παιδικής χαράς, «*Πρωτοπόρος*» Άνω Καλυβιζών για την περίφραξη παιδικής χαράς και τον εμπλουτισμό της με παιχνίδια, «*Άγιος Χαράλαμπος*» Καθαμακίου για τη φωταγώγηση της παραλίας του οικισμού και η Ομοσπονδία Συλλόγων Οικιστών Αγίων Θεοδώρων. Επίσης, κάναμε σχετικές δωρεές και στους Ιερούς Ναούς Μετάσταση της Θεοτόκου Αημηρής και Αποστόλου Παύλου Κορίνθου.

5. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Υποστήριξη του αθλητισμού σημαίνει αγκάλιασμα των νέων, γιατί η ενασχόληση με τον αθλητισμό καλλιεργεί το σώμα και το πνεύμα, ενισχύει τη διάθεση για ευγενή άμιλλα και διαμορφώνει υγιείς προσωπικότητες. Ενισχύουμε το μαζικό αθλητισμό, τον πρωταθλητισμό, αθλήματα και λιγότερο δημοφιλή αθλήματα. Υποστηρίζουμε ακόμη, μικρούς συλλόγους και αθλητικές ενώσεις του ερασιτεχνικού αθλητισμού.

5α. Ευρύτερη Κοινωνία

«Σπάρταθλον 2010»

Κάθε χρόνο συνεισφέρουμε στη διοργάνωση του φημισμένου υπερμαραθώνιου «*Σπάρταθλον*», με τη διάθεση ιατρού και Εξο-

πλισμένου ασθενοφόρου, καθώς και με την υποστήριξη του Σταθμού Ελέγχου και Βοήθειας, μπροστά από το διυλιστήριο. Το

2010, οργανώθηκαν οι 28οι αγώνες στη 245,3 χιλιομέτρων ιστορική διαδρομή Αθηνών-Σπάρτης, την οποία διήνυσε ο αγγελιοφόρος των Αθηνών Φειδιππίδης, το 490 π.Χ., προκειμένου να ζητήσει τη βοήθεια της Σπάρτης για την αντιμετώπιση των Περσών στο Μαραθώνα. Μάλιστα τη χρονιά αυτή, ο αγώνας απέκτησε ξεχωριστή σημασία, καθώς συμπληρώνονταν 2.500 χρόνια από τη μάχη του Μαραθώνα και από τον άθλο του Φειδιππίδη. Η εκκίνηση του υπερμαραθώνιου δόθηκε την Παρασκευή 24 Σεπτεμβρίου κάτω από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης στην Αθήνα και στην αφετηρία βρέθηκαν 325 αθλητές και αθλήτριες από 32 χώρες, από τους οποίους τερμάτισαν οι 128, ανάμεσα στους οποίους 13 ήταν γυναίκες και 11 Έλληνες. Ο χρόνος του πρώτου αθλητή Ιβάν Κουντίν ήταν 23:03:06 και του τελευταίου 35:50:15. Ανταμοιβή της υπεράνθρωπης προσπάθειας, ένα στεφάνι αγριελιάς και λίγο νερό από τον ποταμό Ευρώτα, από τα χέρια μιας νεαρής Σπαρτιάτισσας.

Το 2010, συνεχίσαμε την παράδοση της υποστήριξης των πιο κάτω Αθλητικών Σωματείων με χορηγίες:

■ Την ομάδα καλαθοσφαίρισης του Αθλητικού Γυμναστικού Ομίλου Ρεθύμνου (ΑΓΟΡ), η οποία αγωνίστηκε στην Α2 Εθνική Κατηγορία την περίοδο 2009-2010 και παράλληλα προσφέρει κοινωνικό έργο με προγράμματα μαθημάτων μπάσκετ σε όλη τη χωριά του νομού, με ακαδημίες (περίπου 230) παιδιών από όλες τις ηλικίες -που αποτελούν και πρωταθλητές Κρήτης στις αντίστοιχες ηλικιακές κατηγορίες- και με άλλες δραστηριότητες.

- Τον Αθλητικό Όμιλο Επισκοπής Ρεθύμνου.
- Την Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Ρεθύμνου.
- Το Πανελλήνιο Αθλητικό Σωματείο Γυναικών «Καλλιπείρα».
- Τον Αθλητικό Όμιλο «Ποσειδώνας» Γερανίου Ρεθύμνης.
- Τον Αθλητικό Όμιλο Κοιλιάδος «Κορωνίς».

- Τον όμιλο Πετοσφαίρισης Ρεθύμνου, του οποίου οι ομάδες πρωταγωνιστούν στα Περιφερειακά Πρωταθλήματα και η ομάδα των γυναικών αγωνίζεται στην Α2 Εθνική Κατηγορία την περίοδο 2010-2011.
- Ενισχύσαμε οικονομικά το αθλητικό-ποδοσφαιρικό σωματείο ΑΟΝ ΑΣΤΕΡΑΣ Ρεθύμνου, το οποίο δραστηριοποιείται από το 1945 στην πόλη του Ρεθύμνου και αποτελείται από τρία βασικά τμήματα: υποδομής, την ομάδα «Κεραυνός» Α' κατηγορίας της Ε.Π.Σ. Ρεθύμνου και την ομάδα «Αστέρας», που συμμετέχει στο περιφερειακό πρωτάθλημα Κρήτης, με το συνολικό αριθμό αθλητών-προπονητών να υπερβαίνει τους 200.

Διεθνείς Αθλητικοί Αγώνες EAA Premium «Βαρδινογιάννεια»

Δύο Πανελλήνια ρεκόρ, δύο ρεκόρ Αγώνων και άλλες σημαντικές επιδόσεις επιτεύχθηκαν στα 26α «Βαρδινογιάννεια», που διοργανώθηκαν στο Ρέθυμνο στις 7 Ιουλίου 2010, αποτελώντας για μια ακόμη φορά πραγματική γιορτή του παγκόσμιου κλασικού αθλητισμού και αιτία συνάντησης κορυφαίων αθλητών απ' όλην τον κόσμο. Το πρόγραμμα των αγώνων περιελάμβανε 16 αγωνίσματα, στα οποία συμμετείχαν 156 αθλητές και αθλήτριες από 36 χώρες, εκ των οποίων 43 από την Ελλάδα και 19 από τις ΗΠΑ.

Οι συμμετοχές ήταν ιδιαίτερα υψηλού επιπέδου, αφού συμμετείχαν 7 Ολυμπιονίκες, 15 Παγκόσμιοι Πρωταθλητές και 7 Πρωταθλητές Ευρώπης και μερικοί από τους καλύτερους πρωταθλητές μας όπως ο Περικλής Ιακωβάκης.

Στα 26α «Βαρδινογιάννεια» επιτεύχθηκαν 2 Πανελλήνια ρεκόρ και 2 ρεκόρ Αγώνων και το μίτινγκ απέσπασε γενική βαθμολογία Excellent, σύμφωνα με το Technical Delegate Report της European Athletics Association.

Η διεξαγωγή των 26ων «Βαρδινογιαννείων» προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον σε ολόκληρη την Ευρώπη και όχι μόνο, αφού μεταδόθηκαν σε ζωντανή τηλεοπτική μετάδοση εκτός από την Ελλάδα και στη Ρωσία, Φινλανδία, Ουκρανία, Γαλλία, Κύπρο και Σουηδία.

Τα δύο ρεκόρ Αγώνων ήρθαν στην Σφυροβολία Γυναικών και στα 3.000μ. Γυναικών. Η Γερμανίδα παγκόσμια πρωταθλήτρια Kathrin Klaas έριξε βολή 72,40μ στη Σφυροβολία, ενώ η Gedo Sule Utura από την Αιθιοπία έτρεξε τα 3.000μ. Γυναικών με χρόνο 8:43:72.

Μεγάλοι πρωταγωνιστές ήταν και δύο νεαροί Έλληνες αθλητές. Ο Πάγος για τον Λυκούργο Τσάκωνα και την Αναστασία Καρακατσάνη, οι οποίοι κατέρριψαν τα Πανελλήνια ρεκόρ Νέων και Νεανίδων στα 200μ. ο πρώτος με χρόνο 20:67 και στα 3.000μ. η δεύτερη με χρόνο 9:29:82, καταρρίπτοντας το προϋπάρχον από το 1990 ρεκόρ (9:42:35).

Πολύ καλός αγώνας έγινε και στο τριηλούν ανδρών όπου ο Ρουμάνος Ολυμπιονίκης Marian Oprea έκανε άλμα στα 17,02μ. κερδίζοντας τη μάχη, ενώ στα 400μ. με εμπόδια ο Περικλής Ιακωβάκης τερμάτισε 3ος με χρόνο 49:82. Στη δισκοβολία ανδρών κέρδισε, όπως αναμενόταν, ο Ούγγρος Ολυμπιονίκης Robert Fazekas με βολή στα 66,21μ. Τέλος, στο ύψος γυναικών δέσποσε η παρουσία της Ουκρανής Ολυμπιονίκου Vita Stiorina και της Βουλγάρης παγκόσμιας πρωταθλήτριας Vanelina Veneva, με νίκη της Stiorina και άλμα στα 1,94μ.

Αγωνίσματα

ΑΝΔΡΩΝ

100μ.
100μ. κάτω των 23 ετών
110μ. εμπόδια
400μ. εμπόδια
3.000μ. φυσικά εμπόδια
Άθλημα εις μήκας
Τριηλούν
Δίσκος

ΓΥΝΑΙΚΩΝ

100μ.
200μ.
200μ. κάτω των 23 ετών
3.000μ.
400μ. εμπόδια
Άθλημα εις ύψος
Επί κοντώ
Σφυροβολία

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι μόνιμος επίσημος χορηγός της Διεθνούς Συνάντησης Κλασικού Αθλητισμού «*Βαρδινογιάννεια*», που διεξάγεται κάθε χρόνο από το 1985 στο Ρέθυμνο, προς τιμήν του Παύλου Βαρδινογιάννη. Διοργανώνονται από το σύλλογο Ένωση Ατρομήτου Ρεθυμνιακού, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Αθλητικής Ομοσπονδίας και σύμφωνα με τους κανονισμούς της Παγκόσμιας Αθλητικής Ομοσπονδίας. Τα «*Βαρδινογιάννεια*» φιλοξενούνται στο ολυμπιακό προδιαγραφών Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Γάλλου Ρεθύμνης «*Παύλος Ι. Βαρδινογιάννης*». Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με Εξχωριστές χορηγίες σημαντικού ύψους, συνεισφέρει στη συντήρηση και στις βελτιώσεις των υποδομών αυτού του Αθλητικού Κέντρου.

Στα «*Βαρδινογιάννεια*» έχουν συμμετάσχει όλοι οι μεγάλοι Έλληνες και παλλοί Εένοι ηρωταθλητές, ενώ έχουν επιτευχθεί είκοσι εννέα πανελλήνια ρεκόρ, ένα πανευρωπαϊκό Νέων και ένα παγκόσμιο το 2001, στον Ακοντισμό Γυναικών από την Κουβανή αθλήτρια Osleidy Menendez. Λόγω της ευρείας συμμετοχής αθλητών από όλο τον κόσμο, των επιδόσεων που επιτυγχάνονται και της άρτιας οργάνωσης, έχουν αναδειχθεί από το 2006 στην κατηγορία EAA Premium. Από το 2002 και κάθε χρόνο (με εξαίρεση το 2008) συγκεντρώνουν την υψηλότερη βαθμολογία της Ευρωπαϊκής Αθλητικής Ομοσπονδίας, γεγονός που τα κατατάσσει στην κορυφή της κατηγορίας τους.

Σταθμοί

- 1985: Πρώτη διοργάνωση σε χωμάτινο γήπεδο
- 2000: Κατάταξη στην κατηγορία EAA Permit
- 2001: Παγκόσμιο ρεκόρ στον ακοντισμό γυναικών
- 2006: Κατάταξη στην κατηγορία EAA Premium
- Η καλύτερη διοργάνωση EAA Permit 2002, 2003, 2004, 2005
- Η καλύτερη διοργάνωση EAA Premium 2006, 2007, 2009
- 2010: Γενική Βαθμολογία "Excellent" στο EAA Technical Delegate Report.

5B. Περιοχή Κορινθίας

Υποστηρίζουμε δραστηριότητες που προάγουν το αθλητικό πνεύμα στους νέους της τοπικής κοινωνίας. Δείγματα αυτής της συνεισφοράς κατά το 2010 αποτελούν:

- Η σημαντική οικονομική ενίσχυση της ποδοσφαιρικής ομάδας του Παγκορινθιακού Αθλητικού Συλλόγου (Π.Α.Σ.) «*Κόρινθος*», την οποία εδώ και σειρά ετών υποστηρίζουμε. Η Π.Α.Σ. «*Κόρινθος*» μετέχει στο Επαγγελματικό Πρωτάθλημα της Γ' Εθνικής κατηγορίας, καθώς και στο Κύπελλο Ελλάδος. Ακόμη, στην ομάδα διατηρούνται τμήματα ακαδημιών από περίπου 150 παιδιά με τους κατάλληλους προπονητές και γυμναστές.
- Η οικονομική ενίσχυση του Ποδοσφαιρικού Συλλόγου Ισθμίας «*Ποσειδών*».
- Η οικονομική ενίσχυση του Αθλητικού Ομίλου Αντισφαίρισης Αγίων Θεοδώρων.
- Η ενίσχυση του Αθλητικού Συλλόγου καράτε «*Θησέας*» Αγίων Θεοδώρων για μερική κάλυψη των εξόδων μεταστάγιάς του.

6. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ως ο μεγαλύτερος οικονομικός παράγοντας και εργοδότης του Νομού Κορινθίας παρέχει εισόδημα, άμεσα ή έμμεσα, σε μεγάλο αριθμό οικογενειών της περιοχής – περισσότεροι από 600 εργαζόμενοι στο διυλιστήριο κατοικούν σε όμορους δήμους. Ως βασικός δε πυλώνας της οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής, ενισχύει τοπικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Επιπλέον, εφαρμόζουμε πολιτική προτίμησης των τοπικών επιχειρήσεων για την κάλυψη αναγκών του διυλιστηρίου σε υπηρεσίες, αναλώσιμα, τρόφιμα κ.λπ., ακόμα και αν υπάρχει πιο συμφέρουσα προσφορά για την προμήθεια αυτών των υλικών, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο περαιτέρω στήριξη στην οικονομία της Κορινθίας. Η σχετική δαπάνη το 2010 ήταν περίπου 9 εκατ. ευρώ.

Το 2010 ενισχύσαμε διάφορους φορείς όπως το Σύλλογο Υπαλλήλων Υπουργείου Εργασίας, τον Εμπορικό Σύλλογο Αγίων Θεοδώρων, τον Σύλλογο Εργαζομένων ΙΚΑ Νομού Κορινθίας και τον Σύλλογο Εργαζομένων στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες Αργολίδας- Κορινθίας.

Πανελλήνια Έκθεση «Κορινθία 2010»

Το Επιμελητήριο Κορινθίας διοργάνωσε από τις 22 έως 26.9.2010 τη 2η Πανελλήνια Γενική Έκθεση «Κορινθία 2010», την οποία και υποστηρίξαμε. Η έκθεση στην οποία συμμετείχαν 177 επιχειρήσεις-εκθέτες και επισκέφθηκαν πάνω από 20.000 επισκέπτες, αποτέλεσε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό γεγονός για την περιφέρεια της Κορίνθου. Στόχοι της έκθεσης ήταν η ανάδειξη και η

προβολή της οικονομικής δραστηριότητας, η προώθηση των προϊόντων της περιοχής στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, η σύναψη εμπορικών συμφωνιών και η αύξηση της τουριστικής κίνησης. Βασικά θέματα της έκθεσης αποτέλεσαν ο Αγροτουρισμός στην Κορινθία, Υγεία-Γυναίκα και Ομορφιά, Οίνος και Γαστρονομία και Εκπαίδευση. Στις παράλληλες με την έκθεση εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν ενδιαφέρουσες ημερίδες και πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως ημερίδα με θέμα «Κορινθία 2020- Προοπτικές ανάπτυξης», βραβεύσεις διακριθέντων μαθητών, παραστάσεις χορού και επίδειξη μόδας από τον Εμπορικό Σύλλογο Κορίνθου.

V. Οικουμενικό Σύμφωνο: Επικοινωνία Προόδου 2010

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει στο Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., το οποίο αποτελεί τη μεγαλύτερη παγκόσμια πρωτοβουλία Εταιρικής Υπευθυνότητας, εθελοντικού χαρακτήρα. Το προσυπέγραψε το 2008, γενόμενι ταυτοχρόνως μέλος του Ελληνικού Δικτύου Global Compact.

Το Οικουμενικό Σύμφωνο, περιλαμβάνει δέκα βασικές αρχές σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα εργασίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την εναντίωση στη διαφθορά. Ενσωματώσαμε αυτές τις αρχές στις πολιτικές και λειτουργίες της εταιρείας. Ο Κοινωνικός Απολογισμός 2010 της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ περιέχει πληροφορίες για τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές μας πρακτικές και τα αποτελέσματά τους, τα οποία τονίζουν τη δέσμευσή μας στο Οικουμενικό Σύμφωνο, όπως αναφέρεται και στο Μήνυμα της Διοίκησης. Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά οι δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου, καθώς και η εφαρμογή τους από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με αναφορές στα οικεία κεφάλαια του Απολογισμού και στους σχετικούς δείκτες GRI, για τους οποίους κάνει αναφορά η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Οι Δέκα Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου	Αναφορά στον Κοινωνικό Απολογισμό ή περιγραφή τρόπου εφαρμογής	Δείκτης GRI (G3)
Ανθρώπινα Δικαιώματα		
Αρχή 1 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Κεφάλαια ΙΙΑ και ΙΙΒ. Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.	EC5, LA4, LA6-9, LA13-14, HR1-9, SO5, PR1-2, PR8
Αρχή 2 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι δεν εμπλέκονται σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Κεφάλαιο ΙΙΑ. Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.	HR1-9, SO5
Εργασία		
Αρχή 3 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να σέβονται την ελευθερία του συνδικαλισμού και να αναγνωρίζουν το δικαίωμα για συλλογικές διαπραγματεύσεις.	Κεφάλαιο ΙΙΑ.	LA4, HR1-3, HR5, SO5
Αρχή 4 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.	Κεφάλαιο ΙΙΑ. Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.	HR1-3, HR7, SO5
Αρχή 5 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την ουσιαστική κατάργηση της παιδικής εργασίας.	Κεφάλαιο ΙΙΑ. Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.	HR1-3, HR6, SO5
Αρχή 6 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη των διακρίσεων σε σχέση με τις προσλήψεις και την απασχόληση.	Κεφάλαιο ΙΙΑ.	EC7, LA2, LA13-14, HR1-4, SO5
Περιβάλλον		
Αρχή 7 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ακολουθούν προληπτική προσέγγιση ως προς τη διαχείριση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.	Κεφάλαια Ι και ΙΙΙ.	EC2, EN18, EN26, EN30, SO5
Αρχή 8 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας.	Κεφάλαια Ι και ΙΙΙ.	EN1-13, EN16-28, EN30, SO5, PR3-4
Αρχή 9 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών.	Κεφάλαια Ι και ΙΙΙ.	EN2, EN5-7, EN18, EN26-27, EN30, SO5
Κατά της Διαφθοράς		
Αρχή 10 Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εργάζονται ενάντια σε κάθε μορφή διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας.	Κεφάλαιο Ι.	4.1-4.9, 4.12, SO2, SO5

VI. Επίπεδο Εφαρμογής GRI

Ο *Κοινωνικός Απολογισμός* της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, που εκδίδεται ανελλιπώς από το 2002, αποτελεί το κύριο μέσο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων μερών μας (stakeholders) σχετικά με τις προσπάθειες και επιδόσεις του Ομίλου για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, μέσω της εφαρμογής των αρχών και στόχων της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Περιλαμβάνει τα πιο σημαντικά στοιχεία και γεγονότα του προηγούμενου έτους, όσον αφορά τις οικονομικές, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις.

Ο *Κοινωνικός Απολογισμός 2010*, σε γενικές γραμμές ακολουθεί παρόμοια δομή με τις προηγούμενες εκδόσεις, για να είναι εφικτή η διαχρονική σύγκριση των αποτελεσμάτων. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία του Απολογισμού αφορούν τη μητρική εταιρεία (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ), καθώς και τις θυγατρικές AVIN OIL, CORAL, CORAL GAS και OFC, των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και η δραστηριότητά τους έχει σημαντική επίπτωση

στα θέματα που αξιολογήθηκαν ως ουσιαστικά για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η κατάρτιση του *Κοινωνικού Απολογισμού 2010* ακολουθεί το πλαίσιο των δέκα αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, πράγμα που συμβαίνει από το 2008, βασίζεται δε πάνω στις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative (GRI) -όπως και στις προηγούμενες τρεις εκδόσεις του- και συγκεκριμένα στην 3η αναθεωρημένη έκδοση (2006) αυτών των οδηγιών για επίπεδο εφαρμογής Β. Οι οδηγίες GRI αποτέλεσαν το βασικό εργαλείο επιλογής των ουσιαστικών θεμάτων που θα έπρεπε να συμπεριληφθούν στον Απολογισμό, για μια αποτελεσματική επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders).

Ο *Κοινωνικός Απολογισμός 2010* δεν είναι πιστοποιημένος από εξωτερικό φορέα πιστοποίησης.

		Γ	Γ+	Β	Β+	Α	Α+
Επίπεδο Εφαρμογής	Υποχρεωτικό	Δηλώθηκε Αυτοβούλως					
	Προαιρετικό	Ελέγχθηκε από τρίτους	Απολογισμός πιστοποιημένος από εξωτερικό φορέα		Απολογισμός πιστοποιημένος από εξωτερικό φορέα		Απολογισμός πιστοποιημένος από εξωτερικό φορέα
		Ελέγχθηκε από το GRI					

Όπου αναφέρονται αριθμητικά στοιχεία, ή καταγράφονται δείκτες επίδοσης, αναφέρεται η βάση συλλογής και ο τρόπος υπολογισμού τους. Ειδικά για τους δείκτες που έχουν σχέση με το Περιβάλλον ή την Υγιεινή και Ασφάλεια, χρησιμοποιούνται διεθνώς αποδεκτές μέθοδοι υπολογισμού. Χρήσιμες είναι και οι παρακάτω διευκρινίσεις:

- Το 2010 είναι το πρώτο έτος ενσωμάτωσης στον *Κοινωνικό Απολογισμό* των εταιρειών CORAL, CORAL GAS και OFC. Για την OFC η ενσωμάτωση αφορά όλο το έτος, για δε τις δύο πρώτες αφορά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, δεδομένου ότι αποτελούν τις διαδόχους των SHELL HELLAS και SHELL GAS, οι οποίες μετονομάστηκαν και ενσωματώθηκαν στον Όμιλο από την 1.7.2010, μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς των δραστηριοτήτων του πολυεθνικού Ομίλου SHELL στην Ελλάδα.
- Στο κεφάλαιο «IIA. Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους – Ανθρώπινο Δυναμικό», έγινε πιο λεπτομερής και ακριβής εκτίμηση των δεικτών που έχουν σχέση με τον αριθμό εκπαιδευτικών ωρών και το σχετικό κόστος, με συλλογή στοιχείων που δεν τηρούνται από τις Διευθύνσεις Ανθρώπινου Δυναμικού (π.χ. Πυρασφάλεια, χρήση ΜΑΠ) και με αντίστοιχες διορθώσεις στις προγενέστερες περιόδους.
- Στο κεφάλαιο «IIB. Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους – Υγι-

εινή και Ασφάλεια», οι δείκτες ατυχημάτων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αναφέρονται πλέον στο σύνολο της εταιρείας (διυλιστήριο και κεντρικά γραφεία). Σχετικές διορθώσεις έγιναν και στις προηγούμενες περιόδους.

- Στο κεφάλαιο «III. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον», τα στοιχεία για τις σχετικές επενδύσεις, όπως και για την ανακύκλωση, αφορούν συνολικά τον Όμιλο, οι υπόλοιποι όμως δείκτες αφορούν μόνο το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Επίσης, σε σχέση με τον Κοινωνικό Απολογισμό 2009, οι ανηγμένες εκπομπές CO₂ υπολογίζονται ανά τόνο πρώτης ύλης αντί να τόνο παραγωγής και οι εκπομπές θείου υπολογίζονται σε τόνους SO₂/έτος, από κιλά θείου ανά ώρα.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι δείκτες του GRI και στη στήλη «Αναφορά» οι παραπομπές στις πηγές όπου παρέχονται οι σχετικές με το δείκτη πληροφορίες. Δεν αναφέρεται το επίπεδο κάλυψης των δεικτών (μερική ή πλήρης).

Τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στον πίνακα είναι:

Σελ.: η σελίδα/οι σελίδες του Κοινωνικού Απολογισμού 2010, που περιέχουν πληροφορίες για το δείκτη.

 : παραπομπή στην *Επίσημη Οικονομική Έκθεση 2010*

 : παραπομπή στην ιστοσελίδα της εταιρείας

Πίνακας δεικτών GRI (Global Reporting Initiative - G3 Content Index)

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
Εταιρικό προφίλ		
1.1	Δήλωση της Διοίκησης.	Σελ. 3
1.2	Περιγραφή των κύριων επιδράσεων, κινδύνων και ευκαιριών.	Σελ. 15-16, 52, 28-30
Οργανωτικό προφίλ		
2.1	Επωνυμία του οργανισμού που εκδίδει τον Απολογισμό.	Σελ. οπισθόφυλλο
2.2	Κύριες εμπορικές επωνυμίες, προϊόντα ή/και υπηρεσίες.	Σελ. 6-9, 12-13, 21-26, 27
2.3	Λειτουργική οργανωτική δομή του οργανισμού.	Σελ. 8, 21-26, 59-60, 27
2.4	Τοποθεσία έδρας του οργανισμού.	Σελ. οπισθόφυλλο
2.5	Χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο οργανισμός.	Σελ. 9
2.6	Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή.	27, 84-87, 27
2.7	Αγορές που εξυπηρετούνται.	Σελ. 6-7, 11-12
2.8	Μεγέθη οργανισμού.	Σελ. iii, 8-13, 28-30, 9-19, 80-81
2.9	Σημαντικές μεταβολές στον οργανισμό.	Σελ. ii, 6-8, 17-18, 92, 19-20
2.10	Βραβεύσεις.	Σελ. 24-25
Παράμετροι Απολογισμού		
3.1	Περίοδος Απολογισμού.	1/1/2010-31/12/2010
3.2	Προγενέστερος Απολογισμός.	Σελ. εσωτερική οπισθόφυλλο
3.3	Κύκλος απολογισμού.	Σελ. 5, 92
3.4	Σημείο επικοινωνίας για υποβολή ερωτημάτων.	Σελ. 5
3.5	Καθορισμός περιεχομένου του απολογισμού.	Σελ. 5, 92
3.6	Όρια του Απολογισμού.	Σελ. 5, 92
3.7	Περιορισμοί στο πεδίο ή όρια του απολογισμού.	Σελ. 5, 92
3.8	Κοινοπραξίες, θυγατρικές εταιρείες, εκμισθωμένες υπηρεσίες.	Σελ. 5, 92
3.9	Τεχνικές μέτρησης και επεξεργασίας δεδομένων.	Σελ. 92
3.10	Εξηγήσεις για τις επιπτώσεις αναθεώρησης πληροφοριών.	Σελ. 92
3.11	Αλληλαγές, σε σχέση με προγενέστερους απολογισμούς.	Σελ. 5, 92
3.12	Θέση τυπικών δημοσιοποιήσεων GRI.	Σελ. 93-95
3.13	Εξωτερική διασφάλιση.	Σελ. 92
Διακυβέρνηση, δεσμεύσεις και συμμετοχή		
4.1	Δομή εταιρικής διακυβέρνησης.	Σελ. 14-15, 34, 27
4.2	Ρόλος και αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου.	Σελ. 14-15, 84-87, 27
4.3	Ανεξάρτητα και μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.	Σελ. 14-15, 27
4.4	Συμμετοχή μετόχων/εργαζομένων.	Σελ. 21-23, 28, 30-31
4.5	Σύνδεση αμοιβών διοίκησης με την απόδοση του οργανισμού.	Σελ. 14-15, 34
4.6	Αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων στο Διοικητικό Συμβούλιο.	Η ισοψηφία των μη εκτελεστικών και ανεξαρτήτων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου επιτρέπει την αποφυγή συγκρούσεως συμφερόντων. Διασφάλιση παρέχεται και από το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (27: Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης).
4.7	Καθορισμός προσόντων του Διοικητικού Συμβουλίου σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.	Η επιχειρηματική εμπειρία, το μορφωτικό επίπεδο και το κοινωνικό κύρος των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εγγυώνται τη σφαιρική θεώρηση των σχετικών θεμάτων (27: Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης).
4.8	Δηλώσεις αποστολής και αξιών και εταιρικές πολιτικές σχετικά με την στρατηγική για βιώσιμη ανάπτυξη.	Σελ. i, 3, 15-16
4.9	Διαδικασίες εποπτείας θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης από το Διοικητικό Συμβούλιο.	Σελ. 15-16
4.10	Αξιολόγηση της επίδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου.	Προβλέπεται αξιολόγηση βάσει εσωτερικού κανονισμού.
4.11	Εξηγήσεις για την εφαρμογή της αρχής της πρόληψης.	Σελ. 19-20, 36-38, 50-52
4.12	Εξωτερικές εθελοντικές πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις οποίες συμμετέχει η εταιρεία.	Σελ. 15-16, 24
4.13	Συμμετοχή σε σωματεία/οργανώσεις.	Σελ. 24, 70
4.14	Κατάλογος ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ. 20-23
4.15	Προσδιορισμός ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ. 20-23
4.16	Αντιμετώπιση του θέματος της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ. 20-23
4.17	Θέματα που τέθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη.	Σελ. 15-16, 20-23

VI. Επίπεδο Εφαρμογής GRI

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
Δείκτες οικονομικής επίδοσης		
DMA EC	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής EC.	Σελ. iii, 6-10, 12-13, 17-18, 18-20
EC1	Άμεσα παραγόμενη οικονομική αξία.	
	Έσοδα πωλήσεων, κόστος πωλήσεων, έξοδα μισθοδοσίας, χρηματοοικονομικά έσοδα, απόδοση φόρων, χορηγίες.	Σελ. 9-10, 12-13, 9-10
EC2	Οικονομικές συνέπειες, άλλοι κίνδυνοι, ή ευκαιρίες για τις δραστηριότητες του οργανισμού, που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή.	Οι ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές επιπτώσεις, άλλοι κίνδυνοι, ή και οι ευκαιρίες, που συνεπάγεται η κλιματική αλλαγή, εξετάζονται στο πλαίσιο των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την ανάλυση, αξιολόγηση, έγκριση και προγραμματισμό νέων επενδύσεων ή άλλων πρωτοβουλιών.
EC3	Πρόγραμμα παροχών προς το προσωπικό.	72-74
EC4	Λήψη σημαντικής χρηματοοικονομικής βοήθεια από το κράτος.	Η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ δεν δέχθηκε καμία σημαντική χρηματοοικονομική βοήθεια από το κράτος.
EC5	Αμοιβές ως ποσοστό των προβλεπόμενων από τις Εθνικές Συλλογικές Συμβάσεις.	Οι εργαζόμενοι αμείβονται πέραν των ΕΣΣ.
EC6	Διαχείριση τοπικών προμηθευτών.	Σελ. 90
EC7	Προσλήψεις προσωπικού από τις τοπικές κοινότητες.	Σελ. 28, 73
EC8	Επενδύσεις σε υποδομές και υπηρεσίες για το κοινό όφελος.	Σελ. 12-13, 73
EC9	Έμμεσες οικονομικές επιδράσεις.	Σελ. 12-13, 28-30, 74-77
Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης		
DMA EN	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής EN.	Σελ. i, 15-16, 19-20, 50-52, 30-32, 13
EN1	Ποσότητα χρησιμοποιούμενων υλικών.	13
EN2	Πρώτες ύλες από ανακυκλωμένα υλικά.	Σελ. 66
EN3	Άμεση κατανάλωση ενέργειας ανά πρωταγενή πηγή.	Σελ. iii, 57
EN4	Έμμεση κατανάλωση ενέργειας ανά πρωταγενή πηγή.	59.322 MWh, από το δίκτυο της ΔΕΗ.
EN5	Εξοικονόμηση ενέργειας.	Σελ. 56-59
EN6	Πρωτοβουλίες για παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούν αποδοτικά την ενέργεια ή βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Σελ. 66
EN7	Πρωτοβουλίες για μείωση έμμεσης κατανάλωσης ενέργειας.	Σελ. 56-59
EN8	Συνολική χρήση νερού.	Σελ. 67-68
EN9	Επιπτώσεις άντλησης νερού.	Σελ. 67-68
EN10	Ποσοστό ανακύκλωσης νερού.	Σελ. 68
EN11	Διαχείριση εκτάσεων εντός ή παρακείμενων σε προστατευόμενες περιοχές και σε περιοχές υψηλής βιοποικιλότητας εκτός προστατευόμενων περιοχών.	Δεν υπάρχουν εκτάσεις του διυλιστηρίου, οι οποίες να γειτνιάζουν με προστατευόμενες περιοχές.
EN12	Σημαντικές επιπτώσεις δραστηριοτήτων και προϊόντων στη βιοποικιλότητα προστατευόμενων περιοχών ή περιοχών μη προστατευόμενων αλλά υψηλής αξίας βιοποικιλότητας.	Βλέπε EN11, σε συνδυασμό με την όλη περιγραφόμενη στον Απολογισμό προσπάθεια για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
EN13	Οικότοποι που προστατεύονται ή αποκαθίστανται.	Δεν υπάρχουν οικότοποι που προστατεύονται ή αποκαθίστανται.
EN16	Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.	Σελ. 58-59
EN17	Έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.	58.136 Mt από την ηλεκτρική ενέργεια της ΔΕΗ, που καταναλώνεται στο διυλιστήριο.
EN18	Πρωτοβουλίες για μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.	Σελ. 53-59
EN19	Εκπομπές οξείων που προκαλούν μείωση του όζοντος.	Δεν υπάρχουν.
EN20	Εκπομπές NOx και SOx.	Σελ. iii, 60-64
EN21	Υδάτινα απόβλητα.	Σελ. 64-65. Ο ρυθμός εκροής αποβλήτων ήταν 10.529 m ³ /ημέρα.
EN22	Στερεά απόβλητα.	Σελ. 65-66
EN23	Σημαντικές διαρροές.	Δεν υπήρξαν σημαντικές διαρροές.
EN24	Ποσότητα επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.	Σελ. 65-66
EN25	Αποδέκτες υγρών αποβλήτων και οικότοποι που επηρεάζονται σημαντικά από τα υγρά απόβλητα.	Δεν υπάρχουν.
EN26	Περιορισμός των περιβαλλοντικών επιδράσεων.	Διάθεση «καθάρων» καυσίμων (μηδενικού θείου), προσθήκη Biodiesel στα παραγόμενα προϊόν Diesel.
EN27	Ποσοστό πωλουμένων προϊόντων για τα οποία γίνεται ανάκτηση της συσκευασίας.	Δεν εμπλέκεται συσκευασία στη διακίνηση καυσίμων.
EN28	Πράσιμα και κυρώσεις για μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία.	Δεν υπάρχουν.
EN30	Επενδύσεις και δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος.	Σελ. 53

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
Δείκτες κοινωνικής επίδοσης: εργασία		
DMA LA	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής LA.	Σελ. ι, 26-28
LA1	Στοιχεία εργατικού δυναμικού.	Σελ. 28-30
LA2	Κινητικότητα προσωπικού.	Σελ. 30
LA3	Παροχές σε εργαζομένους πλήρους απασχόλησης.	Σελ. 30-32
LA4	Ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.	Σελ. 28
LA5	Ελάχιστη περίοδος ειδοποίησης.	Καθαρίζεται νομοθετικά και συμμορφωνόμαστε αναλόγως.
LA6	Εκπρόσωπος εργατικού δυναμικού σε επιτροπές υγιεινής και ασφάλειας.	Η επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων στο διηλεκτρικό εκπροσωπεί όλο το προσωπικό.
LA7	Ποσοστά εργατικών ατυχημάτων και χαμένων ημερών εργασίας.	Σελ. 47-48
LA8	Ενημέρωση σε θέματα σοβαρών ασθενειών.	Σελ. 43. Η ενημέρωση παρέχεται από τις παρεχόμενες κατά τόπους ιατρικές υπηρεσίες.
LA9	Θέματα υγιεινής και ασφάλειας που περιέχονται στις συμφωνίες με τα εργατικά συνδικάτα.	Σελ. 28-38
LA10	Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος/εργαζόμενο.	Σελ. 33-35
LA11	Προγράμματα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και δια βίου μάθησης.	Σελ. 33-35
LA12	ΑΕισιολόγηση και εξέλιξη σταδιοδρομίας εργαζομένων.	Σελ. 26-27
LA13	Ανάπτυξη των εργαζομένων ανά κατηγορία, σύμφωνα με το φύλο, την ηλικιακή ομάδα και άλλους δείκτες διαφοροποίησης.	Σελ. 28-30
LA14	Διαφορά στο βασικό μισθό ανδρών/γυναϊκών.	Καμία διαφοροποίηση.
Δείκτες κοινωνικής επίδοσης: ανθρώπινα δικαιώματα		
DMA HR	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής HR.	Σελ. 26-27
HR1	Συνεκτίμηση θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις επενδυτικές συμφωνίες.	Δεν έχουν αναφερθεί ή διαπιστωθεί περιπτώσεις παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως εκ τούτου δεν έχουν αναληφθεί σχετικές δράσεις.
HR2	ΑΕισιολόγηση προμηθευτών για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Βλέπε HR1.
HR3	Εκπαίδευση σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Βλέπε HR1.
HR4	Περιστατικά διακρίσεων.	Κανένα περιστατικό.
HR5	Δραστηριότητες περιορισμού συνδικαλισμού και συλλογικών διαπραγματεύσεων.	Καμία δραστηριότητα.
HR6	Παιδική εργασία.	Σελ. 27
HR7	ΕΞαναγκασμένη εργασία.	Σελ. 27
HR8	Εκπαίδευση εργαζομένων στον τομέα της ασφάλειας (security) για θέματα διασφάλισης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Σελ. 49
HR9	Παραβίαση δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών.	Μη σχετικός.
Δείκτες κοινωνικής επίδοσης: κοινωνία		
DMA SO	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής SO.	Σελ. ι, 72-73
SO1	Επιδράσεις στις τοπικές κοινότητες.	Σελ. ι, 72-90
SO4	Αντιμετώπιση περιστατικών διαφθοράς.	Καμία δράση δεν υιοθετήθηκε, δεδομένου ότι κανένα περιστατικό δεν τέθηκε υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου μέσω της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου.
SO5	Δημόσια πολιτική και πολιτικά λόμπι.	Είμαστε μέλη σε επιχειρηματικούς φορείς που συμμετέχουν στην ανάπτυξη δημόσιου διαλόγου.
SO7	Δικαστικές προσφυγές για αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά.	Καμία.
SO8	Κυρώσεις για μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς.	Καμία.
Δείκτες κοινωνικής επίδοσης: ευθύνη για τα προϊόντα		
DMA PR	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής PR.	Σελ. 19-20, 48
PR1	Κύκλος ζωής προϊόντων σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια.	Σελ. 19-20, 48
PR2	Περιστατικά μη συμμόρφωσης με τα πρότυπα υγιεινής και ασφάλειας σχετικά με τα προϊόντα.	Κανένα περιστατικό.
PR3	Πληροφορίες για τα προϊόντα.	Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικού για όλα τα προϊόντα.
PR4	Περιστατικά μη συμμόρφωσης με τις πληροφορίες και τη σήμανση των προϊόντων.	Κανένα περιστατικό.
PR5	Ικανοποίηση πελατών.	Σελ. 21
PR6	Συμμόρφωση με τη νομοθεσία των προγραμμάτων επικοινωνίας μάρκετινγκ.	Τα προγράμματα επικοινωνίας μάρκετινγκ ακολουθούν τις απαιτήσεις του νόμου.
PR7	Περιστατικά μη συμμόρφωσης της επικοινωνίας μάρκετινγκ.	Κανένα περιστατικό.
PR8	Παράπονα παραβίασης της ιδιωτικότητας του πελάτη.	Κανένα παράπονο.
PR9	Πρόστιμα για μη συμμορφώσεις προϊόντων.	Κανένα πρόστιμο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ MOTOR OIL
ΕΙΝΑΙ ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΦΙΛΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ 12Α, 15124 ΜΑΡΟΥΣΙ, ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210 809 4000, FAX: 210 809 4444
www.moh.gr